

John Adams
Library.

IN THE CUSTODY OF THE
BOSTON PUBLIC LIBRARY.

SHELF NO

Adams

12.6

v. 6

PLUTARCHI
PROPHETICAE
ORATIONUM
PROPHETICAE
ORATIONUM
PROPHETICAE

PLUTARCHI
PROPHETICAE
ORATIONUM
PROPHETICAE
ORATIONUM
PROPHETICAE

PLUTARCHI
PROPHETICAE
ORATIONUM
PROPHETICAE
ORATIONUM
PROPHETICAE

PLUTARCHI
PROPHETICAE
ORATIONUM
PROPHETICAE
ORATIONUM
PROPHETICAE

LONDON
Printed by R. Clarendon & Co. in the Strand
1845

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ,
ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ
ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΩΝ.
ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ ΛΑΚΩΝΙΚΑ.

ΤΑ ΠΑΛΑΙΑ

ΤΩΝ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑΤΑ.
ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ ΛΑΚΑΙΝΩΝ.

PLUTARCHI,
ΑΡΟΡΗΤΗΕΓΜΑΤΑ
REGUM ET IMPERATORUM.
ΑΡΟΡΗΤΗΕΓΜΑΤΑ LACONICA.

ANTIQUA
LACEDÆMONIORUM INSTITUTA.
ΑΡΟΡΗΤΗΕΓΜΑΤΑ LACÆNARUM.

LONDINI,

Apud GUL. DARRES, & CLAUD. DUBOSC.
MDCCLXI.

^v Oldame
12.6
v. 6

PLUTARCHUS CHÆRONENSIS
ABBATI SALLIER

S. D.

ΕΣΤΙ τις αἰθνησις (inquit Plato) τοῖς τεθνεῶσι: neque nos καλαχθόνιοι τὰ ὑμῶν Ἐπιχθονίων omnino nescimus. Diu est, ex quo per Manes internuncios ad nos delata est Tui, Vir peritissime, notitia. Nequaquam ignoramus, quem inter tuos populares literatos nactus sis locum, quem apud exteros honorem; quantâ cum dignitate tuam in Regiâ Bibliothecâ provinciam administras. Sed epistolam decet brevitatis: nec ergo tuis laudibus immorabor. Sunt quidem inter vivos, qui Dedicaciones fucis linunt adulatorio; qui ampullatis & sesquipedalibus præconiis unamquamque paginam ad fastidium usque infarciunt, & pro simplice epistolâ intumescens obtrudunt Orationem. At nobis vitâ functis non hic est mos: mihi itaque suffecerit Sallieri nomen enunciâsse; & missis ambagibus ab Apophthegmatum, Laconicorum præsertim, brevitate alienissimis, dicendum est, quamobrem te nunc compellaverim.

Compertum habeo, Opuscula mea Augustæ Trinobantum ad prælum revocari sub auspiciis Viri Nobilis

ob

ob Græcarum Literarum & culturam & patrocinium præclari: Téque ad inceptum illud promovendum, quicquid adjumenti penès te effet, obtulisse. Hâc famâ impulsus, necessarium duxi tuis hîsce erga meas lucubratiunculas meritis insignibus, quales quantâsque defuncti possumus, gratias referre. Sortem sentio mihi contigisse optatissimam: quippe nemo est, quem aut Nobilis hujus Editionis Patronus, aut ejusdem Curatores, aut Ego malimus nobis fautorem & adiutorem dari. Vale.

Resiste paulisper: est præterea nonnihil, quod nolim te nescire. Trajanus Imperator olim meûsque discipulus salvere te jubet; neque ægre feret tuum nomen suo in hujus, quem illi inscripseram, libelli initio adjungi.

E Campis Elysiis. Anno vestri
 Calculi CIO.ICCC.XLI. meæ-
 que ad Umbras Migrationis
 CIO.ICC.I.

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ
ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ
ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΩΝ.

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΣ ΤΡΑΙΑΝΩ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙ
ΕΥ ΠΡΑΤΤΕΙΝ.

ΑΡΤΑΞΕΡΞΗΣ ὁ Περσῶν βασιλεὺς, ᾧ μέγιστε αὐτοκράτορ, Καῖσαρ Τραϊανὲ, ἔχ ἦτον οἰόμενος βασιλικὸν καὶ φιλόφρονον εἶναι τῷ μεγάλῳ δίδόναι τὸ μικρὰ λαμβάνειν δὴ δὴ καὶ προθύμως, ἐπέπερ ἐλαύνοντι αὐτῷ καθ' ὁδόν, αὐτεργὸς ἀνθρώπου καὶ ιδιώτης, ἔδεν ἔχων ἕτερον, ἐν Ἐ ποταμῷ ταῖς χερσὶν ἀμφοτέραις ὕδωρ ὑπολαβὼν προσήνεγκεν, ἠδέως ἐδέξατο καὶ ἐμειδίασε, τῇ προθυμίᾳ τῷ δίδόντι, ἔ τῇ χεῖρᾳ τῷ δίδοντι τὴν χάριν μελήσας. ὁ δὲ Λυκῆργος δὴ τελεσάτας ἐποίησεν ἐν Σπάρτῃ τὰς θυσίας, ἵνα αἰεὶ εὖ θεῶς τιμᾶν ἐτοιμῶς διώων) καὶ
ῥαδίως

P L V T A R C H I

ΑΠΟΡΗΤΗΓΜΑΤΑ REGVM ET IMPERATORVM.

PLVTARCHVS TRAIANO
IMPERATORI S.

ARTAXERXES Persarum rex, Traiane Cæsar, Imperator maxime, existimans non minus regiam majestatem decere & humanitatem, parva benignè alacritèrque accipere, quam magna largiri, cum sibi

iter facienti operarius quidam ac plebeius homo utraque manu hauistam è profuente aquam, quia nihil habebat aliud, obtulisset, hilari vultu accepit, munus non usu rei oblatae, sed studio dantis metiens. Et Lycurgus minimi sumptus sacrificia Spartaë constituit, ut deos immortales honorandi
a
semper

ραδίως δὲ τῷ παρόντων. τοιαύτη δὲ τινι γνώμη καὶ μὲν λίλα σοι δῶρα καὶ ξένια καὶ κοινὰς ἀπαρχὰς προσφέρουσι δὲ φιλοσοφίας, ἅμα τῇ προθυμίᾳ καὶ τὴν χρεῖαν ἀποδέξαι τῶν ἀπομνημονευμάτων, εἰ ὄρθν ἔχει τινὰ πρὸς κατανόησιν ἠθῶν καὶ προαιρέσεων ἡγεμονικῶν, ἐμφαινομένων τοῖς λόγοις μᾶλλον ἢ ταῖς πράξεσιν αὐτῶν. Καίτοι καὶ βίοις ἔχει τὸ σῶταγμα τῶν ἐπιφανειῶν πᾶσι τε Ῥωμαίοις καὶ παρ' Ἑλλήσιν ἡγεμόνων καὶ ἰομοθειῶν καὶ αὐτοκρατόρων· ἀλλὰ τῶν μὲν πράξεων αἱ πολλαὶ τύχῃ ἀναμεμιγμένῃ ἔχουσιν, αἱ δὲ γινόμεναι πᾶσι τὰ ἔργα καὶ τὰ πάθη ἐκ τῶν τύχαις ἀποφάσεις καὶ ἀναφωνήσεις, ὥσπερ ἐν κατόπτρῳ, καθαρῶς παρέχουσι τὴν ἐκάστη διάνοιαν ἀποθεωρεῖν. Καὶ Σειράμνης δὲ ὁ Πέρσης πρὸς τὸς Θαυμάζουλας ὅτι, τῶν λόγων αὐτῶν νῦν ἐχούτων, αἱ πράξεις ἔκατορθένται, τῷ μὲν λόγων ἔφη κύριον αὐτὸς εἶναι, τῶν δὲ πράξεων τὴν τύχῃ μὲν τῆ βασιλείας. Ἐκεί μὲν ἔν ἅμα αἱ ἀποφάσεις τῶν ἀνδρῶν τὰς πράξεις πᾶσα κειμένη ἔχουσαι, χολάζουσαν φιληκοῖαν περιμετρῶσιν· ἐνταῦθα δὲ καὶ τὰς λόγους αὐτῶν καθ' αὐτὰς, ὥσπερ δείγματα τῶν βίων καὶ σπέρματα σωματικῶν, εἰδέν οἶμαί σοι τὸν καιρὸν ἐνοχλήσειν, ἐν βραχέσιν πολλῶν ἀναθεώρησιν ἀνδρῶν ἀξίῳ μνήμης χρησιμῶν λαμβάνουσι.

ΚΥΡΟΥ

semper in promptu effert copia. Eo consilio ipse quoque tenue tibi munus, ac strenam, & primitias philosophiæ communes cum offeram, auctoris juxta studium, & commentarii utilitatem ut probes rogo; conducit enim ad perspicienda ingenia institutaque animi principum virorum, quæ magis in dictis eorum quam actionibus elucet. Sane aliud à nobis elaboratum opus continet illustrissimorum inter Græcos ac Romanos ducum, legislatorum, atque imperatorum vitas. Verum enimvero pleræque actiones admixtam habent fortunam: quæ vero inter agendum interque animi affectiones & eventa proferuntur voces atque pronuntiata, pure tanquam in

speculis contemplandum uniuscujusque animi sensum proponunt. Ac Siramnes etiam Perfa admirantibus quod cum sermone uteretur prudenti, actiones tamen ipsius successu destituerentur, dixit: Se in sua potestate orationem habere suam, in actiones suas fortunæ ac regi jus esse. Cæterum in eo quod dixi opere dicta una cum factis commemorata, auditorem studio cognoscendi captum, sed eundem ocio fruendum expectant. hic ipsos per se collectos sermones tanquam vitarum indicia & femina legendi tempus arbitror tibi non fore molestum: cum brevi ejus spatio possis multos homines memorabiles considerare.

Perfa

ΚΥΡΟΥ ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ.

Πέρσαι τῶν γρυπῶν ἐρῶσι, ἢ καλλίστας ὑπολαμβάνουσι, διὰ τὸ, Κῦρον, ἀγαπηθέντα μάλιστα τῶν βασιλέων, γεγονέναι γρυπὸν τὸ εἶδός. Ἐλεγε ἦ Κῦρος ἐτέροις ἀναγκάζουσιν τάχα ποιεῖν τὰς αὐτοῖς μὴ θέλοντας. ἀρχὴν ἦ μηδενὶ προσήκειν ὅς ἐ κρείττων ἐστὶ τῶν ἀρχομένων. Βελονόμος ἦ τὰς Πέρσας ἀντὶ τῶν ἐσίων, ἔσης ὀρεινῆς ἢ τραχείας, πεδιάδα ἢ μαλακίῳ χώρην λαβεῖν, οὐκ ἔιασεν, εἰπὼν ὅτι ἢ τῶν φυλῶν τὰ σπέρματα ἢ τῶν ἀνθρώπων οἱ βίαι ταῖς χώραις συσεξομοιῶν).

ΔΑΡΕΙΟΥ.

Δαρεῖος ὁ Ξέρξης πατρὸς ἐσίων ἐγκωμιάζων, ἔλεγον ἐν ταῖς μάχαις ἢ καὶ τὰ δεινὰ γίνουσιν φρονιμώτερος. Τὰς ἦ φέρουσι τοῖς ὑπηκόοις τάξας, μελεπέμψαλο τὰς πρώτας τῶν ἐπαρχιῶν, ἢ καὶ τῶν φόρων ἠρώτησε μὴ βαρεῖς εἰσι Φισάντων ἦ μετρίως ἔχειν, ἐκέλευσε τελεῖν τὰς ἡμίσεις ἕκαστον. Ῥοιὰν ἦ μεγάλῳ ἀνοίξας, πυθομόρος τινὸς τί ἂν ἔχειν βέλαιο τοσούτον ὅσον ἐστὶ τῶν κόκκων τὸ πλῆθος, εἶπε, Ζωπύρους· ἢ ἦ ἀνὴρ ἀγαθὸς ἢ φίλος ὁ Ζώπυρος. Ἐπεὶ ἦ αὐτὸς ἐσίων αἰκισάμενος ὁ Ζώπυρος, ἢ τὴν ῥίνα ἢ τὰ ὄτα ἀεικόψας, ἔξηπάτησε Βαβυλωνίους, ἢ πισθθεῖς ὑπ' αὐτῶν παρῆ-

Perfæ adunco naso præditos amant, pulcherrimóque eos judicant : quia tali forma fuit CYRUS, quo neminem regum ii majoris fecerunt. Is dixit, qui sibi ipsis nolent, eos cogi aliis commoda parare. Item : magistratu dignum non esse quendam, qui non sit melior subditis. Cum Perfæ vellent pro sua regione, montosa ea & aspera, aliam planam & mollem occupare, prohibuit : quod diceret & stirpium femina, & hominum mores locis adfamiliari.

DARIUS, Xerxis pater, laudans seipsum,

dicebat se in præliis & periculis esse solito prudentiorem. Cum tributa imponeret subditis, proceres provinciarum evocatos interrogabat an ea essent gravia. cumque responderent esse mediocria, dimidium ejus quod proposuerat singulos pendere jubebat. Aperto grandi malo punico, interrogatus ; Cujus rei tantam sibi optaret multitudinem quanta esset granorum ejus mali : respondit, Zopyrorum. erat autem Zopyrus amicus regis & vir bonus. Is Zopyrus cum se ipsum naso & auribus amputatis fœdasset, deceptusque hac fraude Babyloniis, rebus ab

παρέδωκε Δαρείω τὴν πόλιν, πολλάκις ὁ Δαρεῖος εἶπεν ὅτι ἂν ἐθελῆσαι λαβεῖν ἐκατόν Βαβυλῶνας Ἰπὶ τῷ μὴ Ζώπυρον ἔχειν ὀλόκληρον.

Σ Ε Μ Ι Ρ Α Μ Ι Δ Ο Σ.

Σεμίραμις ἡ ἐαυτῆς κατασκευάσασα τάφον, ἐπέγραψεν, ὅσις ἂν χρημάτων δευθῆ βασιλεύς, διελόντα τὸ μνημεῖον, ὅσα βέλεται, λαβεῖν. Δαρεῖος ἔν διελόν, χρημάτα μὲν ἔχ ὄψε, γράμμασι ἡ ἐτέρῃς ἐνέτυχε τάδε φράζουσι, Εἰ μὴ κακὸς ἦσ' ἀνὴρ καὶ χρημάτων ἀπληθῆ, ὅτι ἂν νεκρῶν θήκας ἐκίνοις.

Ξ Ε Ρ Ξ Ο Υ.

Ξέρξης τῷ Δαρείῳ πατρὶ βασιλείας ἀμφισβητῶν ὁ ἀδελφὸς Ἀρταβάνης, κατέβαινεν ἐν τῇ Βακτριανῆς ἐπεμψεν ἔν αὐτῷ δῶρα, φράσαι κελύσας ὅτι διδόνας, Τέτοις σε τιμᾷ νῦν Ξέρξης ὁ ἀδελφὸς, εἰ ἂν ἡ βασιλεύς ἀναγορευθῆ, πάντων ἔση παρ' αὐτῷ μέγιστος. Ἀποδειχθῆναι ἡ τῷ Ξέρξει βασιλεύς, ὁ μὲν Ἀρταβάνης αὐτὸς προσεκύνησε, καὶ τὸ διάδημα ἀφείθηκεν ὁ ἡ Ξέρξης ἐκείνῳ τὴν δευτέρῃ μετ' ἐαυτὸν ἔδωκε τάξιν. Ὀργισθεὶς ἡ Βαβυλωνίοις ἀποστασι, καὶ κρατήσας, προσέταξεν ὅπλα μὴ φέρειν, ἀλλὰ ψάλλειν ἢ αὐλεῖν, καὶ προνοσοσκεῖν ἢ καπηλεύειν, ἔ φορεῖν κολπωτὰς χιτῶνας.

Ἄτι-

iis praefectus urbem Dariō prodidisset: fa-
penumero Darius dixit, Malle se integrum
habere Zopyrum, quam centum Babylonibus
potiri.

SEMIRAMIS, cum ipsa sibi sepulcrum
condidisset, inscripsit hæc: Si quis rex pecunia
indiguerit, is recluso hoc monumento,
sumat quantum volet. Darius aperto eo,
nullam invenit pecuniam, sed in aliam incidit
inscriptionem, cujus hic erat sensus: Nisi malus
fuisse homo, & pecuniæ infatiabilis, nunquam
fane loculos mortuorum invasisse.

Arimenes cum fratre suo XERXE Da-

rii F. de regno contendens, è Bactriana descendebat. Ei Xerxes dona misit, ministris mandans, ut significarent his eum à fratre in præsentia affici, qui si regnum obtineret, primam ei apud se statuisse dignitatem summamque potentiam deferre. Xerxe rege renunciato, statim coram eo Arimenes genua flexit: Xerxes autem eum à se fecit secundum. Idem Xerxes iratus Babylonis ob defectionem, cum eos in potestatem suam redegit, interdixit armorum gestatione. iussitque fidibus & fistulis canere, lenocinium & cauponam exercere, ac tunicas gestare sinuosas. Ficus

Atti-

Ἄττικὰς ὃ ἰχάδας ἐκ ἀν ἔφη φαγεῖν ὠνίεσ κομιθεύσας, ἀλλ' ὅταν τῷ φέρεσαν κτήσηται χώρον. Ἑλλίνας ὃ καλασκόπεσ ἐν τῷ σραλοπέδῳ λαβῶν, ἐδ' ἐν ἠδίκησεν, ἀλλὰ τὴν σραλίαν ἀδεῶσ ἐπιδεῖν κελύσας διαφῆκεν.

ΑΡΤΑΞΕΡΞΟΥ.

Ἀρταξέρξης ὁ Ξέρξης, ὁ μακρόχειρ προσαγορευθεὶς διὰ τὸ τῷ ἑτέρῳ χεῖρα μακροτέραν ἔχειν, ἔλεγε ὅτι τὸ προδεῖναι τῷ ἀφελεῖν βασιλικώτερον ἐστίν. Πρῶτ' ὃ πρῶτοβολεῖν ἐπέδουσε τῶν συκωπηγετῶν ἐδὺ δωμαρῶν καὶ βυλομῶν. Πρῶτ' ὃ τοῖς ἀμαρτάνεσι τῶν ἡγεμονικῶν τιμωρίαν ἔταξεν, ἀντὶ τῷ τὸ σῶμα μασιγῶν, μασιγῶν μὲν ἀποδυσαρμῶν τὰ ἱμάτια, ἢ ἀντὶ τῷ τῷ κεφαλῷ ἀποτίλλεσθαι, τῷ τῷ τῷ ἀποθεμῶν. Σατίβαρζάνῳ ὃ τὸν καλακομιστὴν αἰτέμῳν τι παρ' αὐτῶ τῶν μὴ δικαίων, αἰδομῶν ἐπὶ τεισμεύοις δαρεικόις τῷ το ποιῶν, προσέταξε τῷ ταμία τεισμεύοις δαρεικός κομίσαι· ἢ διαδῶσ αὐτῶ, Λάβε, εἶπε, ὦ Σατίβαρζάνη. ταῦτα μὲν γὰρ δῶσ ἐκ ἔσομαι πενέσεσ· ἐκείνα ὃ πρῶξας, ἀδικώτεσ.

ΚΥΡΟΥ ΤΟΥ ΝΕΩΤΕΡΟΥ.

Κύρ' ὁ νεώτεσ τῶσ Λακεδαιμονίεσ συμμαχεῖν αὐτῶ σρακαλῶν, ἔλεγε τῷ ἀδελφῷ καρδίαν ἔχειν βαρυτέραν· ἢ πλείονα πίνειν ἀκρα-

Atticas negavit se comesturum venum allatas : sed tum, cum potitus fuerit terra eas producente. Cum in exercitu deprehendisset Græcos exploratores, iussit exercitum tuto perspicere, illæsiisque dimisit.

ARTAXERXES Xerxis F. Longimanus cognomento, quod alteram manum haberet longiorem, dicebat magis regium esse addere, quam detrahere. Hic primus in venatione fociorum iussit eum qui vellet ac posset, primum conjicere telum. Idem primus instituit, ut cum principes viri supplicio afficerentur, non corpora sed vestes

quibus se exuissent flagellarentur, & non crines capitis evellerentur, sed tiara deponeretur. Satibarzani cubiculario injustum aliquid à se petenti, cum intelligeret hoc fieri impetrandorum trigefies cito Daricorum gratia, eam pecuniam à quæstore iussu suo allatam tradidit, inquiens : Accipe, Satibarzana. hoc enim largitus, nihilo pauperior fuero : isthuc vero si fecissem, essem injustior.

CYRUS minor cum Lacedæmonios ad societatem belli hortaretur, dicebat se fratre esse cordatiorem, plusque meri illo bibere posse

ἀκράτιον αὐτῷ ἢ φέρειν βέλιον· ἐπείνον ᾗ μόλις ἐν ταῖς θήραις
 ἔπι τῶν ἵππων μένειν, ἐν δὲ τοῖς δεινοῖς μηδὲ ἔπι τῷ θρόνῳ. παρ-
 εκάλει δὲ ἀποσέλλειν ἄνδρας πρὸς αὐτὸν, ἐπαγγελόμενον τοῖς
 μὲν πεζοῖς ἵππους δώσειν· τοῖς δὲ ἵππους ἔχουσι, ἄρματα· τοῖς δὲ
 χωρία κεκλημένοις, κόμας· τὰς δὲ κόμας ἔχουσι, πόλεων κυρίας
 ποιήσειν. δρυγυρίας δὲ ἢ χυσις ἐκ δρυθιμὸν ἀλλὰ σαθμὸν ἔσεσθαι.

ΑΡΤΑΞΕΡΞΟΥ ΤΟΥ ΜΝΗΜΟΝΟΣ.

Ἄρταξέρξης ὁ τέταρτος μὲν ἀδελφός, Μνήμων δὲ καλέμενος, ἔ-
 μόνον τοῖς ἐλυγχανέουσι ἐαυτὸν ἀνέδωκε παρεῖχεν, ἀλλὰ ἢ τὴν γυ-
 ναῖκα τὴν γνησίαν ἐκέλευσε τῆς ἀρμαμάξης τὰς ἀνδραγαθίας φειδεῖν,
 ὅπως οἱ δεόμενοι καὶ τὴν ὁδὸν ἐλυγχανέουσι. Πέννητος ᾗ ἀνθρώπου
 μῆλον ὑπερφυῖς μεγέθει προσενέγκαντος αὐτῷ, δεξάμενος ἠδῶως,
 Νῆ τὸν μίθραν, εἶπεν, ἔτός μοι δοκεῖ καὶ πόλιν ἀνὲν ἐν μικρῶς με-
 γάλῳ πισυθεῖς ἀπεργάσασθαι. Ἐν ᾗ φυγῇ τινι τὸ ἀποσκυθῆς αὐτῷ
 διασπαγείσης, ξηρὰ σῦκα καλαφαγῶν καὶ κριθῶν ἄριον, Οἴας,
 εἶπεν, ἠδονῆς ἀπειροῦ ἦμιλιν.

ΠΑΡΥΣΑΤΙΔΟΣ.

Παρύσατις ἡ Κύρα καὶ Ἀρταξέρξης μήτηρ, ἐκέλευε τὸν πρὸς βα-
 σιλία μέλλοντα μὴ παρρησίας διαλέγεσθαι, βουσίνοις χερσὶν ῥήμασι.

ΟΡΟΝΤΟΥ.

Ὀρόντης ὁ βασιλεύς Ἀρταξέρξης γαμβρός, ἀτιμία φειπεσῶν δι-
 ὄργων,

posse ac melius ferre : illum in venatione
 difficulter in equo, terrore oblato ne in fo-
 lio quidem manere. Hortabatur ut sibi
 viros auxilio mitterent, promittens se pedi-
 tibus equos, equitibus currus, iis qui villas
 possiderent, pagos, qui pagos, his urbes da-
 turum, & argentum atque aurum non nu-
 mero sed pondere largiturum.

Hujus frater ARTAXERXES Mnemon
 cognomine, non tantum compellantibus li-
 beralissime vacabat, sed & uxorem suam
 jubebat pilitenti aulae dimovere, ut possit
 ab iis qui vellent compellari in via. Cum

ei pauper quidam pomum eximiae magni-
 tudinis obtulisset, hilare accepto eo : Per
 Solem, inquit, videtur hic mihi commif-
 sam sibi urbem de parva magnam redac-
 turus. Cum impedimenta ejus quadam in
 fuga essent direpta, ficus comedens aridas
 & hordeaceum panem, Quantæ, ait, vo-
 luptatis imperitus fui.

PARYSATIS Cyri & Artaxerxis mater,
 eum qui libere cum rege colloqui vellet,
 byssinis jubebat uti verbis.

ORONTES regis Artaxerxis gener igno-
 minia à rege irato affectus ac damnatus,
 dixit :

ὄργῳ, καὶ καταγνωθεὶς, ἔφη, Καθάπερ οἱ τῷ Δριθηλικῶν δάκτυλοι
 νῦν μὲν μυριάδας, νῦν δὲ μονάδα τίθεναι δυνάμει, τὸ αὐτὸ καὶ
 εἶδεν τῷ βασιλείων φίλος, νῦν μὲν τὸ πᾶν δυνάμει, νῦν δὲ τελέ-
 χισον.

ΜΕΜΝΟΝΟΣ.

Μέμνων ὁ Ἀλεξάνδρου πολέμων ὑπὲρ Δαρείου ἔβασιλέως, μι-
 σοφόρον τινὰ πολλὰ βλάσφημα καὶ ἀσελγῆ παρὶ Ἀλεξάνδρου
 λέγοντα τῇ λόγῃ παλάσας, Εγὼ σε, ἔπε, τρέφω μαχηόμενος,
 ἀλλ' εἰ λοιδορέμενον Ἀλεξάνδρου.

ΑΙΓΥΠΤΙΩΝ ΒΑΣΙΛ. ΕΘΟΣ.

Οἱ Αἰγυπτίων βασιλεῖς κατ' ἴομον ἐαυτῶν εἶδεν δικαστὰς ἐξώριζον
 ὅτι καὶ βασιλεύς τι προσάξει κείναι τῷ μὴ δικαίων, εἰ κενεῖσι.

ΠΟΛΤΥΟΣ.

Πόλυς ὁ Θρακῶν βασιλεύς, ἐν τῷ Τρωϊκῷ πολέμῳ πρὸς ἑσ-
 σαμίων πρὸς αὐτὸν ἅμα τῶν Τρώων καὶ τῶν Ἀχαιῶν, ἐπέδουσε
 τὸν Ἀλέξανδρον ἀποδόντα τῷ Ἑλένῳ, δύο παρ' αὐτῶ λαβεῖν κα-
 λὰς γυναικάς.

ΤΗΡΟΥ.

Τήρης ὁ Σιθάλκε παλιῆς ἔλεγχον, ὅποτε χολάζει καὶ μὴ στρα-
 τούϊο, τῶν ἱπποκόμων οἶεας μηδὲν διαφέρειν.

ΚΟΤΥΟΣ.

Κότυς τῷ δωρησαμίων πάρεδαιον, ἀνιδωρήσατο λέοντα. Φύσει
 δὲ ὦν

dixit : Quemadmodum digiti rationes sup-
 putantium modo cetero, modo unitatem
 repræsentant : ita regum amicos aliquando
 summo, mox infimo haberi loco.

MEMNON, qui Darii exercitum adversus
 Alexandrum duxit, militem quendam mer-
 cenarium suum, qui multis & impuris con-
 vicis Alexandrum proscindebat, lancea fe-
 riens : Ego, inquit, te alo non ut maledi-
 cas Alexandro, sed ut contra eum pugnes.

ÆGYPTIORUM REGES legem suam
 quandam servant, qua jurejurando obstrin-

gunt judices, ut rege ipso injustam flagi-
 tante sententiam, ei morem non gerant.

POLTYΣ Thraciæ rex, cum bello Tro-
 jano ad ipsum simul & à Trojanis & à Græ-
 cis venissent legati, Paridi suavit, ut Græ-
 cis Helenam redderet, se ei daturum duas
 formosas fœminas pollicens.

ΤΕΡΕΣ Sitalcæ pater dicebat, se cum in
 ocio esset & à militia vacaret, nihilo meli-
 orem suis equis sibi videri.

ΚΟΤΥΣ eum, qui panthera ipsum dona-
 verat, leone remuneratus est. Hic natura
 ira-

ἃ ὦν ὄξυς εἰς ὀργῶν, καὶ πικρὸς τῶν ἀμαρτανόνων ἐν ταῖς διακο-
νίαις κολασης, σκδύη ποτὲ κεράμεα κομίσανθ' ἕξεν δὴθευσα ἢ
λεπία, πιθανῶς ἢ ἢ κὴ φειτῶς εἰργασμῶν γλυφαῖς τισι ἢ τορείαις,
τῷ μὲν ξένῳ ἔδωκε δῶρα, τὰ δὲ σκδύη πῶντα σωτέρευεν, Ὅπως,
εἶπε, μὴ δὲ ὀργῶν πικρότερον κολάζω σδὺ σωτερίβουλας.

Ι Δ Α Θ Υ Ρ Σ Ο Υ.

Ἰδάθυρσ' ὁ Σκυθῶν βασιλεὺς, ἐφ' ὃν δῖεβη Δαρεῖθ', ἔπειθε
σδὺ Ἰώνων τυράννης τὸ δ' Ἰσθου ζῶγμα λύσαντας ἀπαλλάτ-
τεας· μὴ βεληθέλιας ἢ, δια τῶν πρὸς Δαρεῖον πίειν, ἀνδράποδα
χρησὰ ἢ ἀδρασα ἐνάλει.

Α Τ Ε Ο Υ.

Ἀτέας ἔγραφε πρὸς τὸν Φίλιππον, Σὺ μὲν ἄρχεις Μακεδόνων,
ἀνθρώπων μεμαθηκότων πολεμεῖν· ἐγὼ δὲ Σκυθῶν, οἱ ἢ λιμῶν ἢ δῖψῃ
μάχεας δυνάμει. Τὸς δὲ πρέσβεις τῷ Φιλίππῳ, ψήχων τὸν ἴπ-
πον, ἠρώτησεν εἰ τῷ ποιῆ Φίλιππῳ. Ἰσμινίαν δὲ, τὸν ἄριστον
αὐλητῶν, λαβὼν ἀιχμάλωτον, ἐνέλδυσεν αὐλῆσαι. Θαυμαζόντων δὲ
τῶν ἄλλων, αὐτὸς ὤμοσεν ἡδῖον ἀκένει τῷ ἴππῳ χρεμετιζόνθ'.

Σ Κ Ι Λ Ο Υ Ρ Ο Υ.

Σκίλυρος ὀγδοήκοντα παῖδας ἄρρενας ἀπολιπὼν, ἐπεὶ τελευτήσῃν
ἔμελλε,

iracundus, acerbéque in ministrorum de-
licta animadvertens, cum hospes quidam
fictilia ei vasa attulisset tenuia & fragi-
lia admodum, alioquin eleganter ac sub-
tiliter sculpturis cælaturisque adornata :
hunc quidem donis affecit, sed vasa ista
omnia confregit, quod vereri se diceret,
ne ministros, ea si confringerent, sævius
puniret.

ΙΔΑΘΥΡΣΟΣ Scytharum rex, cūm ex-
peditionem adversus ipsum Dariū fecisset,
Ionum regulis suafit ut, ponte quo Ister
infiltratus erat soluto, jugum Darii excute-
rent : cūmque ob fidem Darii datam id

recusarent, proba & ignava eos vocavit
mancia.

ΑΤΕΑΣ Philippo sic scripsit, Tu Mace-
donibus imperas, hominibus bellandi peri-
tis, Ego Scythis, qui etiam adversus famem
sitimque pugnare norunt. Equum porro
strigili purgans, legatos Philippi interroga-
vit, an hoc quoque legatorum faceret.
Ismeniam tibicinem præstantissimum cum
cepisset, canere iussit. mirantibusque reli-
quis, juravit se majore cum voluptate au-
dire hinnitum equi.

ΣΚΙΛΥΡΟΣ moriturus, cum xxx filios
post se esset relicturus, fasciculum hasti-
lium

ἐμελλε, δέσμιω ἀκονίων ἐκάσῳ προλείων, ἐκέλευσε καθαθραῦσαι πλείτων ἢ ἀπαγορευσάντων, καθ' ἑν αὐτὸς ἐξελὼν ἀκόνιον, ἀπὸ βλαβηδῶς συνεκλασε διδάσκων ἐκείνας, ὅτι σωεσῶτες, ἰχυροὶ διαμύξουσιν, ἀσθενεῖς δ' ἔσονται) διαλυθέντες ἢ τασιάσαντες.

Γ Ε Λ Ω Ν Ο Σ.

Γέλων ὁ τύραννος ὅτε Καρχηδόνις πρὸς Ἱμέραν κατεπολέμησεν, εἰρωτικῶς ποιούμενος πρὸς αὐτὰς, ἠνάγκασεν ἐγγράψαι ταῖς ὁμολογίαις ὅτι καὶ τὰ τέκνα παύσον) τῷ Κρόνω καταθύοντες. Ἐξήγε ἢ πολλάκις εἶδ' Συρακυσίαις ὡς εἴπῃ στρατείαν καὶ φυτείαν, ὅπως ἢ τε χώρα βελίων γῆν) γεωργηθήη, καὶ μὴ χείρονες αὐτοὶ χολάζοντες. Αἰτῶν) ἢ χεῖματ' αὐτῶν πολίτας, ἐπεὶ ἐθορύβησαν, αὐτῶν εἶπεν ὡς ἀποδώσων, καὶ ἀπέδωκε μὲν τὸν πόλεμον. Ἐν δὲ συμποσίῳ λύρας περιφερθήνης, ἀρμολογούντων τῶν ἄλλων ἐφεξῆς ἢ ἀδόντων, αὐτὸς τὸν ἵππον εἰσαγαγεῖν κελεύσας, ἐλαφρῶς ἢ βραδίως ἀνεπήδησεν ἐπ' αὐτόν.

Ι Ε Ρ Ω Ν Ο Σ.

Ἱέρων ὁ μὲν Γέλωνα τύραννον) ἔλεγε μηδένα τῶν παρρησιαζομένων πρὸς αὐτὸν ἀκαρῶν εἶναι. Τὰς ἢ ἀπόρρητον λόγον ἐκφέροισι, ἀδικεῖν ὤετο ἢ πρὸς εἰς ἐκφέροισι. μισῶν) γὰρ εἰ μόνον εἶδ'.

hium singulis porrexit, ac confringere iussit. cum nullus id præstare possit, ipse singulatim fasci unum post alterum eximens fregit. docens eos, junctos quidem inter se, vires habituros ac perduratos: sin vero disjungerentur & discordiis agitantur, infirmos fore.

Gelo tyrannus Carthaginiensibus ad Himeram debellatis, pacem componens cum victis, coegit eos inter conditiones pacis hanc quoque adscribere, Ipsos in posterum liberos Saturno nunquam immolatuos. Sæpenumero ad culturam agrorum tanquam in militiam Syracusanos hic eduxit,

ut & regio cultu melior redderetur, neque ipsi ocio corrumparentur. Cum pecuniam ipso poscente cives tumultuarentur, mutuum se petere dixit, belloque confecto reddidit. Cum in convivio lyra circumferretur, eamque convivæ ordine componerent atque canerent, ipse equum iussit adluci, & in eum facile atque expedite insiluit.

Hiero, qui in tyrannide Geloni successit, neminem dixit sibi intempestivum esse qui libere adversum se loqueretur. Qui arcanum enunciarent, eos facere injuriam dicebat iis quoque, quibus id patefacerent. quod non modo eos qui efferunt, sed hos quo-

σῶν ἐπιφέρουσας, ἀλλὰ καὶ σῶν ἀκέραιας ἀ μὴ βεβλόμεθα. Λοιδό-
 ροίς δὲ ὑπὸ τινος εἰς τὴν δυσωδίαν ἔσομαι, ἠτιᾶτο τὴν αὐτῆ
 γυναικα μηδέποτε πρὸς τέτρα φράσασαν· ἢ δὲ εἶπεν, Ὁμιλῶ γὰρ
 τοῖστον ἀπάντας τὰς ἀνδρας ὄζειν. Πρὸς δὲ Ξενοφάνῳ τὸν Κο-
 λοφώνιον εἰπόντα μόλις οἰκέτας δύο τρέφειν, Ἄλλ' Ὅμηρος, εἶπεν,
 ὃν σὺ διασύρεις, πλείονας ἢ μυρίας τρέφει τεθνηκώς. Ἐπίχαρμον
 δὲ τὸν κωμωδοποιόν, ὅτι τὴν γυναικὸς αὐτῆ παρέσης εἶπέ τι τῶν
 ἀπρεπῶν, ἐζημίωσε.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΥ.

Διονύσιος ὁ πρεσβύτερος, κληρονομῶν καὶ γράμμα τῶν δημο-
 γορέντων, ὡς ἔλαχε τὸ Μ, πρὸς τὸν εἰπόντα, Μωρολογεῖς Διονύσιε,
 Μοναρχήσω μὲν ἐν, εἶπε· καὶ δημογορήσας, διθύς ἠρέθη στρατηγὸς
 ὑπὸ τῶν Συρακυσίων. Ἐπεὶ δ' ἐν δαρχῆ τὴν τυραννίδος ἐπολιορ-
 κείτο, συσάντων ἐπ' αὐτὸν τῶν πολιτῶν, οἱ μὲν φίλοι σωεβέλθουον
 ἀπαλλαγῆναι τὴν δαρχῆς, εἰ μὴ βέλῃ κεραιθεῖς ἀποθανεῖν· ὁ δὲ,
 βῆν ἰδὼν σφατρίομδρον ὑπὸ μαγείρας, καὶ πίπλοντα ταχέως, Εἶτα
 σὺκ ἀνδρὲς ἐσιν, εἶπεν, ἔτω βραχυὸν ὄντα τὸν θάνατον φοβηθέντας ἡμᾶς
 δαρχὴν ἐκαταλιπεῖν τηλικαύτως; Τὸν δὲ ὑὸν αἰδομένον, ὃ τὴν δα-
 ρχὴν ἀπολιπεῖν ἐμελλεν, ἀνδρὸς ἐλευθέρου διαφθείραντα γυναίον, ἠρώ-

τησε

quoque odimus qui inaudiunt quae nolumus. Exprobraverat ei quidam oris factorem: itaque uxorem suam culpavit, quod nunquam id sibi indicasset. illa vero ita se excusavit, quod diceret, Se putasse omnes viros hoc modo olere. Xenophani Colophonio aegre se duos ferros alere querenti, Atqui Homerus, inquit, quem tu traducis, mortuus etiam amplius decem millibus alit. Epicharmum poetam mulctavit, quod is indecorum quippiam uxore praesente dixisset.

DIONYSIUS senior cum oratores publici

forte legerentur, ipsique littera M obtigisset, dicenti Morologus eris (id est, stultas orationes habebis) respondit: Immo Monarcha sive tyrannus ero. habitaque oratione statim est à Syracusanis imperator creatus. Initio statim tyrannidis cum oppugnaretur à civibus coitione facta, amicisque hortarentur ut dimitteret imperium potius quam captus necaretur: cernens bovem à coquo jugulari ac celeriter corruere, Nonne, inquit, indignum est nos metu mortis tam brevis tantum deferere imperium? Filium, quem successorem tyrannidis erat habiturus, ubi apprehendit viri liberi vitiaffe uxorem, iratus

tus

τησε μετ' ὀργῆς τί τοιαῦτον αὐτῷ σωοῖδεν. εἰπόντ' ὃ ἔνεανίσκας, Σὺ γὰρ οὐκ εἶχες πατέρα τύραννον, Οὐδὲ σὺ, εἶπεν, ἔξαις εἰάν μὴ παύσῃ ταῦτα ποιῶν. Πάλιν δὲ πρὸς αὐτὸν εἰσελθὼν, καὶ θεασάμεντ' ἐπισημάτων χερσῶν καὶ δακτύλων πλήθ'· ἀνεβόησεν, Οὐκ ἔστιν ἐν σοὶ τύρανν' ὅς ἀφ' ὧν λαμβάνεις ἀπ' ἐμῆ ποτηρίων τοσούτων, φίλον ἐδένα σεαυτῷ πεποίηκας. Χρήματα δὲ εἰσαράσων τὰς Συρακασίας, εἶτα ὀργῶν ὀδυρμῶν καὶ δακρύων, ἃ λέγοντας ὡς εὐκ ἔχασιν, ἐκέλευσεν ἕτερα πρῶτ'· καὶ δὲ ἢ τρεῖς τῶν ἐποίησεν. ἐπεὶ δὲ προσάξας πλείονα, γελαῖν ἤκαθεν αὐτὰς καὶ σκώπειν ἐν ἀγορᾷ αἰσιόνας, ἐκέλευσε παύσασθαι. Νῦν γὰρ ἐδὲν ἔχασιν, εἶπεν, ὅτε κατὰφρονέσιν ἡμεῖς. Τῆς δὲ μητρὸς αὐτῆ παρὲντ' ἑστῆς, δοθῆναι δὲ ἀνδρὶ βελονῆς, ἔφη τὰς μὲν τὴ πόλεως βιάσασθαι νόμους δυνάσθαι, τὰς δὲ τὴ φύσεως μὴ δυνάσθαι. Πικρῶς δὲ τὰς ἄλλας κακέρχας κολάζων, ἐφείδετο τῶν λωποδυτῶν ὅπως παύσων) οἱ Συρακασιοὶ τῶν δειπνῶν καὶ μεθύσκεσθαι μετ' ἀλλήλων. Ζένε δὲ τινὶ ἰδίᾳ θράσειν φάσκοντ' αὐτῷ καὶ διδάξαι ὅπως προειδῆ τὰς ἑπιβελούοντας, ἐκέλευσεν εἰπεῖν. ἐπεὶ δὲ προσελθὼν, Δὸς, εἶπε, μοι τάλαντον, ἵνα δόξης ἀκηκοέναι τὰ σημεῖα τῶν ἐπιβελούων. ἔδωκε περσποικίμεντ' ἀκηκοέναι, καὶ ἐθαύμαζε τιὰ μέθοδον ἔα ἀνθρώπου.

Πρὸς

tus interrogavit, Ecquid talis facinoris ipsi esset conscius. cumque ei responderet adolescens, Tu non habuisti tyrannum patrem : neque tu, inquit, filium habebis tyrannum, si sic pergas. Rursus cum in ejus conclave intrasset, poculorumque aureorum & argenteorum multitudinem ibi offendisset, exclamavit : Non est in te tyrannidis capax ingenium, qui tot à me acceptis poculis nullo eorum ad parandum tibi amicium usus es. Pecuniam cum exigeret à Syracusanis, viderétque eos lamentari, ac deprecari, & inopiam præterdere, novam instituit exactiorem, idque bis terve fecit. cum autem denuo imperans tributum, ridere eos audivit, & in foro obambulantes falsè dicta

in ipsum jacere, finem fieri jussit, dicens : Nunc nihil ipsis est reliquum pecuniæ, quando nos contemnunt. Matre, cujus præterierat jam ad nubendum ætas, marito se dari postulante : Ego, inquit, civitatis legibus vim facere possum, naturæ legibus nequeo. Cum maleficia reliqua acerbe vindicaret, vestium furibus folis pepercit, ut Syracusani cogèrentur et quando finem convivandi & sese invicem inebriandi facere. Hospes quidam seorsum dicebat indicaturum se ipsi rationem ac docturum quem se infidiantes sibi prænosceret. jussitque dicere, Da, aiebat, mihi talentum, ut videaris percipisse indicia infidiantium. dedit ei hoc Dionysius, simulans ea se cognovisse,

Πρὸς δὲ τὸν πυθόμενον εἰ χολάζοι, Μηδέπολε, εἶπεν, ἐμοὶ τῆτο συμβαίη. Δύο δὲ ἀκέσας νεανίσκας πολλὰ βλάσφημα παρὰ αὐτῆ ἢ τῆ τυραννίδος εἰρηκίαι παρὰ πότον, ἀμφότερας ἐκάλεσεν ἵππιδεῖπιον. ὁρῶν δὲ τὸν μὲν, παρηνεῖλια ἢ ληρεῖλια πολλά, τὸν δὲ σπανίως ἢ μετ' ἀλαθείας ταῖς πόσεσι χρωόμενον, ἐπέεινον μὲν ἀπέλυσεν, ὡς φύσει παρηνήσαντα ἢ διὰ μέθην κακολογήσαντα· τῆτον δὲ ἀνείλεν, ὡς δύσμενον ἢ πολέμιον ἐν παραιρεσέως. Αἰτιωμένων δὲ τινῶν ὅτι τιμᾶ ἢ παρὰ γένη) πονηρὸν ἀνθρώπον ἢ δυσχερανόμενον ὑπὸ τῆ πολίων, Ἄλλα ἢ βέλομαι, εἶπεν, εἶναι τὸν ἐμῆ μᾶλλον μισέμενον. Ἐπεὶ δὲ Κορινθίων τοῖς πρέσβεσι δῶρα διδόντες αὐτῆ, παρηγεῖλο διὰ τὸν νόμον ὃς ἐκ εἰα δῶρα λαμβάνειν παρὰ δυνάσταν πρεσβυούλιας, δεινὸν ἔφη παρᾶγμα ποιῆν αὐτῆς, ὃ μόνον αἱ τυραννίδες ἀγαθὸν ἔχουσιν ἀναιροῦλιας, ἢ διδάσκουλιας ὅτι τὸ ἀπαθεῖν ὑπὸ τυράννου φοβερόν ἐστιν. Ἀκέσας δὲ τινα τῆ πολίων χερσίον ἔχειν οἴκοι καλορωρυγόμενον, ἐκέλευσεν ἀνεπέκειν πρὸς αὐτόν. Ἐπεὶ δὲ παρὰ κλέψας ὀλίγον ὁ ἀνθρώπος, ἢ μέλασας εἰς ἑτέραν πόλιν, ἐωνήσατο χωρίον, μέλαπεμψάμενος αὐτόν, ἐκέλευσε πᾶν ἀπολαβεῖν, κεχημέρον τῆ πλέτω, ἢ μηκέτι ποιῆναι τὸ χερσίμον ἀχρηστον.

ΔΙΟ-

villē, miratūsq̄ue est hominis astum. Interrogatus à quodam, ociosūsq̄ne esset: Isthuc vero, inquit, absit ut unquam mihi contingat. Cum inaudisset duos adolescentes de ipso & tyrannide multa contumeliose locutos esse inter pocula, utrumque ad cœnam vocavit. quorum cum alterum videret in vino multa ineptire atque effutire, alterum raro & caute bibere: hunc ut malevolum & instituto animi hostem interfecit: illum ut natura futilem & per temulentiam conviciatum dimisit. Reprehendentibus quibusdam quod ornaret & eveheret malum civibūsq̄ue invisum homi-

nem: Etenim, inquit, volo esse aliquem, qui me magis exosus sit. Corinthiorum legati munera quæ iis offerebat, recusaverunt, legis respectu, quæ dona à principe sumere prohibebat. eos indignam rem dixit facere, qui quod unum bonum est tyrannidi, aboleant, doceantque beneficia etiam tyrannorum esse formidanda. Audiverat quendam civium habere aurum domi defossum: id sibi eum adferre iussit. cumque is paululum suffuratus in aliam migrasset urbem, fundūmq̄ue ibi emisisset, revocatum iussit reliquum omne aurum ad se recipere, neque porro rem utilem inutilem facere.

DIO-

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΝΕΩΤΕΡΟΥ.

Ὁ δὲ νεώτερος Διονύσιος ἔλεγε πολλὰς τρέφειν σοφιστὰς, ἔθαιμάζων ἐκείνους, ἀλλὰ δι' ἐκείνων θαιμάζεσθαι βελόμην. Πολυξένου δὲ ἔξ διαλεκτικῆς φήσαντος αὐτὸν ἔξελέγχειν, Ἀμέλι τοῖς λόγοις, εἶπεν, ἐγὼ δὲ σε τοῖς ἔργοις ἐλέγχω· τὰ γὰρ σεαυτῷ κάλιπών, ἐμὲ καὶ τὰ ἐμὰ θεραπύεις. Ἐκπεσὼν ἢ τῆς ἀρχῆς, πρὸς μὲν τὸν εἰπόντα, Τί σε Πλάτων καὶ φιλοσοφία ὠφέλησε; Τό τηλικαύτῳ, ἔφη, τύχης μελαβολῶν ῥαδίως ὑπομύειν. Ἐρωτηθεὶς δὲ πῶς ὁ μὲν πατήρ αὐτῆς πένης ὢν καὶ ἰδιώτης ἐπλήσατο τῷ Συρακασίων ἀρχῆν, αὐτὸς ἢ ἔχων, ἢ τυράννης παῖς ὢν, πῶς ἀπέβηλεν· Ὁ μὲν πατήρ, ἔφη, μισθμένης δημοκρατίας ἐπέση τοῖς πράγμασιν· ἐγὼ ἢ φθονερμῆς τυραννίδος. Ὑπὸ ἄλλῃ ἢ τὸ αὐτὸ τῆτο ἐρωτηθεὶς, Ὁ πατήρ, ἔφη, μοι τῷ τυραννίδα τῷ ἑαυτῷ κατέλιπεν, ἔ τῷ τύχῳ.

ΑΓΑΘΟΚΛΕΟΥΣ.

Ἀγαθοκλῆς υἱὸς ἰῶ κεραμείως γηρόμην δὲ κύριος Σικελίας, καὶ βασιλεὺς ἀναγορευθεὶς, εἰώθη κεράμια πώλεια τιθέναι ὡσαύτὰ χρυσᾶ, ἢ τοῖς νέοις ἐπιδεικνύμην λέγειν, ὅτι τοιαῦτα ποιῶν πρότερον, καὶ ταῦτα ποιῶν διὰ τῷ ἐπιμέλειαν ἢ τῷ ἀνδρείαν. Πολιορκεῖν δὲ πόλιν αὐτῷ, τῶν ἀπὸ τῆς τείχους τινὲς ἐλοιδορεῖντο, λέγον-

DIONYSIUS junior alere se aiebat multos sophistas, non quod eos magni faceret, sed quod propter eos vellet in admiratione esse. Polyxeno dialectico dicenti, Ego te redargui, respondit, nimirum verbis; ego autem re ipsa te convinco: tuis enim rebus dimissis, me & mea sectaris. Exutus tyrannide, ei quidem, qui quid utilitatis Plato & philosophia contulissent interrogabat, respondit: ut tantam mutationem æquo possem animo ferre. Quærenti autem, qui factum sit, ut pater ipsius pauper & plebeius imperium in Syracusanos obtinuerit; ipse tyrannus & tyranni filius id amiserit: pa-

ter, inquit, meus ad res gerendas se contulit, cum popularis reipublicæ status esset in odio, ego, cum tyrannidi invideretur. Alteri hoc ipsum sciscitanti respondit, Paternæ se non fortunæ, sed tyrannidis relictum hæredem.

AGATHOCLES filius fuit figuli. Is rex & dominus factus Siciliæ, fictilia pocula interferere solebat aureis, eaque demonstrans adolescentibus dicere, Industria se & fortitudine hoc consecutum ut aurea nunc faceret qui lutea finxisset antea. In oppugnatione urbis cujusdam nonnulli de muris eum convitiis impetiverunt, Figule, dicen-

λέγοντες ὅτι ὦ κερραμεύ τὸν μισθὸν πόθεν ἀποδώσεις τοῖς στρατιώταις ; ὁ δὲ πρῶτος καὶ μειδιῶν εἶπεν, Αἶκα ταύταν ἔλω. λαβὼν δὲ καὶ κέραιον, ἐπίπρασκε οὖν αἰχμαλώτους, λέγων, Ἐάν με πάλιν λοιδορήτε, πρὸς οὖν κυρίας ὑμῶν ἔσαι μοι ὁ λόγος. Ἐγκαλέντων δὲ τοῖς ναύταις αὐτῶ τῶν Ἰθακησίων, ὅτι τῇ νήσῳ προσβαλόντες τῶν θρεμμάτων τινὰ ἀπέσασαν, Ὁ δὲ ὑμέτερος, ἔφη, βασιλεὺς ἐλθὼν πρὸς ἡμᾶς, εἰ μόνον τὰ πρόβατα λαβὼν, ἀλλὰ καὶ τὸν ποιμῆνα προσεκλυφλώσας ἀπῆλθε.

ΔΙΩΝΟΣ.

Δίων ὁ Διονύσιον ἐμβαλὼν ἐκ τῆς τυραννίδος, ἀκέσας ἐπιβλέπειν αὐτῷ Κάλλιππον, ἧ μάλιστα τῶν φίλων καὶ ξένων ἐπίσθυσεν, εἶχε ὑπέμεινεν ἐλέγξει, βέλιον εἶναι φήσας ἀποθανεῖν, ἢ ζῆν μὴ μόνον οὖν πολεμῆς, ἀλλὰ καὶ οὖν φίλος φυλαττόμενον.

ΑΡΧΕΛΑΟΥ.

Ἀρχέλαος αἰτηθεὶς ὡς πότον ποτήριον χρυσῶν ὑπὸ τινος τῶν σιωπῶν, εἰ μὴ ἐπαικῶν, ἐκέλευσεν Ἐυριπίδην τὸν παῖδα δεῖναι. θαυμάσαντες δὲ οἱ ἄνθρωποι, Σὺ μὲν γὰρ, εἶπεν, αἰτεῖν, ὅστις δὲ λαμβάνειν ἀξίος ἐστὶ καὶ μὴ αἰτῶν. Ἀδολέχης δὲ κερέως ἐρωτήσαντες αὐτὸν, Πῶς σε κείρω ; Σιωπῶν, ἔφη. Τῶ δὲ Ἐυριπίδης τὸν καλὸν Ἀγάθωνα ὡφειλαμβάνοντες ἐν τῷ συμποσίῳ καὶ καταφιλέν-
τ

tes, unde militibus perfolvet stipendia? placidus ipse, & subridens, Hanc, inquit, si cepero. expugnatâque vi urbe cum venderet captivos: Posthac, inquit, si mihi maledicitis, cum dominis vestris exprobulabo. Accusabant Ithacenses ipsius nautas, quod ad infulam appellentes nonnihil pecoris abstulissent. atqui, inquit Agathocles, cum ad nos venisset rex vester, non ovibus tantum ablatis, sed excæcato insuper pastore abiit.

DIO, qui Dionysium tyrannide ejecit, audiens à Callippo sibi infidias parari, cui omnium amicorum hospitiumque maxime

fidebat, inquirere noluit, quod diceret moriendum potius esse quam vivendum, ubi non ab hostibus modo, sed etiam ab amicis sibi esset cavendum.

ARCHELAUS in convivio, quodam poculum aureum petente, familiari quidem, sed improbo, Euripidi id iussit puerum dare. mirante verò illo, tu quidem dignus es qui flagites, inquit, Euripides autem etiam tacens id accipere meretur. A garulo tonfore interrogatus quomodo tonderi vellet, Tacente, inquit, te. Cum Euripides formosum Agathonem in convivio amplecteretur atque oscularetur jam barbatus:

τῷ ἤδη γρηῳῖλα, πρὸς τοῦ φίλος εἶπε, Μὴ θαυμάσητε τῶν γὰρ καλῶν καὶ τὸ μετόπωρον καλόν ἐστιν. Ἐπεὶ ἢ Τιμόθεος ὁ κιθαρωδὸς ἐλπίσας πλείονα, λαβὼν ἢ ἐλάττονα, δῆλός τις ἐγκαλῶν αὐτὰς, καὶ ποτε ἄδων τεττὶ τὸ κομματίον, Σὺ ἢ τὸν γηγρέτα ἀργυρον αἰνεῖς, ἀπεσήμανεν εἰς ἐκείνον· ὑπέκρουσεν ὁ Ἀρχέλαος αὐτὰς, Σὺ δὲ γε αἰτεῖς. Ὑδωρ δὲ τινὸς αὐτῶ κατασκεδάσατο, ὑπὸ τῶν φίλων παρεξωρόμενος ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον, Ἀλλ' ὅκ ἐμῶ, φησὶν, ἀλλ' ἐκείνος κατασκεδάσεν ὃν ἔδοξεν ἐμὲ εἶναι.

ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΤΟΥ ΑΛΕΞ. ΠΑΤ.

Φίλιππον τὸν Ἀλεξάνδρου πατέρα Θεόφραστο ἰσόρηκεν ἔ μόνον μεταξὺ τῶν βασιλέων, ἀλλὰ καὶ τῇ τύχῃ ἢ τῷ τῶν πρὸς μείζονα γηῶν καὶ μετρώτερον. Ἀθιῶαίς μὲν ἐν μακαρίζειν ἐλεγεῖν εἰ καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν αἰρεῖσθαι δέκα στρατηγὸς δεικνῶσιν. αὐτὸς γὰρ ἐν πολλοῖς ἔτεσιν ἕνα μόνον στρατηγὸν δεικνῶσιν, Παρμενῖωνα. Πολλῶν ἢ καλορθωμάτων αὐτῶ ἢ καλῶν ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ πρὸς αἰθῶντων, Ὡς τύχη, εἶπεν, μικρὸν τι μοι κακὸν ἀντὶ τούτων ἢ τηλικύτων ἀγαθῶν ποιήσον. Ἐπεὶ ἢ νικήσαντι τὸς Ἑλλῶας αὐτῶ σιωβῶσθαι ἐνοιο φρουραῖς τὰς πόλεις κατέχειν, ἔφη μᾶλλον πολὺν χρόνον ἐθέλειν χρεῖσθαι ἢ δεσποτῆς ὀλίγον καλεῖσθαι. Τὸν ἢ λοιδορῶν ἐξελάσαι τῶν φίλων κελδούλων, ὅκ ἔφη ποιήσειν, ἵνα μὴ

ᾤει-

tum : ad amicos dixit, Nolite mirari ; pulchrorum enim etiam autumnus pulcher est. Timotheus citharædus cum minus sua expectatione donum ab eo accepisset, & haud obscure incusaret, & aliquando cantans incidit istud, Tu terrigenum argentum laudas, in Archelaum torqueret : subjecit Archelaus : Tu vero id postulas. Aqua à quodam perfusus, amicis adversus hominem instigantibus : Atqui, inquit, non me is perfudit, sed eum quem me putavit esse.

PHILIPPUM Alexandri patrem Theophrastus tradit non majestate modo regni aliis regibus præstitisse, sed fortuna etiam,

moribusque & moderatione. Is Philippus Atheniensium laudabat fortunas, qui quotannis decem imperatorum deligendorum copiam haberent : se dicebat intra multos annos unum modo ducem reperisse Parmenionem. Cum una die multis de prosperis eventis nuncii ei adferrentur, O fortuna, exclamavit, pro tot tantisque bonis parvum aliquod mihi retribuere malum. Postquam Græcos devicit, non defuerunt qui ei suaderent ut urbibus præsidia imponeret. respondit autem, malle se diu benignam, quam exiguo tempore dominum perhiberi. Maledicum jubentibus amicis ejicere : Non, inquit,

παρ' αὐτῶν ἐν πλείοσι κακῶς λέγει. Σμικύθε δὲ Νικάνωρα διαβάλλουσι ὡς αἰεὶ κακῶς λέγουσι τὸν Φίλιππον, καὶ τῶν ἑταίρων οἰομένων δεῖν μεταπέμπεσθαι καὶ κολάζειν, Ἄλλα μὲν, ἔφη, Νικάνωρ ἐφ' αὐτῶν ἐστὶ Μακεδόνων· Ἐπισκεπέον ἐν μή τι γῆρ' παρ' ἡμᾶς. ὡς ἐν ἔγνω τὸν Νικάνωρα φλιεόμηνον ἰχυρῶς ὑπὸ πεινίας, ἡμελημῆρον δὲ ὑπὸ αὐτῶν, προσέταξε δωρεάν τινα αὐτῷ δοθῆναι. Πάλιν ἐν τῷ Σμικύθε λέγουσι ὅτι θαυμάσια παρ' αὐτῶν πρὸς ἅπαντας ἐγκώμια λέγων ὁ Νικάνωρ διατελεῖ, Ὁραῖτε ἐν, εἶπεν, ὅτι πρὸς ἡμᾶς αὐτὸς ἐστὶ καὶ τὸ καλῶς καὶ τὸ κακῶς ἀκρίβει. Τοῖς δὲ τῶν Ἀθιναίων δημαγωγοῖς ἔφη χάριν ἔχειν, ὅτι λοιδορεῖν αὐτὸν, βελτίονα ποιῆσαι καὶ τῷ λόγῳ καὶ τῷ ἥθει. Πειρώμαι γὰρ αὐτὸς ἅμα καὶ τοῖς λόγοις καὶ τοῖς ἔργοις ψευδομύθους ἐλέγχειν. Τῶν δὲ Ἀθιναίων ὅσοι παρ' Ἰωνίων ἐτάρασαν, ἀφελόντων ὑπὸ αὐτῶν δίχα λυτῶν, τὰ δὲ ἰμάτια καὶ σφόδρα πρὸς αὐτῶν ἐγκαλόντων, γελάσας ὁ Φίλιππος εἶπεν, Οὐ δοκῶσιν ὑμῖν Ἀθιναῖοι νομίζειν ἐν ἀσραγάλοις ὑφ' ἡμῶν νενικῆσθαι; Τῆς δὲ κλειδὸς αὐτῶν κλεισθείσης ἐν πολέμῳ, καὶ τῷ στρατοῦ ἰατρῶν πάντως τί καθ' ἡμέραν αἰτῶνται, Λάμβανε, ἔφη, ὅσα βέλαι· τὴν γὰρ κλεῖν ἔχεις. Δυεῖν δὲ ἀδελφοῖν Ἀμφοτεροῦ καὶ Ἐκατεροῦ, τὸν μὲν Ἐκατερον ἔμφορνα καὶ πρᾶκτικὸν ὄρων, τὸν δὲ Ἀμφοτερον δὴθη καὶ ἀβέλτηρον, ἔφη

τὸν

inquit, faciam, ne circumiens apud plures nobis obloquatur. Deferebat Smicythus Nicanorem, ut qui semper Philippo verbis detraheret: putabantque amici accensendum esse hominem, & supplicio afficiendum. tum Philippus: Profecto, ait, Nicanor non est deterrimus Macedonum, considerandumque est ne penes nos aliqua sit culpa. cognitóque Nicanorem gravi premi inopia neglectum à se, dono aliquo iussit affici. rursúm inde Smicytho narrante, miris regem laudibus à Nicanore passim ferri, Videtis, inquit, in nostra esse potestate vel bene vel male audire? Atheniensium oratoribus gratiam aiebat se habere, quod cre-

bris conviciis meliorem se redderent. nam conari se cum verbis tum factis suis eos mendacii convincere. In pugna ad Chæroneam Athenienses quotquot erant capti, gratis dimisit. qui cum præterea vestimenta & stragula reposcerent, Macedonibusque crimina intentarent, ridens Philippus, Nonne, inquit, videntur vobis putare Athenienses, talorum lusu se esse à nobis victos? Clavicula in bello fracta, cum medicus, cuius opera in ea sananda utebatur, quotidie aliquid posceret, Accipe, ait, quantum lubet: habes enim claviculam. Duo erant fratres, Uterque & Alteruter. de quibus hunc cum videret prudentem & rebus agen-
dis

τὸν μὲν Ἐκατέρῳ, Ἀμφότερον εἶναι· τὸν δὲ Ἀμφότερον, ἑδέτερον. Τὰς δὲ συμβαλόντας αὐτῷ πικρῶς χεῖρας τοῖς Ἀθηναίοις, ἀτόπως ἔλεγχον εἶναι, κελδύοντας ἄνθρωπον ὑπὲρ δόξης πάντα ποιῆντα καὶ πάχοντα, ἀποβαλεῖν τὸ τῆς δόξης θεῖατρον. Γενόμενῳ ἢ κριτὴς δυεῖν ποιητῶν, ἐκέλευσε τὸν μὲν φύγειν ἐκ Μακεδονίας, τὸν δὲ ἕτερον, διώκειν. Μέλλων ἢ κατασρατοπεδεῖν ἐν χωρίῳ καλῷ, καὶ πυθόμενῳ ὅτι χόρτῳ οὐκ ἐστὶ τοῖς ὑποζυγίοις, Οἷῳ, εἶπεν, ἡμῶν ὁ βίῳ ἐστὶν, εἰ καὶ πρὸς τὸν τῆς ὄνων καιρὸν ὀφείλομεν ζῆν; Φρέειον δὲ τι βεβλόμεν λαβεῖν ὄχυρον, ὡς ἀπήγειλαν οἱ κατάσκοποι χαλεπὸν εἶναι παντάπασι καὶ ἀνάλωτον, ἠρώτησεν εἰ χαλεπὸν ἔτις ἐστὶν ὥστε μηδὲ ὄνον προσελθεῖν χρυσίον κομίζοντα. Τῶν ἢ πρὸς Λαδένῳ τὸν Ὀλυθίων ἐγκαλέντων καὶ ἀγανακτέντων ὅτι προδύτας αὐτὰς εἶποι τῶν πρὸς τὸν Φίλιππον ἀποκαλέσει, σκαιὰς ἔφη φύσει καὶ ἀγροίκας εἶναι Μακεδόνας, καὶ τὴν σκάφῳ, σκάφῳ λέγοντας. Τῷ ἢ ὑπὸ παρήναι πρὸς χάριν ὁμιλεῖν τοῖς Μακεδόσι, κτώμενον ἑαυτῷ τὴν πρὸς τῶν πολλῶν δυνάμιν, ἕως ἔξῃ βασιλεύοντῳ ἄλλῃ φιλόνηρον εἶναι. Σωεβέβλουε ἢ τῶν ἐν ταῖς πόλεσι δυνατῶν ἢ οὐκ ἀγαθὰ φίλος κτᾶσθαι ἢ οὐκ πονηρὰς, εἶτα οἷς μὲν χεῖρας, οἷς δ' ἀποχεῖρας. Πρὸς ἢ Φίλιππον τὸν Θηβαῖον

dis aptum, illum fatuum ac stolidum, Alteruter, inquit, Uterque est, uterque autem, neuter. Consulentes ut acerbè Athenienses tractaret, absurde sentire dixit, qui tot tantæque gloriæ causa agentem ac tolerantem juberent gloriæ theatrum evertere. Judex inter duos malos constitutus, alteri ut è Macedonia abiret, alteri ut eum persequeretur imperavit. Opportuno loco castra positurus, cum audiret ibi non esse pro jumentis alimenta: Qualis tandem, inquit, est vita nostra, qui etiam ad asinorum commoda eam cogimur dispensare? Castellum quodpiam munitum occupare si a-

ne expugnari non posse: Estne, ait, adeo inaccessible, ut eo aurum portans asinus non possit pervenire? Lasthenes Olynthius & socii indignabantur, conquerebanturque quod nonnulli de Philippi comitatu proditores ipsos appellarent. ad hæc Philippus, Rudes & agrestes homines esse Macedones, ac folere ligonem ligonis nomine afficere. Filium hortabatur, ut in colloquio cum Macedonibus gratiam caperet, comitatæque sibi, dum alius regnaret, multorum animis conciliandis potentiam pararet. Eisdem consuluit, ut de iis qui in civitatibus largiter p-erent & bonos & malos sibi amicos faceret, illisque uteretur, his abutere-

Θηβαῖον δ'εργέτω αὐτῷ γρόμιον ἢ ξένον, ὅπλικα διήγη ἐν Θήβαις, ὀμηροῦν, ὕστερον δὲ μηδεμίαν παρ' αὐτῷ δωρεὰν προσδεχόμενον, Μή με, εἶπεν, ἀφαιρῆς τὸ ἀνίκητον δ'εργεσίας, καὶ χάριτ' ἠτιώμενον. Ληφθέντων ἢ πολλῶν αἰχμαλώτων, ἐπίπρασκεν αὐτὸς ἀνεσαλμύρῳ τῷ χιτῶνι καθήμυθ' ὅκ' ὑπρεπῶς· εἰς ἐν τῶν πωλημύρων ἀνεβόησε, Φεῖσαί με, Φίλιππε· πατρικὸς γὰρ εἰμί σε φίλθ'. ἐρωτήσαντ' ἢ ἔ' Φιλίππε, Πόθεν, ὦ ἄνθρωπε, γρόμιθ', ἢ πῶς; Ἐγὺς, ἔφη, φράσαι σοι βέλομαι προσελθῶν. ὡς ἐν προσήχθη, Μικρόν, ἔφη, κατωτέρω τῷ χλαμύδα ποίησον. ἀχημονεῖς γὰρ ἔτω καθήμυθ'. καὶ ὁ Φίλιπθ', Ἄφειε αὐτὸν· εἶπεν, ἀληθῶς γὰρ οὖνεσ ὧν ἢ φίλθ' ἐλάθανεν. Ἐπεὶ ἢ ὑπὸ τινθ' ξένεσ κληθεῖς ἐπὶ δεῖπνον, ἐν ὁδῷ πολλὰς ἐπήγετο, ἢ τὸν ξένον ἐώρα φορυσζόμενον, ὡς γὰρ ἔχ' ἰκανὰ τὰ παρεσκόδασμῶρα, προπέμπων τῶν φίλων ἐκάσῳ, πλακῆνι χώραν ἐκέλευεν ἀπολιπεῖν. οἱ ἢ πειθόμενοι ἢ προσδοκῶντες, ἐκ ἡδίου πολλὰ, ἢ πᾶσιν ἔτως ἤεκεσεν. Ἴππάρχεσ τῷ Εὐβοέως ἀποθανόντος, δῆλθ' ὡς βαρέως φέρων· εἰπόνθ' δὲ τινθ', Ἄλλα μὲν ὠραῖθ' ὧν ἐκείνθ' ἀποτέθηκεν, Ἐαυτῷ γε, εἶπεν, ἐμοὶ ἢ ταχέως. ἔφθη γὰρ τελευτήσαι πρὶν ἢ παρ' ἐμῷ χάριν ἀξίαν τῆς φιλίας ἀπολαβεῖν. Πυθόμενθ' δ' ἐγκαλεῖν αὐτῷ τὸν Ἀλέξανδρον

ὅτι

tur. Philoni Thebano, cujus hospitio usus erat atque beneficia expertus cum obses Thebis ageret, nullum munus suum admittenti: Noli, inquit, opinionem invicti adimere mihi, dum benefaciendo & demerendo te reddar inferior. Multos bello captos aliquando sub hasta vendebat, indecenter sedens tunica reducta. inter mancipia tum quidam exclamavit, Parce mihi, Philippe, jus enim amicitiae tibi paternum est mecum: quaerentique Philippo occasionem & modum hujus amicitiae, explicaturum se dixit, si propius admitteretur. adducensque aliquantulum, ut demitteret laenam monuit: nunc enim ipsum turpiter federe. dimittite

hunc, ait Philippus. vere enim, id quod ignorabam, bene mihi vult, & amicus est. Iter faciens, ab hospite quodam invitatus ad coenam multos secum adduxerat: quem ubi perturbari vidit, quod non satis esset apparati, misit ad singulos qui placentae locum relinquere eos juberent. isque obtemperantibus, & ob placentae expectationem parcius edentibus, coena omnibus suffecit. Mortuo Hipparcho Euboense, dolorem quem morte ejus ceperat non obscure tulit. cumque illum quidam diceret tempestive vita defunctum: Sibi quidem, inquit, mihi vero praemature, cujus obitu praeventus sum, ne dignam ei sua amicitia referrem

gra-

ὅτι παῖδας ἐκ πλείονων ποιῆται γυναικῶν, Οὐκᾶν, ἔφη, πολλὰς ἔχων παρὶ τῆ βασιλείας ἀνταγωνιστὰς γῆρας καλὸς καὶ γαθὸς, ἵνα μὴ δι' ἐμὲ τῆ βασιλείας τύχης, ἀλλὰ διὰ σεαυτὸν ἐκέλευε δ' αὐτὸν Ἄριστολέλῃ προσέχειν, ἢ φιλοσοφεῖν, Ὅπως, ἔφη, μὴ πολλὰ τοιαῦτα πράξης ἐφ' οἷς ἐγὼ πεπραγμένοις μεταμέλομαι. Τῶν δ' Ἀντιπάτρως φίλων τινὰ κατατάξας εἰς δῶδ' δικαστὰς, εἶτα τὸν πρῶτον βαπτόμενον αἰσανόμῳ ἢ τῷ κεφαλῷ, ἀνέστησεν, εἰπὼν, τὸν ἄπιστον ἐν θεῶσι, μὴ νομίζειν ἀξιόπιστον ἐν πράγμασι. Μαχαίτα δ' ἐτι κείνων δίκην καὶ ὑπονυσάζων, ἐπ' αὐτὸν προσεῖχε τοῖς δικαίοις, ἀλλὰ κατέκρινε. ἐκείνῃ δ' ἀναβοήσαντι ἐκκαλεῖσθαι τῷ κείσιν, διοργισθεῖς, Ἐπὶ τίνα; εἶπε καὶ ὁ Μαχαίτας, Ἐπὶ σε βασιλεῦ αὐτὸν, ἀν' ἐρηγόρεως καὶ προσέχων ἀκέρως. τότε μὲν ἐν ἀνέστη. γῆρόμῳ δ' ἢ μᾶλλον ἐφ' ἑαυτὸν, καὶ γὰρ ἀδικέμενον τὸν Μαχαίταν, τῷ μὲν κείσιν ἐκ ἔλυσε, τὸ δ' ἢ τίμημα τῆ δίκης αὐτὸς ἐξέτισεν. Ἐπεὶ δ' Ἄρπαλῳ ὑπὲρ συγγενῆς καὶ οἰκείας Κράτητῳ ἀδικημάτων δίκην ἔχοντι, ἤξις τῷ ζημίαν εἰσενεγκεῖν, ἀφελῶναι δ' ἢ τῆ κείσεως, ἵνα μὴ λοιδορηθῆ, Βέλλιον ἐστίν, εἶπε, τῆτον αὐτὸν, ἢ ἡμᾶς διὰ τῆτον, κακῶς ἀκέρως. Ἀγανακτείντων δ' τῶν φίλων ὅτι συρίτησιν αὐτὸν ἐν Ὀλυμπίοις δὲ πεπονθότες οἱ Πελοποννή-

σιοι,

gratiam. Incusari se ab Alexandro audiens, quod filios ex pluribus fusciperet mulieribus, ita eum refellit : Quin tu multos nactus de regno tecum certaturos, virtuti operam da, ut eo non propter me, sed propter te potiaris? jussitque eum Aristoteli animum advertere & philosophari, ne, inquit, multa talia facias, ob quæ ego commissa pœnitundine moveor. Antipatri quendam amicum in judicium collegium cooptaverat. sentiens autem eum barbam caputque tingere, removit, quod diceret fidelem in negotiis tractandis eum se non censere, qui mala fide crines tractaret. Judicio præerat Machætæ cujusdam, dormitansque non observabat quibus ille juri-

bus se tueretur, ideoque damnabat : tum exclamante Machæta se provocare, iratus, Ad quem, inquit, provocas? Ad te ipsum, ait ille, ô rex, si quidem vigilans & attentus audias. Ibi excitatus Philippus quum ad se rectius rediisset, sentirétque injuriam Machætæ fieri, non rescidit quidem sententiam, sed multam reo imperatam de suo persolvit. Rogatus ab Harpalo ut pro quodam ipsius cognato ac familiari injuriarum quarundam reo multam dependeret, eumque causæ cognitioni subtraheret, ob quam videbatur reus sermonibus hominum vapulaturus : Præstat eum, respondit, quàm nos male audire. Indigne ferentibus amicis quòd ipsum Peloponnesi, de quibus erat bene

σιοι, Τί ἔν, εἶπεν, ἐάν κακῶς πάθωσι; Κοιμηθεὶς ἃ πλείονα χρόνον ἐπὶ στρατείας, εἶτα διανασαῖς, Ἀσφαλῶς, εἶπεν, ἐκαθύδου· Ἀντίπατρον γὰρ ἐρηγόμεν. Πάλιν ἃ ἡμέρας καθύδου· αὐτὸς καὶ τῷ ἠθροισμῶν ἐπὶ θύραις Ἑλλήων ἀγανακκούντων καὶ ἐγκαλόντων, ὁ Παρμενίων, Μὴ θαυμάσηε, εἶπεν, εἰ καθύδῃ νυῖ Φίλιππος. ὅτε γὰρ ἐκαθύδετε ὑμεῖς, ὅστις ἐρηγόμεν. Ψάλτιω δὲ τινα βελομύς παρὰ δεῖπνον ἐπανορθῆν αὐτὸς καὶ λαλεῖν περὶ κρημάτων, ὁ Ψάλτης, Μὴ γήοιτό σοι, εἶπεν, κακῶς ἔτως ὡ βασιλεῦ, ἵνα ταῦτα ἐμῆ βέλτιον εἶδῃς. Ἐπεὶ ἃ διενεχθέντος αὐτῆ πρὸς Ὀλυμπιάδα τῷ γυναικῇ καὶ τὸν υἱόν, ἦκε Δημάρατος ὁ Κορίνθιος, ἐπιωθάνειο πῶς πρὸς ἀλλήλους ἔχουσιν οἱ Ἕλληες. καὶ ὁ Δημάρατος, Πάνυ γὰρ, ἔφη, σοὶ περὶ τῷ Ἑλλήων ὁμοιότης ὁ λόγος ἐστίν, ἔτω πρὸς σε τῷ οἰκειοτάτων ἐχόντων. ὁ ἃ συμφρονήσας ἐπαύσατο τῆ ὀργῆς, καὶ διηλλάγη πρὸς αὐτῆς. Πρεσβύτιδος ἃ πενιχεῶς ἀξιώσεως ἐπ' αὐτῆ κειθῶσαι, καὶ πολλάκις ἐνοχλήσεως, ἔφη μὴ χολάζειν. ἢ ἃ πρεσβύτις ἐγκραγεῖσα, Καὶ μὴ βασίλευε, εἶπεν. ὁ ἃ θαυμάσας τὸ ρῆθῆν, ἔ μόνον ἐκείνης, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων δούως δίκησεν.

Α Λ Ε Ξ Α Ν Δ Ρ Ο Υ.

Ἀλέξανδρος ἔτι παῖς ὢν, πολλὰ τῆ Φιλίππε κατορθῆντος, ἐκ
ἔχαι-

bene meritis, Olympiaca festivitate exhiberent: Quid ergo, inquit, facient si maleficium à nobis accipiant? Quum in expeditione quadam diutius dormivisset, à somno exsurgens, tum se dormivisse dixit, vigilante interim Antipatro. Rursum dormiente interdiu ipso, Græcisque qui ad fores convenerant indignantibus & culpantibus, Parmenio dixit: Nolite mirari quod nunc dormit Philippus, vigilabat enim idem vobis dormientibus. Fidicinem quendam in coena volebat corrigere, ac de pulsandis nervis differere. ille autem, Absit verò à te, rex, ista calamitas, ut me melius isthæc tu noris. Quo tempore cum Olympiade & filio dissidebat, venit ad eum De-

maratus Corinthius. Is à rege interrogatus quàm benè inter se conveniret Græcis; nimirum, respondit, de Græcorum concordia tibi est inquirendum, intimis tuis hoc modo tecum consentientibus. His ille verbis ad rem rectius perpendendam excitatus, posita ira in gratiam cum suis rediit. Anus quædam inops sæpenumero petiverat ut causam suam disceptaret, ac interturbabat frequenter, respondente Philippo, Non vacare sibi, subiecit: Noli ergo regnare. quod ille dictum admiratus, non illam modò, sed & alios statim audivit.

ALEXANDER puer etiamnum, Philippo multas præclare gerente res, non est gavi-

fusus,

ἔχαιρεν, ἀλλὰ πρὸς τοῦ σωτρεφομένης ἔλεγε παῖδας, Ἐμοὶ ἢ ὁ πατήρ ἐδέν ἀπολείψῃ. τῶν ἢ παίδων λεγόντων ὅτι Ταῦτά σοι κλᾶται· Τί δὲ ὀφείλω, εἶπεν, ἐὰν ἔχω μὴ πολλά, πρέζω ἢ ἐδέν; Ἐλαφρὸς ἢ ὢν καὶ ποδώκης, καὶ ὠρακαλέμενος ὑπὸ τῆ πατρὸς Ὀλύμπια δραμεῖν σάδιον, Ἐίγε, ἔφη, βασιλεῖς ἔξεν ἔμελλον ἀνταγωνισίας. Ἀχθείσης ἢ παιδίσκης πρὸς αὐτὸν ὡς σωναπαυσομένης ὡδὶ ἐσπέραν βαθεῖαν, ἠρώτησεν ὅτι τλικαῦτα. τῆς ἢ εἰπέσης, Περίμετρον γὰρ τὸν ἄνδρα κατακλῖναι, πικρῶς ἐπετίμησε τοῖς παισίν, ὡς μικρὰ δι' αὐτὰς μοιχὸς γυρόμενος. Ἐπιθυμιῶνι ἢ τοῖς θεοῖς ἀφειδῶς αὐτῶ, καὶ πολλάκις Ἐπιδρατιομένη ἔ λιβανωτῆ, παρὼν Λεωνίδης ὁ παιδαγωγός, Ὅπως, εἶπεν, ὦ παῖ δαψιλῶς Ἐπιθυμιάσεις ὅταν τῆ λιβανωτοφόρος κρατήσης. ὡς ἐν ἐκράτησεν, ἐπεμψεν Ἐπισολῶ πρὸς αὐτὸν, Ἀπέσαλκά σοι τάλαντα ἐκατὸν λιβανωτῆ καὶ κασίας, ἵνα μηκέτι μικρολογῇ πρὸς τοῦ θεῶς, εἰδὼς ὅτι καὶ τῆ δρωματοφόρος κρατῆμεν. Μέλλων ἢ τλι Ἐπὶ Γρανίκῳ μάχῃ μάχεσθ, παρεκάλεσεν τοῦ Μακεδόνας ἀφθόνως δειπνεῖν, καὶ πάντα φέρεν εἰς μέσον, ὡς αὔριον δειπνήσουσας ἐκ τῆ πολέμιων. Περίλλε δὲ τινὸς τῆ φίλων αἰτήσαντο πρὸς τοῖς θυγατρίοις, ἐκέλευσε πεντήκοντα τάλαντα λαβεῖν. αὐτῆ ἢ φήσαντο

ικανὰ

fus, sed pueris qui unà educabantur dixit, Pater mihi nihil faciet reliquum. quumque responderent, patrem ipsi ista parare, Et quorsum, inquit, proderunt, si possideam multa, agam nihil? Quia agilis erat, & celer pedibus, hortabatur eum pater ut ludis Olympiis stadium curreret: Facturum se respondit, si cum regibus certandum cursu foret. Adductam ad se jam nocte multa puellam quæ unà cubaret, interrogavit cur tam ferò veniret. quæ quum respondisset præstolatam se dum maritus somno se daret, acerbè increpavit famulos, quòd parum absuisset quin ipsorum culpa adulter fieret. Diis adolenti liberalius, ac sæpe

thus corripienti, adstans Leonidas pædagogus, Sic, inquit, largiter tibi, fili, adolendum erit, ubi thuriferam regionem in tuam redegeris potestatem. Alexander ea potitus, per litteras eum sic compellavit: Talenta aliquot thuris & casia tibi mitto, ut me thuriferæ etiam regionis dominum factum sciens, fordidus erga deos esse desinas. Prælium ad Granicum commissurus, Macedones hortatus est ut largiter cœnarent, omniâque in medium conferrent: quippe cras hostium opibus cœnam instructuri. Amicorum quodam Perillo dotem filiabus petenti, L talenta obtulit. quumque is sufficere x diceret, Tibi, inquit,

ικανὰ εἶναι δέκα, Σοί γε, ἔφη, λαβεῖν, ἐμοὶ δ' ἔχ' ἱκανὰ δέναι. Ἀναξάρχω ἢ τῷ φιλοσόφῳ δέναι τὸν διοικητὴν ἐπέδυσεν ὅσον ἂν αἰτήσῃ· τῷ δὲ διοικητῷ φήσαντι ὡς ἑκατὸν αἰτεῖται τάλαντα, Καλῶς, ἔφη, ποιῆς, γινώσκων ὅτι φίλον ἔχει καὶ δυνάμην τηλικαῦτα δωρεῶς καὶ βελόμην. Ἐν ἢ τῇ Μιλήτῳ πολλὰς ἀνδραγίας ἀθλητῶν θεασάμενος Ὀλύμπια καὶ Πύθια νεικηκότων, Καὶ πῶς τὰ τηλικαῦτα καὶ σώματα, ἔφη, ὅτε οἱ βάρβαροι ὑμῶν τῷ πόλιν ἐπολιόρχεν; Τῆς δὲ τῷ Καρῶν βασιλείῃ Ἄδας ὄψα καὶ πέμματα παρεσκευασμένα πειθῶς διὰ δημογεγῶν καὶ μαγείρων φιλοτιμημένης αἰεὶ πέμπειν πρὸς αὐτὸν, ἔφη κρείττονας ἔχειν αὐτὸν ὄψοποιός, πρὸς μὲν ἄριστον, τῷ νυκτοποείαν· πρὸς δὲ δῆπνον, τῷ ὀλιγαρείαν. Ἐπεὶ δὲ παρεσκευασμένων πάντων πρὸς μάχην, ἠρώτησαν οἱ στρατηγοὶ Μή τι πρὸς τούτους ἕτερον, Οὐδέν, εἶπεν, ἢ ξυρεῖν τὰ γένηα τῷ Μακεδόνων. Θαυμάσαντι ἢ Ἰ Παρμενίου, Οὐκ οἶδας, εἶπεν, ὅτι βελίων ὅσα ἔστιν ἐν μάχῃ λαβὴ πύγωνος; Δαρεῖς διδόντος αὐτῷ μυρία τάλαντα καὶ τῷ Ἀσίαν νείμαός πρὸς αὐτὸν Ἰπίσης, καὶ Παρμενίου εἰπόντος, Ἐλαβον ἂν εἰ Ἀλέξανδρος ἡμῶν, Καὶ γὰρ νῆ δία, εἶπεν, εἰ Παρμενίου ἡμῶν. ἀπεκείνατο δὲ Δαρεῖω μήτε τῷ γῶν ἡλίος δύο, μήτε τῷ Ἀσίαν δύο βασιλεῖς ὑπομένειν.

Μελ-

quit, accipere tantum satis est, mihi dare non item. Dispensatorem jufferat Anaxarcho philosopho dare quantum posceret. quumque is eum e talenta petere diceret, Rectè, inquit, facit, qui intelligit se habere amicum qui tantum dare & possit & velit. Mileti conspicatus multas statuas athletarum qui Olympia & Pythia vicissent, Ubi, inquit, ista tum erant corpora, quum barbari urbem vestram oppugnant? Regina Cariae Ada cibos & bellaria curiosissimo artificio à cupediariis & coquis apparatusa, subinde ad ipsum studio quodam ostentandi mittente: Meliores sibi esse dixit coquos, iter nocturnum quo pran-

dium, & parcitatem prandii qua coenam sibi suavem redderet. Omnibus ad pugnam paratis, quum interrogarent duces ecquid praeterea mandaret: Nihil, inquit, quam ut menta Macedonum radantur. quumque miraretur Parmenio, An, ait, ignoras in pugna nullibi facilius virum quam barba apprehendi? Quum Darius centum talenta offerret, Asiaeque fructus aequali portione secum percipiendos, ac Parmenio dixisset accepturum se conditionem si Alexandri loco esset: Et ego mehercle, subjecit, si Parmenio essem. Dario autem respondit, Neque terram duos soles, neque Asiam duos reges sustinere. Dimicaturum jam ad Ar-

bela

Μέλλοντι ἢ αὐτῶ παρὲς τῶ ὅλων ἐν Ἀρβήλοις κινδυνεύειν πρὸς ἑκατόν μυριάδας ἀντιτεταγμένας, προσέειπεν οἱ φίλοι, τῶ στρατιωτῶν κατηγοροῦντες ὡς ἐν ταῖς σκίλαις διαλαλέντων ἢ σωτηθευμένων ὅπως μὴ ἐν τῶ λαφύρων εἰς τὸ βασιλικὸν ἀνοίσουσιν, ἀλλ' αὐτοὶ κερδανῶσιν· ὁ δὲ μειδιάσας, Ἀγαθὰ, φησὶν, αἰγέλλετε. νικᾶν γὰρ ἀνδρῶν ἐφύγειν παρεσκευασμένων ἀκῶ διαλογισμῶς. Καὶ προσιόντες αὐτῶ πολλοὶ τῶν στρατιωτῶν ἔλεγον, ὦ βασιλεῦ, θάρρει ἢ μὴ φοβῶ τὸ πλῆθος τῶν πολεμίων· αὐτὸν γὰρ ἡμῶ τὸν γράσσον ἐχ' ὑπομῆξι. Παρατασσομένη ἢ ἔστρατεύματι, ἰδὼν τινα τῶν στρατιωτῶν τὸ ἀκόνιον ἐναγκυλεύμενον, ἔξέωσε τὴν φάλαγγα ὡς ἀχρηστον, ὅς παρὰσκυδάζει δὴ νῦν ὅτε δεῖ χρῆσθαι τοῖς ὅπλοις. Ἐπισολῶν δὲ παρὰ τὴν μητρὸς ἀναγινώσκων ἀπορρήτως λόγους κατ' Ἀντιπάτρην ἢ διαβολὰς ἔχουσαν, ἅμα ἔστρατεύματι, ὡσπερ εἰώθει, στυφαναγινώσκοντι, ὅς ἐκώλυσεν. ὡς ἢ ἀνέγνω, τὸν δακτύλιον ἀφελόμενον τὸν ἑαυτοῦ, τῶ σόματι τῶ ἐκείνου τῶ σφραγίδα ἐπέθηκεν· Ἐν ἢ Ἀμμωνίῳ ὑπὸ τῶ προφήτη παῖς Διὸς παραγορευθεὶς, Οὐδὲν γε, ἔφη, θαυμαστόν· πάντων μὲν γὰρ ὁ Ζεὺς φύσει πατήρ ἐστιν, ἑαυτοῦ ἢ ποιῆται ὅτι δόξας. Τοξόματι δὲ πληγῆς εἰς τὸ σκέλατι, ὡς πολλοὶ σωέδραμον τῶν πολλακίς εἰωθῶτων αὐτὸν θεὸν προσ-

bela de summa rerum, quum quidem hostis in aciem ccccicccc virorum eduxisset, accesserunt amici de militibus conquerentes, quod ii in tentoriis colloquia agerent, componerentque inter se totam se in suum lucrum versuros prædam, nihilque inde in ærarium regis illaturos: tum subridens Alexander, Bona, inquit, nunciatis. audio enim colloquia hominum non fugere sed vincere paratorum. Multi tum ad eum accesserunt milites, bono esse animo jubentes, neque multitudine hostium terri, qui ne axillarum quidem ipsorum factorem essent substituri. Explicatis jam aciei ordinibus, militem quendam videns amento

hostile aptare, è phalange ut inutilem eiecit, qui tum demum arma pararet quum iis esset utendum. Epistolam quandam à matre allatam quæ arcana & quasdam adversus Antipatrum criminationes continebat, legens unà pro more inspiciente Hephæstione, non vetuit: sed epistola perlecta, annulo manui suæ detracto, Hephæstionis ori sigillum imposuit. In templo Ammonis ab antistite Jovis appellatus filius, dixit, Non esse hoc mirum. Jovem enim qui natura omnium sit pater, optimos suorum filiorum nomine dignari. Jaculo crus ictus, multis concurrentibus eorum qui ipsum sæpenumero solebant deum salutare, reni-

προσαγορεύειν, διαχυθείς τῷ προσώπῳ, Τετὶ μὲν, αἷμα, εἶπεν, ὡς ὀραῖτε, καὶ ἐκ ἰχθῶς, οἷός τις τε ρέει μακάρεσσι θεοῖσιν. Ἐπαινάντων δὲ ἐνίων τῷ Ἀντιπάτρει τὴν δούλειαν ὡς ἀθρόπῳς διαίωμῶς καὶ αὐστηρῶς, Ἐξῶθεν, εἶπεν, Ἀντίπατρε ὁ λυκοπάρευφός ἐσι, τὰ δὲ ἐνδον, ὀλοπόρφυρος. Ἐν δὲ χειμῶνι καὶ ψύχει τῶν φίλων τινὸς ἐσιῶντο αὐτὸν, ἐχάραξεν δὲ μικρὰν καὶ πῦρ ὀλίγον εἰσενέγκαντο, ἢ ξύλα ἢ λιβανωτὸν εἰσενεγκεῖν ἐκέλευεν. Ἀντιπατείδης δὲ καλῶ ψάλτειαν ἐπὶ τὸ δαῖπνον ἀγαγόντος, κινήσας τῇ ὄψει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἀλέξανδρος, ἠρώτησε τὸν Ἀντιπατείδην μή τι τυγχάνει τῷ γυναικὸς ἐργῶν ἐκείνης δὲ ὁμολογίσαντος, ὦ μιὰρὲ, εἶπεν, ἐκ ἀπάξις δούτης ἐκ τῷ συμποσίῳ τὴν γυναικῆα; Πάλιν δὲ Πύθωνα τὸν Εὐίῳ τῷ αὐλητῷ ἐρωτῶντον Κάσανδρος ἐβιάζετο φιλησαί τὸν ἔν Εὐίῳ ὀρῶν ἀχθῶντον, ἀνεπήδησε μετ' ὀργῆς ἐπὶ τὸν Κάσανδρον, κεκραγῶς, Ἀλλ' ἐδ' ἐραδιῶαί τις ἔξεςιν δι' ὑμᾶς; Ἀποσέλλουτος δὲ αὐτῷ τῶν Μακεδόνων ὄντος νοσῶδεις καὶ ἀναπήρες ἐπὶ θάλασσαν, ἐνεδέχθη τις εἰς ὄντος νοσῶντας ἀπογεγραμμένους ἑαυτὸν ἐ νοσῶν. ἐπεὶ ἔν εἰς ὄψιν ἀχθεῖς καὶ ἀνακεινόμενος ὁμολόγησε προφασίζεσθαι δι' ἔρωτα Τελεσίππας ἀπίσης ἐπὶ θάλασσαν, ἠρώτησεν ὁ Ἀλέξανδρος πρὸς τίνα δεῖ περὶ τῷ Τελεσίππης διαλέγεσθαι.

πυθό-

renidente vultu, Hoc quidem, inquit, fan-
guis est, ut videtis, non ille

*Humor qui superum manat de corpore
divum.*

Laudantibus nonnullis Antipatri frugalita-
tem, qui austerè & sine luxu viveret, For-
ris, inquit, Antipater albo panno prætex-
tus, intus totus est purpureus. Hyeme in
magno gelu exceptus convivio ab amico
quodam, quum is focum ignemque exi-
guum intulisset, aut ligna eum aut thus ad-
ferre iussit. Antipatridas formosam psal-
tariam adduxerat in convivium. ea visa com-
motus Alexander, Numnam, inquit, eam

tu amas? confesso, Impure, ait, quin tu
eam è convivio educis? Pythonem Evii
tubicinis amasium Casander vi osculabatur.
quod quum videret molestè Evium ferre
Alexander, iratus adversus Casandrum ex-
siluit, vociferans: Per vos etiam amare non
licet quenquam. Quum ad mare dimitte-
ret Macedonum quotquot ægroti aut mul-
tilati essent, monstratus ei quidam est qui
rectè valens inter ægrotantes tamen nomen
suum retulerat. Adductus in conspectum
Alexandri & examinatus, fassus est se hoc
prætextu usum ob amorem Telestippæ ad
mare proficiscentis. quæsit rex quis hu-
jus nomine conveniendus esset: quumque
libe-

πυθόμηνος δὲ ἐλευθέραν ἔσαν, Οὐκᾶν, ἔφη, ὧ Ἀντιγῆν πείθω-
 μη τὴν Τελεσίππαν ἵνα μὴ μεθ' ἡμῶν βιάζεσθαι γὰρ ἐλευθέραν
 ἔσαν, ἔχ' ἡμέτερον. Τῶν δὲ μισθοφορέων Ἑλλήνων ὡσαύτως τοῖς
 πολεμίοις ὑποχειρίων ἡμιόμων, οὗ μὴ Ἀθηναίαις ἐκέλευσεν ἐν
 πέδαις φυλάττειν, ὅτι προφῶν ἐχούτες ἐν δημοσίαις μισθοφορέσι καὶ
 τὰς Θεσσαλὰς, ὅτι τὴν ἀρίστην κεκλιμένοι εἰ γεωργεῖσι τὰς ἢ Θη-
 βαίαις ἀφῆκεν, εἰπὼν ὅτι, Μόνοις τέτοις ἔτε πόλις ἔτε χώρα δι'
 ἡμᾶς ἀπολέλειπται. Τῶν ἢ Ἰνδῶν τὸν ἀρίστα ἔξιδύειν δοκῶντα,
 καὶ λεγόμενον διὰ δακτυλίου τὸν οἶσον ἀφίεναι, λαβὼν αἰχμάλω-
 τον ἐκέλευσεν ἐπιδείξασθαι καὶ μὴ βελόμηνον ὀργισθεὶς ἀνελεῖν προση-
 ἔταξε. ἐπεὶ ἢ ἀγόμηνος ὁ ἀνθρωπῶν ἔλεγε πρὸς τὰς ἀγούλας, ὅτι
 πολλῶν ἡμερῶν εἰ μεμελέτηκε, ἢ ἐφοβήθη διαπεσεῖν, ἀκέσας ὁ Ἀλέ-
 ξανδρῶν ἐθαύμασε, ἢ ἀπέλυσε μὲν δῶρων αὐτὸν, ὅτι μᾶλλον ἀπο-
 θανεῖν ὑπέμεινε ἢ τὴν δόξης ἀνάξιον φανῆναι. Ἐπὶ δὲ Ταξι-
 λης, εἰς τῶν Ἰνδῶν βασιλεὺς ὢν, ἀπαντήσας προύκαλετο μὴ μά-
 χεσθαι μηδὲ πολεμεῖν Ἀλέξανδρον, ἀλλ' εἰ μὴ ἐσιν ἤτων, οὐ
 πάχυν, εἰ δὲ βελίων, οὐ ποιεῖν ἀπεκείνατο, ὡς αὐτὸς τέτρα
 μαχητέον εἶναι, πότερῶν οὐ ποιεῖν ὡριγῆται. Περὶ δὲ τὴν λε-
 γομένην Ἀόριον πέτρας ἐν Ἰνδοῖς ἀκέσας ὅτι τὸ μὴ χεῖρον δυσ-
 ἀλώϊον

liberam esse comperisset, Proinde, inquit,
 mi Antigene, persuadeamus Telepho ut
 nobiscum maneat. liberam enim cogere non
 est nostrum. Quum Græcos qui mercede
 apud hostem militabant, vivos in potesta-
 tem redegeret, Athenienses iussit in com-
 pedibus adseruari, quod æra mererent ali-
 mentis è publico suppeditantibus: itémque
 Theffalos, quod agrum, quem possiderent
 optimum, non colerent: Thebanos missos
 fecit, quod his folis diceret se neque urbem
 neque agrum reliquum fecisse. Ex Indis
 celeberrimum arte sagittandi, & qui traji-
 cere sagitta non per anulum diceretur, quum
 cepisset, artis suæ specimen edere, recusantem

témque, ira motus, necari iussit. is quum
 ad supplicium duceretur, dicebat ducenti-
 bus se exercitationem multis jam diebus in-
 termisisset, ideóque metuisset ne aberraret.
 quod ubi Alexandro renunciatum est, do-
 nis affectum hominem dimisit, admiratus
 eum quod mori maluisset quàm gloria sua
 indignus videri. Taxiles de regibus Indo-
 rum unus occurrens Alexandro, hortatus est
 ne bellum sibi inferret, néve pugnam con-
 ferret: sed sive inferior esset, acciperet,
 sive superior, conferret beneficia. huic re-
 spondit, de hoc ipso certandum, uter alte-
 rum possit beneficiis superare. Inaudiens
 Aornum petram in India natura loci in-

άλωτόν ἐστιν, ὁ ᾧ ἔχων αὐτό, δειλός ἐστιν, Νυῶ, ἔφη, τὸ χωρεῖον διάλωτόν ἐστιν. Ἐπεὶ δὲ ἄλλῳ, ἔχων πέτραν ἀληπιον δοκῆσαν εἶναι, ἐνεχείρισεν ἑαυτὸν μὲν τῆς πέτρας τῷ Ἀλεξάνδρῳ, καὶ τῆς δυναμείως ἐπέλθουσαν ἀρχεῖν, καὶ προσέθηκε χάρακα, εἰπὼν ὅτι, Φρονεῖν μοι δοκεῖ ὁ ἀνθρώπου, ἀνδρὶ μᾶλλον ἀγαθῷ πισθύσας ἑαυτὸν ἢ ὀχυρῷ τόπῳ. Μετὰ δὲ τῷ τῆς πέτρας ἄλωσιν τῶν φίλων λεγόντων ὑπερβεβληκέναι τὸν Ἡρακλέα ταῖς πράξεσιν, Ἄλλ' ἐγὼ, εἶπε, τὰς ἐμὰς πράξεις μὲν τῆς ἡγεμονίας, ἐνὸς ἐ νομίζω ῥήματι ἀνταξίας εἶναι τῷ Ἡρακλέει. Τῶν δὲ φίλων τινὰς αἰσθόμενον ἐν τῷ κυβύειν ἐπαίζοντα, ἐζημίωσε. Τῶν δὲ πρώτων φίλων καὶ κρατίστων τιμᾶν μὴ ἐδόκει Κρατερὸν μάλιστα πάντων, φιλεῖν δὲ Ἡφαισίωνα. Κρατερὸς μὲν γὰρ, ἔφη, φιλοβασιλεύς ἐστι. Ἡφαισίων δὲ, φιλαλέξανδρος. Ξενοκράτη δὲ τῷ φιλοσόφῳ πενήκοντα τάλαντα πέμψας, ὡς ἐκ ἐδέξατο, μὴ δεῖσθαι φήσας, ἠρώτησεν εἰ μὴδὲ φίλον ἔχει Ξενοκράτης. Ἐμοὶ μὲν γὰρ, ἔφη, μόλις ὁ Δαρείος πλεῖστον εἰς τὰς φίλους ἤρκεσεν. Ἐπεὶ δὲ Πῶρος ἐρωτηθεὶς ὑπὸ αὐτοῦ μὲν τῷ μάχῳ, Πῶς σοι χεῖρομαι; Βασιλικῶς, εἶπε· καὶ προσερωτηθεὶς μή τι ἄλλο, Πάντα, εἶπεν, ἐν τῷ βασιλικῶς ἔνεσι· θαυμάσας καὶ τῷ σώσειν αὐτῶν ἐν τῷ ἀνδραγαθίαν, πλείονα χάρακα ἢς πρότερον εἶχε, προσέθηκε. Πυθόμενον δὲ ὑπὸ

ΤΙΝΟΣ

pugnabilem esse, sed à formidoloso homine teneri : Hoc, ait, facit, ut locus iste jam facilis captu sit. Alius qui saxum quod inexpugnabile putabatur tenebat, seipsum locumque Alexandro dedit. hunc & copiam præfecit Alexander, & regionem ei adjecit, fatus : Sapere mihi vir hic videtur, viro bono se potius credens quam munito loco. Capta petra, quum amici dicerent eum factis Herculem superasse : Ego verò, inquit, actiones imperiumque meum ne uni quidem dicto Herculi æqualia arbitror. Amicorum quosdam sentiens talis ferio luffisse, multavit. De primis & præstantissimis amicorum, maxime venerari visus est

Craterum, amare Hephæstionem; quod ab illo regem, ab hoc Alexandrum diligi diceret. Xenocrati philosopho 1 talenta dono miserat. quæ quum is repudiaret, non se indigere inquiens, Nullumne, ait, amicum habet Xenocrates? Mihi quidem Darii divitiæ vix suffecerunt in amicos impendenti. Post prælium Porus ab ipso interrogatus quomodo se vellet tractari, respondit, Regiè. rursumque interrogatus ecquid vellet præterea, omnia in Regiè contineri addidit. miratus itaque Alexander sapientiam viri & virtutem, majorem pristina ditionem ei subdidit. Audiens sibi à quodam maledici, Regium est, inquit,

τινος λοιδορεῖσθαι, Βασιλικόν, ἔφη, ἐσὶν εὐ ποιῆντα, κακῶς ἀκρίειν. Ἀποθνήσκων ἧ, πρὸς τοὺς ἐταίρους ἰδὼν, ἔφη, Μέγαν ὄρω με τὸν ἑπτάφιον ἐσόμενον. Τελυθίσαντο δὲ αὐτῷ, Δημάδης ὁ ῥήτωρ ὅμοιον ἔφη διὰ τὴν ἀναρχίαν ὀρεῖσθαι τὸ στρατόπεδον τῷ Μακεδόνων ἐκτετυφλωμένῳ τῷ Κύκλωπι.

ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ ΤΟΥ ΛΑΓΟΥ.

Πτολεμαῖοι ὁ Λάγος τὰ πολλὰ ᾤχετο τοῖς φίλοις ἐδείπναι καὶ ἐκάθουθεν· εἰ δὲ ποτε δειπνίζοι, τοῖς ἐκείνων ἐχεῖτο, μεταπεμπόμενοι ἐκπώματα ἢ σρώματα ἢ τραπέζας, αὐτὸς ἧ ὅσα ἐκέκτητο πλείω τῶν ἀναγκαίων, ἀλλὰ ἔπλαστῆν ἔλεγε τὸ πλατίζειν εἶναι βασιλικώτερον.

ΑΝΤΙΓΟΝΟΥ.

Ἀντίγονοι εἰσέπραττε χεῖματα σωλιόνως· εἰπόντο δὲ τινος, Ἀλλ' ὅσα Ἀλέξανδρος ἔω τοῖσδε, Εἰκότως, εἶπεν· ἐκείνο μὲν γὰρ ἐθέριζε τὴν Ἀσίαν, ἐγὼ ἧ καλαμῶμαι. Τῶν ἧ στρατιωτῶν ἰδὼν τινὰς ἐν τοῖς θώραξι καὶ τοῖς κρήνεσι σφαιρίζοντας, ἤδη ἢ ὅσοι ἡγεμόνας αὐτῶν μετεπέμπετο, ἐπαινέσαι βεβλόμενοι. ὡς ἧ ἤκασεν ὅτι πίνουσιν, τὰς ἐκείνων ἡγεμονίας τοῖς στρατιώταις ἔδωκε. Θαυμάζοντων ἧ πάντων ὅτι γέρον γυρόμενοι ἡπίως ἐχεῖτο καὶ πρῶτος τοῖς πράγμασι, Πρώτερον μὲν γὰρ, εἶπε, δυνάμειος ἐδεόμενος, νῦν ἧ δόξης καὶ δυνόιας. Πρὸς ἧ τὸν υἱὸν Φίλιππον πυθόμενον πλειόνων παρόντων, Πότε μέλλομεν ἀνα-
ζου-

quit, malè audire, quum bene facias. Moriturus jam in socios intuens, Video, inquit, magnum fore meum funebre certamen. Mortuo ipso, Demades orator dixit exercitum Macedonum imperatore carentem similem videri Cyclopi excæcato.

PTOLEMÆUS Lagi F. crebrò apud amicos cœnabat & dormiebat. quòd si quando convivium præberet, eorum pocula, vestes stragulas, & mensas usurpabat, ipse plura necessariis non possidebat : dicens, Magis regium esse ditare quàm divitias possidere.

ΑΝΤΙΓΟΝΟΥS continenter pecuniam exi-

gebat. quùmque diceret quidam Alexandrum non fuisse talem : Nec injuria, inquit. ille enim metebat Asiam, ego stipulas colligo. Militum quosdam videns thoracibus & galeis indutos ludere pila, delectatus est, accivítque eorum duces, laudandi gratia. hos autem potare inaudiens, munia ipsorum ad milites transtulit. Mirantibus omnibus quòd quum jam fenecutem attigisset, benignè humanèque imperaret, hanc reddidit causam, Olim se potentiam quæsisvísse, nunc gloriam & benevolentiam captare. Philippo filio pluribus præsentibus interroganti quando castra

ζυγνῶαι; Τί δέδοικας, εἶπε, μὴ μόνον τὴ σάλπιγγον ὅρα ἀκρόσης; Σπυδάσαντον ὃ τῆ νεανίσκου λαβεῖν κατάλυσιν ὡδὰ γυναικὶ χήρα τρεῖς ἐχέσῃ θυγατέρας ὑπερεπῆς, καλέσας τὸν Ἰππὶ τῶν ξενίων, εἶπεν, Οὐκ ἴξάζεις με τὸν υἱὸν ἐκ τῆ σενοχωρίας; Νοσήσας ὃ μικρὸν νόσον, ὡς ἀνέρρωσεν, Οὐδέν, ἔφη, χεῖρον ὑπέμνησε γὰρ ἡμᾶς ἢ νόσον μὴ μέγα φρονεῖν, ὡς ὄντας θνητές. Ἐρμოდότες ὃ αὐτὸν ἐν τοῖς ποιήμασιν Ἡλίας παῖδα γράψαντον, Οὐ ταῦτά μοι, ἔφη, σώσιδεν ὁ λασιανοφός. Εἰπόντων δέ τινων ὅτι πάντα καλὰ καὶ δίκαια τοῖς βασιλεύσι, Ναὶ μὰ Δία, εἶπεν, τοῖς τῶν βαρβάρων ἡμῖν ὃ μόνον καλὰ, τὰ καλὰ καὶ μόνον δίκαια, τὰ δίκαια. Μαρσύς τῆ ἀδελφῆ δίκην ἔχοντον, ἀξιῶντων ὃ τὴν κείσιν αὐτῶν γυρόσθ κατ' οἰκίαν, Ἔσαι μὲν ἔν, εἶπεν, ἐν τῇ ἀγορᾷ, καὶ πάντων ἀκρόντων εἰ μηδὲν ἀδικῶν. Ἐπεὶ δέ ποτε χειμῶντων ἐν τόποις σπανίζουσι τῶν Ἰππτηδείων ἠνάγκασε καταζυῶσαι, καὶ τῶν στρατιωτῶν τινες ἐλοιδόρου αὐτὸν, ἀγνοῶντες ὅτι πλησίον ἐσίν, τῇ βακτηρίᾳ τὴν σκίωλῶ διασεύλας, Οἰμῶξετε, εἶπεν, εἰ μὴ μακρότερον ὑποσάντες λοιδορήσετε ἡμᾶς. Ἀεισοδήμος ὃ τῶν φίλων τινὸς ἐκ μαγείρας γεγονέναι δοκῶντων, συμβελδύοντος ὃ αὐτῶ τῶν ἀναλωμάτων καὶ τῶν δωρεῶν ἀφαιρεῖν, Οἱ λόγοι σε, εἶπεν, ὦ Ἀεισόδημε, πειζώματος ὄξουσιν.

infra moturus esset, Quid? inquit, an metuis ne solus tubam non audias? Cupiente eodem adolescente divertere apud viduam quæ tres habebat formosas filias, vocato ad se eo qui hospitibus designandis præerat, Non, inquit, filium meum ex istis angustiis expedies? Levi morbo quum laborasset, recepta sanitate dixit, Hunc sibi morbum nequaquam accidisse incommodè: eo enim se monitum ne mortalis quum sit, animo efferatur. Quum Hermodotus in poemate eum solis filium appellasset, Diversum, inquit, novit qui matulam mihi fert. Dicente quodam, omnia honesta & iusta esse regibus, subjecit: Omnino, barbarorum quidem regibus. nobis sola ho-

nesta pro honestis, sola iusta pro justis sunt habenda. Causam in iudicio habebat Marfyas frater, petebátque ut de ea domi cognosceretur. sed Antigonus: Si culpa, inquit, vacamus, disceptetur in foro & cunctis auscultantibus. Hyeme aliquando castra loco rerum necessariarum copia destituto posuerat necessitate iubente. ibi quum milites, nescientes in propinquo esse, maledicerent ipsi, tentorium baculo dimovens, Infortunium, ait, habebitis, nisi longius hinc digressi me conviciis proscindetis. Aristodemo uni de amicis, sed qui coqui filius esse credebatur, consulenti ut sumptuum minus faceret, munificentiamque contraheret: Tui, inquit, Aristodeme sermo-

ὄξειν. Ἀθηναίων ἡ δέλτον αὐτῷ τιμώμενον εἰς τὴν πολιτείαν ὡς ἐλευθέρην ἐγγραψάντων, Οὐκ ἂν, εἶπεν, ἐβελόμην ἕνα Ἀθηναίων ὑπὲρ ἐμεῖς μασιγᾶς. Νεανίσκας δὲ τινὸς τῆν Ἀναξιμένης τῆς ῥήτορος μαθητῶν, λόγον ἐσκεμμένον ἐκ πᾶσασκευῆς εἰπόντι ἐπ' αὐτῷ, βελόμηνός τι μαθεῖν, ἠρώτησεν. Ἀποσιωπήσαντι ἡ τῆς νεανίσκας, Τί λέγεις; εἶπεν. Ταῦτ' ἐσι τὰν δέλτοις ἐγγραμμένα; Ἐτέρη ἡ ῥήτορος ἀκέρων λέγοντι ὅτι χιονοβόλοι ἡ ὄρα χρυσομένη λειποετανεῖν ἐποίησε τὴν χώραν, Οὐ παύση μοι, εἶπεν, ὡς ὄχλω χρώμενος; Θερασύλλας ἡ τῆς κυνικῆς δραχμῶν αἰτήσαντος αὐτὸν, Ἀλλ' ἐ βασιλικόν, εἶπε, τὸ δόμα· τῆς ἡ εἰπόντος, Οὐκἔν τάλαντον δός μοι. Ἀλλ' ἐ κυνικόν, ἔφη, τὸ λῆμα. Πέμπων ἡ Δημήτριον τὸν υἱὸν μὲν νεῶν πολλῶν καὶ δυνάμεων ἐλευθερώσαντα σὺν Ἑλλήνας, ἔλεγε τὴν δόξαν ὡσπερ ἀπὸ σκοπῆς τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν οἰκημένην περσίδεας. Ἀνταγόρας ἡ τῆς ποιητῆς γόγγρον ἔψουλος καὶ αὐτῷ τὴν λοπάδα σείοντος, Ἐπισὰς ἔξόπιθεν, Οἶε, φησὶ, τὸν Ὀμηρον, ὦ Ἀνταγόρα, γόγγρον ἔψειν τὰς τῆς Ἀγαμέμνονος γράφοντα πράξεις; καὶ ὁ Ἀνταγόρας, Σὺ ἡ, εἶπεν, ὦ βασιλεῦ, τὸν Ἀγαμέμνονα νομίζεις πράττοντα τὰς πράξεις ἐκείνας πολυπραγμονεῖν εἴ τις ἐν τῷ στρατοπέδῳ γόγγρον ἔψῃ; Ἐπεὶ ἡ ὄναρ ἰδὼν χρυσῶν θέρους ἔξαμῶν-

τα

fermones cinctum culinarium redolent. Atheniensibus servum ipsius honoris gratia civitate donantibus: Nollem, aiebat, illum Atheniensium abs me flagris cædi. Adolescente quodam Anaximenis rhetoris discipulo orationem, quam studiosè erat præmeditatus, coram se recitante, volens aliquid melius cognoscere, interrogavit. qui quum obmutuisset, Quid ais? inquit,

Sunt hæc inscripta codicillis quos tenes?

Alium audiens oratorem qui diceret anni tempus niviacum factum stirpidefluam fecisse regionem: Non finem facies, dixit, apud me tanquam apud plebem loquendi? Thrasyllo Cynico denarium poscenti, respondit,

Rege dignum non esse hoc donum. subjicienti, Da ergo talentum, retulit, Capturam hanc non esse Cynico convenientem. Demetrium filium cum navibus multis magnisque copiis mittens ad liberandum Græcos, gloriæ lucem è Græcia tanquam specula aiebat in orbem terrarum emicaturam. Antagoræ poetæ congrum elixanti, catinúmque sua manu agitati à tergo affistens, Putásne, dixit, Antagora, Homerum Agamemnonis res gestas describentem congrum elixasse? respondit ille: Tu verò, rex, Agamemnonem credis istas res gerentem curiosè inquisivisse an aliquis in exercitu congrum elixet? Per quietem ima-

τα Μιθριδάτιω, ἐβελύσατο κλεῖναι, καὶ Δημητρίω τῷ υἱῷ Φερίσας ἄρκωσε σιωπῆσαι· ὁ δὲ πᾶρα λαβὼν τὸν Μιθριδάτιω ὁ Δημήτριος, καὶ συμπεριπαλῶν πᾶρὰ θαλάσσαν, ἐν τῷ αἰγιαλῷ κατέγραψε τῷ σωρωτῆρι τῆ δόξης, Φύγε, Μιθριδάτα. ἐκείνος δὲ νοήσας, ἐφυγῆν εἰς Πόντον, καὶ εἰ βασιλεύων διετέλεσε.

Δ Η Μ Η Τ Ρ Ι Ο Υ.

Ῥοδίος δὲ πολιορκῶν ὁ Δημήτριος, ἔλαβεν ἐν τινι προαείῳ πίνακα Πρωτογένους τῆ ζωγράφου τὸν Ἰάλυσον γράφοιτος· Ἐπικηρυκτουσαμνίων δὲ τῷ Ῥοδίων καὶ Φείσαδῳ τῆ πίνακος παρακαλέων, ἔφη μᾶλλον τὰς τῆ πατρὸς εἰκόνας ἢ τὴν γραφὴν ἐκείνῳ διαφθείρειν. Σπειτάμνρος δὲ τοῖς Ῥοδίοις, τὴν ἐλέποιν ἀπέλιπε παρ' αὐτοῖς, ὑπόδειγμα τῆς αὐτῆ μεγαληγίας, ἐκείνων δὲ ἀνδρείας ἐσομνίων. Αποσάντων δὲ τῷ Ἀθωαίων, ἐλὼν τὴν πόλιν ἤδη κακῶς ὑπὸ σιλοδείας ἔχουσαν, οὐκ ἐκκλησίας αὐτῷ συναχθείσης, ἐπέδωκε δωρεάν σίτον αὐτοῖς. Δημηγορῶν δὲ πρὸς τῶν, ἐβαρβαίρει· τῷ δὲ καθημνίων τινὸς ὡς ἔδδ τὸ ῥῆμα λεχθῆναι παραφωνήσαντος, Οὐκ ἔν, ἔφη, καὶ τὸ ἐπανορθώσεως ταύτης ἄλλης ὑμῖν πεντακιχλίς ἐπιδίδωμι μεδίμνος.

ANTI-

ginatus erat Antigonus, Mithridatem auream metere segetem. hunc itaque interficere statuit, Demetrioque filio consilium aperuit, jurjurando ad tacendum obstricto. Demetrius accito Mithridate, ad litus maris deambulavit, & stimulo qui in hastili imo est, in arena inscripsit, Fuge, Mithridates: atque hic re intellecta in Pontum profugit, ibique regnum ad vitæ usque finem tenuit.

Idem DEMETRIUS Rhodum oppugnans, in suburbio quodam cepit tabulam in qua Protogenes Ialysum pinxerat. quumque Rhodii missis præconibus hortarentur ut tabulæ parceret, respondit, Patris se potius

imagines quàm illam picturam corrupturum. Pace cum Rhodiis facta, machinam quam ab expugnandis urbibus Helepolin appellaverat, apud eos reliquit, futuram suæ magnificentiæ & ipsorum fortitudinis argumentum. Defecerant Athenæ, & urbe potitus, civibus jam ob cibi inopiam malè habentibus, quum statim ei data esset concio, frumento cives donavit, intèrque concionandum de re præfente, barbarissimum fecit. Ibi unus quispiam de multitudine affidente acclamavit quomodo dicendum congruè fuisset, tum Demetrius, Hujus, inquit, correctionis gratia aliis vos 100 medimnis dono.

ANTI-

ΑΝΤΙΓΟΝΟΥ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ.

Ἀντίγονος ὁ δεύτερος, Δημητρεὺς τῶ πατρὸς ἀλόγιος, καὶ πέμψαντος τινὰ τῶν φίλων, κελδύοντος μὴ προσέχειν ἂν τι γράφῃ, βιασθεὶς ὑπὸ Σελδύκου, μηδὲ παραχωρεῖν τῶν πόλεων, αὐτὸς ἔγραψε πρὸς Σέλδουκον, ἕξις ἀμφοῖν ἀπὸ τῆ δρχῆς ἀπάσης, καὶ παραδίδὸς ὄμηρον ἑαυτὸν ἐπὶ τῷ τὸν πατέρα Δημήτριον ἀπολυθῆναι. Μέλλων ἢ ναυμαχεῖν πρὸς τοῦ Πτολεμαίου στρατηγὸς, εἰπόντος τῶ κυβερνήτῃ πολὺ πλείονας εἶναι τὰς τῶν πολεμίων ναῦς, Ἐμὲ δὲ, ἔφη, αὐτὸν παρόντα πρὸς πόσας ἀντιτάτεις; Ὑποχωρῶν δὲ ποτε τοῖς πολεμίοις ἐπερχομένοις, οὐκ ἔφη φύγειν, ἀλλὰ διώκειν τὸ συμφύρον ὀπίσω κείνον. Ἐπεὶ ἢ νεανίσκῳ ἀνδρείος πατρὸς, αὐτὸς ἢ μὴ πάνυ δοκῶν ἀγαθὸς εἶναι στρατιώτης, ἠξίς τὰς τῶ πατρὸς λαμβάνειν ἀποφορὰς, Ἄλλ' ἐγὼ, εἶπεν, ὦ μειράκιον, ἀνδραγαθίας ἐ πατραγαθίας μισθὸς ἢ δωρεὰς δίδωμι. Ζωῶνος ἢ τῶ Κιτίως ἀποθανόντῳ, ὃν μάλιστα τῶν φιλοσόφων ἐθαύμασεν, ἔλεγε τὸ θεάτρον αὐτῶ τῶν πράξεων ἀνησῆδ.

ΛΥΣΙΜΑΧΟΥ.

Λυσίμαχῳ ἐν Θράκη κρατηθεὶς ὑπὸ Δρομαχέτῃ ἢ διὰ δίψαν ἑαυτὸν καὶ τὸ στρατόμα παραδὸς, ὡς εἶπεν αἰχμάλωτῳ χυρόμνῳ,
 ὦ θεοί,

ANTIGONUS secundus, Demetrii F. quum pater captus monuisset eum per literas ne si quid ipse à Seleuco coactus scripto mandaret, obtemperandum aut urbibus decedendum sibi putaret, ultrò ad Seleucum scripsit se ei toto regno cedere, obsidemque se pro patre, ut hic dimittatur, offerre. Navali prælio cum Ptolemæi legatis congressurus, dicente gubernatore, multo plures numero esse hostium naves: Me verò, inquit, ipsum præsentem quàm multis comparas? Cedens aliquando hostibus ingruentibus, fugere se negabat: sed commodum aiebat à tergo situm se persequi. Ad-

lescente, qui non admodum bonus videbatur miles, natus patre viro forti, stipendium paternum postulante: Ego, inquit, mi adolescens, mercedem & munera dare propriæ, non paternæ virtutis causa dignis soleo. Mortuo Zenone Citiensi, quem omnium maximè philosophorum in pretio habuit, dicebat theatrum suarum actionum periisse.

LYSIMACHUS in Thracia circumventus à Dromacheta, quum se exercitumque propter sitim in potestatem hostium tradidisset, postquam captivus bibit, Proh deum fidem, inquit, quàm exiguæ voluptatis gratia

Ὡς θεοί, εἶπεν, ὡς μικρῶς ἠδονῆς ἕνεκα δῶλον ἐμαυτὸν ἐν βασιλείῳς πεποίηκα. Πρὸς δὲ Φιλιππίδῳ τὸν κωμωδοποιὸν φίλον ὄντα καὶ σωτήρη, Τίνῳ σοι, εἶπε, τῶν ἐμῶν μελαδῶ; καὶ κείνῳ, Οὐ βέλει, πλὴν τῶν ἀπορρήτων.

ΑΝΤΙΠΑΤΡΟΥ.

Ἀντίπατρος ἀκίστας τῷ Παρμηρίωνι ὑπὸ Ἀλεξάνδρου τελευτῶν, εἶπεν, Εἰ μὴ ἐπεβόλυσσε Παρμηρίων Ἀλεξάνδρῳ, τίνι πισυτέον; εἰ δὲ μὴ, τί πρακτέον; Δημάδης δὲ τῷ ῥήτορι ἤδη πρεσβύτε γεγονότῳ, ἔφη, καθάπερ ἰερεῖς διαπεπραγμένους, καταλείπεσθαι μόνην τῷ γαστέρα καὶ τῷ γλῶττιαν.

ΑΝΤΙΟΧΟΥ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ.

Ἀντίοχος ὁ τρίτος ἔγραψε ταῖς πόλεσιν, ἂν τι γράψῃ πρὸς ὅτῳ νόμος κελδύων χυμένῳ, μὴ προσέχειν ὡς ἠγνοηκότι. Τῷ δὲ τῷ Ἀρτέμιδῳ ἰερείαν ἰδὼν ὑπερβολῇ καλῶς φανείσαν, διθύς ἀνέζυξεν εἰς Ἐφέσον, φοβόμενος μὴ πρὸς γνώμῳ ἐκβιασθῆι πρῶταί τι τῶν ὁσίων.

ΑΝΤΙΟΧΟΥ ΤΟΥ ΙΕΡΑΚΟΣ.

Ἀντίοχος ὁ ἑπτακλιθεὶς Ἰέραξ ἐπολέμει πρὸς βασιλείας πρὸς τὸν ἀδελφὸν Σέλδουκον ἐπεὶ δὲ ὁ Σέλδουκος ἠτληθεὶς ὑπὸ Γαλατῶν, ἐδάμασεν φανερός ἦν, ἀλλ' ἐδόκει κατακεκόφθαι, θεὸς τῷ πορφυρέαν ὁ Ἀντίοχος, φαιὸν ἱμάτιον ἀνέλαβε. Μετ' ὀλίγον δὲ πυθόμενος τὸν ἀδελ-

gratia fervum me de rege feci! Philippidem comœdiarum scriptorem, amicum familiarémque suum, interrogavit, Cujus vis rerum mearum participem te faciam? respondit ille, Cujuscunque volueris, exceptis arcanis.

ANTIPATER occisum ab Alexandro Parmenionem quum audivisset, dixit, Si Parmenion insidiatus est Alexandro, cui tandem credendum erit? sin verò, qui agendum est? De Demade oratore jam ætate provento dicebat, ejus, tanquam victimæ confectæ, nihil jam præter ventrem restare & linguam.

ANTIOCHUS tertius scribebat civitatibus, si quid contrarium legibus per epistolam mandaturus esset, ne parerent, sed ipsum ignoratione lapsum censèrent. Idem quum Dianæ antistitam vidisset excellenter formosam, statim Epheso cum suis discessit, ne quid invitus incestum perpetraret.

ANTIOCHUS cognomento Accipiter (*hoc enim Hierax significat*) bellum de regno adversus fratrem Seleucum gerebat. qui quum à Gallis victus nusquam appareret, putareturque in pugna concisus, posita Antiochus purpura pullam induit vestem. paulo post audita incolumitate fratris, diis rem sacram

ἀδελφὸν σώζεσθαι, διάγελια τοῖς θεοῖς ἔθυσσε, καὶ τὰς πόλεις τὰς ὑφ' ἑαυτὸν σεφανηφορεῖν ἐποίησεν.

ΕΥΜΕΝΟΥΣ.

Εὐμνήης ἑπιβελουθεὶς ὑπὸ Περσέως, ἔδοξε τεθνήσκειν. τῆς δὲ φήμης εἰς Πέργαμον κομιθείσης, Ἀτταλὸς ὁ ἀδελφὸς αὐτῆς περὶ τὸ διάδημα, καὶ τὴν γυναικὰ γήμας, ἐβασίλευσε· πυθόμενος δὲ προσίοντα ζῶντα τὸν ἀδελφὸν, ἀπήνησεν ὥσπερ εἴωθει, μετὰ τῷ σωματοφυλάκων δορυτίον ἔχων· ὁ δὲ Εὐμνήης φιλοφρόνως ἀπασάμενος αὐτὸν, καὶ πρὸς τὸ ἕς εἰπὼν, Μὴ σπύδιε γῆμαι πρὶν τελευτήσαντ' ἴδης, εἰδὲν ἄλλο πᾶσα πάντα τὸν βίον ἔτ' εἶπεν ὑποπτον, ἔτε ἐποίησεν, ἀλλὰ καὶ τελευτῶν ἐκείνῳ τὴν γυναικὰ καὶ τὴν βασιλείαν ἀπέλιπεν. ἀνθ' ὧν ἐκείνου εἰδὲν εἶξ ἑαυτῆ τέκνον ἔθρεψε, πολλῶν γρομῶν, ἀλλὰ τῷ Εὐμνήῳ ἡδὲ τὴν βασιλείαν ἔτι ζῶν ἐνηλικιω γρομῶν παρέδωκε.

ΠΥΡΡΟΥ ΤΟΥ ΗΠΕΙΡΩΤΟΥ.

Πύρρον οἱ υἱοὶ παῖδες ὄντες ἠρώτων τίνι καταλείψει τὴν βασιλείαν· καὶ ὁ Πύρρος εἶπεν, Ὅς ἂν ὑμῶν ὀξυτέρων ἔχη τὴν μάχαιραν. Ἐρωτηθεὶς δὲ πότερον Πύθων ἢ Καφείσιου ἀνιητῆς ἀμείνων, Πολυπέρχης, ἔφη, ὁ στρατηγός. Ἐπεὶ δὲ συμβαλὼν Ῥωμαίοις, δις ἐνίκησε, πολλὰς τῷ φίλων καὶ τῶν ἡγεμόνων ἀπολέσας, Ἄν ἔτι μίαν, ἔφη, μάχην

facram ob lætum nuncium fecit, civitati-
búsq; sibi subditis ut ferta gererent im-
peravit.

ΕΥΜΕΝΕΣ structis à Perfeo insidiis
periisse putabatur. Quæ fama quum esset
Pergamum perlata, Attalus ejus frater,
sumpto diademate, ductaque ipsius uxore,
regnum occipit. Post fratrem vivere &
Pergamum venire inaudiens, cum slipato-
ribus ei pro more obviam ivit, hostile ge-
rens. Eumenes eum amanter salutavit, in-
que aurem infussuravit,

Uxorem baud duc, nisi defunctum videris.
aliud per omnem vitam quod offensæ sp-

ciem præberet, nihil neque fecit neque di-
xit, sed & moriens uxorem ei regnumque
tradidit. Vicissim Attalus nullum suorum
liberorum (habebat enim complures) edu-
cavit, sed Eumenis filio adulto vivens re-
gnum detulit.

ΠΥΡΡΟΥΣ à filiis pusionibus interrogatus
cuinam regnum vellet relinquere, Ei, re-
spondit, qui de vobis acutiorem habebit gla-
dium. Interrogatus de Pythone & Ca-
phasio tibicinibus, uter eorum præstantior
esset, respondit : Polysperchon imperator.
Quum duobus præliis vicisset Romanos,
multosque amicorum & ducum amisisset, Si
i adhuc

μάχῃ Ῥωμαίους νικήσωμεν, ἀπολώμεν. Ἐπεὶ ὁ Σικελίας ἀπο-
τυχὼν ἐξέπλει, μέσσηραφείς ὀπίσω πρὸς τοὺς φίλους, Οἴαν, ἔφη, Ῥω-
μαίοις καὶ Καρχηδονίοις ἀπολείπομεν παλαίεραν. Τῶν δὲ στρατιωτῶν
ἀετὸν αὐτὸν προσαγορευόντων, Τί γὰρ, εἶπεν, εἰ μέλλω, τοῖς ὑμετέροισι
ὄπλοις, ὡς περὶ ὠκυπέτερις, αἰρέμεθα; Ἀκέσας δὲ ὅτι νεανίσκοι
πολλὰ βλάβησθαι καὶ αὐτῶν πίνοντες εἰρήκασιν, ἐκέλευσεν ἀχθῆναι
μετ' ἡμέραν πρὸς αὐτὸν ἀπάνιας. ἀχθῆντων ὁ, τὸν πρῶτον ἠρώτησεν
εἰ ταῦτα εἰρήκασιν καὶ αὐτῶν; καὶ ὁ νεανίσκος, Ταῦτα, εἶπεν, ὡς
Βασιλεῦ. πλείονα δ' ἂν τούτων εἰρήκειμεν, εἰ πλείονα οἶνον εἶχομεν.

ΑΝΤΙΟΧΟΥ.

Ἀντίοχος ὁ στρατῶσας δεύτερον ἐπὶ Πάρθους, ἐν τινι κυνηγεσίῳ
καὶ διωγμῷ τῶν φίλων καὶ θραπόντων ἀποπλανηθεὶς, εἰς ἔπαυλιν
πενήτων ἀνθρώπων ἀγνοούμενος εἰσῆλθε· ἢ καὶ τὸ δεῖπνον ἐμβαλὼν
λόγον καὶ τῶ βασιλέως, ἠκασεν ὅτι τὰλλα χησός ἐστιν, φίλοις δὲ
μοχθηροῖς ἐπιτρέπων τὰ πλείστα παρορᾷ, καὶ πολλάκις ἀμελεῖ τῶν
ἀναγκαίων διὰ τὸ λίαν φιλόνητος εἶναι. τότε μὲν ἐν ἐσιώπησεν·
ἄμα δὲ ἡμέρα τῶν δορυφόρων καὶ ἀγρονομῶν ἐπὶ τῷ ἔπαυλιν,
φανερὸς γινόμενος, προσφερρομένης τ' πορφύρας αὐτῷ ἔειπε δια-
δήματός, Ἀλλὰ ἀφ' ἧς, εἶπεν, ἡμέρας ὑμᾶς ἀνείληφα, πρῶτον
ἐχθῆς

adhuc semel, inquit, Romanos vincemus, actum est de nobis. Sicilia excidens, quum inde solvisset, conversus retrò ad amicos, dixit: Qualem Romanis & Carthaginensibus palæstram relinquimus? Militibus Aquilæ cognomen ei tribuentibus: Quid ni sum aquila, inquit, vestris armis tanquam solidis alis sublevatus? Audiebat adolecentes quosdam multis inter pocula maledictis ipsum proscidisse. eos postridie universos ad se adduci iussit, primùmque ex iis percunctatus est an de ipso talia dixissent. Omnino, respondit hic, talia: plurâque his dixissemus si plus vini nobis fuisset.

ΑΝΤΙΟΧΟΥΣ is qui iterum in Parthos expeditionem fecit, in venatione quadam dum feras infectatur, ab amicis & famulis aberravit, casamque hominum egenorum ignotus iis intravit. quumque inter coenandum mentionem regis intulisset, responsum est esse regem alioqui bonum, sed qui plerâque amicis pravis hominibus mandaret, ac negligeret, ac præ nimio venandi studio sæpenumero res necessarias omitteret. Ac tunc quidem tacuit. Sub lucem autem, quum ad casam venirent satellites, & allata purpura diademateque agnosceretur: Ab eo, inquit, die quo vos recepi, heri primùm veros de me

ἐχθές ἀληθινῶν λόγων ἤκουσα πρὸς ἑμαυτῆ. Τῶν δὲ Ἰουδαίων, πολι-
ορκῆντι αὐτῆ τὰ Ἱεροσόλυμα, πρὸς τὴν μεγίστην ἐορτὴν αἰτη-
σαυμένων ἐπὶ ἡμερῶν ἀνοχῆς, εἰ μόνον ἔδωκε ταύτας, ἀλλὰ καὶ ταύ-
ρας χρυσόκερως παρασκευασάμενος, καὶ θυμιαμάτων καὶ θυμμάτων
πλήθει, ἄχρι τῶν πυλῶν ἐπόμπουσε καὶ πρὸς τοῖς ἐκείνων ἱερεῦσι
τὴν θυσίαν, αὐτὸς ἐπανῆλθεν εἰς τὸ στρατόπεδον. οἱ δὲ Ἰουδαῖοι θαυ-
μάσαντες, οὐθὺς ἑαυτοὺς μὴ τὴν ἐορτὴν ἐνεχείρισαν.

Θ Ε Μ Ι Σ Τ Ο Κ Λ Ε Ο Υ Σ.

Θεμιστοκλῆς ἔτι μειράκιον ὢν, ἐν πότοις ἐκυλινδεῖτο καὶ γυναιξίν·
ἐπεὶ δὲ Μιλτιάδης στρατηγῶν ἐνίκησεν ἐν Μαραθῶνι οὐδὲ βαρβάρους,
οὐκ ἔτι καὶ ἐνυχεῖν ἀτακῆντι Θεμιστοκλεῖ. πρὸς δὲ οὐδὲ θαυμάζουσας
τὴν μεταβολὴν ἔλεγε ὡς, Οὐκ ἔα με καθύδειν εἰδὲ ραθυμῆν τὸ
Μιλτιάδε τρέπαιον. Ἐρωτηθεὶς δὲ πότερον Ἀχιλλεύς ἐβέλετ' ἂν ἢ
Ὅμηρος εἶναι, Σὺ δ' αὐτὸς, ἔφη, πότερον ἠθέλες ὁ νικῶν ἐν Ὀλυμ-
πιάσιν ἢ ὁ κηρύσσων οὐδὲ νικῶντας εἶναι; Ξέρξης δὲ καλαβαίνοντι
ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα τὰς μεγάλας σόλῳ, φοβηθεὶς Ἐπικυδίῳ τὸν δημα-
γωγὸν αἰχροκερδῆ καὶ δειλὸν ὄντα, μὴ στρατηγὸς γυρόμενος ἀπολέσει
τὴν πόλιν, ἔπεισεν Δαργυρίῳ τῷ στρατηγῷ ἀποσῆναι. Ἀδαίμαντες δὲ
ναυμαχῆν μὴ βολώντων, εἰπόντων πρὸς τὸν Θεμιστοκλέα οὐδὲ Ἑλ-
λῶνας

sermōnes audivi. Obsidentem Hierosoly-
ma Judæi ut maximam suam festivitatem
possent celebrare, septem dierum inducias
poposcerunt. Non id modò concessit, sed
& tauros auratis cornibus apparavit, aro-
matumque copiam, & usque ad portas cum
pompa deduxit, traditæque ipsorum sacer-
dotibus victimam in castra rediit. Quod mi-
rati Judæi, statim post exactos festos dies
deditionem fecerunt.

THEMISTOCLES adolescens etiamnum
potabat ac scortabatur, sed postquam Mil-
tiades imperator ad Marathonem barbaros
vicit, non amplius offendere licuit Themis-

toclem aliquid contra officium facientem.
Mirantibus mutationem: Non finit, inquit,
dormire me aut socordem esse trophæum
Miltiadis. Interroganti uter esse mallet,
Achilles an Homerus, respondit: Tu verò
malle sine Olympico certamine victor esse,
an præco qui victorum nomina proclama-
ret? Xerxe magna illa classe Græciam
invadente, metuens ne Epicydes, unus de
popularibus oratoribus, homo turpis lucri
studiosus & timidus, imperium nactus ur-
bem perderet, pecunia data eum à petendo
império detraxit. Adamanto navali pugna
cum hoste decernere trepidante, & sibi Græ-
cos

λίνας παρακαλῆντα ἢ προτρέποντα, ὦ Θεμιστόκεις, ὅδ' ἐν τοῖς ἀγῶσι προεξανισαυρῦς μασιγῶσιν αἰεὶ, Ναί, εἶπεν, ὦ Ἀδείμαντε· τὲς δὲ λειπουρῦς ἔσφρανῶσιν. Ἐπαυρῦς δὲ τῷ Εὐρυβιάδῃ τὴν βακχίαν ὡς πατάξοντι, Πάταξον μὲν ἐν, εἶπεν, ἀκισσον δέ. Μὴ πείθων δὲ τὸν Εὐρυβιάδῃ ἐν τοῖς σπυροῖς ναυμαχῆσαι, κρύφα πρὸς τὸν βάρβαρον ἔπεμψε, παραινῶν μὴ δεδιέναι ὅδ' Ἑλλῆνας ἀποδιδράσκοντας. ἐπεὶ ὃ πειθεὶς ἐκείνος ἠτήθη, ναυμαχῆσας ὅπως σωέφερε τοῖς Ἑλλησι, πάλιν ἔπεμψε πρὸς αὐτὸν, κελύων φύγειν ἔπι τὸν Ἑλλησπόντον τὴν ταχίστην, ὡς τῷ Ἑλλῶν διανομηρῶν λυεῖν τὴν γέφυραν· ἵνα σώζων ὅδ' Ἑλλῆνας, ἐκείνον δοκῆ σώζειν. Τῷ ὃ Σεριφίῳ πρὸς αὐτὸν εἰπόντος ὡς ἔδ' αὐτὸν, ἀλλὰ διὰ τὴν πόλιν ἐνδοξὸς ἔστιν, Ἀληθῆ λέγεις· εἶπεν, ἀλλ' ἔτ' ἂν ἐγὼ Σεριφίος ὢν γρόμῳ ἐνδοξος, ἔτε σὺ, Ἀθλωαῖος. Ἀντιφάτης ὃ ἔκκαλῃ προτέρην μὲν ἐρωτῶν τὸν Θεμιστοκλέα φεύγοντος ἢ καταφρονῆντος, ἐπεὶ ὃ δόξαν ἔχε μεγάλῃ ἢ δυνάμει, προσερχομῦς ἢ κολακεύοντος, ὦ μειράκιον, εἶπεν, ὄψε μὲν ἀμφοτέρω, ἀλλὰ νῦν ἐρχήκαμεν. Πρὸς ὃ Σιμωνίδῃ ἔξαιτέμῃρον τινὰ κείσιν ἔδικαίαν, ἔφη μὴτ' ἂν ἐκείνον γρέως ποιητῶν ἀγαθὸν, ἄδοντα παρὰ μέλος· μὴτ' αὐτὸν ἀρχοντα κρησόν, δικάζοντα παρὰ τὸν νόμον. Τὸν δὲ ὑὸν ἐντευφῶντα τῇ μητρὶ, πλείστον

cos ad eam cohortanti atque animanti, dicente, O Themistocles, flagris cedere moris est eos qui in certaminibus prius quàm jubentur surgunt: respondit: Næ ita est, Adεμαντε: sed neque coronantur qui iusto tardius prodeunt. Eurybiade baculum tollente ac plagam minante, Feri sanè, inquit, modo audias. Quum non persuaderet Eurybiadi ut in angustiis navale prælium confereret, clam ad barbarum misit, hortans ne metueret Græcos fugientes. Quumque is parens huic consilio victus esset, rursus misso ad eum internuncio suavit ut quàm primùm ad Hellepontum fugeret: cogitare enim Græcos de ponte rescindendo. ut dum

servaret Græcos, ipsius salutem consulere putaretur. Seriphio cuidam objicienti, non propter sese, sed propter urbem, celebrem ipsum esse: Verum, ait, dicis. cæterum neque ego, si Seriphius fuisssem, factus essem nobilis, neque tu, si Atheniensis. Quum Antiphates formosus, qui amantem prius ipsum fugerat atque spreverat, gloria magna potentiâque auctum accederet atque adularetur: Heus, inquit, adolescens, serò ambo, sed tamen sapere cœpimus. Postulanti à se Simonidi ut sententiam quandam injustam ferret: Neque tu, inquit, poeta bonus esses si præter numerum caneres, neque ego princeps probus, si contra leges iudicarem. Filium

πλείστον Ἑλλήων ἔλεγε δυνάσθ. τῷ γὼ Ἑλλήων ἀρχαίον Ἀθλωαίος· Ἀθλωαίων ᾗ, ἑαυτόν· ἑαυτῶ ᾗ, τὴν ἐκείνη μήτρα· τῆς ᾗ μητρὸς, ἐκείνον. Τῶν ᾗ τὴν θυγατέρα μνωμύων αὐτῶ τὸν Ἰππικῆ ἔ πλε- σίς προσημύσας, ἀνδρα ἔφη ζητεῖν χρημάτων δούμνον μᾶλλον ἢ χρημάτα ἀνδρός. Χωρίον ᾗ πωλῶν ἐκέλευσε κηρύττειν ὅτι καὶ γάι- τονα χρυσὸν ἔχει. Τῶν δὲ Ἀθλωαίων αὐτὸν προσηλακίζοντων, Τί κοπιᾶτε, εἶπεν, ὑπὸ τῷ αὐτῶν πολλάκις δὲ χρυσόμυροι; καὶ ταῖς πλατάνοις ἀπέκαζεν αὐτὸν, αἷς ὑπετρέχουσι χεμαζόμενοι, γυρομύης ᾗ διδίαις τίλλουσι παρερχόμενοι καὶ λοιδοροῦσι. Τῶν ᾗ Ἐρετριεῖς Ἰπποκώπλων, ἔλεγον ὡσαυτε τούθιδας μάχαιραν μὴ ἔχειν, καρδίαν ᾗ μὴ ἔχειν. Ἐπεὶ ᾗ Ἰξέπεσε τῷ Ἀθλωαίων τὸ πρῶτον, εἶτα καὶ τῷ Ἑλλάδῳ, ἀναβὰς πρὸς βασιλέα καὶ κελδουόμυρῳ λέγειν, ἔφη τὸν λόγον εἰκέναι τοῖς ποικίλοις σρώμασιν. ὡς γὼ ἐκείνα, ἢ τῶτον ἐκτεινόμενον μὴ, Ἰπποδεικνύουσι τὰ εἶδη συσελλόμενον δὲ, κηρύττειν ἢ διαφθείρειν. ἠτήσατο ᾗ ἢ χρόνον ὅπως τὴν Περσικῶν διάλεκτον καλα- μαθῶν, ὡς βέλεται, καὶ μὴ δι' ἑτέρας ποιῆσαι τὴν πρὸς αὐτὸν ἐν- δεῖξιν. Πολλῶν δὲ δωρεῶν ἀξιώθεις, ἢ ταχὺ πλέσιῳ γυρομύρῳ, πρὸς οὗ παῖδας εἶπεν, ᾗ παῖδες, ἀπωλόμεθ' ἂν εἰ μὴ ἀπολώ- λαιμυρ.

ΜΥΡΩ-

lium suum erga matrem petulantius se ge- rentem, omnibus Græcis potentia antecel- lere dicebat. Græcis enim imperare Athe- nienfes, Atheniensibus se, sibi uxorem, huic filium. De filia prociis probum diviti præ- tulit: quod diceret virum se malle pecunie quam pecuniam viri egentem adsciscere. Fundum vendens, præconem indicare iussit commodum ejus esse vicinum. Athenien- sibus ipsum contumelia afficientibus, Quid laboratis, inquit, sæpe ab iisdem affecti be- neficiis? Ac platano sese comparabat, sub quam confugiunt homines orta tempestate: reddita serenitate, prætergredientes folia ejus stringunt, ipsamque dicterii inessunt.

Eretrienfes subsannans, dicebat eos instar teuthidum piscium gladios quidem habere, sed cor non habere. Ejectus Athenis pri- mum, deinde etiam Græcia, ad Persarum regem se contulit. iustusque loqui, fermo- nem aulæis similem esse dixit. nam eo- rum in morem, exporrectum quidem osten- dere formas, contractum autem occultare. Petiitque tempus sibi dari dum Persicam linguam addisceret, ut suo arbitrio suis ipsius verbis, non per interpretem regi suam posset explicare sententiam. Mul- tis donis ornatus, & celeriter ditatus, pue- ris suis dixit: Periissemus; pueri, nisi periissemus.

ΜΥΡΩΝΙΔΟΥ.

Μυρωνίδης παρήγειλεν ἕξοδον Ἀθλωαίοις ἐπὶ Βοιωτῶν στραδῶν. ἐνστάσης δὲ τῆς ὥρας, καὶ τῶν λοχαγῶν λεγόντων μηδέπω πάντας παρῆναι, Πάρεισιν, εἶπεν, οἱ μέλλοντες μάχεσθαι· καὶ κρησάμενος αὐτοῖς προθύμοις, ἐνίκησε οὖν πολέμους.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ.

Ἀρτείδης δὲ ὁ δίκαιος αἰεὶ καθ' αὐτὸν ἐπολιτεύετο, καὶ τὰς ἐταιρείας ἔφουζον, ὡς τὸ ἀπὸ τῶν φίλων δυνάμειος ἀδικεῖν ἐπαυρῆσης. Ἐπεὶ δὲ τῶν Ἀθλωαίων ὀρμηδῶν ἐπὶ τὸν ἕξοδακισμὸν, ἀνθρώπου ἀγράμματου καὶ ἀγροικοῦ ὄρακον ἔχων προσῆλθεν αὐτῷ, κελδῶν ἐγράψαι τὸ ὄνομα τῷ Ἀρτείδῃ, Γινώσκεις γὰρ, ἔφη, τὸν Ἀρτείδην; τῷ δὲ ἀνθρώπῳ γινώσκων μὲν εἰ φήσαντο, ἀχθεσθῆναι δὲ τῆ τῷ Δικαίῳ προσηγορίᾳ, σιωπήσας ἐνέγραψε τὸ ὄνομα τῷ ὄρακῳ, καὶ ἀπέδωκεν. Ἐχθρὸς δὲ ὢν τῷ Θεμιστοκλῆει, καὶ πρεσβυτῆς ἐμπεμφθεὶς σὺν αὐτῷ, Βέλει, φησὶν, ὦ Θεμιστοκλεῖς ἐπὶ τῶν ὄρων τιμὴν ἔχθησαν ἀπολίπωμεν; ἀν γὰρ δοκῆ, πάλιν αὐτῷ ἐπανιόντες ληψόμεθα. Τάξας δὲ οὖν φόρος τοῖς Ἑλλησι, τοσούτον πτωχότερος ἐπανῆλθεν ὅσον εἰς τιμὴν ἀποδημίαν ἀνήλωσεν. Ἀιχύλας δὲ ποιήσαντο εἰς Ἀμφιάραον,

Οὐ

MYRONIDES bellum contra Bœotos faciens, expeditionem Atheniensibus denunciaverat. quum instaret hora exeundi, ac centuriones significarent nondum omnes ad signa convenisse: Præfatus sunt, ait, qui pugnaturo sunt, iisque usus alacribus, hostem vicit.

ARISTIDES, cognomento Justus, semper pro se ac solus rempublicam gessit, societatisque fugit: quod parta amicorum præsidio potentia soleret ad injustos conatus animare. Atheniensibus eò tendentibus, ut ostracismo ipse ex urbe eijcerent, homo rusticus literarumque rudis testam ei attulit,

petiitque ut nomen Aristidis inscriberet. Nostri verò, inquit, Aristidem? Non equidem, respondit rusticus: sed molestum mihi est Justo cognomentum. tum Aristides silens nomen suum testæ inscripsit, eamque homini reddidit. Intercedebat ei cum Themistocle inimicitia. cum eo missus aliquò legatus, Visne, inquit, ô Themistocles, inimicitiam in finibus deponamus? si enim videbitur, reversi eam rursus suscipiemus. Tributa Græcis imponens, tanto rediit pauperior quantum in peregrinationem infumptum fuit. Æschylus in Amphiarum hos fecit versus:

Neque

Οὐ γὰρ δοκεῖν ἀεὶ εἶναι θέλῃ,
 Βαθεῖαν ἀλοκα διὰ φρενὸς καρπέμῳ,
 Ἄφ' ἧς τὰ κεδνὰ βλασάνει βελδύματα·

καὶ λεγομένων τέτων, πάντες εἰς Ἀεισίδῳ ἀπέβλεψαν.

Π Ε Ρ Ι Κ Λ Ε Ο Υ Σ.

Περικλῆς, ὅποτε μέλλοι στρατηγεῖν, ἀναλαμβάνων τὴν χλαμύδα, πρὸς ἑαυτὸν ἔλεγε, Πρόσεχε, Περικλείς, ἐλευθέρων μέλλεις ἄρχειν, Ἑλλήνων καὶ Ἀθηναίων. Ἐκέλευσε ἢ οὖν Ἀθηναίους τὴν Αἴγιαν ὡσπερ λήμῳ ἀφαιρεῖν ἔπειραιώς. Πρὸς ἢ φίλον τινα μαρτυρίας ψευδῆς δεόμενον, ἢ προσῆν καὶ ὄρετο, ἔφησε μέχρι ἔβωμῶ φίλος εἶναι. Μέλλον ἢ ἀποθνήσκειν, αὐτὸς ἑαυτὸν ἐμακάριζεν ὅτι μηδεὶς Ἀθηναίων μέλαν ἰμάτιον δι' αὐτὸν ἐνεδύσατο.

Α Λ Κ Ι Β Ι Α Δ Ο Υ.

Ἀλκιβιάδης ἔτι παῖς ὢν ἐλήφθη λαβῶ ἐν παλαίστρᾳ· καὶ μὴ δυνάμενος διαφυγεῖν, ἔδακε τὴν χεῖρα τῷ καταπαλαίοντι. εἰπόν-
 τος ἢ ἐκείνος, Δάκνεις ὡς αἱ γυναῖκες, Οὐμμεν, εἶπεν, ἀλλ' ὡς οἱ λέοντες. Ἐχων ἢ κῶα πάγκαλον ἐωνημερόν ἐπιλακιχιλίων δραχμῶν, ἀπέκοψεν αὐτῷ τὴν ἄρσεν, Ὅπως, ἔφη, τῆτο λέγωσιν Ἀθηναῖοι περὶ ἐμῆς, ἢ μηδὲν ἄλλο πολυπραγμονῶσι. Προσελθὼν ἢ διδασκαλείῳ,
 ῥαψω-

*Neque enim videri, sed vult esse is optimus,
 Sulcum profundum in pectore confitum suo
 Habens, veneranda consilia unde pullulant.*

hi quum in theatro recitarentur, omnium oculi sunt in Aristidem conjecti.

PERICLES præturam gesturus, chlænam sumens ita seipsum solebat alloqui: Memento, Pericles, liberis te imperaturum, Græcis, atque Atheniensibus. Æginam abolere jubebat, tanquam oculis Perici damnosam. Amico falsum à se testimonium; quod jurejurando erat fanciendum, exigenti, Amicum se usque ad aram esse respondit.

Moriturus seipsum felicem prædicavit, quòd nulli Atheniensium atræ vestis gerendæ causa fuisset.

ALCIBIADES etiamnum puer in palæstra ita comprehensus ut non posset effugere, colluctantis manum momordit. qui quum diceret, Mordes sicut mulieres, respondit, Nequaquam, sed ut leones. Canem possidebat perpulchrum, emptum LXX mnis. ei caudam amputavit, eò id se facere dicens ut habeant Athenienses quod de ipso loquerentur, neque in alias inquirerent res ejus. Ad ludum aliquando literarium veniens,

ραψωδίαν Ἰλιάδῃ ἤτει· τῆ δὲ διδασκάλα μηδὲν ἔχειν Ὀμήρου φή-
σαι, ἐντρέψας αὐτὰ κόνδυλον παρηῆλθεν. Ἐλθὼν δὲ Ἰπὶ Φύρας
τῆ Περικλέους, καὶ πυθόμην αὐτὸν μὴ χολάζειν, ἀλλὰ σκοπεῖν
ὅπως ἀποδώσῃ λόγους Ἀθλωαίοις, Οὐ βέλιον, ἔφη, σκοπεῖν ἢ ὅπως
μὴ ἴσῃ ἀποδώσῃ; Καλέμην δὲ Ἰπὶ κείσιν θανατικὴν ὑπὸ τῶν
Ἀθλωαίων ἀπὸ Σικελίας, ἔκρυψεν ἑαυτὸν· εἰπὼν δὴθῆ εἶναι τὸν δίκην
ἐχούσα, ζητεῖν ἀποφυγῶν, Ἰξὸν φυγεῖν. Εἰπόντῃ δὲ τινῃ, Οὐ
πισθεῖς τῇ πατερίδι τὴν αἰεὶ σεαυτῆ κείσιν; Ἐγὼ μὲν, ἔφη, εἶδε
τῇ μητεὶ, μὴ πῶς ἀγνοήσασα τὴν μέλαιναν βάλῃ ψῆφον ἀντὶ τῆς
λευκῆς. Ἀκῆσας δὲ ὅτι θάνατῃ αὐτῆ καὶ τῶν σὺν αὐτῇ κατέγνω-
σαι, Δείξομην ἔν, εἶπεν, αὐτοῖς ὅτι ζῶμην. καὶ πρὸς Λακεδαιμονίους
τρεψάμην, τὸν Δεκελικὸν ἠγειρεν Ἰπὶ τῆς Ἀθλωαίους πόλεμον.

Λ Α Μ Α Χ Ο Υ.

Λάμαχῃ ἐπέλιμα τινὲ τῶν λοχαγῶν ἀμαρτόντι· τῆ δὲ φήσαν-
τος μηκέτι τῆτο ποιήσῃν, Οὐκ ἔστιν, εἶπεν, ἐν πολέμῳ δις ἀμαρτεῖν.

Ι Φ Ι Κ Ρ Α Τ Ο Υ Σ.

Ἰφικράτης, δοκῶν ὑὸς εἶναι σκυτοτόμος, κατεφρονεῖτο· δόξαν δὲ
τότε πρῶτον ἔχε ὅτε τραυματίαν πολέμιον ἀνδρα μὲ τῶν ὀπλων
ζῶντα σωμαρπάσας, εἰς τὴν ἑαυτῆ τειρήσῃ μετήνεγκεν. Ἐν δὲ Φιλίαι
καὶ

niens, rhapsodiam Iliadis poposcit magi-
strum : eique, quum nihil Homericum se
habere diceret, colapho impacto transiit.
Veniens ad fores Periclis, audivit eum oc-
cupatum esse, ac circumspicere quomodo
rationes posset Atheniensibus reddere : Non-
ne, inquit, præstabat excogitare rationem, ne
eas redderet ? Evocatus ab Atheniensibus
è Sicilia ad dicendam causam, quum qui-
dem capitis anquireretur, abdidit sese :
stultum esse dicens reum qui quum fugere
judicium liceat, quærat qui in eo se defen-
dat. Ac dicenti cuidam, Non fidis patriæ
de te judicaturæ ? Ne matri quidem, in-
quit, metuerem enim ne per errorem atrum

calculus pro albo in urnam injiceret.
Audito se & qui cum ipso erant morti ab
Atheniensibus addictos esse, Ostendamus,
ait, illis nos vivere. Simulque se ad La-
cedæmonios contulit, & bellum Decelicum
contra Athenienses excitavit.

LAMACHUS centurionem quendam com-
missi erroris causa verbis increpabat. ac re-
spondenti, posthac se nihil tale admissurum,
hoc referebat : In bello non licet bis peccare.

IPHICRATES despiciebatur, quod cerdo-
nis filius esse putaretur. tunc primum existi-
mationem sibi peperit, quum saucius ipse
hostem unà cum armis vivum corripiens in
suam transtulit triremem. Is quum castra
in

καὶ συμμαχῶ χῶρα στρατοπεδύων, καὶ χάρακα βαλλόμενοι, καὶ τάφρον ὀρύττων Ἰπμελῶς, πρὸς τὸν εἰπόντα, Τί γὰρ φοβέμεθα; χεῖρισίω ἔφησε στρατηγῆ φωνῶν εἶναι, τῶν, Οὐκ ἂν προσεδόκητα. Παρατατιόμενοι ὃ τοῖς βασιλέσσι, ἔφη δεδιέναι μὴ τὸν Ἰφικράτην ἐκ ἴσασιν, ὃ καὶ ἀπλήτε) οὐδ' ἄλλας πολεμίους. Κεινόμενοι δὲ θανάτῳ, πρὸς τὸν συκοφάντην, Οἶα ποιεῖς, ὦ ἄνθρωπε, εἶπε, πολέμῳ ἀπεισῶμαι, τῶν πόλιν ἀεὶ ἐμῆ πείθων βελούεσθαι ἢ μὴ μετ' ἐμῆ; Πρὸς δὲ Ἀρμόδιον τὸν τῆ παλαιῆ Ἀρμοδίου ἀπόγονον, εἰς δυσχέρειαν ἀπὸ λοιδορήσεων, ἔφη, Τὸ μὲν ἐμὸν ἀπ' ἐμῆ γῆ) ἀρχε), τὸ δὲ σὸν ἐν σοὶ πάντῃ). Ῥήτορ) δὲ τιν) ἐπερωτῶν) αὐτὸν ἐκκλησίᾳ, Τίς ὢν μέγα φρονεῖς; πότερον ἵππῶς, ἢ τοξότης, ἢ πελταστής, ἢ πεζός; Οὐδεὶς, ἔφη, τέτων, ἀλλ' ὁ πᾶσι τέτοις Ἰπτάμενοι Ἰπτάταιεν.

ΤΙΜΟΘΕΟΥ.

Τιμόθε) δὴ τυχεῖς ἐνομιζέτο στρατηγὸς εἶναι καὶ φθονεῖτες αὐτῷ τινες ἐζωγράφον τὰς πόλεις εἰς κύβητον αὐτομάτως ἐκείνῳ καθύδουτος ἐνδυομήτας ἐλεγχῶν ὁ Τιμόθε), Εἰ τηλικαύτως πόλεις λαμβάνω καθύδουτος, τί με οἶεσθε ποιήσειν ἐρηγορότα; Τῶν δὲ ὀλιμπερῶν στρατηγῶν τιν) τραῦμα τοῖς Ἀθηναίοις δεικνύον), Ἐγὼ δὲ, εἶπεν,

in regione amica & confœderata posuisset, accuratèque ea vallo & fossa communivisset, quærenti cuiusnam metu hoc faceret: respondit, Turpissimam esse imperatoris vocem, Non putaram. Pugnam contra barbaros instruens, aiebat vereri se Iphicratem barbaris non esse notum. suo enim nomine aliis hostibus terrorem se incutere. Rei capitalis postulator, adversus calumniatorem dixit: Vide quam rem agas qui instante bello suades civitati ut de me potius quàm mecum decernat. Quum ei Harmodius, unus de præci illius Harmodii posteris, exprobraret ignobilitatem, respondit:

Meum à me incipit genus, tuum in te definit. Interrogatus à quodam oratore, quis tandem esset, qui ita magnificè de seipso sentiret, equè an sagittarius, an peltam gerens, an pedester: Nihil, inquit, horum, sed qui sciam hisce omnibus imperare.

TIMOTHEUS fortunatus videbatur esse imperator, ac nonnulli invidi pingebant urbes ultrò in ipsius dormientis nassam se induentes. dicebat itaque, Si tantas ego urbes per somnum capio, quid me vigilantem putatis facturum? Quodam de audacibus ducibus vulnus acceptam Atheniensibus demonstrante: Me verò, inquit Timo-

εἶπεν, ἠγαθήλιω ὅτι με στρατηγῆντος ὑμῶν ἐν Σάμῳ καταπελικὸν βέλος ἐγγὺς ἔπεσε. Τῶν δὲ ρητόρων τὸν Χάριτα προσαγόντων, καὶ τοῖσιν ἀξιότιμον εἶναι τὸν Ἀθιναίων στρατηγόν, Οὐ τὸν στρατηγόν, εἶπεν ὁ Τιμόθεος, ἀλλὰ τὸν τῷ στρατηγῷ τὰ σρώματα κομίζοντα.

Χ Α Β Ρ Ι Ο Υ.

Χαβείας ἔλεγε κάλλιπα στρατηγεῖν οὐδὲ μάλιπα γινώσκοντας τὰ τῶν πολεμίων. Δίχλω δὲ φύγων προδοσίας μὲν Ἰφικράτης, Ἰπτιμῶνι αὐτῷ τῷ Ἰφικράτης ὅτι κινδυνύων εἰς τὸ γυμνάσιον βαδίζει καὶ τῷ εἰωθῆσαν ὄραν ἀεισᾶ, Τοιγαρῶν, εἶπεν, ἀν' ἄλλό τι γνῶσι. ὦρ' ἠμῶν Ἀθιναῖοι, σὲ μὲν αὐχμῶντα καὶ ἀτίτον, ἐμὲ δ' ἠερισκότα καὶ ἀληλιμυδρὸν ἀποκλιενῶσιν. Εἰώθη δὲ λέγειν ὅτι φοβερώτερόν ἐσιν ἐλάφων στρατιόπεδον, ἠγχεμύρα λέοντι, ἢ λεόντων, ἐλάφω.

Η Γ Η Σ Ι Π Π Ο Υ.

Ἠγησίππε τῷ Κρωβύλῃ προσαγορευομένῃ παροξύνοντι τὰς Ἀθιναῖας Ἰπτι Φίλιππον, ὡπεφώνησέ τις ἐκ τῆς ἐκκλησίας, Πόλεμον εἰσηγή; Ναὶ μὰ Δία, εἶπε, καὶ μέλανα ἱμάτια, καὶ δημοσίας ἐκφοράς, καὶ λόγους Ἰπταφίους εἰ μέλλομεν ἐλδύθεροι βιώσεσθαι, καὶ μὴ ποιήσειν τὸ προσατιόμενον Μακεδόσι.

Π Υ Θ Ε Ο Υ.

Πυθέας ἔτι μειράκιον ὢν, παρηλθεν ἀντεροῶν τοῖς ὦρ' Ἀλεξάνδρω
γραφο-

Timotheus, puduit, quod quum ego dux vester in Samo essem, prope me telum catapultæ decidit. Oratoribus Charetem commendantibus, talémque debere Atheniensium esse imperatorem dicentibus: Non, inquit, imperatorem, sed eum qui imperatori stragulam vestem portet.

CHABRIAS dicebat optimum hunc esse imperatorem, qui maximè cognitas habeat res hostium. Proditionis unà cum Iphicrate accusatus, gymnasium frequentabat, solitáque hora prandebat. reprehensúsque eo nomine ab Iphicrate: Proinde, inquit, si quid sinistrum de nobis statuerint Athe-

nienfes, squalidum te & jejunum, me pransum unctúmque interficiet. Solebat dicere, terribiliorem esse cervorum exercitum leone duce, quàm leonum agmen ducente cervo.

HEGESIPPUS, cognomento Crobylus, adversus Philippum Athenienses instigabat. quúmque è concione quidam occlamasset, Bellum introducis? Omnino, inquit, atque atras etiam mehercle vestes, & publicas funerationes, funebrésque orationes, si quidem liberi vivere, neque facere Macedonum imperata volumus.

PYTHEAS etiamnum adolescens progrediebatur in publicum, dicturus contra decreta

γραφομήροις ψηφίσμασιν· εἰπόν· ὁ δὲ τινος, Σὺ νέος ὢν ὧν ὧν λέγειν παρὶ τηλικύτων; Καὶ μὲν Ἀλέξανδρος, εἶπεν, ὃν ψηφίζετε θεὸν, ἐμὲ νεώτερός ἐστι.

ΦΩΚΙΩΝΟΣ ΤΟΥ ΑΘΗΝ.

Φωκίων ὁ Ἀθωαῖος ἰσχυρὸς ἔτε γελῶν ὤφθη, ἔτε δακρυῶν. Ἐκκλησίας ἢ γυμνασίου, πρὸς τὸν εἰπόντα, Σκεπτομῆρ ὁ Φωκίων ἔοικας, Ὁρθῶς, ἔφη, τοπαῖζεις· σκέπτομαι γὰρ εἰ τι δυνάμει φειλεῖν ὢν μέλλω λέγειν πρὸς Ἀθωαῖος. Μανίας ἢ γυμνασίου Ἀθηναίους ὡς εἰς ἐστὶν ἀνὴρ ἐν τῇ πόλει ταῖς πάντων ἐναντιότητι γνώμῃς, καὶ τῷ Ἀθωαίων ζητεῖν κελδουσίαν ὅσιν ἐστὶ, καὶ βοῶντων, Φωκίων ἑαυτὸν ἔφησε τέτον εἶναι· μόνω γὰρ ἑαυτῷ μηδὲν δρέσκειν ὢν οἱ πολλοὶ πρᾶττισι καὶ λέγασιν. Ἐπεὶ δὲ λέγων ποτὲ γνώμῃ πρὸς τὸν δῆμον δύδοκίμει, καὶ πάντα ὁμαλῶς ἑώρα τὸν λόγον ἀποδεχομένης, Ἐπιγραφεὶς πρὸς τοὺς φίλους εἶπεν, Οὐδέποτε κακόν τι λέγων ἑμαυτὸν λέληθα; Πρὸς δὲ θυσίαν τινὰ τῷ Ἀθωαίων αἰτέντων Ἐπιδόσεις, καὶ τῷ ἄλλων Ἐπιδιδόντων, κληθεὶς πολλάκις, Αἰχμοσίμω ἀν, εἶπεν, ὑμῖν ἐπιδιδῶς, τάττω ἢ μὴ ἀποδιδῶς· ἅμα δεικνύων τὸν δανειζόμενον Δημοσθένος ἢ τῷ ῥήτορος εἰπόντος, Ἀποκτενεῖσίν σε Ἀθωαῖοι ἐὰν μανῶσι, Ναὶ, εἶπεν, ἐμὲ μὲν, ἀν μανῶσι· σὲ δὲ, ἀν σωφρονῶσιν.

Ἄρι-

creta de Alexandro promulgata. quumque diceret quidam, Tu adolescens quum sis, de tantis rebus audes dicere? Enimvero, inquit, Alexander, quem vos deum decreto vestro facitis, natu quam ego minor est.

PHOCIONEM Atheniensem nemo neque ridentem vidit, neque lacrymantem. Coacta concione dicenti, Videre mihi, o Phocion, cogitabundus: Recte, inquit, conjicis, delibero enim an aliquid amputare possim de verbis quæ sum ad populum facturus. Oraculo Atheniensibus significatum erat, unum esse in civitate qui omnium adversaretur sententiis. quum quæri juberent quisnam ille esset, ac vociferarentur, Se il-

lum esse Phocio dixit: foli enim sibi nihil eorum probari, quæ vulgo fierent ac dicerentur. Aliquando dicens suam sententiam, quum placere se, & æqualiter ab omnibus approbari suam videret orationem, conversus ad amicos: Numnam, inquit, mihi imprudenti pravum aliquod dictum excidit? Postulantibus ad sacrificium quoddam stipem Atheniensibus, conferentibusque reliquis, aliquoties vocatus, Puderet verò me, inquit, vobis donare, huic (simul creditorem demonstrabat) non reddere. Demosthene oratore dicente, interficient te Athenienses si insanient: Plane, inquit, me, si insanient; te, ubi sapient.

Ari-

Ἀριστογείτον[⊙] ἢ τῷ συκοφάνει μέλλοντ[⊙] ἀποθνήσκειν ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ κατακρίτε γεγονότ[⊙], καὶ δεομένης τὸν Φωκίωνα πρὸς αὐτὸν ἐλθεῖν, τῶν ἢ φίλων ἐκ ἐόντων πρὸς ἀνθρώπον πονηρὸν βαδίζειν, καὶ πῶς τις ἀν, εἶπεν, ἥδιον Ἀριστογείτονι λαλήσειν; Ὀργιζομένων ἢ τοῖς Βυζαντίοις τῶν Ἀθηναίων, μὴ δεξαμένους τῇ πόλει χάριτα πεμφθέντα μὲν δυνάμει βοήθην αὐτοῖς πρὸς Φίλιππον, εἰπὼν ὁ Φωκίων ὅτι δεῖ μὴ τοῖς ἀπιστοῖς τῶν συμμαχῶν, ἀλλὰ τοῖς ἀπιστομένοις τῶν στρατηγῶν ὀργίζεσθαι, αὐτὸς ἠρέθη στρατηγός· καὶ πισθυοῦντες ὑπὸ τῶν Βυζαντίων, ἐποίησε τὸν Φίλιππον ἀπελθεῖν ἀπρακτον. Ἀλεξάνδρου δὲ τῷ βασιλέως ἑκατὸν τάλαντα δωρεάν ἀπὸ πέμψαντος, ἠρώτησε τὰς κομίζουσας, τί δὴ ποτε, πολλῶν ὄντων Ἀθηναίων, ἀπὸ μόνου ταῦτα δίδωσιν Ἀλέξανδρ[⊙]; εἰπόντων δὲ ἐκείνων ὡς μόνον αὐτὸν ἠγαῖται καλὸν καὶ γαθὸν εἶναι, οὐκ ἔφη, ἑσάτω με καὶ δοκεῖν καὶ εἶναι τοιοῦτον. Αἰτῶντος ἢ Ἀλεξάνδρου τριήρεις, ἢ τῷ δήμῳ κελδούνη[⊙] ὀνομασί παρῆναι τὸν Φωκίωνα ἢ συμβαλῦναι, ἀναστὰς ἔφη, Συμβαλῦω τοίνυν ὑμῖν ἢ κρατεῖν τοῖς ὅπλοις αὐτὰς, ἢ φίλος εἶναι τῶν κρατέντων. Λόγῳ ἢ περὶ τ[⊙] Ἀλεξάνδρου τελουτῆς ἐμπεσόντ[⊙] ἀδεασότες, καὶ τῶν ῥητόρων ἀναπηδώντων δούτως ἔπι τὸ βῆμα, ἢ μὴ μέλλειν ἀλλὰ πολεμεῖν ἤδη κελδούνην, ὁ Φωκίων

ἠξίς

Aristogeito iudicium sententiis mortis addictus, quum jam moriturus in carcere flagitaret ut Phocion ad se veniret, huncque amici ad malum hominem accedere prohiberent: Et ubi tandem, ait Phocion, Aristogeitonem mallet aliquis compellere? Irascabantur Athenienses Byzantiis quod in urbem non admisissent Charetem missum cum copiis praesidio ipsis contra Philippum. ibi Phocio non succensendum fociis diffidentibus, sed ducibus potius fidem non merentibus pronuncians, ipse dux est creatus, admittisque à Byzantiis fidem sibi habentibus, effecit ut Philippus re infecta discederet. Alexandro rege c talenta dono

mittente ipsi, quaesivit ex adferentibus quam ob rem de tanto Atheniensium numero sibi soli isthuc largiretur Alexander. quum responderent, solum ipsum à rege bonum virum iudicari: Talem ergo, inquit, me & videri & esse patiar. Poscente Alexandro triremes, populòque nominatim Phocionem prodire iubente & in medium consulere, surgens: Suadeo igitur, ait, ut vel ipsi armis potentiam obtineatis, vel potentium amici fitis. Allatus incerto autore erat de morte Alexandri nuncius: ad quem quum oratores statim in rostra provolassent, bellumque absque mora ulla suscipiendum autumarent: Phocion expectare iube-

ἡξίει φειμῆναι, καὶ γνῶναι βεβαίως. Εἰ γὰρ τήμερον, ἔφη, τέθνηκε, καὶ ἄνευρον ἔσαι καὶ εἰσέτι τεθνηκώς. Τῷ δὲ Λεωθένει εἰς τὸν πόλεμον ἐμβαλόντι τὴν πόλιν, ἐλπίσι λαμπραῖς πρὸς τὸ εἰσελεύσεως ὄνομα καὶ τὴν ἡγεμονίας ἐπαιρηθῆναι, οὗτος λόγος αὐτῷ ταῖς κυπαιρίτοις ἀπέεικαζε. Καλοὶ γὰρ ὄντες, ἔφη, καὶ ὑψηλοὶ, καρπὸν οὐκ ἔχουσι. Κατωρθωμένων δὲ τῶν πρώτων, καὶ τὴν πόλεως διαγέλια θυέσης, ἐρωτηθεὶς εἰ ταῦτα ἠθέληεν ἔτι πεπεῖσθαι, Πεπεῖσθαι μὲν οὐκ ἔφη, ταῦτα, βεβαλῶσθαι δὲ ἐκείνη. Τῇ δὲ Ἀττικῇ τῶν Μακεδόνων προσβαλλόντων, καὶ πορθέντων τὴν ᾠθαλίαν, ἔξήγαγε οὗτος ἐν ἡλικίᾳ πολλῶν δὲ σωτρεχόντων πρὸς αὐτὸν, καὶ παρεκκελευσθέντων ἐκείνων τὸν λόφον καταλαβεῖν, καὶ ἐνταῦθα τάξαι τὴν δύναμιν, ὧς Ἡράκλειος, εἶπεν, ὡς πολλὰς ὄρω στρατηγὰς, στρατιώτας δὲ ὀλίγους; καὶ μὴ ἀλλὰ συμβαλὼν ἐκράτησε, καὶ διέφθειρε Νικίωνα τὸν ἀρχόντα τῶν Μακεδόνων. Μετ' ὀλίγον δὲ χρόνον οἱ μὲν Ἀθηναῖοι πρὸς πολέμῳ κρατηθέντες ἐδέξαντο φερεῖν ὑπὸ Ἀντιπάτρει· Μενύλλης δὲ τῆς φερεῖς ἀρχόντος χρημάτια πρὸς Φωκίῳν δίδόντος, ἀγανακτίσας εἶπε, μήτε ἐκείνων Ἀλεξάνδρου βελίονα εἶναι, καὶ χείρονα τὴν αἰτίαν ἐφ' ἣν λήψεται νῦν, τότε μὴ δεξάμενος. Ἀντιπάτρει δὲ ἔφη πῶς δεῦν αὐτῷ φίλων Ἀθλιῶσιν ὄντων, ἔτε Φωκίονα λαβεῖν πέπεικεν, ἔτε Δημάδῳ

διδὸς

jubebat, rémque certò explorare. Nam (dicebat) si hodie mortuus est Alexander, cras etiam ac deinceps erit mortuus. Leosthenes Atheniensis in bellum Lamiacum conjecerat, magna spe ob nomen parandæ libertatis & imperii exagitatos, hujus orationem cupressorum similem dicebat esse Phocio : quæ quum sint pulchræ & proceræ, fructum tamen ferunt nullum. Rebusque initiò prosperè succedentibus, & civitate victimas ob lætum nuncium immolante, interrogatus an rem ita gestam non vellet : Vellem, inquit, altero modo decretum fuisse : hæc sic acta esse placet. Macedonibus Atticam incurfantibus, oramque

erant ad militiam apti. multis autem ad ipsum concurrentibus, hortantibusque ut tumulto quem monstrabant occupato ibi aciem instrueret : Dii boni, inquit, quàm multos duces, paucos milites video ! commissa tamen pugna vicit, & Nicionem Macedonum ducem interfecit. Non multo post tempore Atheniensibus bello victis præsidium ab Antipatro est impositum. cujus præfectus Menyllus pecuniam Phocioni quum offerret, indignè id Phocio tulit, Neque hunc Alexandro meliorem esse dicens, & minus honestas accipiendi causas habere, qui olim repudiasset. Antipater autem dicebat duos se amicos habere Athenis, Phocionem ac Demadem, quorum alterum

διδῶς ἐμπέπληκεν. Ἄξιόν ἐστι ἂν Ἰππότες ποιῆσαι τι τῶ μὴ δικαίων αὐτὸν, Οὐ δῶσαι, εἶπεν, Ἰππότες, καὶ φίλῳ Φωκίῳν χεῖρῶς, καὶ κόλακι. Μετὰ δὲ τῷ Ἰππότες τελευτῶ δημοκρατίας Ἀθηναίοις γρομφῆς, κατεγνώθη θάνατος τῷ Φωκίῳν ἐν ἐκκλησίᾳ, καὶ τῶν φίλων. οἱ μὲν ἔν ἄλλοι κλαίοντες ἤγοντο. τῷ δὲ Φωκίῳν σιωπῇ βαδίζοντι τῶν ἐχθρῶν τις ἐπέπλευσεν ἀπαντήσας εἰς τὸ πρόσωπον. ὁ δὲ, πρὸς αὐτὸν ἀρχοντίας ἀποβλέψας, Οὐ πάυσει τις, εἶπε, τῷτον ἀρχιμονεῖν; Τῶν δὲ μελλόντων συναποθνήσκειν ἐνὸς ὀδυρμένῃ καὶ ἀγανακτεῖν, Οὐκ ἀγαπᾶς, εἶπεν, ὦ Εὐίππε μὲν Φωκίῳν ἀποθανέμεν; Ἦδη δὲ τὸ κύλικον αὐτῷ προσφερομένης, ἐρωτηθεὶς εἰ τι λέγει πρὸς τὸν υἱόν, Ἐγὼ σοι, εἶπεν, ἐπέλωμαι ἢ ἰσχυρῶς μηδὲν Ἀθηναίοις μνησικακεῖν.

ΠΕΙΣΙΣΤΡΑΤΟΥ.

Πεισίστρατος ὁ Ἀθηναίων τύραννος, ἐπεὶ τῶν φίλων τινὲς ἀποσάντες αὐτῷ Φυλῶ κατέλαβον, ἤλθε πρὸς αὐτὸς σωματόδεσμον αὐτὸς κομίζων. πωθανομένων δὲ ἐκείνων τί βέλετο, Πείσας ὑμᾶς, εἶπεν, ἀπαγαγεῖν, ἢ μὴ πείσας, μῦθον μεθ' ὑμῶν καὶ διὰ τῷτον ἀφῖγμαί σινεσκιδασμῶς. Διαβληθείσης δὲ τῷ μητρὸς πρὸς αὐτὸν ὡς ἐρεῖ τινος νεανίσκου, ἢ κρύφα σιώεσι φοβεμῶν ἢ παραιτημῶν

nunquam adducere potuisset ut missa dona acciperet, alterum nunquam dandis muneribus exsaturasset. Eidem abs se injustam quandam actionem postulanti, Phocio, Non potes, inquit, Antipater, Phocionem & amicum habere & adulatorem. Post mortem Antipatri forma reipublicæ populari constituta, in concione pronunciatum est, Phocionem amicisq̄ue ejus morte mulctandos esse. Ibi reliqui flentes quum ad supplicium ducerentur, Phocioni tacitè eunti inimicorum quidam obviam factus in faciem exspuit. Tum ad magistratum respiciens Phocio, Nemone, inquit, compeffet hunc contra decorum agentem? Unà moriturum Euippum, idque deplorantem

& indignè ferentem sic compellavit: Pigétne te cum Phocione mori? Allato jam cicuta poculo interrogatus filione aliquid mandaret: Mando, inquit, tibi fili, atque hortor te, ne Atheniensibus memorem te injuriarum præbeas.

PEISISTRATUS Atheniensium tyrannus, quum ab eo facta defectione sociorum quidam Phylon occupassent, venit ad eos vestem stragulam portans. Interrogantibus quid vellet, Aut vobis, inquit, persuadere volo ut mecum in astry redeatis, aut, si id non confequor, vobiscum hîc manere, & ad eam rem instructus veni. Delata apud ipsum erat mater quod adolescentem quendam deperiret, cum eoque rem haberet metuen-

τεμνῶ ταπολλά, καλέσας Ἰπὶ δαῖπνον τὸν νεανίσκον ἠρώτησε δειπνήσαντα, πῶς γέγονεν. ἠδῶς ᾗ Φίσαλλος, Ταῦτά σοι, ἔφη, καθ' ἡμέραν ἔσαι ἐὰν τῇ μητέρι με ἀρέσκῃς. Ἐπεὶ ᾗ Θρασύβελος ἔρων αὐτῆς τῆς θυγατρὸς ἐφίλησεν ἀπαλήσας, παροξυώμῃρος ἐπ' αὐτὸν ἐπὶ τῆς γυναικὸς, Ἄν τὰς φιλέῃσας, εἶπε, μισῶμεν, τί ποιήσομεν τὰς μισῶντας; ἢ ἔδωκεν γυναικὰ τῷ Θρασυβέλῳ τῷ παρθένον. Κωμασῶν δὲ τινῶν φειτουχόντων αὐτῆς τῇ γυναικί, ἢ πολλὰ πράξαντων ἀσελγῆ ἢ εἰπόντων, μεθ' ἡμέραν ᾗ τῆς Πεισιγρότου δειπνῶν ἢ δακρυόλων, Ὑμεῖς μὲν, ἔφη, πειρᾶσθε σωφρονεῖν τοιοῦτον. ἢ δ' ἐμὴ γυνὴ τοσούτῃαν ἐχθὲς ἐδάμῃ προήλθε. Τῶν παίδων, αὐτῆς γαμῆν ἑτέραν γυναικὰ μέλλοντι, διαπυθανομένων μή τι μεμφόμενος αὐτὰς εἶπεν, Ἦκιστα, εἶπεν, ἀλλ' ἐπαινῶν, καὶ βελόμῃρος ἑτέρας μοι παῖδας τοιούτους χυεῖς.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΤΟΥ ΦΑΛΗΡΕΩΣ.

Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς Πτολεμαίῳ τῷ βασιλεῖ παρῆνει τὰ πρὸς βασιλείας ἢ ἡγεμονίας βιβλία κλάσας ἢ ἀναγνώσκων. ἀ γὰρ οἱ φίλοι τοῖς βασιλεύσιν ἐπαρῶσι παραινεῖν, ταῦτα ἐν τοῖς βιβλίοις γέγραπται.

ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ.

Λυκῆργος ὁ Λακεδαιμόνιος εἶθισε ὄντι πολίτας κομᾶν, λέγων
ὅτι

metuente sibi & crebrò recusante. Hunc ad cœnam vocavit, eaque peracta percunctatus est quomodo tractatus esset, respondentique Jucundè: Hoc, inquit, quotidianum tibi erit, si matri meæ placueris. Thra-sybulus filiam ipsius amabat, obviâmq; aliquando factam osculatus erat. instiganti ea de causa adversus illum uxori Pifistratus, Si, inquit, amantes odio prosequimur, quid faciemus iis, quibus in odio sumus? virginem porrò nuptum tradidit Thra-sybulo. Comestatores quidam in uxorem ipsius incid-erant, multaque lascivè dixerant atque fecerant. qui quum postridie lacrymis adhibitis

veniam flagitarent à Pifistrato: Vos quidem, inquit, in posterum date operam modestiæ. mea uxor heri nusquam omnino prodiit. Ducturum aliam uxorem interroganti-bus filiis ecquid eò id faceret quod ipsos improbaret: respondit, Nequaquam verò, sed vos laudo, cupiòque alios præterea tales liberos nancisci.

DEMETRIUS Phalereus regi suadebat ut libros de regno & principatû pararet ac legeret. de quibus enim amici reges monere non audent, ea in libris exstare.

LYCURGUS Lacedæmonius cives adfuecificavit ad alendam comam, inquiens ea for-mosos

ὅτι οὐκ ἔστι καλὸς ἢ κόμη δὴ πρεπεσέρεος ποιῆι, οὐκ ἔστι αἰχρῆς, φοβε-
 ρώτερος. Πρὸς ἣ τὸν κελδύονα ποιῆν ἐν τῇ πόλει δημοκρατίαν,
 Σὺ πρῶτον, εἶπεν, ἐν τῇ οἰκίᾳ σε ποιήσον δημοκρατίαν. Ἐκέλευε
 ἣ τὰς οἰκίας ποιῆν ἀπὸ πελέκως ἢ πείοντον μόνον. αἰχμῶεσθ γὰρ
 εἰς οἰκίας λιτὰς ἐπιπώματα καὶ στρώματα ἢ τραπέζας πολυελεῖς
 εἰσφέρειν. Πυγμαλῶ ἣ ἢ παγκράτιον ἀγωνίζεσθ ἐκώλυσεν, ἵνα
 μὴ παίζοντες ἀπαυδῶν ἐθίζων. Στραθίου ἣ πολλάκις ἐπὶ οὐκ
 αὐτὸς ἐκώλυσεν, ὅπως μὴ ποιῶσι μαχιμώτερος. Ἰσσερον ἐν τῇ
 Ἀγησιλάου τραθήντον, ὁ Ἀνταλκίδας εἶπεν καλὰ διδασκάλια ὡρᾶ
 Θεβαίων λαμβάνειν αὐτὸν, ἐθίσαι ἢ διδάξαι πολεμεῖν ἀκούσας.

Χ Α Ρ Ι Λ Λ Ο Υ.

Χάριλλον ὁ βασιλεὺς ἐρωτηθεὶς διὰ τί νόμους ὀλίγους ἔτω Λυ-
 κῆργον ἔθηκεν, ἀπεκρίνατο, οὐκ ἔστι χρομῆς ὀλίγοις λόγοις μὴ δεῖσθ
 νόμων πολλῶν. Τῶν ἣ εἰλώτων τινὸς θρασύτερον αὐτῷ προσφε-
 ρομῆς, Νῆ τῷ σιῶ, εἶπεν, καλέκτανον τῷ εἰ μὴ ὠργιζόμεν. Πρὸς
 ἣ τὸν πυθόμενον διὰ τί κομῶσιν, εἶπεν, ὅτι τῷ κόσμων ἀδαπανώ-
 τατον ἔσσι.

Τ Η Λ Ε Κ Λ Ο Υ.

Τήλεκλον ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν ἀδελφὸν ἐγκαλῶντα τοῖς πολίταις
 ὡς

mosos pulchriores, deformes terribiliores
 reddi. Poscentem ut popularem reipub-
 licæ formam Spartæ institueret, jussit prius
 domi suæ id facere. Domos non nisi fe-
 curi & ferra ædificare jussit: fore enim sic
 ut pudeat in vilia domicilia pocula & stra-
 gula, & mensas sumptuosas inferre. Pu-
 gillatione & pancratio interdixit, ut ne per
 jocum quidem victos se fateri sui discerent.
 Vetuit iisdem sæpius bellum inferre, ne ii
 hoc pacto pugnaciores reddantur. Itaque
 inferioribus temporibus Antalcidas Agefi-
 lao vulnerato dixit, præclara eum doctri-
 næ præmia à Thebanis reportare, quos

invitos exercuerit docueritque bellum ge-
 rere.

CHARILLUS rex interrogatus cur tam
 paucas leges Lycurgus posuisset, respon-
 dit, eos qui paucis uterentur verbis non
 habere opus multis legibus. Ferocius se
 adversus ipsum gerenti de servis heiloti-
 bus uni, Per Castores, inquit, occiderem
 te nisi irascerer. Interrogatus cur co-
 mam Spartani nutrent: Quia, inquit,
 omnium ornatuum hic minimo constat
 sumptu.

TELECLUS rex fratri cives apud
 ipsum accusanti, quod se non tanta quantâ
 ipsum

ὡς ἀγνωμονέστερον αὐτῷ προσφερομένοις ἢ ἐκείνῳ, Σὺ γὰρ, εἶπεν, ὅτι οἶδας ἀδικεῖσθαι.

Θ Ε Ο Π Ο Μ Π Ο Υ.

Θεόπομπος ἔν τινι πόλει, πρὸς τὸν Ἐπιδεικνύμενον τὸ τεῖχος αὐτῷ, καὶ πτωθανόμενον εἰ δοκεῖ καλὸν ἢ ὑψηλὸν εἶναι, εἰ δὲ γυναικῶν, εἶπεν.

Α Ρ Χ Ι Λ Α Μ Ο Υ.

Ἀρχίδαμος ἔν τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ, τῷ συμμάχων ἀξιόντων ὀρέσασθαι ὅτι φόβος αὐτοῖς, εἶπεν, Ὁ πόλεμος εἰ τεταγμένα σιτεῖται.

Β Ρ Α Σ Ι Δ Ο Υ.

Βρασίδης ἔν ἰσχάσι συλλαβῶν μυῶν, καὶ δηχθεῖς, ἀφῆκεν· εἶτα πρὸς τὰς παρόντας, Οὐδὲν ἔτι, ἔφη, μικρὸν ἐστὶν ὃ μὴ σώζεται τολμῇ ἀμύνεσθαι τὰς ἐπιχειροῦντας. Ἐν τῇ μάχῃ διὰ τὴν ἀσπίδα ἀκοντιθεῖς, ἢ τὸ δόρυ τῆς τραυμάτιος ἐλκύσας, αὐτῷ τέτρω τὸν πολέμιον ἀπέκλειεν. ἐπερωτηθεὶς ὅτι πῶς ἐτρέθη, Προδότης με τῆς ἀσπίδος, εἶπεν. Ἐπεὶ ὅτι σωθήσεται πεσεῖν αὐτὸν ἐλευθεροῦντα τὰς ἐπὶ Θρακίης Ἑλλήνας, οἱ ὅτι πεμφθέντες εἰς Λακεδαιμόνα πρόσβεις, τῇ μητρὶ προσήλθον αὐτῷ, πρῶτον μὲν ἠρώτησεν εἰ καλῶς ὁ Βρασίδης ἀπέθανεν. ἐγκωμιαζόντων δὲ τῷ Θρακῶν αὐτὸν, καὶ λεγόντων ὡς εἰς ἄλλως ἔσαι τοιοῦτος, Ἄγνοεῖτε, εἶπεν, ὦ ξένοι· Βρασίδης μὲν γὰρ
ὡ

ipsum benevolentia prosequerentur, *Causa est, inquit, quod ferre injurias tu non nosti.*

THEOPOMPUS quadam in urbe ostentanti n. urum, & quaerenti pulchérne videretur & altus, respondit, Ne si mulierum quidem sit.

ARCHIDAMUS bello Peloponnesiaco foeciis poscentibus, ut tributis certam praescriberet quantitatem, Bellam, ait, definito non alitur emolumento.

BRASIDAS inter caricas murem quum cepisset, morsus ab eo dimisit. tum is qui

aderant, Nihil, inquit, ita parvum est, quod salutem sibi non paret, si ulcisci adorientes audeat. In praelio jaculum sibi per scutum adactum è vulnere extraxit, eoque ipso hostem interfecit. interrogatus autem quomodo vulneratus esset, respondit: Prode me scuto. Postquam hic, liberatis qui ad Thraciam habitabant Graecis, in pugna occubuit, missos Spartam legatos scitata est mater ejus primum, an honestè mortuus esset filius: & laudantibus eum Thracibus, neque similem ejus quenquam futurum dicentibus, Erratis, inquit, hospites:

ὡς ἀνὴρ ἀγαθός, αἱ δὲ Λακεδαιμόνων πολλὰς ἔχει τήνε κάρρονας.

Α Γ Ι Δ Ο Σ.

Ἄγις ὁ βασιλεύς ὅτε ἔφη τὰς Λακεδαιμονίας ἐρωτᾶν πόσοι εἰσιν, ἀλλὰ πᾶς εἰσιν οἱ πολέμιοι. Ἐν ᾗ Μαντινέᾳ κωλυόμενοι διαμάχεσθαι τοῖς πολεμίοις πλείοσιν ἔσιν, εἶπεν, Ἀνάγκη πολλοῖς μάχεσθαι τὸν ἀρχεὶν πολλῶν βελόμων. Ἐπαινεμένων ᾗ τῷ Ἡλείῳ ἔφη τὰ Ὀλύμπια καλῶς ἄγειν, Τί δέ, εἶπε, ποῖσιν θαυμαστὸν εἰ δὲ ἐτῶν τεσσαρῶν μιᾷ ἡμέρᾳ χερῶνται τῇ δικαιοσύνῃ; Ἐπιθυρόντων δὲ τοῖς ἐπαίνοις, ἔφη, Τί θαυμαστὸν εἰ πράγματι καλῶ καλῶς χερῶνται, τῇ δικαιοσύνῃ; Πρὸς ᾗ ἀνθρώπον ποτηρὸν ἐρωτῶντα πολλάκις τίς ἀεισθεῖς Σπαρτιατῶν, εἶπεν ὁ τιμὴ ἀνομοιότατα. Ἐτέρῃ ᾗ πυθανομήτρει πόσοι εἰσιν οἱ Λακεδαιμόνιοι, Ὅσοι, εἶπεν, ἱκανοὶ τὰς κακὰς ἀπέειργειν. καὶ τὸ αὐτὸ ἐτέρῃ πυθανομήτρει, Πολλοί σοι, ἔφη, δόξουσιν εἶναι, ἐὰν αὐτὰς ἴδῃς μαχομένης.

Λ Τ Σ Α Ν Δ Ρ Ο Υ.

Λύσανδρος, Διονυσίῳ τῷ τυράννῳ πέμψαντος ἱμάτια ταῖς θυγατέρασιν αὐτῆ τῶν πολυτελεῶν, ὅτε ἔλαβεν, εἰπὼν δεδιέναι μὴ διὰ ταῦτα μᾶλλον αἰχρᾶ φανῶσιν. Πρὸς ᾗ τὰς ψέγοντας αὐτὸν ἔφη τὰ δὲ ἀπάτης τὰ πολλὰ πράσσειν, ὡς ἀνάξιον τῆ Ἡρακλέους, ἔλε-

γος

tes: fuit Brasidas vir præclarus, sed habet Lacedæmon multos eo fortiores.

ΑΓΙΣ rex dicebat Lacedæmonios non interrogare quàm multi, sed ubi sint hostes. Et apud Mantineam vetantibus pugnam cum hostibus conferere, quòd numero vincerent, dixit: Adversus multos pugnet necesse est, qui multis vult imperare. Quum Eleii laudarentur quòd Olympiâ justè administrarent, Quid dignum, inquit, admiratione præstant, si toto quadriennio unum per diem justitia utuntur? Pergentibus autem laudare qui ceperant: Quasi verò, inquit, mirum sit si re pulchra, nimirum

justitia, pulchrè utuntur? Homini malo sæpius quærenti quânam Spartanorum sit optimus, respondit, Is qui tui est dissimilimus. Alii interroganti quanta sit Spartanorum multitudo, reddidit: Quanta sufficit malis arcendis. Idemque alio quærente, Multi, inquit, tibi videbuntur Lacedæmonii, si eos pugnantes spectes.

LYSANDER quum filiabus ipsius Dionysii tyrannus pretiosas vestes misisset, non accepit: quòd vereri se diceret, ne filiarum iis indutæ turpiores viderentur. Culpanibus ipsum quòd multa per dolum agendo parum dignum Hercule se gereret, dixit

γῆ, Ὅπως μὴ ἐφικνεῖται ἡ λεοντῆ, προσραπλέον εἶναι ἐπιεί τιῶ ἀλω-
πεκλιῶ. Πρὸς δὲ Ἀργεῖους δικαιοτέρα τῶν Λακεδαιμονίων λέγειν
ᾧ δὲ τὸ ἀμφισβητημένης χώρας δοκίμων, πασάμηνος τιῶ μάχαι-
ραν, Ὁ ταύτης, ἔφη, κρατῶν, βέλιστα ᾧ δὲ γῆς ὄρων διαλέγε).
Τὰς δὲ Λακεδαιμονίους ὄρων ὀκνηθίας προσμάχεσθαι τοῖς τείχεσι τῶν
Κορινθίων, ὡς εἶδε λαγῶν ἐξαλλομένην ἐκ τῆ τάφρου, Τοῖστας, ἔφη,
φοβείσθε πολεμίας, ὧν οἱ λαγοὶ δι' ἀργίαν ἐν τοῖς τείχεσιν ἐγκαθ-
ύδουσιν; Μεγαρέως δὲ ἀνδρὸς ἐν κοινῇ συλλόγῳ παρρησία χρη-
σαμένη πρὸς αὐτὸν, Οἱ λόγοι σε, εἶπε, πόλεως δέον).

Α Γ Η Σ Ι Λ Α Ο Υ.

Ἀγησίλαος ἔλεγε τὰς τιῶ Ἀσίαν κατοικῶντας, ἐλευθέρους μὲν
κακῆς εἶναι, δόλους δὲ ἀγαθῆς. Εἰθισμένων δὲ αὐτῶν τὸν Περσῶν
βασιλέα μέγαν προσαγορεύειν, Τί δὲ ἐκεῖνος, εἶπεν, ἐμῆ μείζων,
εἰ μὴ δικαιοτέρους καὶ σωφρονέστερους; Περὶ ἀνδρείας ἢ δικαιο-
σύνης ἐρωτηθεὶς πόλεως βελίων, Οὐδὲν ἀνδρείας, ἔφη, κηΐζομαι εἰάν
πάντες ὦμαι δίκαιοι. Νυκτὸς δὲ μέλλων κηΐ τάχος ἀναζυγνύειν ἐκ
τῆ πολεμίας, καὶ τὸν ἐρωτῶν ὄρων ἀπολειπόμενον δι' ἀσθένειαν, ἢ
δακρύουλα, Χαλεπὸν, εἶπεν, ἅμα ἐλεεῖν ἢ φρονεῖν. Μενεκράτης
δὲ τῆ ἰατρῆ Διὸς προσαγορευόμενος, γράψαντος ἐπιστολῆ πρὸς αὐτὸν,

Μενε-

dixit: Ubi leonina pellis non sufficit, ibi
adfuenda est vulpina. De agro contro-
verso quum viderentur Argivi justiora
quam Spartani afferre argumenta, strin-
gens gladium, Hunc, ait, qui tenet, is
optimè de agrorum finibus disputat. Cer-
nens Lacedæmonios non satis habere ani-
mi ad oppugnandos Corinthiorum muros,
quum è fossa leporem profilire videret,
Hos, inquit, metuistis hostes, quorum ob
ignaviam muris lepores indormiunt. In
concilio liberius à Megarenfi quodam com-
pellatus, Tua, inquit, verba civitate indi-
gent.

AGESILAUS dicebat Asiæ incolas si liber-
tate fruerentur, malos: si fervirent, bonos
esse. Quum solerent illi Persarum regem
appellare Magnum: Quo modo, aiebat, is
me major est, si non justior est & temper-
rantior? De fortitudine & justitia inter-
rogatus, ultra harum major esset, respondit,
Nihil opus fore fortitudine, si omnes justii
essemus. Noctu subito castra ex hostico
moturus, quum amasium videret ob im-
becillitatem relinqui à tergo & flere, Dif-
ficile est, inquit, simul misereri & sapere.
Menecrati medico, qui Jupiter cognomi-
nabatur, in epistola ad se scribenti, Mene-
crates

Μενεκράτης Ζῦς βασιλεῖ Ἀγησίλαῳ χαίρειν, ἀντέγραψεν, Βασι-
 λῦς Ἀγησίλαῳ Μενεκράτει ὑγιαίνειν. Λακεδαιμονίων ἡ νικισάν-
 των Ἀθηναίους ἡ δὲ συμμάχος ἐν Κορίνθῳ, πυθόμενος τὸ πλῆθος
 τῶν πολεμίων νεκρῶν, Φῶν τὰς Ἑλλάδας, εἶπεν, ἀΐσατε ὑφ'
 ἐαυτῶν ἀπολώλεκεν ὅσοις δεκῆ δὲ βαρβάρους νικῆν ἅπαντας. Χρη-
 σμὸν ἡ λαβὼν ἐν Ὀλυμπίᾳ πρὸς τὸν Διὸς ὃν ἠθέλεν, εἶτα τῶν ἐφό-
 ρων κελδύοντων ἡ τὸν Πύθιον ἐρωτῆσαι περὶ τῶν αὐτῶν, εἰς Δελ-
 φὸς πρὸς ἀγαθόμενος, ἠρώτησε τὸν θεὸν εἰ ἄπερ τῶ πατρὶ, δοκεῖ ἡ
 αὐτῶ. Παρατεόμενος δὲ τινα τῶν φίλων πρὸς τὸν Καρῶν Ἰκαριέως,
 ἔγραψε πρὸς αὐτὸν, Νικίας εἰ μὲν οὐκ ἀδικεῖ, ἄφες· εἰ ἡ ἀδικεῖ,
 ἡμῖν ἄφες, πάντως ἡ ἄφες. Τῶ ἡ μιμηόμενος τῶν ἀνδρῶν Φω-
 νικῶ ἀκῆσαι πρὸς ἀκαλόμενος, Αὐτῶς, εἶπεν, ἀκῆκα πολλάκις. Μεία
 δὲ τῶ ἐν Δούκλῳ μάχῳ, πάντας τὰς τρέσαντας ἀτίμους εἶναι
 τῶ νόμος κελδύοντες, ὁρῶντες οἱ ἔφοροι τῶ πόλιν ἀνδρῶν ἔσημον
 εἶσαν, ἐβάλοντο τῶ ἀτιμίαν λῦσαι, καὶ νομοθέτῳ ἀπέδειξαν τὸν
 Ἀγησίλαον. ὁ δὲ πρὸς αὐτῶν εἰς τὸ μέσον, ἐκέλευσε τὰς νόμους ἀπὸ
 τῶ ἀγροῦν κρεῖς εἶναι. Ἐπεὶ δὲ πεμφθεῖς τῶ βασιλεῖ τῶν Αἰγυ-
 πτίων σύμμαχος, ἐπολιορκεῖτο μετ' αὐτῶ, πολλαπλασιόνων ὄντων
 τῶν πολεμίων, καὶ ἀφειταφροδύοντων τὸ στρατόπεδον, κελδύσαντες

ἔπε-

crates Jupiter Agefilao regi S. rescripsit :
 Rex Agefilaus Menecrati sanam mentem.
 Quum ad Corinthum Lacedæmonii vicif-
 sent Athenienses eorumque socios, multi-
 tudine hostium occisorum audita dixit :
 O infelicem Græciam, quæ tantum ho-
 minum ipsa sibi interemit quantum satis
 erat ad universos vincendum barbaros !
 Olympiæ à Jove oraculum ex animi fen-
 tentia consequutus, Ephorisque jubentibus
 Apollinem Pythium eadem de re consu-
 lere, profectus Delphos ex Deo quæsit
 an quod visum esset patri, idem ipse pro-
 baret. Pro amico quodam apud Hydrieum
 Carem intercedens, ita ad hunc scripsit :
 Si infons est Nicias, missum eum fac : si

autem fons est, mea causa eum dimitte :
 omnino autem dimitte. Invitanti ad au-
 diendum hominem qui lusciniæ vocem imi-
 tabatur, dixit ipsam se sæpenumero audi-
 visse lusciniam. A pugna Leuclitica quum
 lex juberet ignominia omnes affici qui tre-
 pidassent : Ephori videntes urbem virorum
 vacuam, ignominiam istam abolere statue-
 runt, Agefilaoque legis condendæ autorita-
 tem detulerunt. Hic igitur progressus in
 publicum, Jubeo, inquit, leges à crastina die
 ratas esse. Missus ut regi Ægyptiorum fer-
 ret supplicias, quum unâ cum eo obsideretur
 ab hostibus, quorum multitudinis partem
 tantum aliquantam suorum numero æqua-
 bat, iique fossam circum ipsorum castra mo-
 liren-

ἐπεξίεναι ἢ διαμάχεσθαι βασιλέως, ὃν ἔφη διακωλύσειν ὄντι πολέμους ἴσας αὐτοῖς χυεῖσθαι βελουδύρας. ἔτι δὲ μικρὸν ἀπολειπέσθαι τὴν τάφρον σινάψαι, καὶ τῆτο παρατάξας τὸ διαλεῖπον, καὶ πρὸς ἴσας ἴσοι ἀγωνισάμενοι ἐνίκησαν. Ἀποθνήσκων δὲ, ὄντι φίλους ἐκέλευσε μηδεμίαν πλασάν μηδὲ μιμηλὴν ποιήσασθαι, τὰς εἰκόνας ἔτω προσαγορεύων. εἰ γάρ τι καλὸν ἔργον πεποίηκα, τῆτό με μνημεῖόν ἐσιν· εἰ δὲ μηδὲν, ἔδ' οἱ πάντες ἀνδραῖντες.

ΑΡΧΙΔΑΜΟΥ ΤΟΥ ΑΓΗΣ.

Ἀρχίδαμος ὁ Ἀγησίλαος, καταπελικὸν ἰδὼν βέλῳ τότε πρῶτον ἐν Σικελίας κομιδῆν, ὃν Ἡρόκλειος, ἀπόλωλεν ἀνδρὸς ἀρετῆ.

ΑΓΙΔΟΣ ΤΟΥ ΝΕΩΤΕΡΟΥ.

Ὁ δὲ νεώτερος Ἄγις, Δημάδῃ λέγοντι ὅτι τὰ Λακωνικὰ ξίφη διὰ μικρότητά καταπίνεσθαι οἱ θαυμαστοί, καὶ μὲν, ἔφη, μάλιστα οἱ Λακεδαιμόνιοι τῶν πολεμίων τοῖς ξίφεσιν ἐφικνεῖν. Τῷ δὲ πρῶτῃ παραδῆναι σφαιρίωτας τῷ Ἐφόρων κελυφῶν, ἔκ ἔφη πισθεῖν τὰς ἀλλοτρίους τῷ πρῶτῳ τὰς ἰδίους.

ΚΛΕΟΜΕΝΟΥ Σ.

Κλεομένης πρὸς τὸν ὑπάρχοντα αὐτῷ δώσειν ἀλεκτριούνας ἀποθνήσκοντος ἐν τῷ μάχεσθαι, Μὴ σύγε, εἶπεν, ἀλλὰ δός μοι τὰς κατακλείνοντας ἐν τῷ μάχεσθαι.

ΠΑΙ-

lirentur : jussus à rege in aciem suos educere, & pugna decernere, Ego verò, inquit, non impediam quo minus hostes nobis fiant, quod instituerunt, æquales. quum jam fossam fermè in orbem absolvissent, in ea quæ adhuc restabat intercapedine aciem instruxit, præliòque commissò æquali ordinum utrinque latitudine, victoriam reportavit. Moriens, amicis mandavit ne ullum sibi fictile aut pictum monumentum (sic enim appellabat imagines) facerent. si quid enim egisset præclari, id sibi monumentum fore : alioqui vel magnam statuarum copiam nihil ad gloriam conducturam esse.

ARCHIDAMUS Agefilai F. catapultæ cernens telum, tunc primùm è Sicilia allatum, exclamavit : Hercules, actum est de virtute viri.

AGIS junior, Demade dicente gladios Laconicos ob parvitatem devorari à præstigiatoribus : Atqui, respondit, gladiis maximè Lacedæmonii suos hostes tangunt. Jubentibus Ephoris milites suos proditori tradere, negavit alienos se crediturum ei qui proprios prodidisset.

CLEOMENES promittenti daturum se ipsi gallos qui inter pugnandum moriantur : Ne dederis, inquit, mihi istos, sed qui in pugna interficiant.

ΠΑΙΔΑΡΕΤΟΥ.

Παιδάρετ^ο οὐκ ἐγκραθεὶς εἰς τὰς τριακοσίας, ἦτις ἡ ἐν τῇ πόλει
πρωτόδουσα τιμὴ τῇ τάξει, ἰλαρὸς καὶ μειδιῶν ἀπῆε, χαίρειν λέ-
γων εἰ τριακοσίας ἢ πόλις ἔχει πολίτας ἑαυτῷ βελλίονας.

ΔΑΜΟΝΙΔΟΥ.

Δαμονίδας δὲ κραθεὶς εἰς τὴν τελευταίαν τῷ χορῷ τάξιν ὑπὸ
τὸν χορὸν ἰσάνη^ο, Εὐγε, εἶπεν, ἔξδύρες πῶς ἢ αὐτὸς ἐνήμη^ο γέ-
νηται.

ΝΙΚΟΣΤΡΑΤΟΥ.

Νικόςτρατος ὁ τῶν Ἀργείων στρατηγὸς ὑπὸ Ἀρχιδάμου χωρεῖον τι
προδέναι παρακαλέμεν^ο ἐπὶ χεῖμασι πολλοῖς, καὶ γάμῳ Λα-
καίνης ἡ βέλεται, δίχα τῶν βασιλικῶν, ἀπεκρίνατο μὴ εἶναι τὸν
Ἀρχίδαμον ἀφ' Ἡρακλέους τὸν μὲν γὰρ Ἡρακλέα, φειδύοντα τὰς κα-
κὰς κολάζειν, Ἀρχίδαμον δὲ τὰς ἀγαθὰς κακὰς ποιῆν.

ΕΥΔΑΙΜΟΝΙΔΟΥ.

Εὐδαιμονίδας ἰδὼν ἐν ἀκαδημίᾳ Ξενοκράτῳ πρεσβύτερον ἤδη
μὲν τῶν μαθητῶν φιλοσοφῆσα, ἢ πυθόμεν^ο ὅτι τὴν δόξαν ζητεῖ,
Πότε ἔν, εἶπεν, αὐτῇ χεῖσεται; Πάλιν ἀκέρως φιλοσόφως δια-
λεχθέν^ο ὅτι μόν^ο ἀγαθὸς ὁ σοφὸς ἐστίν, Ὁ μὲν λόγ^ο, ἔφη,
θαυμαστὸς, ὁ δὲ λέγων ἔφεισεσάλπισαι.

ANTIIO-

PÆDARETUS inter trecentos, qui pri-
marius in urbe honor erat, non allectus,
lætus ac renidens abiit, gaudium se ex eo
inquiens percipere si civitas trecentos ipso
meliores habeat cives.

DAMONIDAS ab eo qui chorum consti-
tuebat ultimo collocatus loco, Bene verò,
inquit, factum. invenisti enim hujus quo-
que stationis ornandæ rationem.

NICOSTRATUS Argivorum dux, Archi-
damo petenti ut castellum sibi quoddam
proderet, mercedisque loco magnam pecu-
niam & nuptias Spartanæ mulieris quam

vellet, folis exceptis regiis, pollicenti, re-
spondit: Non tu es ex Herculis posteritate.
hic enim terras obiens malos suppliciis af-
fecit: tu de bonis malos vis redigere.

EUDAMIDAS in academia videns Xeno-
cratem grandi jam natu cum discipulis phi-
losophantem, audiensque virtutem ab eo
quæri: Et quando, inquit, utetur ea? Rur-
sum philosophum audiens disputantem, so-
lum sapientem esse bonum imperatorem:
verba quidem, ait, admirationem meren-
tur, sed qui dicit, eum tubæ nunquam cir-
cumsonuerunt.

ANTIIO-

ΑΝΤΙΟΧΟΥ.

Ἄντιοχος ἐφορβύων, ὡς ἤκουσεν ὅτι Μεσσηνίοις Φίλιππος τὴν χώραν ἔδωκεν, ἠρώτησεν εἰ καὶ τὸ κρατεῖν αὐτοῖς μαχομένοις περὶ τῆς χώρας ἔδωκεν.

ΑΝΤΑΛΚΙΔΟΥ.

Ἄνταλκίδας πρὸς τὸν Ἀθλωαῖον ἀμαθεῖς λαποκαλέντα τὸς Λακεδαιμονίους, Μόνοι γὰρ, εἶπεν, ἡμεῖς ἐδὲν μεμαθήκαμεν κακὸν παρ' ὑμῶν. Ἐτέρη δὲ Ἀθλωαῖα πρὸς αὐτὸν εἰπόντι, Ἀλλὰ μὴ ἡμεῖς ἀπὸ τῆς Κηφισοῦ πολλάκις ὑμᾶς ἐδιώξαμεν, ἡμεῖς ἢ ἐδέποτε, εἶπεν, ὑμᾶς ἀπὸ τῆς Εὐρώτα. Σοφιστὴ ἢ μέλλοντι ἀναγινώσκειν ἐγκώμιον Ἡρακλέους, ἔφη, Τίς γὰρ αὐτὸν ψέγει;

ΕΠΑΜΙΝΩΝΔΟΥ.

Ἐπαμινώνδης τῆς Θεβαῖας στρατηγὸν ἐγένετο, ἐδέποτε πανικὸς φόβος ἐπέπεσεν εἰς τὸ στρατόπεδον. Ἐλεγεν δὲ τὸν ἐν πολέμῳ θάνατον εἶναι κάλλιστον. Τῶν δὲ ὀπλιτῶν δεῖν ἀπέφαινε εἶναι τὸ σῶμα γυμνασμερὸν ἐκ ἀθλητικῶς μόνον, ἀλλὰ καὶ στρατιωτικῶς. διὸ καὶ τοῖς πολυσάρκεις ἐπολέμει, καὶ τινα τοιούτων ἀπήλασε τῆς στρατιᾶς· εἰπὼν ὅτι μόλις αὐτῶν σκέπασσι τὴν γαστέρα ἀσπίδες τρεῖς ἢ τέσσαρες, διὸ καὶ ἐχέωρακεν αὐτῶν τὸ αἰδοῖον. Οὕτω ἢ ἡμῶν διτελής περὶ τὴν δίαταν, ὡσεὶ κληθεῖς ἐπὶ δᾶπνον ὑπὸ γείτονος, διδρῶν περμαμάτων καὶ

ΑΝΤΙΟΧΟΣ Ephorus, audito Philip-pum Messeniis agrum attribuisse, quæsit An id quoque eis dederit, ut pro eo pugnan-tes possint vincere.

ΑΝΤΑΛΚΙΔΑΣ Atheniensi Spartanos ap-pellanti indoctos, Soli ergo, inquit, nos ni-hil mali à vobis didicimus. Alii Athe-niensi dicenti, Enimverò nos aliquoties vo-bis à Cephiso profligatis institimus, respon-dit: Sed nos nunquam vos ab Eurota re-pulsos persequuti sumus. Sophista lauda-tionem Herculis recitaturò, Quis verò, in-quit, eum vituperat?

ΕΠΑΜΙΝΩΝΔΑ Thebanorum impera-tore, nunquam Panicus terror exercitui in-cidit. Dicebat hic, pulcherrimam esse mortem in bello. Pronuntiabat gravis ar-maturæ militum corpora debere esse exer-citata non athleticè tantùm, sed & militari ratione. Itaque obesos oderat, & quen-dam eorum exercitu ejecit, dicens ventrem ejus, præ quo sua virilia videre nequiret, vix tribus posse aut quatuor scutis tegi. Adeo autem frugali utebatur victus ratio-ne, ut invitatus aliquando ad cœnam à vi-cino, quum invenisset ibi bellariorum, oblo-

καὶ ὄψων ἢ μύρων ᾧσασκιδνῶ, ἀπῆλθεν διθύς, εἰπὼν, Ἐγὼ σε θύειν ὄμνῳ, ἐχ ὑβρίζειν. Τῆ δὲ μαγείῃ τοῖς σωμαρχασι ἡμερῶν τινῶν δαπάνῳ ἀπολογιζομένης, πρὸς μόνον ἠγανάκησε τὸ πλῆθος τῆ ἐλαίᾳ. θαυμασάντων ὃ τῶν σωμαρχόντων, ἐ τὸ τῆ δαπάνης ἔφη λυπεῖν αὐτὸν, ἀλλ' εἰ ἴσαστον ἔλαιον ἐνὸς ᾧσαδέδεκλαι τῆ σώματῳ. Ἐορτήν δὲ τῆ πόλεως ἀγέσης, καὶ πάντων ἐν πότοις ἢ σωμαρχασι ὄντων, ἀπώπησε τινὶ τῶν σωτήρων ἀρχηγρὸς ἢ σωτήρας βαδίζων. θαυμάζοντι ὃ, καὶ πωθανομένης τί δὴ μόνῳ ἔτως ἔχων ᾧσεισιν, Ὅπως, εἶπεν, Ἰξῆ πᾶσιν ὑμῖν μεθύειν ἢ ραθυμεῖν. Ἄνθρωπον δὲ φαῦλον Ἰξημαρτηκότα τί τῶν μετρίων, τῆ μὲν Πελοπίδα ᾧσακαλεῖντι, ἐκ ἀφῆκε τῆς δ' ἐρωμένης δεηθείσης, ἀφῆκεν, εἰπὼν ὅτι ἴσαῦτα πρέπει λαμβάνειν ἐταιριδίῳ, ἀλλὰ μὴ στρατηγῳῖς. Ἐπεὶ δὲ Λακεδαιμονίων Ἰπικρατορομένων ἀνεφέρρηλο χησμοὶ τοῖς Θεβαίοις, οἱ μὲν ἦσαν, οἱ δὲ νικίῳ φράζοντες, ἐκέλευε ἴσῳ μὲν Ἰπὶ δεξιᾷ τῆ βήματι θῆναι, ἴσῳ δὲ ἐπ' ἀριστερᾷ. τεθέντων δὲ πάντων, ἀνασᾶς εἶπεν, Ἐὰν μὲν ἐβελήσητε τοῖς ἀρχασι πείθεσθαι, ἢ τοῖς πολεμίῳις ὁμόσε χωρεῖν, ἔτοι ὑμῖν εἰσιν οἱ χησμοὶ, δείξας τὰς βελίονας· ἐὰν δὲ ἀποδειλιάσητε πρὸς τὸν κίνδυνον, ἐκείνοι, πρὸς τὰς χείρνας εἰπὼν. Πάλιν δὲ προσάγων τοῖς πολεμίῳις,

Βεργ-

obsoniorum, unguentorumque apparatus, statim discesserit, inquit: Ego te sacrificare putabam, non luxuriare. Coquo collegis rationem de sumptu aliquot dierum reddente, foli olei impensi multitudini succensuit: professus non sumptum se ægrè ferre, sed quòd olei tantum intra corpus esset receptum. Civitate diem festum agente, omnibusque vino & convivio deditis, occurrit cuidam familiarium squalidus & cogitabundus. mirantique & causam quaerenti cur solus ita affectus obambulet, respondit: Ut liceat vobis omnibus potare & animo esse otioso. Malum ho-

minem, qui mediocrem aliquam culpam commiserat, Pelopida deprecante non dimisit: amafia autem orante, absolvit: Hujusmodi dona, inquit, accipere meretriculas convenit, non imperatores. Lacedæmoniis bellum inferentibus, quum essent allata Thebanis oracula, cladem quædam, victoriam alia denunciantia: hæc ad dextram, illa ad sinistram tribunalis poni iussit. quo peracto, surgens, Si, inquit, ducibus parere vultis & in hostem pugnare, hæc vobis oracula sunt, prospera ostendens: si periculum prælii formidatis, hæc sunt, deteriora monstrans. Quum jam ad hostem cum

βρογνῆς γρομφής, καὶ τῶν περὶ αὐτὸν πυθανομύρων τί σημαίνειν οἶε) τὸν θεόν, ἐμβρογνῆας δὲ πολεμίαις εἶπεν, ὅτι τοιούτων χωρίων ἐγγὺς ὄντων, ἐν τούτοις στρατοπεδούουσιν. Ἦδισον ἢ πάντων αὐτῶ τῶν γεγονότων καλῶν καὶ ἀγαθῶν εἶναι ἔλεγε, τὸ τῶν γυναιμύρων αὐτὸν τῶ πατρὸς ζῶντος ἔτι καὶ τῆς μητρὸς, ἐν Λακωνίαις νικῆσαι Λακεδαιμονίαις. Εἰθῶς ἢ φαίνας τὸν ἄλλον χρόνον ἀληθιμύρῳ τὸ σῶμα, καὶ φαιδρὸς τῶ προσώπῳ, μὲν τὴν μάχην ἐκείνῃ τῇ ὑσεραία προῆλθεν ἀχμηρὸς καὶ ταπεινός. τῶ ἢ φίλων ἐρωτῶντων μή τι λυπηρὸν αὐτῶ συμπέπλωκεν, Οὐδέν, εἶπεν, ἀλλ' ἐχθῆς ἠδόμεν ἐμαυτῶ μᾶλλον ἢ καλῶς ἔχει φρονησάντος. διὸ σήμερον κολάζω τὴν ἀμετείαν τῆ χαρῆς. Εἰδὼς ἢ δὲ Σπαρτιάτας ἔπικρυπτομύρας τὰ τριαῦτα συμπλώματα, καὶ βελόμυρῳ ἐξελέγξαι τὸ μέγεθος τῆς συμφορῆς αὐτῶν, ἔχ ὁμῶ πᾶσι νεκρῶν ἀναίρεσιν, ἀλλ' ἐκάσοις καὶ πόλιν ἔδωκεν, ὡς πλείονας ἢ χιλίας ὄντας ὀφθῶναι δὲ Λακεδαιμονίαν. Ἰάσονῳ δὲ τῶ Θεσσαλῶν μονάρχῳ συμμάχῳ μὲν εἰς Θήβας πρῶτα γρομφῆς, διχιλίαις ἢ χρυσῶς τῶ Ἐπαμινώνδῃ πέμψαντος ἰχυρῶς πενομύρῳ, τὸ μὲν χρυσίον ἐκ ἔλαβε, τὸν ἢ Ἰάσονα θεασάμενῳ, Ἀδίκων, ἔφη, χειρῶν ἀρχαίς· αὐτὸς ἢ πενήκοντα δραχμῶν δανεισάμενῳ πρῶ τινῶ τῶν πολιῶν, ἐφόδιον τῆ στρατιᾶς, ἐνέβα-

λεν

cum copiis accederet, & tonitru extitisset, interrogantibus suis quid significari tonitru eo putaret, respondit: deum attonitos reddidisse hostes, stuporémque iis injecisse, qui quum propè apta loca essent, iniquo loco castra ponerent. Eorum quæ ipsi evenissent bona atque commoda, omnium hoc sibi aiebat accidisse jucundissimum, quod, utroque vivente parente, Lacedæmonios ad Leuctra vicisset. Solitus aliàs videri uncto corpore, vultuque sereno, post illam pugnam postredie processit squalidus atque humilis. & interrogantibus amicis eequid adversum obtigisset, Non sanè, inquit: sed heri sensi me animo altius quàm rectum est

elatum fuisse: itaque hodie immoderatum illud gaudium castigo. Sciens autem Spartanos id genus calamitatum tegere, ut magnitudinem cladis eorum demonstraret, cadaverum receptionem non simul universis, sed singulatim urbibus permisit: quo deprehensum est amplius eis Lacedæmoniorum cecidisse. Quum Jason Thessalorum tyrannus Thebas (nam ea cum civitate foedus ei societásque intercedebat) venisset, & Epaminondas admodum egeno duo millia aureorum mitteret: aurum Epaminondas repudiavit, quúmque Jasonem conspexisset, Injuriam, inquit, mihi infers ultro, & L denariis à quodam cive mutuo sumptis, eo fretus ex-

λεν εἰς Πελοπόννησον. Αὐτῆς ἣ τῆ Περσῶν βασιλέως τρισμυρίας
 δαρεικὰς ἀποσείλαντο αὐτὰς, καθήψατο πικρῶς Διομέδοντι, εἰ τοσ-
 εῖτον πλὴν πέπλωκε διαφθερῶν Ἐπαμινώνδαν. πρὸς ἣ τὸν βασιλέα
 λέγειν ἐκέλευσεν, ὅτι τὰ συμφέροῦλα Θηβαίοις φρογῶν, ἔξει προῖκα
 φίλον Ἐπαμινώνδαν· τὰ ἣ μὴ συμφέροῦλα, πολέμιον. Ἐπεὶ ἣ Ἀρ-
 γεῖοι μὲν ἐγένοντο σύμμαχοι Θηβαίων, Ἀθιναίων ἣ πρέσβεις εἰς Ἀρ-
 καδίαν βραχυρόμοιοι κατηγοροῦν ἀμφοτέρων, καὶ Καλλίστρατος ὁ
 ῥήτωρ ἀνείδισε τὸν Ὀρέσιω καὶ τὸν Οἰδίποδα ταῖς πόλεσιν, ἔπα-
 νασὰς ὁ Ἐπαμινώνδας, Ὁμολογῶμεν, ἔφη, ἢ παρ' ἡμῖν πατροκλί-
 ον γένος, καὶ παρ' Ἀργείοις μητροκλίονον. ἀλλὰ τὰς ταῦτα δει-
 σαλίας ἡμεῖς μὲν ἔξεβάλομεν, Ἀθιναῖοι ἣ ὑπεδέξαντο. Πρὸς δὲ
 τοῦ Σπαρτιάτας πολλὰ ἢ μεγάλα τῶν Θηβαίων κατηγορήσαυτας,
 Οὗτοι μὲν τοι, εἶπεν, ὑμᾶς βραχυλογῆσας ἔπασαν. Ἐπεὶ δὲ
 Ἀλέξανδρον τὸν Φεραίων τύραννον πολέμιον ὄντα Θηβαίων, Ἀθιναῖοι
 φίλον ἐποίησαντο καὶ σύμμαχον, ὑποχόμοιοι αὐτοῖς ἡμιβολίαι τῶ
 μναῖν κρεῶν ὄνιον παρέξαι, Ἡμεῖς δὲ, ἔφη ὁ Ἐπαμινώνδας, ξύλα
 προῖκα παρέξομεν Ἀθιναίοις ἐπὶ τὰ κρέα ταῦτα· τῶ δὲ χώραν
 αὐτῶν τεμῶμεν, ἀν πολυπραγμονῶσι. Τὰς δὲ Βοιωτὰς ὑπὸ
 χολῆς ἐκλυομένης αἰὲ βραδυόμοιος ἐν τοῖς ὅπλοις σιπέχειν,
 ὁπότε

peditionis viatico in Peloponnesum irrupit. Rursum quum ei rex Persarum tria Daricorum millia misisset : acerbè Diomedontem objurgavit qui tantam navigationem conficisset corrumpendi Epaminondæ gratia, regisque eum renunciare jussit, se ei gratis fore amicam, Thebanorum commodo studentem : incommoda autem eorum meditantem, hostem. Quum Argivi facti essent Thebanorum socii, & legati Atheniensium in Arcadiam missi utroque culparent, atque Callistratus orator civitatibus his Orestem & Œdipum exprobraret : surgens Epaminondas, Fatemur, inquit, apud nos patricidam,

apud Argivos fuisse matricidam : verum istos à nobis ejectos Athenienses receperunt. Spartanis verò multa & magna Thebanis crimina impingentibus dixit : Hi quidem vestræ brevilloquentiæ finem imposuerunt. Postquam Alexandrum Pheræorum tyrannum, hostem Thebanorum, Athenienses socium sibi fœdere junxerunt, pollicitum se ipsis minam carnis femiobolo venditutum : Nos verò, inquit Epaminondas, Atheniensibus ligna ad coquendas carnes istas gratis suppeditabimus : sed si quid tentabunt novi, agrum eorum depopulabimur. Bœotos otio dissolutos cupiens semper in armis continere,

ὁπότε Βοιωτάρχης αἰεθείη, παλαιῶν ἔλεγε, Ἔτι βελούσαδε ἄνδρες·
 εἰάν γ' ἐγὼ στρατηγῶ, στρατὸν ἐσὶν ὑμῖν. καὶ τὴν χώραν ὑπὲρ
 ἔσαν ἢ ἀναπεπλαυρῶ, πολέμῳ ὀρχήσαν προσηγόρευεν, ὡς μὴ
 διωαυρῶς κρατῆν αὐτῆς ἀν μὴ τὴν χεῖρα διὰ πρόπακ' ἔχωσι.
 Τῷ δὲ Χαβρίῳ πρὸ Κόρινθον ὀλίγους τινὰς τῶν Θεβαίων ὑπὸ τὰ
 τείχη φιλομαχεύσας καταβαλόντ', ἢ σήσαντ' τρόπαιον, ὃ Ἐπα-
 μινώνδας καταγελῶν ἔφη, ὅντα ἄρα δὴ εἰς τρόπαιον ἀλλὰ Ἐκατήσιον
 ἐσάναι. τὴν γ' Ἐκάτιον Ἰπικῶς ἐν ταῖς πρὸ τῶν πυλῶν ἰδρύνοντο
 τειόδοις. Ἀπαγγείλαντ' δὲ τιν' ὡς Ἀθιωαῖοι στρατόμα καινοῖς
 κεκοσμημένον ὄπλοις εἰς Πελοπόννησον ἀπεσάλκασι, Τί εἶν, εἶπεν,
 Ἀντιγνίδας σένοι καινὸς Τέλλιν' αὐλῆς ἔχοντ'; ἢ ἢ αὐλητῆς ὁ
 μὲν Τέλλης, κάκιστ'. ὁ δὲ Ἀντιγνίδας, κάλλιστος. Τὸν δὲ ὑπα-
 σιστῶ αὐτόμωρ' εἰληφότα χεῖματα πολλὰ παρ' ἄνδρ' αἰχμα-
 λώτε γεγονότ', Ἐμοὶ μὲν, εἶπεν, λτόδος τὴν ἀσπίδα, σεαυτῷ ἢ
 πείω καπηλείον ἐν ᾧ καλαζήσεις. ἐκέτι γ' ἐθέλεις κινδυνεύειν ὁμοίως,
 εἰς τῶν πλεσίων γεγωνῶς ἢ μακαρίων. Ἐρωτηθεὶς ἢ πρότερον ἐαυ-
 τὸν ἠγεῖται βελίονα στρατηγὸν ἢ Χαβρίαν ἢ Ἰφικράτιον, Δύσκειλον,
 εἶπεν, ἕως ζῶμωρ. Ἐπεὶ δὲ ἐκ τῆς Λακωνικῆς ὑποστρέψας ἐφθυγε
 θανάτε δίκλῳ μτ' τῶν συστρατηγῶν, ὡς Ἰπικῶν τῇ Βοιωταρχίᾳ
 πρὸς

nere, quum Bœotarcham (sic summum apud eos magistratum vocant) deligerent, hortari solebat ut denuò consultarent. se enim si crearent ducem, militandum ipsis fore. Regionemque ipsorum supinam atque apertam, belli orchestram appellabat, quòd eam tenere non possent nisi manu clypei ansæ ferta. Chabrias apud Corinthum Thebanos paucos quosdam sub ipsos muros cupidius pugna progressos occiderat, ac trophæum ibi constituerat. quod deridens Epaminondas, ibi non trophæum aiebat, sed Triviæ statuam stare. solent enim Triviæ statuas ante portas in triviis ponere. Nunciante quodam, Athenienses exercitum no-

vis armis ornatum in Peloponnesum misisse, Quid tum postea? inquit, an gemit Antigenidas novas fistulas Telline nactò? erant autem tibicines, Antigenidas optimus, Tellis pessimus. Armigerum suum comperiens multum pecuniæ accepisse à quodam qui captus fuerat: Proinde, inquit, scutum tu mihi redde, tibi que cauponam eme in qua vitam exigas. dives enim & unus beatorum factus, non voles adhuc pericula adire. Interrogatus, sene meliorem putaret imperatorem, Chabriam, aut Iphicratem, respondit: Hoc dijudicatu difficile est dum vivimus. Reversus ex Laconica, capitis postulatus est, cumque eo reliqui duces, crimen erat

ἔδρα τὸν νόμον τέσσαρας μῶνας, ἔδρ μὲρ ἔν ἀρχοντίας ἐκέλευεν εἰς ἐαυτὸν ἀναφέρειν τὴν αἰτίαν ὡς ἐκδιασθέντας, αὐτὸς ᾗ ἔσθ' ἔφη βελτίονας ἔχειν τῶν ἔργων λόγους. εἰ δὲ δεῖ τι πάντως εἰπεῖν πρὸς ἔδρ δικαστὰς, ἀξιῶν, ἀν δ' ἀποκλείνωσιν αὐτὸν, ἔπηγράψαι τῇ σήλῃ τὴν καταδίκην, ὅπως οἱ Ἕλληες εἰδῶσιν ὅτι μὴ βελομύρας Θεβαίους Ἐπαμινώνδας ἠνάγκασε τὴν Λακωνικὴν περπολήσαι, πεντακοσίοις ἐνιαυτοῖς ἀδήλων ἔσαν· οἰκῆσαι δὲ Μεσσηνίῳ δι' ἐτῶν τετρακόντα καὶ διακοσίων· σιωτάξαι δὲ καὶ σωμαγαγεῖν εἰς ταύτῃ Ἀρχάδας· ἀποδῆναι ᾗ τοῖς Ἕλλησι τὴν αὐτονομίαν. ταῦτα γὰρ ἐπράχθη κατ' ἐκείνῳ τὴν στρατείαν. ἔζηλλον ἔν οἱ δικασταὶ σὺ πολλῶ γέλωτι, μηδὲ τὰς ψήφους ἐπ' αὐτὸν ἀναλαβόντες. Ἐν δὲ τῇ τελευταίᾳ μάχῃ τραθεῖς ἢ κομιθεῖς ἔπ' ἰκίωσιν, ἐνάλει Δαίφαντον, εἶτα μετ' ἐκείνου Ἰολλίδαν· τεθνάναι δὲ ἔδρ ἄνδρας πυθόμενον, ἐκέλευε διαλύεσθαι πρὸς τὰς πολεμίας, ὡς ἔκ' ὄντ' αὐτοῖς στρατηγῶν. ἢ τῶ λόγῳ τὸ ἔργον ἐμαρξίβησεν, ὡς εἰδότη ἀείσα τὰς πολίτας.

Π Ε Λ Ο Π Ι Δ Ο Υ.

Πελοπίδας ὁ συστράτηγος Ἐπαμινώνδα, τῶν φίλων αὐτὸν ἀμελεῖν λεγόντων πρῶγματι ἀναγκαίως, χρημάτων σωμαγωγῆς, Ἀναγκάια τὰ χημάια νῆ Δία, εἶπε, τέττω Νικομήδει, δείξας χωλὸν ἢ ἀνάπηρον ἀνθρώ-

erat quòd Bœotarchiæ contra leges quatuor prorogassèt menses. Tum reliquos duces in ipsum culpam conferre jussit, tanquam ab eo coactos. Ipse verò præfatus se non dicendo plus quàm rebus gerendis valere : Si tamen, ait, omnino aliquid est ad judices dicendum, postulo ut si me interficitis, inscribatis damnationem columnæ alicui. ut scire possint Græci, Epaminondam Thebanos invitos adegissè ad vastandam incendiis Laonicam, nihil hostile à 10 annis passam, Messenimque post cccxxx ab excidio annos condendam : & in unum corpus ut redigerent Arcades, ac redderent Græcis liberum suarum legum usum. hæc enim sunt isto ex-

peditionis tempore acta. His auditis judices multo cum risu discesserunt, non admisso ad suffragia ferenda populo. Ultima in pugna accepto vulnere in tentorium relatus, Daiphantum vocavit, ac post illum Iollidam, quos quum interiissè intellexisset, suis suis ut pacem cum hoste componerent, imperatore jam carentes, & verba ejus res comprobavit. ita præclarè cives suos noverat.

PELOPIDAS Epaminondæ collega, dicentibus amicis rem eum negligere necessariam, pecuniæ scilicet conquestionem, Mehercle, inquit, pecunia res est necessaria huicce Nicomedi : monstrans hominem claudum

ἄνθρωπον. Τῆς δὲ γυναικὸς, Ἐπὶ μάχῃ Ἰξίονίῳ αὐτῆ, δεομένης σῶζειν ἑαυτὸν, Ἄλλοις ἔφη δαῖν τῷτο παρανεῖν, ἄρχοντι ᾗ καὶ στρατηγῷ, σῶζειν ὄντι πολίτας. Εἰπόντι δὲ τινὶ τῶν στρατιωτῶν, ἐμπεπλώκαμεν εἰς ὄντι πολεμίς, Τί μᾶλλον, εἶπεν, ἢ εἰς ἡμᾶς ἐκείνοι; Ἐπεὶ δὲ παρ᾿ασπονδήθεις ὑπὸ Ἀλεξάνδρῳ τῷ Φερραίων τυράννῳ, καὶ δεθείς, κακῶς αὐτὸν ἔλεγον, εἰπόντι ἐκείνους, Σπύδαίς ληποθανεῖν; Πάνυ μὲν ἔν, εἶπεν, ἵνα μᾶλλον Ἐπὶ σε παροξυνθῶσι Θεβαῖοι, καὶ σὺ δίκῃ δῶς τάχιον. Θήβης ᾗ τῷ τῷ τυράννῳ γυναικὸς ἐλθῆσης πρὸς Πελοπίδαν, καὶ λεγῆσης θαυμάζειν ὅτι ἔτως ἰλαρὸς ἐστὶ δεδεμημένος, αὐτὸς ἔφη μᾶλλον θαυμάζειν ἐκείνῳ ὅτι μὴ δεδεμημένη ὑπομῆναι Ἀλέξανδρον. Κομισαμένη δ' αὐτὸν τῷ Ἐπαμινώνδῃ, χάριν εἶπεν ἔχειν Ἀλεξάνδρῳ. πεπειράθης γὰρ ἑαυτῆ νῦν μάλιστα ἐπρὸς πόλεμον, ἀλλὰ καὶ πρὸς θάνατον οὐθαρσῶς ἔχοντι.

ΡΩΜΑΙΩΝ ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ.

M. ΚΟΥΡΙΟΥ.

MΑΝΙΟΣ Κέρει, ἐγκαλέσθων αὐτῷ τινῶν ὅτι τῷ αἰχμαλώτῃ χώρας ὀλίγον ἐκάσῳ μέρος δένειμε, τῷ ᾗ πολλῶν ἐποίησε δημοσίαν, ἐπὶ ἕνα μνηδῆνα γῆρας Ῥωμαίων ὃς ὀλίγῳ ἠγήσε) γῶ τὴν τρέφουσαν.

Σαυι-

claudum & mutilum. Quum exeuntem ad pugnam oraret uxor ut seipsum fervaret, Aliis, inquit, hoc consulendum est, principi autem & imperatori, ut cives fervet. Quodam militum dicente, Incidimus in hostes: Qui magis, respondit, quàm illi in nos? Postquam violata fide Alexander Pheræorum tyrannus in vinculis eum captivum tenuit, maledictisque impetitus ab eo dixit, Acceleras tibi mor-

tem? Omnino, inquit, ut tanto magis irritati Thebani supplicium de te fumant. Thebæ autem tyranni uxori ad se venienti, mirarique dicenti quòd ita hilaris esset in vinculis, Ego, inquit, te multo magis miror, quæ non vincula Alexandrum fers. Liberatus Epaminondæ opera, gratiam se habere Alexandro dixit. nunc enim maximè expertum se esse, non ad bellum modo, sed etiam ad mortem animo se esse forti.

ROMANORUM ΑΠΟΡΗΤΗΓΜΑΤΑ.

M. CURIUS reprehendentibus quibusdam quòd de agro bello capto parvam singulis portionem attribuisset,

maximam publicasset: optavit ne quis foret Romanorum, qui exiguum agrum putaret quo aleretur. Samnites accepta

Σαυνιτῶν ἣ μὲν τὴν ἦσαν ἀφικομύρων πρὸς αὐτὸν, καὶ χρυσίον δι-
δόντων, ἔτυχεν ἐν χύτραις ἔψων γογγυλίδας· ἀπεκείνατο δὲ τοῖς
Σαυνίταις μηδὲν χρυσίε δεῖαι τοῦτον δεῖπνον δειπνῶν· αὐτὰ δὲ
βέλιον εἶναι τῷ χρυσίον ἔχειν τὸ κρατεῖν τῷ ἐχόντων.

Γ. ΦΑΒΡΙΚΙΟΥ.

Γαίῳ Φαβρίκιῳ τὴν ἀπὸ Πύρρου Ῥωμαίων ἦσαν πυθόμυρο,
Λαβιδῶν εἶπεν, Πύρρῳ ὅτι Ἡπειρῶται Ῥωμαίους νενικήκασι. Ἐλ-
θὼν ἣ πρὸς Πύρρον πρὸς λύσεως ἀιχμαλώτων, χρυσίον μὲν πολὺ
διδόντι, ὅτι ἔλαβε· τῇ δ' ὑπεραία τὸν μέγιστον ἐλέφαντα, τῷ Πύρ-
ρῳ πρὸς ἀκελεύσαντι ἔξοπιωθεν ἀγνοεῖν τὰ Φαβρικίῳ ῥήξαντα φωνῶν
ἐπιφανῶναι καὶ τέτρα ἡγομύρα, ἐπιστραφεὶς ὁ Φαβρίκιῳ ἢ μει-
διάσας, Ἐμὲ μὲν, εἶπεν, ἔτε τὸ χρυσίον ἔχθες, ἔτε σήμερον τὸ θη-
εῖον ἔξέπληξε. Τῷ ἣ Πύρρῳ πρὸς ἀκαλεῖν αὐτὸν εἶναι σὺ αὐτὰ
καὶ τὴν μετ' αὐτὸν ἔχειν ἡγεμονίαν, Οὐδέ σοι, ἔφη, τῷ λυσιτελές
ἔστιν. Ἡπειρῶται γὰρ εἰάν ἀμφοτέρους γνῶσιν ἡμᾶς, ὡς ἐμὲ βασι-
λεύεαι μᾶλλον ἢ σὺ ἐθελήσασιν. Ὑπατόντι ἣ τὰ Φαβρικίῳ πρὸς-
ἐπεμψεν ἐπιστολῶν ὁ ἔξ Πύρρου ἰατρός, ἐπαγγελτόμυρο, εἰάν κελύη,
φαρμάκοις τὸν Πύρρον ἀποκτενεῖν. ὁ ἣ Φαβρίκιῳ τὴν ἐπιστολῶν πρὸς
Πύρρον ἐπεμψεν, αἰδέσθαι κελύσας διότι καὶ φίλων κάκισός ἐστι
κελῆς ἢ πολεμίων. Ἐπεὶ ἣ φωρέσας τὴν ἐπιβελῶν ὁ Πύρρος, τὸν
μὲν

clade ad eum venerunt aurum offerentes.
Elixabat autem tum fortè rapas in olla.
Respondit itaque iis, Nihil opus auro esse qui
sic cœnaret: sibi que utilius esse imperare au-
rum possidentibus, quàm aurum possidere.

C. FABRICIUS audito Romanos à Pyr-
rho victos, Lævino dixit, non Epirotæ Ro-
manos, sed Pyrrhus vicit. Quum liberan-
dorum captivorum gratia ad Pyrrhum ve-
nisset, multum ab eo auri oblatum non ac-
cepit. Postridie Pyrrhus curavit ut maxi-
mus elephas Fabricio ignoranti à tergo sta-
tueretur & vocem ederet. quod ubi factum

est, conversus Fabricius, subridensque, Me,
inquit, neque aurum heri, neque bellua ho-
die perculit. Hortanti Pyrrho ut secum
maneret, proximòque à se loco imperaret:
Hoc, ait, ne tibi quidem conduceret. nam
si me Epirotæ nossent, à me mallent quàm
à te regi. Consulatum gerenti Fabricio
Pyrrhi medicus per epistolam promisit, se
jubente ipso Pyrrhum veneno necaturum.
eam epistolam Fabricius Pyrrho misit, jus-
sitque animadvertere, pessimè ipsum & de
amicis judicare & de inimicis. Quàmque
insidiis cognitis Pyrrhus medicum suspen-
disset,

μηδ' ἰατρὸν ἐκρέμασε, τῷ δ' Ἰφαικίῳ σὺν αἰχμαλώτας ἀνδρὺς λύτρων ἀπέδωκεν, ἐκ ἐδέξαλο δωρεάν, ἀλλ' ἴσως ἀνέδωκε, μὴ δόξῃ λαμβάνειν μισθόν. εἰ δὲ γὰρ χάριτι Πύρρῳ μεμλυκέναι τὴν Ἰφαικίῳ, ἀλλ' ὅπως μὴ δοκῶσι Ῥωμαῖοι δόλω κλείνειν, ὡς φανερώς νικᾶν ἐδυνάμην.

ΦΑΒΙΟΥ ΜΑΞΙΜΟΥ.

Φάβιος Μάξιμος Ἀννίβα μάχεσθαι μὴ βελόμην, ἀλλὰ τείρειν χρένω τὴν δυνάμιν αὐτῆς, καὶ χρημάτων ἐνδεῆ καὶ σιλίων ἔσαν, ἐπικολῶνται διὰ τῶν τραχιέων καὶ ὄρειων ἀνιπαρεξιῶν. καταγελῶντων δὲ τῶν πολλῶν καὶ παιδαγωγὸν Ἀννίβα καλέσων, μικρὰ φρονιζῶν ἐχεῖτο τοῖς αὐτῆς λογισμοῖς· καὶ πρὸς τὰς φίλας ἔλεγε ὅτι τὸν σκώμματα φοβέμενον καὶ λοιδορίας, δειλότερον ἡγῆται ἢ φύγοντες τὰς πολεμίας. Ἐπεὶ δὲ τῆς συνάροντος Μινυκίῳ καταβαλόντες τινὰς τῶν πολεμίων, πολὺς ἦν λόγος ὡς ἀνδρὸς ἀξίῳ τῆς Ῥώμης, μᾶλλον ἔφη τὴν δῦτυχίαν ἢ τὴν ἀτυχίαν τῆς Μινυκίῳ φοβεῖσθαι. καὶ μὲν μικρὸν ἐνέδρα πεπεσόντες, κινδυνεύοντες ἀπολέσθαι μὲν δὲ ἑαυτῆς δυνάμεως, Ἰπσοθήσας τῶν τε πολεμίων πολλὰς διέφθειρε, κακῆνον ἔσωσεν. Ὁ μὲν ἔν Ἀννίβας εἶπε πρὸς τὰς φίλας, Οὐ πολλάκις ὑμῖν προύλεγον ἐγὼ τὴν ἀπὸ τῶν ὄρων νεφέλῳ, ὅτι

χειμά-

diffet, & Fabricio captivos gratis reddidisset, non accepit hos ea conditione Fabricius, sed totidem captivos reddidit, ne mercedem beneficii accipere videretur, non gratia aliqua in Pyrrhum collati, sed ne putarentur Romani dolo interficere, tanquam aperto Marte vincere non valentes.

FABIVS MAXIMVS nolens cum Annibale praelio congredi, sed copias ejus meditatus tempore atterere, pecuniae & comitatus inopes, festabatur hostem per aspera & montosa ab altera parte ducens. ridentibusque multis, & praedagogum Annibalis eum dictitantibus, contemptis dictis sua sequeba-

tur confilia. & amicis dicebat, qui maledicta & convicia metueret, hunc sibi timidiorum existimari eo qui hostes fugiat. Quum autem collega ipsius Minucius quibusdam hostium dejectis in omnium effretore, virque Roma dignus ferretur, dixit Fabius, Magis se à prospero Minucii quam adverso eventu aliquid timere mali. Eumque paulo post in insidias delapsum, ac de sua & exercitus salute in summo versantem periculo, subveniens ipse magna cum strage hostium servavit. Itaque Annibal ad amicos dicebat: Nonne praedixi vobis, à nubecula ista montibus insidente tempestatem aliquan-

χαίμασφ ποτὲ ἐφ' ἡμᾶς; Μετὰ ᾧ τὴν ἐν Κάνναις ἀτυχίαν τῆς πόλεως, ἀρχῶν καλασθεὶς μὲν Κλαυδίου Μαρκέλλου τόλμαν ἐχούσθ' ἀνδρῶς, καὶ φιλομαχεῖσθ' αἰεὶ πρὸς τὸν Ἀννίβαν, αὐτὸς ἠλπίζεν, εἰ μηδεὶς μάχοιο, ταχὺ τὴν δυνάμιν ἔξ' Ἀννίβα παρταπεινομήνῃ ἀπαγορεύσειν. ἔλεγε δ' ἐν ᾧ Ἀννίβας ὅτι μᾶλλον φοβεῖται Μαρκέλλου μαχομήνῃ Φάβιον μὴ μαχομήνῃ. Στρατιώτῃ δέ τινι Λουκανῷ καταγορηθέντι πρὸς αὐτὸν ὡς νύκτωρ διὰ τῆς στρατοπέδου πλανῶτο πολλάκις ἐρῶν γυναικὸς, τὰ ᾧ ἄλλα θαυμαστὸν ἐν τοῖς ὅπλοις πωθανόμενθ' εἶναι τὸν ἄνδρα, συλλαβεῖν ἐκέλευσε τὴν ἐρωμένην αὐτῆς κρύφα, καὶ πρὸς αὐτὸν ἀγαγεῖν. ὡς ᾧ ἤχη, μεταπεμψάμενθ' τὸν ἄνθρωπον, Οὐ λέληθας, ἔφη, παρὰ τὸν νόμον ἀποσυκλερούων· ἀλλ' εἰδὲ χριστὸς ὢν πρότερον ἐλελήθεις. τὰ μὲν δ' ἐν ἡμερημίῃα λελίθω τοῖς ἠνδραγαθημίῃοις, τὸ ᾧ λοιπὸν ἔση μεθ' ἡμῶν· ἔχω γὰρ ἐγγυητὴν καὶ παραγαγὼν σωῆσιν αὐτῷ τὸ γυνάμιον. Ταρρατίνου δ' κατέχοντα φρουρᾷ τὸν Ἀννίβαν πλὴν τῆς ἀκροπόλεως, ἀπαγαγὼν πρόρωτάτῳ δι' ἀπάτης, καὶ τὴν πόλιν ἐλὼν καὶ διαρπάσας, ἔξ' γραμματεῖου ἐπερωτήσαντθ' τί παρὰ τῷ ἱερῶν ἐγνωκεν ἀγαλμάτων, Ἀπολείπμεν, ἔφη, Ταρρατίνου οὗτ' θεὸς κεχολωμήνῃς. Μάρκεξ δ' Λιβίξ ἔξ' τὴν ἀκρόπολιν φρερεῖσθ' δι' ἑαυτὸν ἐαλωκέναι τὴν πόλιν λέγον-

aliquando in nos erupturam? Post Cannensem cladem consul creatus Claudio Marcello collega, homine audace, atque identidem cum Annibale praeliari studente, ipse sperabat, nemine pugnante, mox exercitum Annibalis mora enervatum animos desponsurum. itaque dicebat Annibal, magis se à non pugnante Fabio, quam pugnante Marcello sibi timere. Erat apud Fabium delatus Lucanus quidam miles, qui ob amorem mulierculæ cuiusdam frequenter noctu à castris evagaretur. Hunc quum alioqui in armis admiranda esse virtute inaudivisset, capi occultè atque ad se afferri mulierculam iussit. adductaque ea, vocato ad se

reo: Deprehensum est, ait, noctu te à castris contra leges abesse. sed ne hoc quidem me fefellit, strenuum te antè fuisse. meritis igitur peccata tua condonata sunt, in posterum autem nobiscum eris: habeo enim fidei iussorem. simulque productam ei tradidit amicam. Tarentum, quod praesidio tenebatur ab Annibale, abducto per fallaciam hoste quam longissimè, recepit ac diripuit. scribaeque interroganti quid de sacris simulacris statuisset, Relinquamus, ait, Tarentinis deos iratos. Quum autem M. Livius, qui Tarentinam arcem praesidio tutabatur, sua operam cum Tarento potitum diceret: aliis deridentibus,

λέγουσι, οἱ μὲν ἄλλοι κατεγέλων, ὁ δὲ Φάβιος εἶπεν, ἀληθῆ λέγεις. εἰ γὰρ μὴ σὺ τὴν πόλιν ἀπέβαλες, ὅσα ἂν ἐγὼ ἀνέλαβον. Ἦδη δὲ πρεσβύτερος ὢν ὑπαλούοντος τῆ ἡῆ, καὶ χρημαλίζοντος ἐν δημοσίῳ πολλῶν παρόντων, ἀναβάς ἐφ' ἵππεσ προήει. πέμψαντος δὲ τῆ νεανίσκου ραβδόχου, καὶ καταβῶναι κελύσαντος, οἱ μὲν ἄλλοι διεπράπησαν, αὐτὸς δὲ ὁ Φάβιος ἀποπηδήσας τῆ ἵππεσ προσέδραμε παρ' ἡλικίαν, καὶ φειβαλὼν τὸν υἱόν, Εὐγε, εἶπεν, ὦ παῖ φρονεῖς, ἀιδόμυρος τίνων ἀρχεῖς, καὶ πηλικῆσ ἀρχῆσ μέγεθος παρείληφας.

ΣΚΙΠΙΩΝΟΣ ΤΟΥ ΠΡΕΣΒΥΤ.

Σκιπίων δὲ ὁ πρεσβύτερος τῶ ἀπὸ τῶ στρατηγιῶν καὶ τῆ πολιτείας χολῶ ἐν γράμμασι διατειβῶ ποιέμενος, ἔλεγχ, ὅποτε χολάζει πλείονα πράττειν. Ἐπεὶ δὲ Καρχηδόνα κατ' κράτος εἶλε, καὶ τῶν στρατιωτῶν τινεσ ἀχμάλων λαβόντεσ ὑπερεπῆ παρθένον, ἦκου κομίζοντεσ, αὐτῶ τε ἐδίδοσαν, Ἠδέωσ ἂν, ἔφη, ἔλαβον, εἶπερ ἡῶ ιδιώτησ καὶ μὴ ἀρχων. Πολιορκῶν δὲ πόλιν Βαθεῖαν ἧσ ὑπερεφαίνετο ναὸσ Ἀφροδίτησ, ἐκέλευσεν ἐκεῖ τὰσ ἐγγύασ ὁμολογεῖν, ὡσ εἰσ τρίτην ἐν τῶ ἱερῶ τῆ Ἀφροδίτησ ἀκασόμυροσ τῶν διαδικέλιων καὶ τῆτ' ἐποίησεν ὡσ προεῖπε τῆ πόλεωσ ἀλάσῆσ. Πυθανομύροσ δὲ τινωσ ἐν Σικελίᾳ τίνι πεποιθῶσ ἐπὶ Καρχηδόνα μέλλει τὸν σόλον περαιεῖν, δέξασ αὐτῶ

dentibus, Vera, inquit Fabius, dicis. nisi enim tu urbem amisisses, nunquam ego recepissem. Senectute jam ingravescente, quum filius ejus consul in publico magna hominum frequentia officio fungeretur, conscenso equo ad eum adivit. quumque filius misso lictore descendere eum ex equo jussisset, reliquis pudore affectis desiluit ex equo. & contentiore quàm ætas ferret impetu accurret ad filium, amplexusque eum, Rectè, inquit, sapias, fili, sentiens quibus præsatis, & quantam imperii majestatem adeptus sis.

Scipio major quod otii à gerendis imperiis & republica erat, literarum studiis in-

sumens, dicebat in otio se plura quàm aliàs agere.

Scipio junior, quum vi expugnasset Carthaginem, ac milites quidam captam virginem eleganti forma ipsi adducerent atque offerrent: Perlibenter, inquit, accepissem, si privatus, neque cum imperio essem. Quum oppugnaret urbem Bathiam, supra quam extabat templum Veneris, vadimonia jussit eò promitti: nimirum tertia post die de causis cogniturus litigantium in illo Veneris templo. pollicitumque implevit urbe ea capta. Interrogatus Scipio major in Sicilia à quodam, qua re fretus auderet exercitum in Africam adversus Carthaginenses traji-

αὐτῷ ἐνόπλους ἀνδρας τετακοσίους γυμναζομένους, ἢ πύργον ὑψηλὸν ὑπὲρ θαλάττης, Ὀυθείς τέτων, ἔφη, ἐσὶν ὅσις ἔπι τὸν πύργον ἀναβὰς τῷτον, οὐκ ἂν ἑαυτὸν ρίψειεν ἔπι κεφαλῷ, ἐμῆ κελύσαίῳ. Ἐπεὶ δὲ διαβάς τῆς τε γῆς ἐκράτει, καὶ τὰ στρατόπεδα τῶ πολεμίων κατέκαυσεν, οἱ ᾗ Καρχηδόνιοι πέμψαντες ἐποιῶντο σωθήκας, τὰ τε θηρία καὶ τὰς ναῦς ἢ τὰ χεῖματα δώσφι ὁμολογήσαντες. Ἄννιβε ᾗ καταπλύσαίῳ ἔξ Ἰταλίας, μετεμέλοντο ταῖς ὁμολογίαις διὰ τὸ θαρρεῖν· πυθόμενῳ ᾗ ὁ Σκιπίων ἔφη, μηδὲ βελομήροις αὐτοῖς ἔτι τὰς σπονδὰς φυλάξεν, ἂν μὴ τάλαντα πεντακισχίλια προσεκλίσωσιν, ὅτι μετεπέμψαντο τὸν Ἄννιβαν. Ἐπεὶ ᾗ νικηθέντες οἱ Καρχηδόνιοι κτ' ἐκράτῳ, περὶ σπονδῶν ἢ εἰρήνης πρέσβεις ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν, ἐκέλευσεν, δὴθὺς ἀπιέναι σδὸ ἠκούσας, ὡς οὐκ ἀκασόμενῳ πρότερον αὐτῶν ἢ Λούκιον Τερέντιον ἀγάγωσιν. Ἰῶ δὲ Ῥωμαῖῳ ὁ Τερέντιῳ, ἔπεικῆς ἀνῆς, γεγονὼς αἰχμάλωτῳ ὑπὸ Καρχηδονίων. ἐπεὶ ᾗ ἠκον ἀγοντες τὸν ἄνδρα, καθίσας ἐν τῷ συμβελίῳ παρ' αὐτὸν ἔπι ἔ βήματῳ, ἔτως ἐχημάτισε τοῖς Καρχηδονίοις, καὶ κατέλυσε τὸν πόλεμον. ὁ ᾗ Τερέντιῳ ἐπηκολέθησεν αὐτῷ θριαμβόοντι πῖλιον ἔχων, ὡσπερ ἀπελευθερῳ. ἀποθανόντῳ δὲ, τοῖς ἔπι τῷ ἐμφορῶν παραγνομήροις ἐνέχῃ πίνειν οἰνόμελι, ἢ τὰ ἄλλα πῶε τῷ

trajicere: demonstravit ei ccc viros, qui in armis exercebantur, turrimque ad mare excelsam: hocque addidit: Nullus horum est qui non me jubente sit conscensa hac turri præcipitem sese in mare dejecturus. Idem quum pervenisset quod intenderat, occupassetque regionem, & castra hostium combussisset, Carthaginienfisque missis legatis pacem his conditionibus componerent, ut se belluas, naves, pecuniâque daturus promitterent: iidem verò Annibale ex Italia advecto resumptis animis pactorum ducerentur poenitentia: intellecta re Scipio dixit, Se pactis jam non staturum. nisi addant 100 talentorum propter accitum Anni-

balem. Deinde illis devictis, ac legatos mittentibus qui pacem & pacta ambirent, statim eos jussit discedere, auditurum se eos negans antè quàm L. Terentium adducerent. Erat autem L. ille Terentius vir bonus, captus à Carthaginienfibus, quem postquam adduxerunt, eo in tribunali pone se collocato, ita demum Carthaginienfibus responsa dedit, pacificationemque confecit. Atque huic Scipioni triumphanti comitavit Terentius pileum gerens tanquam libertus. & iis qui funeri adfuerunt Scipionis effereudo, vinum melle mulsam propinavit, reliquaque iusta liberali studio perfolvit. Sed hæc posterioribus acta sunt temporibus.

Quum

τῷ ταφῷ ἐφιλολιμήθη. ταῦτα μὲν ἐν ὕστερον. Αντιόχῃ δὲ τῷ βασιλεῶς μὲν τὸ διαβῶναι Ῥωμαίους ἐπὶ αὐτὸν, εἰς Ἀσίαν πέμψαντος πρὸς Σκιπίωνα ὡς διαλύσεως, Ἐδῆ πρότερον, εἶπεν, ἀλλὰ μὴ νῦν, ὅποτε καὶ τὸν χαλινὸν ἐπὶ τὸν ἀναβάτην προσδέδεξαι. Χρημάτα δὲ τῆς συγκλήτης λαβεῖν αὐτὸν ἐπὶ τῷ ταμίῳ Ψηφισαμῆνης, τῶν δὲ ταμιῶν ἔβηλομῶν ἀνοῖξαι τὴν ἡμέραν ἐκείνης, αὐτὸς ἀνοῖξεν ἔφη. καὶ γὰρ κλείεσθαι δὲ αὐτὸν, πλήσαντα χρημάτων τοσούτων τὸ ταμιεῖον. Παιτιλίς δὲ καὶ Κοῖντος πολλὰ πρὸς τὸν δῆμον αὐτῷ κατηγορησάντων, εἰπὼν ὅτι τῇ σήμερον ἡμέρᾳ Καρχηδονίους καὶ Ἀννίβαν ἐνίκησεν, αὐτὸς μὲν ἔφη σεφανωσάμην ἀναβαίνειν εἰς τὸ καπελώλιον θύσων, τὸν δὲ βελόμην τῷ ψῆφον ἐκέλευσε φέρειν ὡς αὐτῷ. καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἀνέβαινεν. ὁ δὲ δῆμος ἐπικολέθησεν τὰς κατηγορίας ἀπολιπὼν λέγοντας.

ΤΙΤΟΥ ΚΟΙΝΤΟΥ.

Τίτος Κοῖντος ἕως ἡμεῶν διθύς εἰς ἀρχῆς Ἰππικῆς, ὡς πρὸς δημοκρατίας καὶ στρατηγίας καὶ ἀγορανομίας, ὑπάτος αἰρεθῆναι. πεμφθεὶς δὲ στρατηγὸς ἐπὶ Φιλιππον, εἰς λόγους ἐπέειπεν σιωπεῖν αὐτῷ. τῷ δὲ Φιλίππῳ λαβεῖν ὁμήρους ἀξιῶντος, ἐκείνον μὲν γὰρ εἶναι μὲν πολλῶν, Ῥωμαίους, ἑαυτὸν δὲ μόνον Μακεδόσι. Σὺ γὰρ μόνον, ὁ Κοῖντος ἔφη, ἑαυτὸν ἐποίησας, ἀποκλείνας τὰς φίλους καὶ συγγενεῖς. Νικήσας δὲ μά-

Quum rex Antiochus, jam Romanis in Asiam contra ipsum transvectis, de componenda pace misisset ad ipsum: Respondit hoc prius faciendum fuisse, non jam, ubi frænum fessoremque rex receperit. Decreverat senatus ut ex ærario ei pecunia daretur. hoc quum quæstores illa die nolent aperire, seipsum aperturum dixit. se enim qui id pecunia implevisset, in causa fuisse cur clauderetur. Gravibus criminibus accusatus apud populum à duobus Pætiliis, Hac ipsa, inquit, die Carthaginienfes & Annibalem devici. itaque nunc coronatus adscendo ad Capitolium, rem ibi sacram fa-

cturus: qui volunt, de me ferant suffragia. atque hæc loquutus, adscendit, sequente populo, destitutisque qui ipsum accusabant.

T. QUINCTIUS Flaminius ita fuit maturre illustris, ut nondum obitis tribunatu plebis, prætura, atque ædilitate, tamen consul renunciaretur. Imperator missus adversus Philippum, persuaderi sibi passus est, ut cum eo in colloquium veniret. quumque Philippus obsides peteret, quod illum multis stipatum Romanis, se cum paucis adesse videret Macedonibus, ita respondit: Hanc tu circa te solitudinem ipse effecisti, amicis cognatisque interficiendis. Victo pugna Philippo,

ἡ μάχη τὸν Φίλιππον, ἐκήρυξεν ἐν Ἰσθμίοις ὅτι σὺν Ἑλλήνας ἐλευ-
 θέρεις ἢ αὐτονόμους ἀφίησιν. Ὅσοι ἢ Ῥωμαίων ἀχμαλώτοι γυμ-
 νῆροι ἐν τοῖς κατ' Ἀννίβαν χρόνοις ἐδέλθουν πρὸς τοῖς Ἑλλησι,
 τέτων ἕκαστον οἱ Ἑλλήνες ἕξωνησάμφοι δραχμῶν πεντακοσίων, δω-
 ρεῖαν ἔδωκαν αὐτῶν, καὶ κείνοι θεαμβόουσι συνηκολάθησαν ἐν Ῥώμῃ,
 πύλια πρὸς ταῖς κεφαλαῖς ἔχοντες, ὥσπερ ἔθος ἐστὶ τοῖς ἐλευθερωθεῖσι.
 Τὰς δ' Ἀχαιῆς ἐπὶ τῷ Ζακυνθίων νῆσον διανοσμένους στρατεύειν
 ἐκέλευε φυλάττεσθαι μὴ, καθάπερ αἱ χελῶναι, τῷ κεφαλῷ προ-
 τεῖναντες ἔξω τῆ Πελοποννήσου κινδυνώσωσιν. Ἀντιόχῳ ἢ τῷ βασι-
 λέως μὲν πολλῆς δυνάμεως ἠκούσθη εἰς τῷ Ἑλλάδα, καὶ πάντων
 ἐκπεπληγμένων τὰ πλήθη ἢ σὺν ὀπλισμῶς, λόγον εἶπε τοιοῦτον πρὸς
 σὺν Ἀχαιῆς. ἔφη γὰρ ἐν Χαλκίδι πρὸς τῶ ξένῳ δειπνῶν θαυμάζειν
 τὸ τῶν κρεῶν πλῆθος· εἶπεν ἢ τὸν ξένον ὅτι ταῦτα πάντα χοίρειά
 ἐσιν, ἠδύσμασι ἢ σκυδασίαις διαφέρουσι. Μὴ τοίνυν μηδὲ ὑμεῖς,
 ἔφη, θαυμάζειτε τῷ βασιλικῷ δυνάμει λογχοφόρους καὶ κατα-
 φράκτας ἢ πεζετέρας ἢ ἀμφιπποτοξότας ἀκρόντες. πάντες γὰρ εἰσιν
 ἕτοιμοι Σύροι ὀπλαρείοις ἀλλήλων διαφέρουσι. Φιλοποίμῳ ἢ τῷ
 στρατηγῷ τῶν Ἀχαιῶν ἰππέας μὲν πολλὰς ἢ ὀπλίτας ἔχοντι, χρη-
 μάτων δὲ ἐκ δύπορεσθαι, προσπαίζων ἔλεγε ὅτι χεῖρας ἔχει Φιλο-
 ποίμῳ

Philippo, in conventu Isthmico præconis
 voce omnes Græcos liberos & facultate suis
 legibus utendi donatos pronuntiavit. Quot-
 quot autem Romanorum Annibalici belli
 tempore capti apud Græcos fervebant, ho-
 rum unumquemque 10 denariis redemptum
 Achæi universos ei dono dederunt. iique
 Romæ triumphum ducentis curram sunt
 sequuti, pileos in capitibus gestantes. qui
 mos fuit libertatem e servitute consequuto-
 rum. Achivos bellum inferre Zacyntho
 molientes, monuit ne instar testudinum
 prolato extra Peloponnesum testam suam
 capite periculo sese exponant. Quo tem-
 pore Antiochus magno cum exercitu in

Græciam contendebat, omnibus ob mul-
 titudinem & armaturam metu percussis,
 ad Achæos huiusmodi fabulam recitavit:
 Se Chalcide apud hospitem in cœna qua-
 dam miratum fuisse multitudinem carni-
 um: hospitem verò sibi dixisse, omnes eas car-
 nes fuillas esse, condimentisque duntaxat &
 apparitione differre. ita ipse quoque non
 debere regis copias admirari, quòd nomi-
 nari audiant lancearios, cataphractos, pe-
 destres, sagittarios, equestres. omnes enim
 istos, Syros esse armaturæ nescio quibus
 modis differentes. Philopœmeni Achæo-
 rum prætori, multis equitibus ac gravis ar-
 maturæ militibus instructo, pecuniæ autem
 inopi,

ποίμην ἢ σκέλη, γαστέρα ἢ ἐκ ἔχθ. ἢ γὰρ ἐ τῇ φύσει τῷ σώματι
 ὡς ὁ Φιλοποίμην τοιῷτο.

ΓΑΙΟΥ ΔΟΜΙΤΙΟΥ.

Γαίῳ Δομίτιῳ, ὃν Σκιπίων ὁ μέγας ἀνθ' ἑαυτοῦ τῶ ἀδελφῷ
 Λουκίῳ παρακατέστησεν ἐν τῷ πρὸς Ἀντίοχον πολέμῳ, καλασκεψά-
 μῳ τῷ τῷ πολεμίων φάλαγγα, καὶ τῷ πρὸς αὐτὸν ἡγεμονικῶν
 αἰθῶν ἔπαιξε κελδύοντων, ἔφη τῷ ὄρα ἐκ ἐπαρκῆν ἵνα τοσαύ-
 τας μυριάδας καλακόψαντες, καὶ διαρπάσαντες τῷ παρασκευῶν,
 ἐπανελθόντες εἰς τὸ στρατόπεδον, ἑαυτῶν ἔπιμεληθῶσι, τὸ ἢ αὐτὸ
 ποιήσῃν ἄξιον καθ' ὄρα καὶ συμβαλὼν τῇ ὑπεραία πεντακισμυ-
 εῖς τῷ πολεμίων ἀνεῖλεν.

ΠΟΠΛΙΟΥ ΛΙΚΙΝΙΟΥ.

Πόπλιῳ Λικίνιῳ ὑπατῶ στρατηγὸς ἠτήθεισ ὑπὸ Περσέως τῷ
 Μακεδόνων βασιλέως ἱππομαχία, διχίλις ὀκτακοσίς ἀπέβαλε, τὸς
 μὲν, πεσόντας, τὸς ἢ, ἀλόντας· ἐπεὶ δὲ μὲν τὴν μάχην ἔπεμψεν ὁ
 Περσὺς πρέσβεις περὶ σπονδῶν ἢ εἰρήνης, ἐπέδωκεν ὁ νενικημῶν
 τὸν νενικηκότα Ῥωμαίοις ἔπιτρέπειν τὰ καθ' αὐτόν.

ΠΑΥΛΟΥ ΑΙΜΥΛΙΟΥ.

Παῦλιῳ Ἀιμύλιῳ δούλῳ ὑπατεῖαν μετελθὼν, ἀπέτυχεν· ἐπεὶ
 δὲ τῷ πρὸς Περσεία καὶ Μακεδόνας πολέμῳ μῆκος λαμβάνοντος,
 ἀπει-

inopi, illudens, Manus eum aiebat habere
 & crura, sed ventre carere. nam & corpo-
 ris eo habitu erat Philopœmen.

C. DOMITIUS, quem Scipio major pro
 fe adjunxit L. Scipioni in bello contra An-
 tiochum, ut hostium exercitum exploraret,
 ducibus quos secum habebat statim adoriri
 hostes jubentibus, non esse satis temporis
 respondit ad tam multa hostium millia oc-
 cidendum, direptisque eorum impedimen-
 tis in castra redeundum & curandum cor-
 pora, cras hoc se tempestivè facturum. &

postridie commisso proelio L millia hostium
 interfecit.

P. LICINIUS COS. victus à Perseo
 rege equestri proelio amiserat cis cis 10000
 viros, partim occisos, partim captos. quum
 autem post pugnam Perseus legatos ad
 ipsum de pacificatione misisset, respondit
 victus victori, debere eum suas res arbitra-
 tui Romanorum permittere.

PAULUS ÆMYLIUS secundum petens
 consulatum, repulsam tulit. Bello autem
 contra Perseum & Macedones moram tra-

ἀπειρία καὶ μαλακία τῶν στρατηγῶν, ἐκείνον ὑπάλον ἀπέδειξαν, ἐκ ἔφθι χάειν ἔχειν αὐτοῖς· ἐ γὰρ αὐτὸς δρχῆς δεόμενος, ὡς ἐκείνοι ἀρχόντος, ἠξῆσθαι στρατηγός. Ἐλθὼν δὲ εἰς οἶκον Ἰξ ἀγοράς, καὶ τὴν Τερσίαν τὸ θυγάτερον δούρῳ δεδακρυμένον, ἐπιωθάνετο τὴν αἰτίαν. αἰτίας δὲ ὅτι Περσὺς τέθνηκεν ἡμῖν, κυνίδιον δ' ἦν ἔτος ὀνομαζόμενον, Ἀγαθὴ τύχη, εἶπεν, ὦ θυγάτερ, καὶ δέχομαι τὸν οἰωνόν. Εὐρών δὲ Ἰπὶ στρατοπέδῳ πολλὴν θρασύτητα καὶ λαλιὰν περὰ στρατηγόντων καὶ πολυπραγμονούντων, ἐκέλευεν ἡσυχίαν ἔχειν, καὶ ποιεῖν ὀξείας τὰς μαχαίρας μόνον, ἀπὸ δὲ τῶν ἄλλων μελήσειν. Τὰς δὲ κληρενάς φυλακὰς ἐκέλευεν φυλάσσειν ἀνδρὶ λόγιχῆς καὶ ξίφους, ὅπως ἀμύνασθαι εὖ πολεμίς ἀπεγνωκίτες, μᾶλλον διαμαχεῖν) πρὸς τὸν ὕπνον. Ἐμβαλὼν δὲ διὰ τῶν ἀκρῶν εἰς Μακεδονίαν, καὶ συντεταγμένως ἰδὼν εὖ πολεμίς, τῷ Νασικᾷ παρακαλεῖν) αὐτὸν δούρῳ Ἰπικηρεῖν, Εἶγε τὴν σὺν, εἶπεν, ἡλικίαν εἶχον· αἱ δὲ πολλαὶ με πᾶσαι κωλύουσιν ἐν πορείᾳ πρὸς φάλαγγα συντεταγμένῳ μάχεσθαι. Νικήσας δὲ τὸν Περσέα καὶ τὰς Ἰπικίς ποιέμεν) ἐσιάσεις, ἔλεγε τὸ ἐμπειρίας εἶναι στρατόμα φοβερώτερον πολεμίς, καὶ συμπίσιον ἡδισον φίλοις παραχεῖν. Τῷ δὲ Περσέως αἰχμαλώτῳ γρομύς, καὶ παρακεκομύς τὸν θείαμενον, Ἐπὶ σοὶ, εἶπε, τῷτ' ἔστιν. Ἰξείαν

hente ob ducum imperitiam & mollitiam, consul creatus, negavit se populo gratiam habere. non enim se honorem requisivisse, sed eum sibi inopia imperatoris alterius delatum esse. A foro domum reversus, Tertiam filiulam flentem reperit, causamque ei quaerenti ea respondit, Perseum (catellum hoc nomine habuerat) mortuum esse. Accipio, inquit, faustum hoc omen. In exercitu quum inveniret multum ferociae ac garrulitatis, in imperatoris officia militibus sese ingerentibus, ac curiosè multa agentibus, quiescere eos iussit, ac gladios modò acuere : sibi reliqua curae fore. Excubias sine gladio & hasta iussit peragi, ut eo ma-

gis fomnum vitarent, quia spes adversus hostem se defendendi omnis adempta erat. Quum per montium extremitates in Macedoniam pervenisset, hostiumque videret instructam aciem, Nasicae hortanti ut statim eos aggrediretur, Facerem, inquit, si tua essem aetate. sed me diuturna experientia docuit non inire pugnam ex itinere adversus exercitum suis dispositum ordinibus. Victo Perseo quum pro gratulatione victoriae convivium exhiberet, Eiusdem dicebat esse peritiae exercitum hostibus valde terribilem, & amicis convivium admodum jucundum reddere. Quum Perseus captus duci in triumpho recufaret, In tua, inquit, hoc est potestate. nimirum

Ἰξασίαν διδῶς αὐτῷ ἑαυτὸν ἀνελεῖν. Χρημάτων δὲ ἀπείρων διεσθέντων, αὐτὸς μὲν οὐκ ἔλαβε· τῷ δὲ γαμβρῷ Τεβέρωνι φιάλιον ἀργυρεῖν, ὀκτῆς πέντε λιτρῶν, ἀργεῖον ἔδωκε. καὶ τῷτο φασὶ πρῶτον εἰς τὸν Αἰμυλίων οἶκον εἰσελθεῖν κειμήλιον ἀργυρεῖν. Τεσσαρῶν δὲ παίδων ἀρρένων αὐτῷ γεγονότων, δύο μὲν πρότερον ἐτύχχανεν ἐμδεδωκῶς ἐτέροις θεῶσι, δυοῖν δὲ ὄντων ἐπὶ τῇ οἰκίᾳ, ὁ μὲν ἡμέραις πέντε πρὸ Ἑ θειάμβρα, τεσσαρεσκαίδεκα γεγονὼς ἔτη, ἀπέθανεν, ὁ δὲ ὑστερον πέντε τῷ θειάμβρα, δωδεκαετής. πρὸς τῶν δὲ, τῷ δῆμα σωμαλγῆντος αὐτῷ καὶ συμπεπνεῖσθαι, νῦν ἔφη ὡς τῷ πατερίδῃ ἀδείης γεγονέναι καὶ ἀκίνδυνον, ὅποτε τῷ δὴ τυχημάτων τῶν νέμεσιν εἰς τὸν οἶκον ἀπεραιοσμένης τῆς τύχης, ὑπὲρ πάντων αὐτὸς ἀναδέδεκται.

ΚΑΤΩΝΟΣ ΤΟΥ ΠΡΕΣΒΥΤ.

Κάτων ὁ πρεσβύτερος ἐν τῷ δήμῳ τῆς ἀσωτίας καὶ πολυελείας καταπίοιμῳ εἶπεν, Ὡς χαλεπὸν ἐστὶ λέγειν πρὸς γαστέρα ὧτα μὴ ἔχουσαν. Θαυμάζειν δὲ πῶς σώζῃ πόλις ἐν ἣ πωλεῖται πλείονος ἰχθῦς ἢ βῆς. Λοιδορῶν δὲ ποτε τῶν ἐπιπολάζουσαν γυναικοκρασίαν, Πάντες, εἶπεν, ἀνθρώποι τῷ γυναικῶν ἀρχουσι, ἡμεῖς δὲ πάντων ἀνθρώπων, ἡμεῖς δὲ αἱ γυναῖκες. Ἐφη δὲ βέλτερος μᾶλλον διεργετήσας μὴ κομίσασθαι χάριν, ἢ μὴ ὑποχεῖν κόλασιν ἀδικήσας,

καὶ

nimirum ei facultatem consciscendæ necis largiens. Potitus innumera pecunia, nihil quicquam de ea ipse accepit, genero duntaxat suo Tuberoni pateram argenteam quinque pondo appendentem, virtutis præmium eximium dedit. quam primam argenteam supellectilem in Æmyliam domum venisse ferunt. De quatuor filiis suis jam antè duos adoptandos tradiderat: reliquorum quos domi suæ retinuerat, alter quinque ante triumphum diebus vitam cum morte commutavit, annos natus xiv, alter quinto post triumphum die, anno ætatis duodecimo. Progressus in publicum, populo calamitatem ejus lugente, Nunc, inquit, patriæ metuere demum desino, post-

quam fortuna quæ felicitatem calamitatibus solet compensare, in meam incubuit domum, ejusque clade prosperos reipublicæ successus ulta est.

CATO major ad populum verba faciens, intemperantiam ejus & luxum perstringens, aiebat, Difficile est loqui ad ventrem auribus carentem. & mirari se, quomodo salva possit esse urbs in qua plures vendatur piscis quàm bos. Aliquando imperia mulierum in viros nimis quàm usitata inceffens dixit: Omnes homines mulieribus imperant, nos omnibus hominibus, nobis mulieres. Aiebat malle se nullam pro beneficio collato gratiam adipisci, quàm ob delictum non dare pœnam, omnibusque se peccan-

καὶ πᾶσιν αἰεὶ τοῖς ἀμαρτάνουσι χωεῖς ἑαυτῆ δέουαι συγγνώμην. Παρορμηθῆ ἡ δὲ ἀρχοντίας ἐπιτιμᾶν τοῖς ἀμαρτάνουσι, ἔλεγε δὲ δυναμύρας κωλύειν δὲ κακῶς ποιῶντας, εἰ μὴ κωλύωσι, κατακελεύειν. Τῶν ἡ νέων ἔφη χαίρειν τοῖς ἐρυθραιῶσι μᾶλλον ἢ τοῖς ὠχεῖσι. Στραλιώτῳ ἡ μισεῖν, ὅς ἐν τῷ περὶ παλαιῶν τὰς χεῖρας, ἐν δὲ τῷ μάχεσθαι δὲ πόδας κινεῖ ῥέγει δὲ μῆζον ἢ ἀλαλάζει. Κάκισον ἡ ἔλεγε ἀρχόντων εἶναι, τὸν ἀρχεῖν ἑαυτῆ μὴ δυνάμειον. Μάλισα δὲ ἐνόμιζε δεῖν ἕκαστον αὐτὸν αἰδέσθαι. μηδένα γὰρ ἑαυτῆ μηδέποτε χωεῖς εἶναι. Πολλῶν δὲ ὄρων ἀνισαμύρας ἀνδραίνοντας, Ἐμῆ δὲ, ἔφη, ἐρωτᾶν βέλομαι μᾶλλον δὲ ἀνθρώπους, διὰ τί ἀνδραῖος ἔ κείται Κάτωνος, ἢ διὰ τί κείται. Φεῖδεσθαι δὲ τῆ ἰσχυρίας παρεκάλει τὰς δυναμύρας, ὅπως αἰεὶ παραμυθῆ τὸ ἰσχεῖναι. Τὰς δὲ τῆ ἀρετῆς τῷ τιμῷ ἀφαιρῶντας, ἔλεγε τῷ ἀρετῷ ἀφαιρεῖν τῆ νεότητῳ. Τὸν δὲ ἀρχοντα ἢ κειτῷ ἔλεγε δεῖν μῆτε ὑπὲρ τῆ δικαίων λιπαρεῖσθαι, μηδὲ ὑπὲρ τῶν ἀδίκων ἐκλιπαρεῖσθαι. Τὴν δὲ ἀδικίαν ἔλεγε, τοῖς ἀδικῶσι καὶ μὴ φέρῃ κίνδυνον, ἅπασιν φέρειν. Τῷ δὲ γῆρα πολλῶν παρόντων κακῶν, ἡξίε μὴ προσιθῆναι τῷ δότῳ τῆ κακίας αἰχμῶν. Τὸν δὲ ὀργιζόμενον ἐνόμιζε τῆ μαινομύρας ἡρόνῳ διαφέρειν. Ἦκιστα ἡ ἐθονεῖσθαι τὰς τῆ τύχη ἡρωμύρας ἰπικῶς

peccantibus, se uno excepto, ignoscere. Instigans magistratus ad imponenda fontibus supplicia, dicebat, Eos qui malè agentes prohibere possent, neque id facerent, eorum flagitiis assentiri. Adolescentibus crubescantibus aiebat magis se delectari, quàm pallentibus. Odissè se affirmabat militem qui inter deambulandum manus, in pugna pedes moveret: & qui clarius steteret, quàm in congressu pugnae vociferaretur. Pessimum esse principem qui regere seipsum nequiret. Unumquemque seipsum maxime revereri debere: nunquam enim esse sine seipso. Quum videret multis positas statuas, Malo, inquit, homines

querere cur Catoni non sit posita statua, quàm cur sit. Parcè usurpare potestate sua jubeat potentes, ut liceret eam semper habere. Qui virtuti honorem detraherent, eos aiebat virtutem adolescentiæ adimere. Magistratum aiebat & judicem debere neque opus habere exhortatione ad justè, neque pati exhortando se permoveri ad injustè agendum. Injustè facta ut auctori non sint, omnibus tamen esse periculosa. Hortabatur senes ne senectuti, cui aliàs multa adessent incommoda, turpitudinem à vitiis proficiscentem superadderent. Iratum ab infano tempore duntaxat differre. Minimè invideri iis qui fortunam æquo animo & moderatè

εικῶς καὶ μετρίως. εἰ γὰρ ὑμῖν, ἀλλὰ τοῖς παρὰ ἡμᾶς φθονῶσι. Τὰς δὲ σπαρδάζοντας ἐν τοῖς γελοίοις, ἔλεγε ἐν τοῖς σπαρδαίοις ἔσεσθαι καταγελάσας. Τὰς καλὰς πράξεις ἔλεγε δεῖν καταλαμβάνειν λόγους καλούς, ἵνα μὴ τῆ δόξης ἀπορρέωσιν. Ἐπέλιμα δὲ τοῖς πολίταις αἰεὶ οὖν αὐτὰς αἰρεθμοῖς ἀρχόντας. Δόξετε γὰρ, εἶπε, μὴ πολλὰ τὸ ἀρχεῖν ἀξιόν, ἢ μὴ πολλὰς οὖν ἀρχεῖν ἀξίους ἠγεῖσθαι. Τὸν δὲ τὰς παλαιὰς ἀγρὰς πεπερακότα προσεποιεῖτο θαυμάζειν ὡς ἰχυρότερον τῆ θαλάσσης. ἀ γὰρ ἐκείνη μόλις ἐπικλύζει, ἔτιωσ ῥαδίως καταπέπωκε. Τιμηλίαν δὲ μετιῶν, καὶ τὰς ἄλλας ὁρῶν δεομύρας τῷ πολλῶν καὶ κολακδούνας, αὐτὸς ἐβόα τὸν δῆμον ἀποτόμῃ χρεῖαν ἔχειν ἰατρῶν καὶ μεγάλῃ καθαροῦ· δεῖν ἔν μὴ τὸν ἡδιστον, ἀλλὰ τὸν ἀπαραιτήτων αἰρεῖσθαι. καὶ ταῦτα λέγων ἠρέθη πρὸ πάντων. Διδάσκων δὲ τὰς νέας οὐθαρσῶς μάχεσθαι, πολλάκις ἔλεγε τῷ ξίφους τὸν λόγον μάλλον, καὶ τῷ φωνῶν τῆ χειρὸς, τρέπειν, καὶ καταπλήττειν τὰς πολεμίας. Ἐπεὶ δὲ πολεμῶν τοῖς παρὰ τὸν Βαῖτιν ποταμὸν οἰκῶσιν, εἰς κίνδυνον ὑπὸ πλήθος τῷ πολεμίων κατέστη, τῶν μὲν Κελσιβήρων ἐπὶ διακοσίοις τάλαντοις βελομύρων βοηθεῖν, τῶν δὲ Ῥωμαίων οὐκ ἐόντων ὁμολογεῖν μισθὸν ἀνθρώποις βαρβάροις, ἀμαρτάνειν ἔφησεν αὐτὰς. νικῶντας μὲν γὰρ ἀποδώσειν εἰ παρ' αὐτῶν, ἀλλὰ παρὰ τῶν

πολε-

moderatè ferrent. non enim nobis, sed iis quæ circa nos sunt, invideri. Qui ridiculis rebus feriam impenderent operam, eos aiebat in rebus feriis fore ridiculos. Honestas actiones, ne earum fama efflueret è memoria, confirmandas aliis esse honestis actionibus. Reprehendebat cives, quòd magistratus semper iisdem deferrent, inquiens: Aut magistratum gerere putatis rem esse non magni pretii, aut paucos esse ea dignos. Qui agrum mari vicinum vendiderat, mirari simulabat se, quòd mari esset valentior. quæ enim mare vix illuvie prolueret, ea eum nullo negotio absorpisset. Censuram ambiens, quum cæteros videret rogare po-

pulum & adulari, ipse vociferatus est, populum opus habere acri medico & magna purgatione: non itaque blandissimum, sed inexorabilem aliquem & feverissimum esse deligendum; hæc dicens, præ omnibus est censor renunciatus. Docens adolescentes audacter pugnare, dicebat sæpe sermone ac voce magis quàm gladio & manu terreri fugarique hostem. Bellum gerens adversus Bætis fluvii accolæ, quum ob hostium multitudinem in discrimine versaretur, & Celtiberi paciscentes ceterorum mercedem auxilia promitterent, Romani non finerent eum hanc barbaris hominibus promittere: Erratis, inquit, si enim vincemus,

τ

non

πολεμίων ἠτλημένων ᾗ, μήτε οὐδὲ ἀπητημένους, μήτε τὰς ἀπαιτητέας ἔσεαθ. Πλείονας δὲ πόλεις ἔλων, ὡς φησι, τῶν ἡμερῶν ἀς διέτριψεν ἐν τοῖς πολεμίοις, ἔδεν αὐτὸς πλέον λαβεῖν ὢν ἔπιε καὶ ἔφαγε ἐκ τῆς πολεμίας. Τῶν δὲ στρατιωτῶν ἐκάσῳ λίτραν ἀργύρου διανείμας, φησὶ βέλτιον εἶναι πολλὰς ἔχουλας ἀργύρου ἢ ὀλίγας χρυσίου, ἀπὸ τῆς στρατείας ἐπανελθεῖν. τῶν γὰρ ἀργυρίων ἔδεν ἄλλο δεῖν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἢ τιτὸ δόξαν αὐξάνεαθ. Πέντε δὲ οἰκέτας εἶχεν ἑπὶ τῆς στρατείας, ὧν εἰς αἰχμάλωτα τεῖα σώματα περὶ αἰχμάλωτου, ὡς ἐκ ἔλαθε τὸν Κάτωνα, πρὶν εἰς ὄψιν ἔλθεῖν, ἀπήγαγε. Παρακληθεὶς ᾗ ὑπὸ Σκιπίωνος Ἀφρικανῆ τοῖς Ἀχαιῶν συλλαβέσθαι φυγᾶσιν, ὅπως εἰς τὰς πατρίδας κατέλθωσιν, προσεποιεῖτο μηδὲν αὐτῷ μέλειν τῆς πράξεως, ἐν δὲ τῇ συγκλήτῳ πολλῶν γινομένων λόγων ἀναστὰς, Ὡσαυτὲρ ἐκ ἔχουλας, εἶπεν, ὃ πρῶτον, καθήμεθα πρὸς Γραικῶν γεροντίων ζητήεις πότερον ὑπὸ τῶν παρ' ἡμῖν ἢ ὑπὸ τῶν ἐκεῖ νεκροφόρων ἔξενεχθῶσι. Ποσειδώνος δὲ Λαβιῶνος γράψαντος ἰσοείας Ἑλλήνισι, καὶ συγγνώμῃ πρὸς τῶν ἀκρωμένων αἰτηντος, εἰρωνυμένωτος ὁ Κάτων ἔφη δοτέον εἶναι συγγνώμῃ εἰ τῶν Ἀμφικυόνων ψηφισαμένων ἀναγκαστῆς ἔγραψε.

ΣΚΙΠΙΩΝΟΣ ΤΟΥ ΝΕΩΤΕΡΟΥ.

Σκιπίωνα τὸν νεώτερον λέγουσιν ἔτεσι πενήκοντα καὶ τέσσαρσιν οἷς ἐβίωσε,

non de nostra, sed hostium pecunia perfolvemus: si vincamur, neque qui exigat erit, neque à quo exigatur. Quum autem plures cepisset urbes quàm dies in hostico egisset, (ut ipse de se profitetur) nihil tamen præter cibum & potum inde se accepisse ait. Militibus viritim libram argenti largitus, præstare dicit multos à militia cum argento, quàm paucos cum auro redire. ducum enim nihil præter gloriam debere in provinciis augeri. Militiæ quinque habebat famulos, quorum unus quum duo emisset mancipia, neque res Catonem latuisset, antequam in conspectum domini veniret, suspendio vitam sibi ademittit.

Rogatus à Scipione Africano, ut Achæis exulibus opem ferret, reditum in patriam flagitantibus, præ se tulit nihil se istud curare negotium. In senatu autem multis eade re habitis sermonibus, surgens: Perinde, inquit, ac si deesset quod ageremus, fedemus hic disputantes de Græcis senibus, à nostrisne ii, an verò ab iis qui isthic sunt, verspillonibus debeant efferri. Scripserat Postumius Albinus historiam Græco sermone, veniamque à lectoribus petebat; quem subfannans Cato, Dandam ei veniam aiebat, si decreto Amphictyonum coactus scripisset.

SCIPIONEM juniorem tradunt LIV quos vixit

εἰώσει, μηδὲν πείσασθαι, μηδὲν ἀποδόσθαι, μηδὲν οἰκοδομῆσαι, λίτρας δὲ ἀργύρας τρεῖς καὶ τριάκοντα μόνας ἐν ἑσία μεγάλη, δύο δὲ χρυσίς καταλιπεῖν· καὶ ταῦτα, Καρχηδόνῳ κύριον ὄντα, ἢ μάλιτα τῶν στρατηγῶν πλεῖσάντα τὰς στρατιώτας. Τό δὲ Πολυβίῳ ἀπὸ ἀγγέλματος διαφυλάττων, ἐπειράτο μὴ πρότερον ἢ ἀγοραῖς ἀπελθεῖν, ἢ ποιήσασθαι τινα σωήθη ἢ φίλον ἀμωσγέπως τῶν ἐντυγχανόντων. Ἐτι δὲ νέος ὢν, ἑσάτω τῷ εἶχε δόξαν ἀνδρείας ἢ σωέσεως, ὥστε Κάτωνά μὲν τὸν πρεσβύτερον εἰπεῖν ἐρωτηθέντα περὶ τῶν ἐν Καρχηδόνι στρατοπέδων, ἐν οἷς ἢ Σκιπίων ἦ, Οἶος πέπνυτο, τοῖς ἢ σκιαὶ αἴσασιν. Εἰς δὲ τῷ Ῥώμῳ ἐλθόντῳ ἀπὸ στρατείας, ἐκάλεσεν αὐτὸν, ἐκ ἐκείνῳ χαιρεζόμενοι, ἀλλ' ὡς Καρχηδόνα δι' ἐκείνους ταχὺ ἢ ῥαδίως ληψόμενοι. ἐπεὶ δὲ παρελθὼν εἰς τὸ τεῖχος, τῶν Καρχηδονίων ἐκ τῆς ἀκρας ἀμμοπέδων, μὴ σὺ τῷ διὰ μέσση θάλασσαν ἢ πάνυ βαθεῖαν ἔσαν, τῷ Πολυβίῳ συμβαλδύοντῳ ἀπακάλασσειναι τερόλους σιδηροῦς, ἢ σανίδας ἐμβάλλειν κενήρωτας, ὅπως μὴ διαβαίνουσι οἱ πολέμοιοι προσμαχῶν τοῖς χώμασιν· ἔφη γελοῖον εἶναι, κατειληφότας τὰ τεῖχη, ἢ τῆς πόλεως ἐντὸς ὄντας, εἶτα πράττειν ὅπως ἢ μαχῶν τοῖς πολεμίοις. Εὐρὼν ἢ τῷ πόλιν ἀνδρειάντων Ἑλληνικῶν ἢ ἀναθημάτων ἀπὸ Σικελίας μεσῆν ἔσαν, ἐκήρυξε

ΤΙΣ

vixit annis, nihil emisse, nihil vendidisse, nihil ædificasse. atque in tantis opibus non nisi xxxiiii argenti, duo auri pondo eum reliquisset: quum quidem Carthagine potitus fuisset, & magis quàm ullus alius imperator milites collocupletasset. Polybii autem præceptum servans, operam dedit ne prius è foro discederet quàm aliquem compellantium quocunque modo sibi familiarem amicūmque faceret. Juvenis etiamnum tantam de se fortitudinis & prudentiæ opinionem excitavit, ut Cato major interrogatus de militanti bus ad Carthaginem quid sentiret, inter quos etiam Scipio erat, de hoc pronuntiarit,

Iste sedit solus: reliqui velut umbra vagantur.

Quumque ab exercitu Romam venisset, ad summam rei gerendæ populus eum vocavit, non studio ipsi gratificandi, sed quod ejus opera facile citòque se Carthaginem capturos sperarent. Quum jam intra muros Carthaginis venisset, & Carthaginenses ex arce se defenderent, ac mare inter castra ipsius & arcem non esset profundum: consulente Polybio ut ferreos murices spargeret, aut tabulis vada consterneret clavos eminentes habentibus, ne transire hostes ad oppugnandum vallum possent, respondit, Ridiculum esse captis muris intra urbem progressos hoc jam agere ne cum hoste sit pugnandum. Quum invenisset eam urbem repletam stautis donariisque Græcicis è Sicilia ad-

vectis,

τὰς ἀπὸ τῶν πόλεων παρόντας ἐπιγινώσκειν καὶ κομίζεσθαι. Τῶν δὲ χρημάτων ἕτε δῶλον ἕτε ἀπελευθέρου εἶα λαβεῖν ἐδέετο, ἀλλ' ἐδέετο πείρασθαι πάντων ἀγόντων καὶ φερόντων. Γαίῳ δὲ Λαίλιῳ τῷ φιλιτάτῳ τῶν ἐταίρων ὑπαίλιαν μετιόντι συμπράττων ἐπηρώτησε Πόμπιον, εἰ καὶ αὐτὸς ὑπαίλιαν μέτεισιν ἐδόκει δὲ ὁ Πόμπιος ὑὸς ἀνήτῃ γεγονέναι, τῷ δὲ φήσαντι μὴ μητιέναι, ἀλλὰ καὶ τὸν Λαίλιον ἐπαγγελλόμην συμφειάξιν ἐ σωμαρχαιρῶσιαι, πισδύσαντες καὶ φειμήροντες ἐκείνον, ἐξηπατήθησαν. ἀπηγγέλλετο γὰρ αὐτὸς ἐν ἀγορᾷ φειτῶν ἐ δεξιόμην οὖν πολίτας. ἀγανακίοντων δὲ τῶν ἄλλων, ὁ Σκιπίων γελάσας, Ἀβελθηία δὲ, εἶπεν, ἡμῶν καθάπερ οὐκ ἀνθρώπων μέλλοντες, ἀλλὰ θεῶν φειρακαλεῖν, πάλαι διατείρομην ἀνήτῳ ἀναμήροντες. Ἀπίης δὲ Κλαυδίας φει τῆ τιμητικῆς ἀρχῆς ἀμιλλώμην πρὸς αὐτὸν, καὶ λέγοντι ὅτι πάντας ὀνομασί Ρωμαίους αὐτὸς ἀσπάζεται, Σκιπίων οὐλίγας δεῖν ἀγνοεῖν ἅπαντας, ἀλήθῃ λέγεις, εἶπεν. ἐμοὶ γὰρ οὐκ εἰδέναι πολλὰς, ἀλλ' ὑπὸ μηδεὸς ἀγνοεῖσθαι μεμέληκεν. Ἐκέλευε δὲ τὰς πολίτας, ἐπειδὴ ἐτύγχανον πολεμῶντες Κελίβηρον, ἀμφοτέρους ἐπὶ τῷ στρατῷ ἐκπέμψαντας, ἢ πρεσβυτάς, ἢ χιλιάρχους, μάχουρας λαμβάνειν καὶ μετὰς τῆς ἐκάσθαι ἀρετῆς τὰς πολεμῶντας. ἀποδειχθεὶς δὲ τιμητῆς, νεανίσκος

μὲν

vestis, edixit ut è singulis urbibus venirent qui dignoscerent suaque auferrent. Nihil quicquam suorum quencquam passus est vel liberum vel servum de præda accipere, ac ne emere quidem, omnibus aliis direptioni vacantibus. C. Lælio amicissimo suo in petitione consulatus operam navans, è Pompeio (putabatur is tibicinis esse filius) quaesivit an ipse quoque consulatum esset petiturus. respondit is, neque se ambiturum, & comitia cum Lælio obiturum, ejusque petitioni studio suo opitulaturum. Hoc illi credentes, decepti sunt, renunciaturumque est Pompeium in foro circumire ac prensare cives. Tum reliquis stomachantibus, ri-

dens Scipio: Nostra, inquit, stultitia hoc fit, qui quasi non homines, sed deos precaturi, jamdudum moras necimus expectando tibicinem. Certamen erat ei in petitione censuræ cum Appio Claudio, qui quum diceret, se omnes cives nominatim compellere, Scipione ferè omnes ignorante: Vera, ait Scipio, dicis, non enim mihi cura fuit multos nosse, sed à nemine ignorari. Et quum esset Romanis bellum adversus Celtiberos, se competitorumque legatos aut tribunos militum mitti ad exercitum postulavit, belligerantibus de utriusque virtute sententiam testimoniūque laturis. Cenfor creatus, adolescenti equum ademit, qui quo

μὲν ἀφείλετο τὸν ἵππον, ὅτι δειπνῶν πολυτελῶς ἐν ᾧ χρόνῳ Καρχηδῶν ἐπολεμεῖτο, μελίπηκλον εἰς χῆμα τῆ πόλεως διαπλάσας, καὶ τῆτο Καρχηδόνα προσειπῶν, προῦθθηκε διασπάσαι τοῖς παρῆσι καὶ πωθανομύς τῆ νεανίσκῃ τὴν αἰτίαν δι' ἣν ἀφήρηται τὸν ἵππον, Ἐμᾶ γὰρ, ἔφη, πρότερος Καρχηδόνα διήσπασας. Γάϊον δὲ Λικίνιον ἰδὼν παρερχόμενος, Οἶδα, ἔφη, τῆτον Ἰπρωκεκκότα τὸν ἄνδρα· μηδενὸς δὲ κατηγορεῖντο, εἰ δυνάμει κατήγοροσθαι αὐτὸς εἶναι καὶ δικαστής. Ἐκπεμφθέντα δ' αὐτὸν ὑπὸ τῆ βελῆς τρίτον, ὡς φησι Κλειτόμαχοσθαι, Ἀνθρώπων πόλεων τε καὶ δυνομίῃ ἐφορῶντα, πόλεων, ἐθνῶν, βασιλέων Ἰπισκοπον, ὡς εἰς Ἀλεξανδρείαν ἦκε, καὶ τῆ νεῶς ἄποβας, ἐβάδιζε καὶ τῆ κεφαλῆς ἔχων τὸ ἱμάτιον, ἠξίεν ἄποκαλύψασθαι θεοῦτες οἱ Ἀλεξανδρεῖς, καὶ δεῖξαι ποθῆσιν αὐτοῖς τὸ πρόσωπον. ἄποκαλυψαμύς, κραυγῶν καὶ κρότον ἐποίησαν. τῆ δὲ βασιλέως μόλις ἀμιλλωμύς βαδίζουσιν αὐτοῖς δι' ἄργίαν καὶ τρυφῶν ἔσώμασθαι, ὁ Σκιπίων ἀτρέμα πρὸς τὸν Παναίτιον ψιθυρίσας εἶπεν, Ἦδη τὶ τῆς Ἰπιδημίας ἠμῶν Ἀλεξανδρεῖς ἄπολελαύκασιν. δι' ἡμᾶς γὰρ ἐωράκασιν τὸν βασιλέα ἀειπαλῆντα. Συναπεδήμει δὲ αὐτῶ φίλοσθαι μὲν εἰς φιλόσοφοσθαι Παναίτιοσθαι, οἰκέται δὲ πέντε· καὶ ἔσ' ἐνὸς ἄποθανόντοσθαι Ἰπὶ τῆς ξένης, ἄλλον μὴ βελόμεροσθαι πείσασθαι,

ἀπό

quo tempore Carthago obsidebatur, instructa sumptuosa coena, placentam mellitam ad ejus urbis formam confectam, & Carthaginis nomine insignitam, diripiendam convivis proposuisset. & quaerenti cur equo mulctaretur, Quia, inquit, me prior Carthaginem diripuisti. C. Licinium videns accedere, Scio, inquit, hunc pejerasse. quia autem nemo accusat eum, non possunt ipse auctor judexque simul esse. Missus a senatu tertium, ut ait Clitomachus,

Ut multorum hominum mores ac jura videret,

urbesque, gentes, & reges inviseret: ut Ale-

xandriam pervenit, egressus est navi, processitque cooperto capite. circum vero circumstantes Alexandrini rogaverunt ut reterer faciem, desiderioque ejus videndi captis spectandam praebere: vocemque & plausum eo impetrato sustulerunt. quorum ambulationem quum rex ob ignaviam & molliem corporis aegre magno nisu aequaret, Scipio Panætio in aurem insuffurravit: Jam nunc Alexandrini fructum nostrae peregrinationis ceperunt, qui propter nos regem viderint deambularem. Unum omnino ea in legatione habuit de amicis comitem Panætium, servos quinque. de his uno in peregrinatione moruo, alium nolens emere,

ὑπὸ τῆ Ῥώμης μετεπέμψατο. Τῶν δὲ Νομαντίνων ἀμάχων εἶναι δοκούντων, καὶ πολλὰς νεικηκότων στρατηγὰς, ὑπάλον ἀπέδειξε Σκιπίωνα τὸ δεύτερον ὁ δῆμος ἐπὶ τὸν πόλεμον ὠρμηθέντων ἢ πολλῶν ἐπὶ τῷ στρατοῦ, καὶ τῆτο διεκάλυπεν ἡ σύγκλητος, ὡς ἐξήμας τῆ Ἰταλίας ἐσομένης· καὶ χημάτια λαβεῖν τῷ ἐτοίμων ἐκ εἴασαν, ἀλλὰ τὰς τελωνικὰς προσόδους ἀπέταξαν, ἔπω χρόνον ἐχέσας. ὁ ἢ Σκιπίων χημάτων μὲν ἐκ ἔφη δεῖσθαι· τὰ γὰρ ἑαυτῷ ἢ τῶν φίλων ἐξαρκέσει· ὡς ἢ τῶν στρατιωτῶν ἐπέμψατο. χαλεπὸν γὰρ εἶναι τὸν πόλεμον, εἰ μὲν δι' ἀνδρείαν τῶν πολεμίων ἢ τῶν Ἰσπαντῶν, ὅτι πρὸς τοιαύτους· εἰ ἢ δι' ἀνανδρείαν τῶν πολιῶν, ὅτι μὲν τοιαύτων. Ἐπεὶ ἢ ἐλθὼν εἰς τὸ στρατόπεδον, πολλῶν ἀταξίαν ἢ ἀκολασίαν ἢ δεισιδαιμονίαν ἢ τρυφῶν κατέλαβε, μάντις μὲν δούτος ἐξήλασε ἢ φύτας καὶ πορνοβοσκὰς, σκῶν δὲ προσέταξεν ὑποπέμπειν ἅπαντα, πλὴν χύτρας, ὀβελίσκου, ἢ ποτηρίου κεραμεῖ. τῶν δὲ ἀργυρέων ἐκπώμα ἢ μείζον δύο λιτρῶν συνεχώρησε τοῖς βυλομήτοις ἔχειν. λέσας δὲ ἀπέπειπε. τῶν δὲ ἀλειφομήτων τείθειν ἕκαστον ἑαυτόν. τὰ γὰρ ὑποζύγια χεῖρας ἐκ ἔχοντα, ἑτέρας τείψουσι δεῖσθαι. προσέταξε ἢ δρεῖσθαι μὲν ἐσώτας ἅπυρον ὄψον, δειπνεῖν ἢ καλακεμήτους ἄρτον ἢ πολλὸν ἀπλῶς, ἢ κρέας ὀπλὸν ἢ ἐφθόν. αὐτὸς ἢ σάγον

ἐμπε-

Roma accivit. Numantinos quum insuperabiles putaret populus, qui multos jam Romanos duces vicissent, Scipioni secundum consulatum detulit, ejus belli gerendi gratia. Quum autem multi nomina sua ei militiæ darent, inhibuit hoc fenatus, desertam fore isto pacto Italiam dicens. sed & pecuniam quæ ad manum & parata erat, sumere eum non passus fuit, & reditus vestigalium ei destinaverunt, quorum nondum appetierat tempus. Ad hoc respondit Scipio, pecuniæ sibi de suo & amicorum facultatibus fore satis. id verò reprehendit quod de militibus erat decretum. quòd diceret bellum grave esse, si quidem ob fortitudinem hostium toties victi essent Romani,

contra tales : fin ob ignaviam civium, militibus talibus gerendum. Ut venit ad exercitum, multum ibi confusionis, intemperantiae, superstitionis, luxurisque reperit. Itaque ariolos, sacrificulos, lenonesque statim exturbavit, & omnia jussit amovere vasa, demptis olla, veru, & figlino poculo : argenteorum poculorum nullum duabus libris majus permisit habere volentibus : lavacro interdixit : qui inungerentur, quæque à seipso fricari jussit, quòd diceret jumentis fricante opus esse, quia manibus ipsa carerent. Prandere jussit obsonium nullo igni coctum, in cæna accumbentes edere panem aut pultem simplicem, & carnem elixam sive assam. ipse fago amictus nigro

ἐμπεπορημένῳ μέλινα περὶ κεί, πειθεῖν τὴν τῆ στρατεύματῳ αἰχ-
νῶ λέγων. Μερμίσ δὲ τῷ χιλιάρχῳ λαβὼν ἰσοζύγια, ψυκλή-
ρας διαλίθας ᾠδαχομίζοντα καὶ Θηρικλείας, Ἐμοὶ μὲν, εἶπεν, ἡμέ-
ρας τεύχοντα καὶ τῆ πατειδί, σαυτῷ ἢ τὸν βίον ἀπαντα, τοῖστῳ
ᾧ, ἀχρηστον πεποίηκας σεαυτὸν. Ἐτέρῃ δὲ θυρεὸν ἐπιδείξαντῳ δὲ
κεκοσμημένον, Ὁ μὲν θυρεός, εἶπεν, ὦ νεανία, καλός· πρέπει ἢ Ῥω-
μαῖον ἀνδρα μᾶλλον ἐν τῆ δεξιᾷ τὰς ἐλπίδας ἔχειν, ἢ τῆ δεξιερᾷ.
Τῆ ἢ τὸν χάρακα ἀραῖος, σφόδρα πίεζοις φάσκοντῳ, Εἰκότως,
ἔφη· τῷ γὰρ ξύλῳ τέτῳ μᾶλλον ἢ τῆ μαχαίρῃ πισθῆεις. Ὁρῶν ἢ
τὴν δαμόνοιαν τῶν πολεμίων, ἔλεγχῳ ὠνεῖσθαι τῆ χροῖον τὴν ἀσφάλαιαν·
τὸν γὰρ ἀγαθὸν στρατηγὸν, ὡσαύτῃ ἰατρὸν, ἐχάτης δεῖσθαι τῆ διὰ τῆ
σιδήρου θεραπείας. ἔ μὲν ἀλλ' ἐπιθέμεντῳ ἐν καιρῷ οὗ Νομαν-
τίνης ἐτρέψατο. Τῶν ἢ πρεσβυτέρων οὗ ἠτήνηδες κακιζόντων, τί
πεφύγασιν εἰς τοσαυτάκις ἐδίωξαν, εἰπεῖν τινα λέγεται τῶ Νομαν-
τίνων, ὡς τὰ πρόβατα ταῦτα ἢ νῦν ἐσιν, ὁ ἢ ποιμὴν ἄλλῳ. Ἐπεὶ
δὲ τὴν Νομαντίαν ἐλὼν, καὶ Φειαμβύσας τὸ δεύτερον, πρὸς Γάϊον
Γράκχον ἰπῶς τε τῆ βελῆς καὶ τῶν συμμαχῶν κατέστη διαφορᾷ,
καὶ λυπέμεντῳ ὁ δῆμῳ ἐθορύβησεν αὐτὸν ἐπὶ τῆ βήματῳ, Ἐμὲ,
εἶπεν, ἐδέποτε στρατοπέδων ἀλαλαγμὸς ἐθορύβησεν, ἔτιγε συγκλύ-
δων

nigro obambulavit, lugere se inquit turpitudinem exercitus. Quum incidisset in Memmii cujusdam tribuni militum jumenta, quæ gemmis ornata ac Thericlea gestabant pocula, Talis, inquit, quum sis, mihi patriæque te ad xxx dies, tibi ipsi per omnem vitam reddidisti inutilem. Alii clypeum ostentanti præclare ornatum, Clypeus quidem, inquit, ὁ ἄνθρωπος, pulcher est: cæterum Romanum virum magis decet in dextra sua fiduciam habere, quam in sinistra collocatam. Vallum tollenti, & admodum se premi dicenti, Non injuriâ, inquit. ligno enim huic magis fidis quam gladio. Videns conjunctam cum infania hostium temeritatem, dicebat se tempore secu-

ritatem redimere. bonum enim imperatorem, itidem ut medicum, ad malum curandum ultimo demum loco ferrum adhibere. nihilominus tamen suo tempore adortus Numantinós fudit. Quo tempore fenioribus pulsos culpantibus quod eos fugissent quos toties in fugam coniecissent, ferunt quendam Numantinorum dixisse, Oves quidem easdem esse atque antea, sed alium habere pastorem. Capta Numantia, acto secundo triumpho, de fenatu & fociis in contentionem venit cum C. Graccho. ibi quum indignabundus populus pro rostris dicenti tumultu facto obstreperet: Nunquam, inquit, me exercituum conclamantium perterruit vociferatio, nedum conven-

δων ἀνθρώπων, ὧν ἔ μὴτέρα τὴν Ἰταλίαν, ἀλλὰ μητρειὰν ἔσαν Ἰπίαμαι. Τῶν ᾗ πατρὶ τὸν Γάϊον βοῶντων κλεῖναι τὸν τύραννον, Εἰκότως, εἶπεν, οἱ τῇ πατρίδι πολεμῆντες, ἐμὲ βέλονται προανελεῖν. ἔ γὰρ οἶόν τε τὴν Ῥώμην πεσεῖν Σκιπίωνο ἐσῶτο, ἔδὲ ζῆν Σκιπίωνα τῆ Ῥώμης πεσέσης.

ΚΑΙΚΙΛΙΟΥ ΜΕΤΕΛΛΟΥ.

Καικίλιο Μέτελλο ὄχυνθαι χωρίῳ βελουόμοιο προσαγαγεῖν, εἰπόντο ἑκατοντάρχου πρὸς ἑαυτὸν ὡς εἰάν δέκα μόνου ἀποτάλη, λήψεται τὸ χωρίον, ἠρώτησεν αὐτὸν εἰ βέλονται εἰς τὴν δέκα ἡμέρας. Τῶν ᾗ νεωτέρων τινὸς χιλιάρχου πωθανομόρου τί μέλλει ποιῆν, Εἰ τῆτον, ἔφη, σφαιδέναι μοι τὸν χιτωνίσκον ἐνόμιζον, ἀποδυσάμοιο ἂν αὐτὸν Ἰπὶ τὸ πῦρ ἐπέθηκα. Σκιπίωνι ᾗ ζῶντι πολεμῆν, ἀποθανόντο ἠχθέσθη, καὶ οὐ μὴ ἕς ἐκέλευσεν ὑποδύτας ἀραῶν τὸ λέχο, τοῖς δὲ θεοῖς ἔφη χάριν ἔχειν ὑπὲρ τῆ Ῥώμης ὅτι παρ' ἄλλοις οὐκ ἐγμέτο Σκιπίων.

ΓΑΙΟΥ ΜΑΡΙΟΥ.

Γάιο Μάριο ἐκ ἡμέρας ἀδόξου περιῶν εἰς πολιτείαν διὰ τῶν στρατιῶν, ἀγορανομίαν τὴν μείζονα παρεγγείλεν. αἰδομένο δὲ ὅτι λείπετο, τῆ αὐτῆς ἡμέρας Ἰπὶ τὴν ἐλάττονα μετήλθε. κακείνης ἀποτυχῶν, ὅμως οὐκ ἀπέγνω τῆ προώδουσιν Ῥωμαίων. Ἰξίας ᾗ ἔχων ἐν

narum fremitus me percellat, quorum non matrem esse, sed novercam Italiam novi. Gracchóque cum suæ factionis hominibus clamante, Interficiendum esse tyrannum: Meritò, inquit, patriæ bellum facientes me prius sublatum volunt. Roma enim Scipione incolumi cadere non potest, neque vivere Scipio Roma everfa.

CÆCILIUS METELLUS quum de castello munito oppugnando deliberaret, centurioni dicenti decem duntaxat amissis viris eo potiturum, Visne, inquit, unus ex illis decem tu esse? Interrogatus à quodam juvene centurione quid esset facturus: respon-

dit, Se tunicam suam, si fui eam sibi conficiam consilii putaret, exuturum & crematurum. Scipionis, cum quo vivus inimicitias exercuerat, mortem graviter molestéque tulit, filiosque suos subire feretro ejus portando iussit, diisque dixit gratias se agere Romæ causa, quòd alibi non extiterit Scipio.

C. MARIUS obscuro natus loco, gestis militiæ rebus quum se ad honores in republica capeffendos contulisset, ædilitatem majorem ambivit. vidensque se eam non impetraturum, eadem die minorem petiit. passusque repulfam, tamen de prima inter Romanos dignitate non desperavit. Varices in

ἐν ἀμφοτέροις τοῖς σκέλεσι, παρέχεν ἀδείῃ ἐπιμεῖν τὰ ἰατρῶν, ἢ μὴ σενάξας, μηδὲ τὰς ὀφρῦς σιναγαγῶν, ἐνεκαζήρησε τῇ χειρουργίᾳ· τῷ δὲ ἰατρῷ μεταβαίνοντι ἐπὶ θάτερον, ὅκῃ ἠθέλησεν, εἰπὼν ὅκῃ εἶναι τὸ θεράπειμα τὸ ἀλγηδόνον ἀξίον. Ἐπεὶ δὲ Λάσιον ὁ ἀδελφιδῆς, αὐτῷ τὸ δεύτερον ὑπαδύοντο, ἐβιάζετο τῷ ἐν ὄρῃ στρατιωτῶν τινὰ ὀνόματι Τρεβώνιον· ὃ δὲ ἀπέκλειεν αὐτὸν, ἢ πολλῶν κατηγορεύων ἐκ ἡγήσατο κλείναι τὸν ἀρχοντα, τὴν δὲ αἰτίαν εἶπε καὶ ἀπέδειξε· κελύσας ἔν ὃ Μάριον τὸν ἐπὶ ταῖς ληϊσταίαις διδόμενον σέφανον κομιδῶναι, τὰ Τρεβώνιῳ φειδέθηκε. Τοῖς δὲ Τύτοσι ἰσχυρῶς πεδύσας ἐν χερσὶ ὀλίγον ὕδωρ ἔχοντι, τῶν στρατιωτῶν διψῆν λεγόντων, δείξας αὐτοῖς ποταμὸν ἐγγὺς παραρρέοντα τῷ χάρακι τῷ πολεμίων, Ἐκεῖθεν ὑμῖν ἔστιν, εἶπε, ποτὸν ὄνιον αἵματῳ. οἱ δὲ ἀγειν παρεκάλεν, ἕως ὕγρον ἔχουσι τὸ αἷμα, καὶ μήπω πᾶν ὑπὸ τῷ διψῆν ἐκπεπηγός. Ἐν δὲ τοῖς Κιμβρικοῖς πολέμοις Καμαρίων χιλιεὶς ἄνδρας ἀγαθῶς γηρομύρας, ὅμῃ Ῥωμαίς ἐποίησε, κατ' ἐδένα νόμον· πρὸς δὲ οὗ ἐγκαλεῖντας ἔλεγε τῶν νόμων ἐκ ἴστασθαι διὰ τὸν τῶν ὀπλων ψόφον. Ἐν δὲ τῷ ἐμφυλίῳ πολέμῳ φειλαφροσύνη καὶ πολιορκίῳ ἐκαρτέρει, τὸν οἰκῆιον ἀναμύρων καιρὸν. εἰπόντῳ δὲ τῷ Πομπῆϊ Σίλωνι πρὸς αὐτὸν, Εἰ μέγας εἶ στρατηγός, ὦ Μά-

in utroque crure quum haberet, secundas eas medico præbuit: alteriusque sectionem solutus, absque ullo gemitu, & ne contractis quidem superciliis sustinuit, ad alterum transeuntem inhibuit, non esse inquiens remedium isto dignum dolore. Alterum ipso gerente consulatum, Lusius forore natus ipsius, vim adolescentis cujusdam Trebonii militantis pudicitiae intenterat, eratque ab eo interfectus. Accusatus à multis Trebonius, nihil inficiatus cædem tribuni, causam protulit atque demonstravit. Justit Marius coronam, quæ ob res præclare gestas donari solet, afferrî, eaque Trebonium ornavit. Opposuerat Teutonibus ca-

stra loco aquæ inopi. & dicentibus se sitire militibus, demonstrans amnem prope vallum hostium decurrentem, Isthinc, ait, peti à vobis potest potus sanguine venalis. Oraverunt itaque milites ut eò duceret, sanguine ipsorum adhuc humido, necdum ob sitim concreto. Bello Cimbrico Camertes viros cis ob rem bene gestam universos civitate Romana donavit, nullius legis beneficio. reprehendentibusque factum respondit, se præ armorum strepitu leges non potuisse exaudire. Bello civili fossa cinctus & oppugnatus, toleravit omnia, idoneam opperiens occasionem rei gerendæ. Ubi quidem Popedio Sioni (erat is hostium dux) dicenti,

ὦ Μάριε, καταβάς διαγώνισαι, Σὺ μὲν ἔν, εἶπεν, εἰ μέγας εἶ στρατηγός, ἀνάγκασόν με διαγωνίσασθαι καὶ μὴ βεβλόμην.

ΚΑΤΛΟΥ ΛΟΥΤΑΤΙΟΥ.

ΚάτλϠ ΛεγάτιϠ ἐν τῷ Κιμβρικῷ πολέμῳ πρὸς τὸν Ἀτίσωνα ποταμὸν στρατοπεδύων, ἐπεὶ οὖν βαρβάρους ὄρωντες οἱ Ῥωμαῖοι διαβαίνειν ἔπιχειροῦντας ἀνεχώρησεν, μὴ διωκόμενῳ αὐτὸς καταχεῖν, ὤρμησεν εἰς οὖν πρώτους τῶν ἀποτρεχόντων, ὅπως δοκῶσι μὴ φεύγειν τὰς πολεμίας, ἀλλὰ τῷ στρατηγῷ κατακολληθῆναι.

ΣΥΛΛΟΥ.

Σύλλας ὁ δὴ τυχεῖς ἀναγορευθεὶς, τῶν μεγίστων δὴ τυχιῶν ἐποιεῖτο δύο, τὴν Πίαν Μετέλλου Φιλίαν, καὶ τὴν μὴ κατασκάψαι τὰς Ἀθήνας, ἀλλὰ φείσασθαι τῆς πόλεως.

ΓΑΙΟΥ ΠΟΠΙΛΛΙΟΥ.

ΓαίϠ ΠοπίλλιϠ ἐπέμφθη πρὸς Ἀντίοχον ἑπιστολὴν πρὸς τῆς συγκλήτης κομίζων κελύεσσαν ἀπάγειν ἐξ Αἰγύπτου τὸ στρατόδωμα, καὶ μὴ σφειερίζεσθαι τῶν Πτολεμαίων τέκνων ὄρφανῶν ὄντων τὴν βασιλείαν. προσίοντα δ' αὐτὸν διὰ τῆς στρατοπέδου πόρρωθεν ἀπασσάμενος τῷ Ἀντίοχῳ φιλοφρόνως, ἐκ ἀνταπασσάμενῳ τὸ γραμματεῖον ἐπέδωκεν· ἐπεὶ δὲ ἀναγνὼς, ἔφη βεβλόσεσθαι καὶ δῶσεν τὴν ἀπόκρισιν, τῷ κλήματι γύρην πρὸς αὐτὸν ὁ ΠοπίλλιϠ πειθέγεσθαι, εἰπὼν, Ἐνταῦθα ζήνῃ εἰς βέλδουσαι καὶ ἀπόκρισαι. πάντων ἧ τὸ

Si es, Mari, magnus imperator, descende & praelio decerne: respondit: Immo, tu si magnus es imperator, cogito me invitum decertare.

LUTATIUS CATULUS bello Cimbrico quum haberet castra ad flumen Athesin, suique barbaros transitum moliri cernentes retrò cederent: videns fugam se inhibere non posse, ad primos aufugientium ordines celeriter se contulit: ne fugere hostem sui, sed ducem sequi viderentur.

SYLLA, cognomento Felix, hæc duo

maxima fortunæ munera putavit, amicitiam Metelli Pii, & quòd non delevisset Athenas, sed urbi pepercisset.

C. POPILLIUS à fenatu literas Antiocho attulit, quæ eum ex Ægypto jubebant exercitum abducere, neque regnum pupillorum Ptolemæi vita defuncti sibi vindicare. Accedens per castra, eminus ab Antiocho comiter salutatus, non reddita salute epistolam tradidit. qua lecta quum deliberatione habita responsurum se rex diceret, palmite Popillius orbem circa eum descripsit, inquiens: Hic ergo stans delibera & responde. Omni-

ἢ τὸ φρόνημα τῆ ἀνδρὸς καταπλαγῶτων, τῆ τε Ἀντιόχου ποιήσεν ὁμολογῆναι τὰ δοκῆνα Ῥωμαίοις, ἕως ἡσπάσατο ἢ ἀειπέφυξεν αὐτὸν ὁ Ποπίλλιος.

ΛΕΥΚΟΛΛΟΥ.

Λεύκολλος ἐκ Ἀρμενίας μὲν μυρίων ὀπλιτῶν ἢ χιλίων ἰππέων ἐπὶ Τιγράνῳ ἐχώρει πεντακάδεκα μυριάδας στρατῶν ἔχοντα, τῇ πρὸ μιᾶς νύκτων Ὀκτωβριῶν ἐν ἣ προτέρῃ ὑπὸ Κίμβρων ἢ μὲν Σκιπίωνος διεφθάρη δυνάμεις. εἰπόντι δὲ τινὶ ὅτι Ῥωμαῖοι τῷ ἡμέραν ἀφοσιῶν ἢ δεδοίκασιν, Οὐκῆν, ἔφη, σήμερον ἀγωνισώμεθα προθύμως, ἵνα ἢ ταύτῳ ἕξ ἀποφράσῃ ἢ σκυθροπῆς ποιήσωμεν ἰλαρὴν ἢ προσφιλεῖ Ῥωμαίοις. Τὰς δὲ καταφράξεις μάλιστα φοβερότων τῶν στρατιωτῶν, ἐκέλευε θάρρειν. πλεῖον γὰρ ἔργον εἶναι τῆ νικῆσαι, τὸ τῆ σκυλευῖσαι. Προσβάς ἢ πρὸ λόφῳ πρώτῳ, ἢ τὸ κίνημα τῶν βαρβάρων θεασάμενος, ἀνεβόησε, Νενικήκαμεν, ὧ συστρατιῶται. καὶ μηδενὸς ὑποσάντι, διώκων, πέντε Ῥωμαίων ἀπέβαλε πεσόντας, τῶν ἢ πολεμίων ὑπὲρ δέκα μυριάδας ἀπέκλεινε.

ΓΝΑΙΟΥ ΠΟΜΠΗΙΟΥ.

Γναῖος Πομπήιος ὑπὸ Ῥωμαίων ἠγαπήθη τοσούτον ὅσον ὁ παλιῆς ἐμισήθη. νέος ἢ ὢν, παντάπασιν τῇ Σύλλᾳ μερίδι προσέθηκεν αὐτόν. καὶ μῆτε ἀρχῶν μῆτε βασιλέων πολλὰς ἐκ τῆ Ἰταλίας ἐστρατολό-

Omnibus magnanimitate hominis percussis, quum Antiochus profiteretur se ex sententia Romanorum acturum, ita demum regem salutavit amplexusque est Popillius.

LYCULLUS in Armenia cum decem gravis armaturæ militum millibus & mille equitibus contra Tigranem contendebat, instructum cum millium exercitu: idque pridie Nonas Octobris, qua die Cimbri antè copias Cæpionis deleverant. Dicente tum quodam, istam diem abominari Romanos & formidare: Pugnemus ergo, inquit, hodie strenuè, ut hanc diem quoque ex nefasta & tristi festam lætamque Romanis re-

digamus. Quumque à cataphractis maxime sibi metuerent milites, bono eos esse iussit animo. plus enim in spoliandis iis fore laboris quam in vincendo. Primus ad tumulum aggressus, quum motum videret barbarorum, exclamavit: Vicimus o commilitones, nulloque subsistente persequens hostem, quinque duntaxat Romanorum amissis, ultra cum millia hostium interemit.

C. POMPEIUM Romani tanto profecti sunt amore, quanto patrem odio. Adolescens totum se Syllæ partibus addixit, nulloque etiamnum gesto magistratu, neque in senatum allectus, multos per Italiam con-

scripsit

τολόγησε. ἢ Σύλλα καλεῖντο, ἐκ ἔφη δίχα λαφύρων ἐδὲ ἀνά-
 μακλον Ἐπιδείξειν τῷ αὐτοκράτορι τὴν δυνάμιν. ἐδ' ἦλθε πρότε-
 ρον πρὶν ἢ πολλαῖς μάχαις νικῆσαι σὺν στρατηγὸς τῶν πολεμίων.
 Ἐπεὶ δὲ πεμφθεὶς εἰς Σικελίαν ὑπὸ Σύλλα στρατηγός, ἐπιωθάνελο
 σὺν στρατιώτας ἐν ταῖς ὁδοιπορείαις ἐκρηπομύρας βιάζεσθαι ἢ ἀεπά-
 ζειν, σὺν μὲν ἄλλως πλανωμύρας ἢ περὶ θείονας ἐκόλασε, τῶν δὲ
 πεμπομύρων ἰσὺς αὐτῶν σφραγιδας ἐπέβαλε ταῖς μαχαίραις. Μα-
 μερίνας δὲ τὸ ἐναντίας γηρομύρας μερίδω οἷός τε ἦν ἀποσφάττειν
 ἀπαντας. Σθενίης ἢ τῷ δημαγωγῷ φήσαντο ἐ δίκαια ποιῆν αὐ-
 τὸν, ἀνθ' ἐνὸς αἰτίης πολλὰς ἀναλίης κολάζοντα· τῷτον ἢ αὐτὸν εἶναι
 σὺν μὲν φίλος πείσαντα, σὺν ἢ ἐχθρὸς βιασάμενον ἐλέσθαι τὰ Μα-
 ρείας· θαυμάσας ὁ Πομπηῖος ἔφη συγγνώμην ἔχειν Μамερίνοις,
 ὑπὸ τῷτον παιδῶσιν ἀνδρῶς ὅς τῷ πατερίδα τὸ ἑαυτῷ ψυχῆς προ-
 τιμᾶ, καὶ τῷ τε πόλιν ἐκ τὸν Σθενίον ἀπέλυσεν. Εἰς ἢ Λιβύην
 διαβάς ἐπὶ Δομίτιον, καὶ μάχη μεγάλη κερήσας, ἀσπασαμύρων
 αὐτὸν αὐτοκράτορα τῶν στρατιωτῶν, ἔφη μὴ δέχεσθαι τὴν τιμὴν,
 ἕως ὁρθὸς ἔσηκεν ὁ χάραξ τῶν πολεμίων. οἱ δὲ, καίπερ ὄμβρες
 πολλῶν κατέχοντο, ὁρμήσαντες διεπόρησαν τὸ στρατόπεδον. Ἐπαν-
 ελθόντα ἢ αὐτὸν ὁ Σύλλας ταῖς μὲν ἄλλαις τιμαῖς ἐδέξατο φιλο-
 φρόνως,

scripsit milites. & vocanti ad se Syllæ re-
 spondit, non se sine spoliis & nullo facto
 sanguine imperatori suum commonstratu-
 rum exercitum. neque ad eum antè acces-
 sit quàm hostium ductores multis vicisset
 pugnis. Missus deinde in Siciliam legatus,
 inaudivit milites in itinere faciundo sæpe
 evagari, vimque hominibus facere & præ-
 das avertere: Igitur eos qui temere ober-
 rabant & circumcursitabant, suppliciiis com-
 pescuit; à se autem missorum gladii figilla
 imposuit. Mamertinos quod ab adversariis
 fletissent, universos neci dedere constitue-
 rat. Tum Sthenis, qui orator ea in civi-
 tate principatum tenuerat, injustè agere
 Pompeium dixit, qui ob unum fontem

multos innocentes vellet occidere. se solum
 in culpa esse, qui amicis persuasisset, inimi-
 còsque vi adegisset ad Marianam factionem
 defendendam. Miratus Pompeius homi-
 nem, gratiam se delicti facere Mamertinis
 pronuntiavit, talem sequutis virum qui pa-
 triam sua vita haberet priorem. ignovitque
 & civitati & Stheni. Quum trajecisset in
 Africam adversus Domitium, eumque mag-
 no superasset prælio, salutatus ab exercitu
 imperator, negavit se hoc ornamentum
 accepturum, recto adhuc stante hostium
 vallo. itaque milites, quanquam imbre lar-
 go incumbente, castra hostium diripue-
 runt. Reversum Sylla cùm aliis honori-
 bus benignè affecit, tum primus Magnum
 cogno-

φρόνας, καὶ Μάγνον προσηγόρευσε πρῶτον αὐτόν. Φειάμβουσαι ὅ βελόμβρον ἐκ εἰα, μηδέπω μετέχοντα βελῆς. εἰπόντος δὲ τῷ Πομπηίῳ πρὸς τὰς παρόντας, ἀγνοεῖν τὸν Σύλλαν ὅτι καὶ τὸν ἥλιον ἀνατέλλουσα πλείονες ἢ δυνόντα προσηκνῶσιν, ὁ μὲν Σύλλας ἀνεβόησε, Φειάμβουέτω. Σεξήλιον ὅ ἀνὴρ δεισοκρατικός ἠγανάκτει, καὶ τῶν στρατιωτῶν ἐνίσταντο πολλοὶ τῷ Φειάμβω, δωρεὰς τινὰς ἀπαιτῶντες. ἐπεὶ ὅ οὗ Πομπηίος ἔφη μᾶλλον ἀφήσειν τὸν Φειάμβον ἢ κολακῶσειν ἐκείνους, νῦν ἔφη καὶ μέγαν ἀληθῶς ὄρεᾶν καὶ ἀξίον τῷ Φειάμβω τὸν Πομπηίον. Ἔθες δὲ ὄντος ἐν Ῥώμῃ τοῖς ἵπποδυσιν, ὅταν στρατεύσων τὸν νόμιμον χρόνον, ἀγειν τὸν ἵππον εἰς ἀγορᾶν ἔπι οὗ δύο ἄνδρας εἰς τιμητὰς καλῶσι, καὶ καλαεθμησαμῶνες τὰς στρατείας καὶ οὗ στρατηγὰς ὑφ' εἰς ἐστρατεύσαντο, τυγχάνειν ἐπαίνων ἢ ψόγων τῶν προσηκόντων, ὑπαίθων ὁ Πομπηίος κατήγαγε αὐτὸς τὸν ἵππον ἐπὶ τὰς τιμητὰς Στέλλιον ἔ Λέντλον ἐκείνων ὅ, ὡσαυτερ ἔθον ἐσὶ, πυθομῶνων εἰ πάσας ἐστρατεύον τὰς στρατείας, Πάσας, εἶπεν, ὑπ' ἐμαυτῷ αὐτοκράτορι. Τῶν ὅ Σεξήλιον γραμμάτων κρηλῆσας ἐν Ἰβηρίᾳ, ἐν οἷς ἦσαν ἔπιστολαὶ πολλῶν ἠγεμόνων ἐπὶ νεώτερισμῷ καὶ μεταβολῇ τῆ πολιτείας τὸν Σεξήλιον εἰς Ῥώμῃ καλέων, κατέκαυσε πάσας, διδὸς μελανοῆσαι καὶ βελτίονας

cognominavit. triumphum autem petenti negavit, quòd nondum esset in senatum receptus. Ad hæc Pompeius iis qui aderant dixit, Ignorare Syllam quòd plures orientem solem adorent quàm occidentem. quo audito Sylla exclamavit, Triumphet. Servilius tamen unus ex optimatibus indignè id ferebat, multique militum triumpho reclamabant, dona quædam exposcentes. Ubi quidem Pompeio dicente, Omissum potius à se iri triumphum, quàm ut militibus adularetur, dixit Servilius: Nunc demum se intelligere, esse Pompeium re vera Magnum, triumphòque dignum. Moris Romani erat

ut equites qui constitutum legibus tempus militassent, equos in forum ad censores adducerent, ibique quoties & sub quibus meruissent ducibus, enarrarent. Proinde consulatum gerens Pompeius, equum ipse ad censores Gellium atque Lentulum deduxit: interrogatúsque pro more, omnésne obivisset militias, respondit: Omnes, & quidem sub me ipso imperatore. In Hispania nactus scrinia epistolarum Sertorii, in quibus multæ erant principum virorum literæ, novandarum rerum & convellendi præsentis reipublicæ status causa Sertorium Romam evocantium: omnes eas combussit, respiciendi largiens

τίονας ἡρέας ὄντων πονηρές. Ἐπεὶ ὁ Φραάτης ὁ Πάρθων βασιλεύς ἐπεμψε πρὸς αὐτὸν, ἀξιῶν ὄρω χεῖρας τῷ Εὐφράτῃ, μᾶλλον ἔφη χεῖρας Ῥωμαίους ὄρω πρὸς Πάρθους τῷ δικαίῳ. Λουκίος ὁ Λουκέλλος μὲν τὰς στρατείας ἀφεικότεος αὐτὸν εἰς ἡδονὰς καὶ πολυτελεῶς ζώντος, τὸν ὁ Πομπηῖον, ὡς παρ' ἡλικίαν ἔχει πολλά πρᾶσσειν ὀρεγόμενον, ψέγοντος, μᾶλλον ἔφη γέροντι τὸ τευφᾶν ἢ τὸ ἀεχεῖν, εἶναι παρ' ἡλικίαν. Νοσῆντι ὁ ἀπὸ κίχλῳ ὁ ἰατρὸς λαβεῖν προσέταξεν· οἱ ὁ ζῆντες ἔχου ὄρων, ἡ δὲ γὰρ παρ' ὄρων, ἔφη δὲ τις ὀρεθῆσεως πρὸς Λουκέλλῳ δι' ἔτους τευφομῆρας. Εἶτα, ἔφη, εἰ μὴ Λουκέλλος ἐπύφα, Πομπηῖος ὄρα ἂν ἔζησε; καὶ χείρειν ἔασας τὸν ἰατρὸν, ἔλαβε τῷ ὀπορείων. Ἰαχεῖας δὲ σιτοδείας ἐν Ῥώμῃ ἡρομῆρας, ἀποδειχθεῖς λόγῳ μὴ ἀγορᾶς ἔπμελητῆς, ἔργῳ ὁ γῆς καὶ θαλάσσης κύει, ἐπλυσεν εἰς Λιβύῳ καὶ Σαρδόνῳ καὶ Σικελίῳ καὶ πολὺν ἀθροίσας σῖτον, ἔσπυδεν εἰς τὴν Ῥώμῳ. μεγὰρ δὲ τῆ χειμῶν ἡρομῆρας, ἡ τῶν κυβερνητῶν ὀκνήων, πρῶτῳ ἐμβᾶς, ἡ τὴν ἀγκυραν ἄραι κελύσας, ἀνεβόησε, Πλεῖν ἀναγκάζῃ, ζῆν ὄρα ἀναγκάζῃ. Τῆς ὁ πρὸς τὸν Καίσαρα διαφορᾶς ἀποκαλυπτομῆρας, ἡ Μαρεκελλίνῳ τινὸς τῶν ὑπὸ Πομπηῖος πρῆχθαι δοκόντων, μεταβεβλημῆρας ὁ πρὸς Καίσαρα, πολλὰ πρὸς αὐτὸν ἐν συγκλήτῳ λέγον-

Iargiens corrigendique occasione malis. Phraati Parthorum regi missis ad ipsum internunciis petenti ut Euphrate limite uteretur, respondit, Romanos jus potius pro termino habituros. L. Lucullus post obita imperia voluptatibus sese luxuriose tradiderat, Pompeiumque vituperabat, qui aliena ætate negotiis sese implicaret. Ad hæc Pompeius, magis aiebat alienum esse à fenio luxuriare quàm gerere rempublicam. Ægrotanti medicus consuluerat ut turdo vesceretur. nullus autem poterat inveniri, quòd anni tempus erat ab eorum captura alienum. quidam inventum iri aiebat apud Lucullum, qui per annum eos alerat. Ergo,

dicebat, nisi luxuriaret Lucullus, vivere Pompeius nequiret? jussòque valere medico, usus est re facile parabili. Quum Romæ ingens frumenti oborta esset caritas, creatus verbo quidem annonæ procurator, reipsa dominus terræ marisque, in Africam, Sardiniam, Siciliamque navigavit, magnaque vi frumenti congesta, Romam properavit. Existente autem gravi tempestate & gubernatoribus trepidantibus, primus navim conscendit, evellique mandato ancoram, exclamavit, Navigare necesse est, vivere non est necesse. Detecto ejus cum Cæsare diffidio, Marcellino cuidam, qui euectus à Pompeio, studiis mutatis ad Cæsarem transiverat, multa

λέγοντι, Οὐκ αἰχμῆν, Μαρκελλῖνε, εἶπεν, ἐμοὶ λοιδορέμεν δι' ὃν
 εἶξ' ἀφώνε λόγιος, ἐκ τῆ πεναλικῆ ἐμεικὸς γέγονας; Πρὸς δὲ
 Κάτωνα, πικρῶς καταψάμενον ὅτι πολλάκις αὐτῷ προσαγορευθῆναι
 τῷ Καίσαρι δυνάμει καὶ αὐξήσει, σὺν ἐπ' ἀγαθῷ τῆ δημοκρα-
 τίας γρουφίῳ, ἀπεκράματο, Τὰ μὲν σὰ, μαλικώτερα, τὰ δ' ἐμὰ,
 Φιλικώτερα. Περὶ τῆ αὐτῆ παρρησιαζόμενός τινος εἶπεν, ὡς πᾶσαν δεχθῆναι
 καὶ ἔλαβε θάσσον ἢ προσεδόκησε, ἔτι καλαθοῖτο θάσσον ἢ προσεδόκηθη.
 Μετὰ τῆ τῷ ἐν Φαρσάλῳ μάχῃ φύγων εἰς Αἴγυπτον, ὡς ἐμελλε
 διαβαίνειν ἐκ τῆ τριήρης εἰς ἀλιθλικὸν πλοῖον, ἀποσεύλαντος τῆ βα-
 σιλέως, Ἐπιγραφεὶς πρὸς τῷ γυναικῇ καὶ τὸν υἱόν, ἔδεν ἕτερον ἢ
 τὸ τῆ Σοκλέως εἶπεν, Ὅσις τῆ πρὸς τύραννον ἐμπορεύε), Κεῖνε εἰ
 δεῖται, καὶ ἐλεύθερος μόλη. μελαβὰς δὲ, καὶ πληγεὶς ξίφει, καὶ σε-
 νάξας ἀπαξ, εἰπὼν δὲ μηδὲν, ἀλλ' ἐγκαλυψάμενός τινος, παρέδωκεν
 ἑαυτὸν.

ΚΙΚΕΡΩΝΟΣ.

Κικέρων ὁ ῥήτωρ εἰς τὸ νόμα σκωπτόμενός τινος, καὶ τῶν φίλων μελα-
 θέσαι κελδούντων, ἔφη τὸν Κικέρωνα ποιήσειν τῶν Καλιῶνων καὶ τῶν
 Κάτωνων καὶ τῶν Σκαύρων ἐνδοξότερον. Ἐκπωμα τῆ δεγχεῖν τοῖς
 θεοῖς ἀναλίθει, τὰ μὲν πρῶτα τῶν ὀνομάτων γράμμασιν ἐσήμανεν,
 ἀντί

in fenatu contra ipsum dicenti: Non te, in-
 quit, pudet, Marcelline, mihi convicium
 facere, qui te è muto loquentem, de fame-
 lico vomentem fecerim? Catoni acerbè
 ipsum reprehendenti, quòd sibi sæpenume-
 ro prædicenti Cæsarem augeri potentia ad
 detrimentum popularis status reipublicæ,
 non advertisset animum, respondit: Tua
 consilia magis à divinatione, mea ab ami-
 citia proficiscebantur potius. De seipso au-
 tem liberè hoc prædicabat, omnem magi-
 stratum se & occepisse sua, & deposuisse alio-
 rum opinione citius. A Pharfalica pugna
 in Ægyptum fugiens, è triremi sua transi-
 turus in piscatoriam cymbam à rege mis-

sam, conversus ad uxorem & filiam aliud
 nihil dixit quàm Sophoclea ista:

*Etenim tyranni quisquis intrat in domum,
 Fit servus ejus, liber etsi venerit.*

Transgressus, quum gladio feriretur, semel
 tantum ingemuit, nullaque emissa voce ca-
 put obvolvitur veste, ac procubuit.

CICERO orator, quum cognomen ejus
 exagitaretur dicitariis, amicisque hortarentur
 ut id mutaret, dixit se Ciceronis nomen
 effecturum Catonum, Catulorum, Scauro-
 rumque nomine illustrius. Poculum por-
 rō aureum diis dedicans, prænomen suum
 noménque literis insculptis, cognomentum
 Ciceronis

ἀντὶ τῷ Κικέρωνι ἐρέβινθον ἐτόρβυσε. Τῶν δὲ ῥητόρων οὐ μὲγα βοῶντας ἔλεγε δι' ἀδένειαν ἐπὶ τῷ κραυγῷ ὡς χολὰς ἀναβαίνειν ἐφ' ἵππων. Οὐδέ τις τῶν ἔχοντος ἐκ εὐ κεχημημένον ἐφ' ὧρα πρὸ σώματι, τὸν δὲ Κικέρωνα λοιδοροῦντος εἰς μαλακίαν, ἢ κίναιδον ἀποκαλεῖντος, Ἄγνοεις, εἶπεν, ὅτι προσήκει τοῖς τέκνοις ἐντὸς θυρῶν λοιδοροῦναι; Μετέλλου δὲ Νέπωτος εἰπόντος πρὸς αὐτὸν ὅτι Πλείονας μαθητῶν ἀπέκλονας, ἢ συνηγορῶν σέσωκας, Καὶ γὰρ ἐσιν, ἔφη, πλεῖστον ἐμοὶ πίσεως ἢ λογιότητος. Ἐρωτῶντος δὲ τῷ Μετέλλου τίς αὐτῷ πατὴρ ἐστί, Ταύτιω, ἔφη, τῷ ἀποκρίσειν χαλεπώτερον ἢ τῇ μητρὶ πεποίηκεν. ἦν γὰρ ἢ τῷ Μετέλλου ἀκόλαστος· ὁ δὲ Μέτελλος αὐτὸς, ὑπόκροτος ἢ ἀβέβαιος ἢ φερόμενος ταῖς ὁρμαῖς. Διοδότω δὲ πρὸ διδασκάλῳ τῶν ῥητορικῶν ἀποθανόντι κόρακα λίθινον ἐπισήσαντος αὐτῷ, δικαίαν ἔφη τῷ ἀμοιβῇ γεγονέναι· πίστεως γὰρ τῷ αὐτὸν ἐ λέγειν ἐδίδαξεν. Βατίνιον δὲ ἀνθρώπον ἑαυτῷ διάφορον ἢ μοχθηρὸν ἄλλως ἀκέσας ὅτι τέθνηκεν, εἶτα γινῆς ὑπερῶν ὅτι ζῆ, Κακῶς, εἶπεν, ἀπόλοιτο κακῶς ὁ ψευσαύματος. Πρὸς δὲ τὸν δοκεῖντα Λίβῳ ἀπὸ γῆρας εἶναι, φήσαντα δὲ αὐτῷ μὴ ἀκείν λέγοντος, Καὶ μὲν ἐκ ἀτρυπήτων ἔχεις τὸ εἶς, εἶπε. Κάσον δὲ Ποπίλλιον νομικὸν εἶναι βεβλήμενον, ὄντα δὲ ἀμαθῆ ἢ ἀφυῆ, προσεκαλεῖτο μάγ-
τυρα

Ciceronis cicere cælato indicavit. Oratores qui altum clamarent, dicebat ob imperitiam dicendi ad vociferationem sicut claudos ad equum confugere. Erat Verri filius qui in flore ætatis pudicitiam suam malè custodiverat. Ei Verri Cicero, molliciem fibi exprobranti, ac cinædum appellanti, Nescis, inquit, filiis esse intra fores conviciandum? Metello Nepoti dicenti, Plures testimonio tuo perdidisti quàm patrociniio fervasti, respondit: Quia enim plus mihi fidei est quàm facundiæ. Eidem interroganti quo patre natus esset, Tua, inquit, mater fecit ut tibi difficilior esset respondere sic interrogato. Erat enim ea impudica,

Metellus autem levis & inconstans atque cupiditatibus obsequens. Hic quum Diodoto, quo oratoriarum artis doctore usus erat, corvum lapideum in monumento statuisset, dignam ei relatum gratiam Cicero dixit, quòd is volare Metellum, non dicere docuisset. Audito Vatinium inimicum suum, hominem alioqui pravum, mortuum esse, quum postea vivere eum cognovisset: Male, inquit, pereat qui mentitus est male. Cuidam qui domo Afer putabatur dicenti non audire se ipsum dicentem, Atqui, inquit, aures habes foraminis non expertem. Quodam in iudicio Popillium Cottam ad perhibendum testimonium vocaverat, qui se iureconsultum

τυραχὰ πρὸς τινὰ δίκλῳ· εἰπόντος δὲ ἐκείνου μηδὲν γινώσκειν, Οἷε γὰρ ἴσως, εἶπε, ὡεὶ τῶν νομίμων ἐπερωτῶν. Ὁρτησίε δὲ τῷ ῥήτορος λαβόντος μισθὸν δρυγυρῶν σφίγγα ὡεὶ τῷ Βέρρῳ, ἢ πρὸς τὸν Κικέρωνα πλαγίως τί εἰπόντα, φήσαντος ἀνιγμάτων λύσεως ἀπέερωσεν ἔχειν, Καὶ μὲν ἢ σφίγγε, ἔφη, ὡεὶ σοὶ ἔστιν. Οὐλοκωνίῳ δὲ ἀπάντησας μὲν τειῶν θυγατέρων ἀμορφοτάτων τῷ ὄψιν, ἀτρέμα πρὸς τὰς φίλας εἶπεν, Φοίβε ποτ' ἐκ ἐὼνίῳ ἔσπειρεν τέκνα. Φαύσε γ' ἔξυλλα παιδὸς διὰ πλῆθ' δανείων ἀπάξιον περὶγράψαντ', Ταύτῳ μᾶλλον, ἔφη, τῷ περὶγραφῷ ἀσπάζομαι ἢ τῷ παλαιῶν αὐτῷ. Πομπηίε γ' ἢ καὶ Καίσαρος διασάντων, ἔφη, Γινώσκω ὃν φύγω, μὴ γινώσκων πρὸς ὃν φύγω. καὶ Πομπηίου ἐμέμφαλο τῷ πόλιν ἐκλιπόντα, ἢ Θεμιστοκλῆα μᾶλλον ἢ Περικλῆα μιμησάμενον, ἐκ ἐκείνοις τῶν πραγμάτων, ἀλλὰ τέτοις ὁμοίων ὄντων. γυρόμεν δ' ἐν ὡεὶ Πομπηίῳ, καὶ πάλιν μελανοῶν, ἐρωτηθεὶς ὑπὸ Πομπηίε περὶ Πίσωνα τὸν γαμβρὸν ἀπολέλοιπεν, ἔφη, Παρὰ τῷ σὺ πενθερῷ. μεταβαλλομένη δὲ τιν' ἀπὸ Καίσαρος πρὸς τὸν Πομπηίου, λέγοντος ὑπὸ ἀσπιδὸς ἐπὶ προθυμίας ἀπολελοιπέναι τὸν ἵππον, βέλιον ἔφη αὐτὸν ὡεὶ ἔξυπτα βεβελῶν. Πρὸς δὲ τὸν ἀπαγγέλλοντα τῷ Καίσαρι φίλας σκυθηρωπὸς εἶναι, Λέγεις, ἔφη, δυσνοεῖν αὐτὰς Καίσαρι.

consultum profitebatur, homo indoctus & ineptus. is quum nihil se scire diceret, Putas fortassis, ait, de jure te interrogari. Hortensio oratori, qui accepta mercedis loco à Verre sphinge aurea, sibi obscurius aliquid dicenti se ænigmatum solvendum imperitum esse aiebat, respondit: Atqui sphingem domi habes. Voconio occurrens tribus filiabus deformissimis comitato, placidè amicis dixit:

Phæbo olim non sinente hic sevit liberos.

Quum Faustus Sullæ F. propter æris alieni magnitudinem proscriptisset se auctorem facturum bonorum bonorum: Hanc, inquit, magis probo quàm paternam proscriptio-

nem. Orto inter Cæsarem & Pompeium diffidio, dixit Nossè se quem fugere, ignorare quem sequi debeat. Pompeium reprehendit quòd urbem deseruisset, ac Themistoclem potius quàm Periclem esset imitatus, rebus non illius, sed hujus tempestati similibus. Ad Pompeium quum venisset, ducereturque pœnitentia, interrogatus ab eo ubi Pisonem generum suum reliquisset, Apud focerum, respondit, tuum. Et quum quidam qui à Cæsare ad Pompeium desciverat, præ festinatione se equum reliquisse ibi diceret: melius eum equo suo quàm sibi consuluisse dixit. Renuncianti, Cæsaris amicos esse vultu tetrico, Ais, inquit, eos Cæ-

σαι. Μετὰ ἧ τὴν ἐν Φαρσάλῳ μάχῳ Πομπηίῃ μὲν φυγόντος, Νονίῳ δὲ τιϑῆ ἔτι παρ' αὐτοῖς ἀετὸς ἐπὶ φήσαντο εἶναι, καὶ διὰ τῆτο φαρρῆν ὄρακαλέσθῃ, Καλῶς ἀν παρήνεῖς, εἶπεν, εἰ κολοιοῖς ἐπολεμεῖμεν. Ἐπεὶ ἧ Καῖσαρ κραλήσας τὰς Πομπηίῃς καταβεβλη- μῆρας εἰκόνας ἀνέστησε μὲν τιμῆς, ἔφη αὖ αὐτῆ λέγων ὁ Κικέρων, ὅτι τῆ Πομπηίῃς Καῖσαρ ἰσὰς ἀνδραῖνας, τὰς ἑαυτῆ πήγνυσιν. Οὕτω ἧ πολλῆ τὸ καλῶς λέγειν ἐτίμα τε ἢ αὖ τῆτο μάλισα ἠγωνία, ὡσε περκαμῆρας δίκης ἐπὶ τῶν ἑκαλὸν ἀνδρῶν, ὡς ἔπικει- μῆρας ἧ ἡμέρας Ἐρωτα ἀπαγγείλαντα αὐτῶ οἰκέτῳ εἰς τὴν ἔπι- ἔσαν ὑπερεθέλωαι τὴν δίκῳ, ἠλυθέρωσε.

Γ Α Ι Ο Υ Κ Α Ι Σ Α Ρ Ο Σ.

Γαίϑ Καῖσαρ ὅτε Σύλλαῖν ἐφουγῆ ἔτι μεираκίον ὦν, αὐεῖπεσε πεираταῖς καὶ περῶτον μὲν αἰτηθεῖς ἀργυρεῖς πλῆθϑ, κατεγέλασε τῶν λησῶν ὡς ἀγνωόντων ὃν ἔχουσι, ἢ διπλάσιον ὠμολόγησε δῶ- σεν. ἐπειτα φρερεῖμεν ὡς σωῆγε τὰ χεῖματα, περσέτατιεν ἡσυ- χίαν αὐτῶ παρέχειν κοιμωμῆρω καὶ σιωπᾶν. λόγους ἧ ἢ ποιήματα γράφων ἀνεγίνωσκεν αὐτοῖς, καὶ τὰς μὴ λίαν ἐπαινεῖνας, ἀναιδῆ- τας ἢ βαρεβάρας ἀπεκάλει, καὶ μὲν γέλωτος ἠπάλει κρεμᾶν αὐτῆς. ὃ ἢ μετ' ὀλίγον ἐποίησεν. τῶν γῶ λύτερων κομωῖντων ἀπολυθεῖς ἢ σωμαγαγῶν ἀνδρας ἔξ Ἀσίας ἔ πλοῖα, σωῆεπασε τὰς λησᾶς καὶ

fari bene velle. Post Pharfalicam pugnam quum fugisset Pompeius, & Nonius quidam septem adhuc adeste aquilas diceret, ideoque bene sperandum, Rectè, inquit, mone- res, si adversus graculos esset pugnandum. Cæsar rerum potitus quum dejectas Pompeii statuas erigeret honorificè, Hoc, inquit, facto suas Cæsar figit. Tantum verò bene dicendo studuit, tantique eam rem duxit, ut quum causa ipsi oranda esset coram centumviris, dièque appetente Eros fer- vorum unus nunciaret in sequentem diem differri iudicium, hunc libertate dona- verit.

C. CÆSAR adolescens dum Syllam fu- git, incidit in piratas, primùmque exigen- tes summam pecuniæ derisit quod ignora- rent quem cepissent, duplùmque ejus datu- rum se promisit. Deinde habitus in custo- dia dum cogeret pecuniam, mandavit eis ut filerent, seque sinerent dormire. oratio- nes etiam & poemata scribebat, ipsisque recitabat, & non admodum laudantes, stu- pidos barbarosque appellabat, ac suspensu- rum se eos per risum minabatur, quod & fecit paulo post. allata enim qua se redime- ret pecunia dimissus, viros navésque ex Asia collegit, latronésque correptos in cruce

ἢ προσήλωσεν. Ἐν ᾗ Ῥώμῃ, πρὸς Κάτλον πρῶτόντα Ῥωμαίων εἰς ἀμιλλαν ἰσῶς τῆς δεξιερῶσιν καλασῶς, καὶ προπεμπόμενος ἰσῶς τῆς μηρῶς ἐπὶ τὰς θύρας, Σήμερον, εἶπεν, ὦ μητέρες, δεξιερῶσιν τὸν υἱὸν ἢ Φυγάδα ἔξεις. Πομπηίαν ᾗ τὴν γυναῖκα κακῶς ἀπέσασαν ἐπὶ Κλωδίῳ παραίτησάμενος, εἶτα τῆς Κλωδίας φύγοντος ἐπὶ τῷ δίκῳ, μάρτυς εἰσαχθεὶς, εἰδὲν εἶπε Φαῦλον πρὸς τῆς γυναῖκος. ἐρριμῶσιν ᾗ τῆς κατηγορῶσιν διὰ τί τοίνυν ἐξέβαλες αὐτῷ, Ὅτι τὴν Καίσαρος, ἔφη, γυναῖκα, καὶ διαβολῆς δὲ καθαράν εἶναι. Τὰς ᾗ Ἀλεξάνδρους πράξεις ἀναγνώσκων ἐδάκρυσε, ἢ πρὸς τὸς φίλους εἶπεν, ὅτι Ταύτῳ τὴν ἡλικίαν ἔχων ἐνίκησε Δαρσίον· ἐμοὶ ᾗ μέχρι νῦν εἰδὲν πέπεραλοι. Πολύχμιον δὲ αὐτῷ λυπερὸν ἐν ταῖς Ἀλπεσι πειραχόμενος, ἢ τῶν φίλων διαπορησῶσιν εἰ ἢ ἐνταῦθα τινες εἰσῶσιν εἰσι ἢ ἀμιλλαι πρὸς πρῶσιων, ἐπὶ τῶσιν ἢ σῶσιν γρόμῶσιν, Μᾶλλον ἂν, ἔφη, ἐβλόμῳ πρῶτῶσιν ἐνταῦθα εἶναι ἢ δεύτερῶσιν ἐν Ῥώμῃ. Τῶν δὲ τολμημάτων τὰ πρῶσιολα καὶ μεγάλα πρῶσιων ἔφη εἶναι, ἀλλὰ μὴ βελόμῳ. Καὶ εἰδὲν τὸν Ῥεβίωνα ποταμὸν ἐν τῆς Γαλικῆς ἐπαρχίας, ἐπὶ Πομπηίον, εἰπὼν, Πᾶς ἀνερρίφθω κῶσῶσιν. Ἐπεὶ δὲ Πομπηίος φύγοντῶσιν ἐπὶ θάλασσαν ἐν τῆς Ῥώμης, καὶ Μέτελλῶσιν, ἐπαρχῶσιν ὡν τῆς ταμείας, βελόμῶσιν αὐτὸν χεῖματῶσιν λαβεῖν ἐκώλυε, ἢ τὸ ταμείον ἀπέκλεισεν, ἢ εἰλησεν ἀποκτενεῖν αὐτόν·

κατα-

ces egit. Romæ cum Catulo principe in civitate viro de pontificatu maximo certans, matri progressurum in campum ad fores usque comitanti, Hodie, ait, aut pontificem maximum, aut exulem habebis filium. Pompeiam uxorem dimiserat, quam corruptam à Clodio esse rumor ferebat. quo nomine quum Clodio esset dictus dies, citatus ipse testis nihil de ea finistri dixit. & interroganti actori, cur ergo nuncium uxori remisisset, respondit: Quia Cæsaris uxorem etiam criminis puram oportet esse. Res Alexandri gestas legens, fleuit, dixitque amicis: Quo natu Alexander Darium

vicit, eo ego adhuc nihil egi. Oppidulum in Alpihus transiens nullius nominis, amicis quærentibus an ibi quoque tumultus & contentiones essent de principatu, meditatulus aliquantulum: Mallet, inquit, hîc primus esse quàm Romæ secundus. Audacia & magna facinora faciendâ aiebat, non delibandâ. & è Gallia provincia contra Pompeium proficiscens, trajecto Rubicone flumine, Omnis, inquit, jacta esto alea. Quum Pompeius Roma ad mare fugisset, Metellus, qui ærarii curam gerebat, volentem ipsum inde pecuniam sumere, prohibuit, occlusitque ærarium. ei moxtem minatus

καταπλαγῆται ἡ τῆ Μετέλλα, Τῆτο, εἶπεν, ὦ νεανίσκε, φῆσαι μοι χαλεπώτερον ἢν ἢ ποιῆσαι. Τῶν ἡ στρατιωτῶν αὐτῷ βραδέως εἰς Δυρράχιον ἐκ Βρενέσις κομιζομένων, λαθὼν ἅπαντας εἰς πλοῖον μικρὸν ἐμβαῖς ἐπεχείρησε διαπλεῖν τὸ πέλαγος. συγκλυσομένη δὲ τῆ πλοῖς ποιήσας τῷ κυβερνήτῃ φανερὸν ἐαυτὸν, ἀνεβόησε, Πίσυε τῇ τύχῃ, γινῆς ὅτι Καίσαρα κομίζεις. Τότε μὲν ἐν ἐκωλύθη, τῆ χαμῶντος ἰχυρῆς ἡρομένης, καὶ τῆ στρατιωτῶν σιωδαμόντων, καὶ ἀειπαθόντων εἰ ἀειμῆρι δυνάμιν ἄλλῳ, ὡς ἀπιστῶν αὐτοῖς. ἐπεὶ ἡ μάχης ἡρομένης νικῶν ὁ Πομπηῖος οὐκ ἐπεξῆλθεν, ἀλλὰ ἀνεχώρησεν εἰς τὸ στρατόπεδον, Τήμερον, εἶπεν, ἡ νίκη ὡστὰ τοῖς πολεμίοις, ἀλλὰ τὸν εἰδὸτα νικᾶν οὐκ ἔχουσιν. Ἐν δὲ Φαρσάλῳ Πομπηῖος ὡσταλαγμένῳ τῷ φάλαγγα καὶ χώραν ἐσάναι ἢ προσδέχεσθαι τὰς πολεμίας παρεγγύσαντος, ἀμαρτεῖν αὐτὸν ἔλεγε τὸν ἔξ Ἰπιδρομῆς μετ' ἐνθασιασμῶ τόνον καὶ ροῖζον ἐκλύσαντα τῆ στρατιωτῶν. Φαρνάκῳ νικήσας τὸν Ποντικὸν, ἔξ ἐφόδου, πρὸς οὗ φίλος ἔγραψε, Ἦλθον, εἶδον, ἐνίκησα. Μετὰ ἡ τῷ ἐν Λιβύῃ τῆ ἀπὸ τὸν Σκιπίωνα φυγῶν ἢ ἦταν, Κάτωντος αὐτὸν ἀνελόντος, Φθονῶ σοι Κάτων, εἶπε, τῆ θανάτου ἢ γὰρ σὺ ἐμοὶ τ' σῆς σωτηρίας ἐφθόνησας. Ἀντώνιον ἡ ἢ Δολοβέλλαν ὑφορομένων ἐνίων, ἢ φυλάττεσθαι

minatus est, confternatōque, Hoc, inquit, mihi, ὁ adolescens, difficilium est dicere quàm facere. Militibus ipsius Brundisio tardè ad Dyrrachium transvehentibus, omnibus ignorantibus lembum conscendit, conatūque est mare trajicere. quum verò naviculam fluctus penè obruerent, aperiens sese gubernatori, exclamavit: Fide fortunæ, sciens te Cæsarem vchere. prohibitus tamen est transmittere tempestatis violentia, & concursu militum ægerrimè ferentium quòd ipsis non confidens alium expectaret exercitum. Commissa pugna quum videret Pompeius, neque persequeretur victor. n, sed in castra reduceret, dixit Cæ-

far: Hodie victoria erat penes hostes, sed non habent qui vincere noverit. Quòd ad Pharsalum Pompeius exercitum instructum stare & expectare hostem iussit, id Cæsar reprehendebat, vehementiam & impetum militum qui sit cursu cum quodam quasi furore in hostem tendentibus, eum enervavisse dicens. Pharnacem Ponticum primo accessu quum superasset, ad amicos scripsit: Veni, vidi, vici. Scipione in Africa pulso victōque quum Cato sibi necem conscivisset: dixit, Invidiam Cato ni mortem, quando is sibi salutem invidisset. Malè suspicantibus de Antonio quibusdam & Dolabella, & ab iis ut sibi caveret

τεως κελδόντων, ἔ τέρας ἔφη δεδιέναι σὺ βαναύσας ἢ λιπῶντας, ἀλλὰ σὺ ἰχνὲς καὶ ὠχρὲς ἐκείνας· δείξας Βεῤῥτον καὶ Κάσιον. Λόγῳ δὲ πρὸς αὐτὸν ἐμπεσοντὸ πρὸς θανάτῳ, ποῖτῳ ἀριστῳ, Ὁ ἀπροσδόκητῳ, εἶπε.

ΚΑΙΣΑΡΟΣ ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΤΟΥ.

Καῖσαρ ὁ πρῶτῳ Ἰπικληθεὶς Σεβαστὸς, ἔτι μαιράκιον ὢν, Ἀντώνιον ἀπῆται διχιχίλιας πεντακοσίας μυριάδας τῷ πρῶτῳ Καίσαρῳ ἀναιρεθέντῳ, ἐκ τῆς οἰκίας αὐτὸν πρὸς αὐτὸν ὁ Ἀντώνιῳ μετῴκειεν· λαοδέναι Ῥωμαίοις βελόμυθῳ τὸ καλαλειφθὲν ὑπὸ Καίσαρῳ, ἐκάσῳ δραχμὰς ἐβδομήκοντα πέντε· ἔ ἢ Ἀντωνίῳ τὰ μὲν χεῖμαλα κατέχοντῳ, ἐκείνον ἢ τῆς ἀπαλήσεως ἀμελεῖν, εἰ σωφρονεῖ, κελδόντῳ, ἐκήρυττε τὰ πατρῷα ἔ Ἰππύρασκε· ἢ τῷ δωρεὰν λαοδὲς, δύνοιαν μὲν αὐτῷ, μῖσῳ ἢ ἐκείνῳ πρὸς τῶν πολιτῶν πρὸς ἐπιποίησεν. Ἐπεὶ ἢ Ῥυμετάλης ὁ τῶν Θρακῶν βασιλεὺς λαοδὲ Ἀντωνίῳ μεταβαλλόμενῳ πρὸς αὐτὸν ἐκ ἐμετρίαζεν παρὰ τὲς πότας, ἀλλ' ἢ ἐπαχθὲς, ὄνειδίζων τῷ συμμαχίαν, προπιῶν τινι τῶν ἄλλων βασιλέων ὁ Καῖσαρ εἶπεν, Ἐγὼ προδοσίαν φιλῶ, προδοτὰς δ' ἐκ ἐπαινῶ. Τῶν ἢ Ἀλεξανδρέων μὲν τῷ ἄλωσιν τὰ δεινότατα πείσεως προδοκῶντων, ἀναβὰς Ἰππὶ τὸ βῆμα ἢ πρὸς αὐτὸν Ἰππὶ Ἀρειον τὸν Ἀλεξανδρέα, φείδεως μὲν τῆς πόλεως ἔφη πρῶτον διατὸ τὸ μέγεθῳ ἢ τὸ κάλλῳ, ἔπειτα

caveret monentibus : Non hos, inquit, metuo ignavos & pingues, sed graciles istos ac pallidos, Brutum monstrans & Cassium. In cœna sermone incidente quodnam mortis genus esset optimum, respondit Inopinatum.

CÆSAR, qui primus Augustus est cognominatus, adolescens etiamnum Antonium reposcebat millies festertium : quam pecuniam ex Julii Cæsaris interfecti domo is abstulerat. cupiebat enim persolvere Romanis legatum Julii, viritim denarios LXXV. Antonio autem pecuniam detinente, ipsumque si sciret abstinere hac postulatione ju-

bente, hæreditatem paternam proscripsit ac vendidit, legatōque persolvendo benevolentiam sibi, odium civium Antonio paravit. Rymetalces Thracum rex ab Antonio ad ipsum defecerat, societatemque hanc immoderatè in conviviis odioseque jactabat : itaque Augustus cuidam reliquorum regum propinans dixit : Ego proditionem amo, proditores non laudo. Quum Alexandrini urbe capta acerbissima quæque expectarent, consensu tribunali Arrium Alexandrinum juxta se statuit, urbique se parcere dixit : primum ob ejus magnitudinem atque pulchritudinem, deinde propter

ἔπειτα διὰ τὸν κλίσιω Ἀλέξανδρον, τρίτον δὲ Ἄρειον τὸν φίλον. Ἀκέσας ᾧ ὅτι Ἔρωσ ὁ τὰ ἐν Αἰγύπτῳ διοικῶν, ὄρευγα τὸν κρα-
 τῆνα πάντων ἐν τῷ μάχεσθαι ἢ ἀήτητον ὄντα πελάμην, ὀπίσθας
 κατέφαγε, μετεπέμψατο αὐτὸν καὶ ἀνέκρινεν· ὁμολογήσαντα δὲ
 ἐκέλευσεν ἰσθὶ νηὸς προσηλωθῆναι. Ἐν δὲ Σικελίᾳ Ἄρειον ἀντὶ
 Θεοδώρου κατέστησε διοικητῶν. Ἐπιδόντων δὲ τινῶν αὐτῷ βιβλίον
 ἐν ᾧ γεγραμμένον ἦν, Φαλακρὸς ἢ κλέπτης Θεόδωρος ὁ Ταρσύς·
 τί σοι δοκεῖ; ἀναγνὼς Καῖσαρ ὑπέγραψε, Δοκεῖ. Παρὰ ᾧ Μαι-
 κιλῶν τῶ συμβιωτῶ καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν ἐν τοῖς γρηθλοῖσι δῶρον
 ἐλάμβανε φιάλῳ. Ἀθιωδώρῳ ᾧ τῷ φιλοσόφῳ διὰ γῆρας εἰς
 οἶκον ἀφεθῆναι δεηθέντι συνεχώρησεν. ἐπεὶ δὲ ἀσπασάμενος αὐτὸν
 ὁ Ἀθιωδώρος εἶπεν, Ὅταν ὀργισθῆς, Καῖσαρ, μηδὲν εἴπῃς μηδὲ
 ποιήσῃς πρότερον ἢ τὰ εἴκοσι ἢ τέσσαρα γράμματα διελθεῖν πρὸς
 ἐαυτὸν, Ἐπιλαβόμενος αὐτὸς τῆς χειρὸς, Ἐτι σοι παρόντων, ἔφη,
 χρεῖαν ἔχω· ἔτι καλέχεν αὐτὸν ὅλον ἐνιαυτὸν, εἰπὼν ὅτι ἐστὶ ἢ σιγῆς
 ἀκίνδυνον γέρας. Ἀκέσας ᾧ ὅτι Ἀλέξανδρος δύο καὶ τετράκοντα
 γεγονώς ἔτη κατεστραμμένους τὰ πλεῖστα, διηπόρει τί ποιήσει τὸν
 λοιπὸν χρόνον, ἐθαύμαζεν εἰ μὴ μείζον Ἀλέξανδρος ἔργον ἠγεῖτο
 τῶ κήσασαι μεγάλῳ ἠγεμονίαν, τὸ διατάξαι τὴν ὑπάρχουσαν.

Γρά-

autorem ejus Alexandrum, denique in gra-
 tiam amici sui Arii. Erotem, suum in
 Ægypto procuratorem, audiens coturni-
 cem quæ in pugna omnes vinceret, insu-
 perabilisque esset, emissit atque comedisse,
 accivit, & inquisivit: factumque malo
 clavis affigi jussit. Siciliæ procuratorem
 Arium loco Theodori constituit: quum-
 que ei quidam libellum exhibuisset, in quo
 scriptum erat: Calvus aut fur est Theo-
 dorus Tarfensis: quid tibi videtur? sub-
 scripsit, Videtur. A Mæcenate, quicum
 vitam agebat, quotannis in natalitiis dono
 accipiebat pateram. Athenodoro philo-

sopho domum redeundi ob senectutem pe-
 tenti veniam, concessit. qui quum valedi-
 cens ei hæc verba protulisset: Quum ira-
 sceris, Auguste, nihil antè vel dixeris vel
 feceris quàm tecum xxiv orationis ele-
 menta repetieris: manu ejus arrepta Au-
 gustus, Etiamnum, inquit, tua mihi opus
 est præsentia, ac per totum porrò annum
 secum detinuit, Silentii, inquit, tutum
 esse præmium. Audito Alexandrum, quum
 annos natus xxxi i plerâque subegisset, an-
 xium fuisse de materia agendi ad reliquum
 tempus: Miror, inquit, Alexandrum non
 existimasse majoris esse operæ imperium.

partura.

Γράψας τὸν πᾶσι τῶν μοιχῶν νόμον, ἐν ᾧ διώριται πῶς δεῖ κεί-
 νεας εἶναι ἐν αἰτίαις ἡγομῶν, καὶ πῶς δεῖ κολάζεσθαι εἰς αἰόνας,
 εἶτα προπεσῶν ὑπὸ ὄργῆς τὸν ἐπὶ Ἰαλίας τῇ θυγατρὶ διαβεβλη-
 μένον νεανίσκον ἔτυπτε ταῖς χερσίν. ἐκείνους δὲ ἀναβοῶντων, Νόμον
 ἔθηκες, ὦ Καῖσαρ, ἔτω μεμνήσθην ὥστε τὴν ἡμέραν ἐκείνῃ παραι-
 τήσασθαι τὸ δαῖπνον. Γάϊον δὲ τὸν θυγατρειδὲν εἰς Ἀρμενίαν ἀπο-
 στέλλων ἠτέϊτο παρὰ τῶν θεῶν δούλιαν ἀπὸ τῆς Πομπηίας, τόλ-
 μαν δὲ τῆς Ἀλεξάνδρου, τύχῃ δὲ τῆς ἑαυτοῦ ὡδρακαλεσθῆσαι.
 Ῥωμαίοις δὲ τὸ δόξαι ἐλεγεῖν ἀπολείψαι διάδοχον, ὃς ἐδέποτε περὶ
 τῆς αὐτῆς πράγματι δις ἐβελούσατο. Τιβέριον λέγων. Θεορυθύντας
 δὲ τὰς ἐν ἀξιώμασι νέας κατασεῖλαι βελούμην, ὡς ἐ προσεί-
 χον, ἀλλ' ἐθορύβην, Ἀκρόατε, εἶπεν, νέοι γέροντες, ἔ νέες γέροντες
 ἦκον. Τῶν δὲ Ἀθηναίων δῆμος ἐξημαρτηκέναι τὴν δόξαν, ἔγρα-
 ψεν ἀπὸ Αἰγίνης οἷος μὴ λανθάνειν αὐτὰς ὄργιζομένης. ἔ γὰρ ἂν
 ἐν Αἰγίνῃ διαχειμάσειν. ἄλλο δὲ ἐδὲν ἔτε εἶπεν αὐτὰς, ἔτε ἐποίησε.
 Τῶν δὲ Εὐρυκλέους κατηγορῶν ἐνὸς ἀφειδῶς καὶ καλακόπως παρρησια-
 ζομένης, καὶ παραχθέντων εἰπεῖν τι τοιοῦτον, Εἰ ταῦτά σοι, Καῖσαρ,
 ἐ φαίνεται μεγάλα, κέλυσσον αὐτὸν ἀποδενῆναι μοι Θουκυδίδε τῆς
 ἐβδόμῃ. διὸ ὄργισαίς ἀπάγειν ἐκέλευσε πυθόμενος δὲ ὅτι τῶν
 ἀπὸ

partum bene constituere, quàm parare. Lata de adulteris lege in qua de reorum ejus flagitii judicio & supplicio erant omnia definita, postea in adolescentem qui cum Julia adulterium commisisse dicebatur, iratus irruit, manibusque eum pulsavit. qui quum exclamaret, Legem tulisti, o Cæsar: ita pœnitudine est correptus ut cœnam ea die recusaverit. C. Cæsari filix suæ filio, quum eum in Armeniam mitteret, precatus est à diis gratiam Pompeii, audaciam Alexandri, fortunam suam concedi. Romanis autem se imperii sui hæredem relicturnum dixit qui nunquam bis una de re consultaverit: Tiberium innuens. Tu-

multuantes juvenes qui in honore erant volens compescere, quum non animum adverterent, sed obstreperent: Audite, inquit, juvenes senem, quem juvenem senes audiverunt. Quod peccasse aliquid videbatur populus Atheniensis, ab Ægina scripsit ad eum: Existimo non vos fallere me irasci vobis: alioqui enim non exegissem hycem Æginæ. Aliud nihil vel dixit eis vel fecit. Quum unus de Euryclis accusatoribus effusius libertate dicendi & ad fastidium usque usus, ad hæc verba prolapsus esset: Si hæc tibi, Cæsar, non videntur magna, recitare eum mihi jube septimum Thucydidis, iratus Augustus eum se inde auferre:

96 ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ ΒΑΣΙΛ. ΚΑΙ ΣΤΡΑΤ.

Ἐπὶ Βρασίδῃ γεγονότων ὑπόλοιπῳ ἔτος ἐσι, μετεπέμψατο, καὶ
μέτεια νεθετήσας, ἀπέλυσε. Πείσωντῳ δὲ τὴν οἰκίαν ἐκ θε-
μελίων ἀχρὶ πάσης σέγης Ἰπμελῶς οἰκοδομῆντῳ, Εὐθυμον, ἔφη,
με ποιῆς, ἕτως οἰκοδομῆς ὡς αἰδῆς τῆς Ῥώμης ἐσομένης.

aufferre jussit: audiens autem esse eum de
Brafidæ posteris superstitem, accivit, ver-
bisque mediocriter castigatum dimisit.
Pisone domum à fundamentis usque ad

summum tectum accuratè exædificante :
Animum, inquit, exhilaras meum, ita
ædificans acsi Roma sit futura sempit-
terna.

ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ ΛΑΚΩΝΙΚΑ.

ΑΓΑΣΙΚΛΗΣ ὁ Λακεδαιμονίων βασιλεὺς θαυμάζοντός
τινός ὅτι φιλήκοός ὢν ἐπρὸς δέχεται Φιλοφάνην τὸν σο-
φιστῶν, ἔφη, Τέτων χερίζω μαθητὴς εἶναι ὢν εἰμι ἢ υἱός.
Πρὸς ᾧ τὸν εἰπόντα πῶς ἂν τις ἀδοξοφύροισι ὢν ἀρχεῖν ἀσφαλῶς δύ-
ναίτο, Ἐὰν ἔτιωσ, ἔφη, αὐτῶν ἀρχὴ ὡσπερ οἱ πατέρες τῶν υἱῶν.

ΑΓΗΣΙΛΑΟΥ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ.

Ἄγησίλαός ὁ μέγας πρὸς ἄποτον ποτὲ λαχὼν συμποσίαρχός, ἐρω-
τηθεὶς ὑπὸ τῆς οἰνοχόου πόσον ἐκάσῳ προσφέρει, Εἰ μὲν πολὺς οἶνός ἐστι
παρεσκευασμένός, ὅσον ἐκάσῳ αἰτεῖ· εἰ δὲ ὀλίγός, φησὶν, ἴξ ἴσου
δίδου πάσι. Κακῆρις δὲ τινός ἐμμόνως ὑπομείναντος βασιλέως, Ὡς
σφόδρα πονηρός, εἶπεν, ἄνθρωπός, εἰς μοχθηρὰ ἢ αἰχρὰ πράγματα
τὴν

ΑΠΟΡΗΤΗΓΜΑΤΑ ΛΑΚΩΝΙΚΑ.

ΑGasicles Lacedæmoniorum rex, cui-
dam miranti quod auditionis aliàs stu-
diosus Philophanem tamen sophistam non
admitteret, respondit, se debere eorum esse
discipulum quorum etiam filius esset. Idem
interrogatus quomodo princeps absque sti-
patoribus esse posset tutus, respondit: Si
subditis ita imperaret ut pater filiis.

Agelilaus magnus ille forte quodam in
convivio magisterium nactus, pincernæ
interroganti quantum cuique convivarum
vini juberet apponi: Si multum, inquit,
vini in promptu est, cuius quantum poscet
fundito: si parum, æqualiter inter omnes
distribue. Malefico quodam constanter tor-
menta perpetente, Quam valde, ait, ma-
lus

τὴν ὑπομονὴν καὶ καρτερίαν καταθέμεν. Ἐπαινεῖν δὲ τινὲς ῥήτορα ἐπὶ τὸ δυνάμει αὐξάνειν τὰ μικρὰ πράγματα, Οὐδὲ σκυλοτόμον, ἔφησεν, ἠγῆμαι σπερδαῖον, ὅς μικρῶ ποδὶ ὑποδήματα μεγάλα φοιτῆσι. Φαυδρὸν δὲ τινὸς πόλις πρὸς αὐτὸν, Ὁμολόγηκας ἢ πολλάκις τὸ αὐτὸ λέγοντι, Ναὶ δῆτα, εἰ δ' ἔστι δίκαιον, ἔφη, εἰ δὲ μὴ, ἔλεξα μὲν, ὁμολόγησα δὲ ἔ. ἐπειπόντι δὲ, Ἀλλὰ μὴ δαίτῃς βασιλεῖς ἐπιτελεῖν ὅτι κεν κεφαλῇ κατανύσωσιν, Οὐ μᾶλλον, ἔφη, ἢ τῆς προσιόντας τοῖς βασιλεῦσιν αἰτεῖσθαι δαίτῃς τὰ δίκαια ἢ λέγειν, σοχαζομένους τε τῆ καρεῖ ἢ τῆ ἀερόζοντι τοῖς βασιλεῦσιν. Ὅποτε δὲ ψευδῶν ἢ ἐπαινουῶν τινῶν ἀκούοι, ἔχῃ ἥτιον ὤτεο δαίτῃς καταμανθάνειν τῆς τῶν λεγόντων τρόπος ἢ ἀεὶ ὧν λέγοιεν. Ἐτι δὲ παῖδα αὐτὸν ὄντα, γυμνοπαίδας ἀγομῆς, ὁ χοροποιὸς ἔστησεν εἰς ἀσημον τόπον· ὁ δὲ ἐπέδη, καὶ πρὸς ἡδὴ βασιλεῦς ἀποδεδειμένον, ἢ εἶπεν, Εὐγε· δείξω γὰρ ὅτι ἔχῃ οἱ τόποι τῆς ἀνδρας ἐντίμως, ἀλλ' οἱ ἀνδρες τῆς τόπος ἐπιδεικνύσιν. Πρὸς αὐτὸν δὲ τινὲς αὐτῶν ἰατρῶν ἀειρεστώτεραι θεραπείαν ἢ ἔχῃ ἀπληῶ, Νὴ τῶ θεῶ, φησὶν, εἰ ἔ πάντως μοι πρόκειται ζῆν, ἔδ' εἰ πάντα ἀναδέχομαι. Ἐφεσῶς δὲ πόλις τῶ βωμῶ τῆς Χαλκιοίκης βουτῶν, ἐπειδὴ φθίει αὐτὸν ἔδακεν, ἔ διετράπη· λαβὼν δὲ ἀειφανῶς ἐναντίον πάντων ἀπέκλεινε, προσειπὼν, Νὴ τῆς θεῶς ἠδέως τὸν ἐπίβου-

λον

Ius hic homo est, in res malas ac turpes tolerantiam perseverantiamque impendens! Laudante quodam rhetorem quod magna dicendi facultate res parvas exaggeraret: Ne futorem quidem, inquit, probum putem qui parvo pedi magnum circumdet calceum. Dicenti quodam, Assensus es, idque repetenti sæpius: Omnino, inquit, assensus sum, si res iusta est: sin minus, dixi sane, verum assensus non sum. inferentique, At vero reges par est implere *Quod capite annuerint*: — respondit: Non magis quam æquum est ut qui regem accedunt, petant dicantque iusta, considerato quid occasio & decorum regis ferat. Quoties laudantes aut vituperantes audiret, censebat non minus dicentium mores cognof-

cendos esse quam eorum de quibus dicerent. Puerum ipsum etiamnam, quum puerorum nudorum exhiberetur spectaculum, chori magister loco obscuro constituerat. obtemperavit, quanquam jam rex designatus, ita fatus: Bene habet. ostendam enim non loco virum, sed viro locum cohonestari. Medico quodam rationem medendi corporis malo ei demonstranti non simplicem, sed multis subtilibus ac supervacaneis admixtam: Æcastor, inquit, nisi mihi vita est destinata, non sum victurus etiam omnibus istis usurpatis. Adstant aliquando aræ Minervæ quæ ab æde ærea Chalciæcus dicitur, bovemque immolans, morsus a pediculo, nihil reveritus, in conspectu omnium arripuit eum & occidit, his additis verbis: Per deos, jucundum est ulcisci

λον ἢ ἐπὶ τῷ βωμῷ. Ἄλλοτε ἰδὼν μὲν ἐλκόμηνον ἐν θυρίδι ὑπὸ παιδαίει κρατουῦντος, ἐπεὶ ὁ μὲν ἐπηρεαφεὶς ἔδακε τὴν χεῖρα τῷ κρατουῦντι, ἢ ἐφυγῆ, ἐπιδείξας τοῖς παρῆσιν, εἶπεν, Ὅταν τὸ ἐλάχισον ζῶον ἔτως ἀμυῖται τὰς ἀδικουῦσας, τί τὰς ἀνδρας προσήκει ποιεῖν λογίζεσθαι; Βελόμηνος δὲ τὸν πρὸς τὸν Πέρσιον συστήσας πόλεμον, ἕνεκα τῆς ἐλευθερωσῆαι τὰς ἐν τῇ Ἀσίᾳ Ἑλλήνας, τῷ κατὰ Δωδώνῳ Διὸς ἐχρήσατο μαντεῖω. κελύσαντος δὲ ὅπερ ἔστιν ὡς δοκεῖ στρατεύεσθαι, τὸ χρησθὲν ἀνήγγειλε τοῖς Ἐφόροις· οἱ δὲ ἐκέλευσαν αὐτὸν ἢ εἰς Δελφὸς ἀφικόμηνον παρὲς τῶν αὐτῶν πωθάνεσθαι. πορευθεὶς οὖν εἰς τὸ μαντεῖον, ἐπηρώτησεν οὕτως, Ἄπολλον, ἢ δοκεῖ σοι ὃ ἢ τῷ πατρί; σιωνάνεσσι δὲ, αἰρεθεὶς ἔτως ἐστρατεύεσθαι. Ἐπεὶ δὲ Τισαφέρνης ἐν ἀρχῇ μὲν φοβηθεὶς τὸν Ἀγησίλαον, ἐποίησεν ἀπονδῆς, τὰς πόλεις αὐτῷ τὰς Ἑλληνικὰς ἀφῆσεν ἀυτονόμως βασιλεύεσθαι, μετὰ πεμψάμηνος δὲ παρὰ τῆς βασιλέως πολὺ στρατόμαχον, πόλεμον κατέγγειλεν αὐτῷ εἰ μὴ ἀπίοι τῆς Ἀσίας· ἀσμένος τὴν παρὰ βασιλίσσιν δεξάμηνος, ὤρμησε μὲν ἢ ἐπὶ Καρίαν προάξων· ἐπεὶ δὲ τὴν δυνάμιν τῆς Τισαφέρνης ἀφείσαντος, ἄρας εἰς Φρυγίαν ἐπέβαλε· ἢ λαβὼν πόλεις πλείστας ἢ χρημάτων πληθύνθη, ἔφη τοῖς φίλοις, Ἀποσπεισάμηνον μὲν ἀδίκως, ἀσεβῆς· τὰς δὲ πολέμους παρὰ λογίζεσθαι, ἢ μόνον δίκαιον ἢ ἐπίδοξον, ἀλλὰ

ulcisci insidiatorem, etiam ponere aram. Alio tempore videns murem a puero tenente trahi de fenestra, eumque mordere manum tenentis ac profugere, re iis qui aderant ostensa dixit: Quando minimum animalculum sic propulsat vim illatam, quid existimandum est viros debere facere? Bellum regi Persarum illaturus liberandorum gratia Graecorum qui in Asia erant: oraculum Dodonaeum consuluit. acceptoque responso ut expeditionem sicuti animo agitabat, ita susciperet, id responsum Ephoris exposuit: hi eum iusserunt Delphos proficisci, deque eadem re fortem sciscitari. Eo itaque quum venisset, ita rogavit: Apollo, idemne tibi videtur quod patri?

Eoque adstipulante imperator creatus, expeditionem fecit. Ejus in belli initio Tisaphernes Agesilaum metuens, pacis impetrandae causa promiserat, regem urbibus Graecis libertatem, & quas ipsae haberent legum usum permitturum: mox magnis a rege evocatis ad se copiis bellum ei denunciavit, nisi Asia decederet. Grata fuit haec perfidia Agesilao, simulansque in Cariam se ducturum, quum eo cogeret suas copias Tisaphernes, converso itinere in Phrygiam irrupit, plurimisque urbibus & ingenti potitus est pecunia. Quum quidem amicis dixit, Impium esse injuste fidem datam violare: hostes autem decipere, non justum modò esse & laudabile, sed

ἀλλὰ καὶ ἡδὺ καὶ κερδαλέον. Τοῖς δ' ἵπποῦσιν ἐλαττώθεις, ἀνεχώρη-
 σεν εἰς Ἐφεσον, καὶ τοῖς δὴπόροις προεῖπε παρέχειν ἵππον ἀντ' ἐαυτοῦ
 καὶ ἄνδρα, καὶ δόλοῦμόν τῆς στρατείας. ὥστε ταχὺ σωθήθησαν καὶ ἵπποι
 καὶ ἄνδρες Ἰππιδεῖοι ἀντὶ δειλῶν καὶ πλεσίων. καὶ τὸν Ἀγαμέμνονα ἔφη
 ζῆλῶν καὶ γὰρ ἐκείνον θήλειαν ἵππον ἀγαθὴν λαβόντα, κακὸν ἄνδρα καὶ
 πλεσιον τῆς στρατείας δολοῦσαι. Ἐπεὶ ὁ κελδύσανος αὐτῷ τὰς ἀίχ-
 μαλώτας γυμνὰς πωλεῖν, Ἰππιδασκον οἱ λαφυροπῶλαι καὶ τὸ μὲν
 ἐδῆτο ἦσαν ὠνήαι πολλοί, τῶν δὲ σωμάτων λυκῶν καὶ ἀπαλῶν παν-
 τάπασι διὰ τὰς σκιαραφίας καλεγέλων ὡς ἀχέισων καὶ μηδενὸς ἀξίων.
 Ἰππιδας ὁ Ἀθησίλαος, Ταῦτα μὲν, εἶπεν, ὑπὲρ ὧν μάχεσθε, ἔτοι ὁ
 οἷς μαχεῖσθε. Τρεψάμενος δὲ πρὸς Λυδίαν Τισαφέρνην, καὶ πλείους
 ἀνελὼν κατέτρεχε τὴν βασιλείως χώρας. τὰτα δὲ χεῖματα αὐτῷ προπέμ-
 ψανος καὶ ἀξιουῶτος διαλύσαντος τὸν πόλεμον, ὁ Ἀθησίλαος τῆς μὲν
 εἰρωσύνης ἔφη τὴν πόλιν εἶναι κυρίαν, τὰς δὲ στρατιώτας πλετίζων ἠ-
 δεῖτο μᾶλλον ἢ αὐτὸς πλετῶν. καλὸν δὲ νομίζεν Ἑλλήνας εἰ δῶρα
 λαμβάνειν ἀπὸ τῶν πολεμίων, ἀλλὰ λάφυρα κτεῖσθαι. Μεγαβύτης δὲ
 τῷ Σπιθριδάτου παιδὸς ὃς ἦν κάλλιστος τὴν μορφῇ, προσελθόντος
 αὐτῷ ὡς ἀπασομοῦχος καὶ φιλήσοντος διὰ τὸ σφόδρα δοκεῖν ἀγαπᾶσαι,
 ἐξέκλινεν ὡς δ' ἐπαύσατο ἐκείνῳ προσίων, ἐπεζήτησεν αὐτὸν ὁ Ἀθη-
 σίλαος.

suave etiam ac lucrosum. Equis quum destitueretur, Ephesum reversus est, opulentisque injunxit ut pro se quisque equum virumque præberet, hocque pacto ipse vacationem militiæ haberet. ea ratione subito equi equitesque idonei timidorum divitumque loco collecti sunt. qua in re imitari se Agamemnonem dicebat, qui accepta bona equa hominem ignavum ac divitem militiæ immunem fecisset. Vendentibus nuda mancipia (quæ ceperat ex hoste) sectoribus & vestium multis existentibus emptoribus, corpora autem alba & omnino tenera ob educationem intra parietes & in umbra factam omnibus deridentibus, quippe inutilia & nauci: adsistens

Agesilaus, Hæc, inquit, sunt propter quæ: isti, adversus quos pugnatis. Apud Lydiam quum ingenti hostium strage Tisaphernem profligasset, & regis ditionem popularetur, isque pecuniam dono ipsi mitteret, pacificationemque posceret, respondit, Pacis compositionem fore in republicæ Spartanæ potestate: se ditandis militibus magis delectari quàm opibus possidendis: hoc autem sibi pulchrum videri, si Græci non accipiant ab hostibus dona, sed manubias adipiscantur. Megabutem Mithridatis F. qui erat formosissimus, offerendi osculi gratia accedentem (admodum enim amari se putabat) declinaverat. quumque is finem fecisset accedendi,

re qui-

σίλαθ. τῶν δὲ φίλων φαρμάων ὡς αὐτὸς εἶη αἴτιθ, τρέσας τὸ τῷ καλῷ φιλήμαθ ἐλθεῖν, ἢ μὴ ἀπὸ δειλίας ἤξειν ἐκείνον· χρονον ἐκ ὀλίγον πρὸς αὐτῷ γρομῆθ ὁ Ἀγισίλαθ ἢ διασιωπήσας, Οὐδέν, ἔφη, δεῖ πείθειν ἐκείνον ὑμᾶς. ἐγὼ γὰρ μοι δοκῶ τῷ τοιούτων βέλτερος ἐπάνω εἶναι ἢ τῷ εὐανδρεστάτῳ τῷ ἀντίεταγμῶν πόλιν κτ' κράτος ἐλεῖν· ἀμεινον γὰρ ἑαυτῷ φυλάττειν τῷ ἐλευθερίαν τῷ ἐτέρων ἀφαιρεῖσθ. Ταῖς ἄλλα ἀκρεβῆς ὦν ἢ νόμιμθ, ἐν τοῖς φιλικοῖς πράγμασιν ἐνόμιζε πρόφασιν εἶναι τὸ λίαν δίκαιον πρὸς αὐτῶς. φέρεται γοῦν Ἰπσιόλιον αὐτῷ παραγεμῆρου τινὰ τῷ φίλων πρὸς Ἰδαία τὸν Κᾶρα, ἔτω, Νικίας εἰ μὴ ἐκ ἀδικεῖ, ἀφες· εἰ ἢ ἀδικεῖ, ἐμοὶ ἀφες· πάντως ἢ ἀφες. Ἐν μὲν οὖν τοῖς πλείοσις ὑπὲρ τῶν φίλων τοιῶτος Ἀγισίλαθ. ἐστὶ ἢ ὅπως πρὸς τὸ συμφέρον ἐχρηῖο τῷ καιρῷ μᾶλλον. ἀναζυγῆς γοῦν ποιε γρομῆρης θορυβωδεσέρας, ἀσθενουῶτα καλαλιπῶν τὸν ἐρώμῆρον, ἐκείνους δεομῆς ἢ ἀνακαλουῖθ μτ' δακρυῶν αὐτὸν, Ἰπσιόφεις εἶπεν, Ὡς χαλεπὸν ἐστὶν ἐλεεῖν ἅμα ἢ φρονεῖν. Δίαίαν ἢ τῷ πρὸς τὸ σῶμα ἐδὲν ἀμείνονα τῶν σωόντων εἶχε· κόρα μὲν ἢ μέθης τὸ πρῶτον ἀπεχούμῃθ, ὑπὸν ἢ ἐδασσότη ἀλλ' ἀρχομῶν ὑπὸ τῶν πράξεων χρομῆθ. πρὸς ἢ θάλπθ οὕτω ἢ ψύχθ εἶχεν, ὡς ἐμὸνθ ἀεὶ χρομῆς ταῖς ὥραις· ἐν μέσοις ἢ τοῖς στρατιώταις σκλεωῶν, ἐδενὸς

requirebat eum ultró. tum amicis dicentibus ipsum esse in culpa, qui pulchri osculum formidasset, præ timore non amplius venturi: paululum tacitè secum meditatus Agefilaus, Nihil, inquit, attinet eum à nobis adduci persuadendo. malle enim mihi videor huiusmodi vincere cupiditates quàm populosissimam hostium repugnantium urbem capere. melius est enim suam ipsius conservare libertatem quàm aliis eam adimere. Cætera accuratus & justus, in amicorum causis existimabat nimiam justitiam prætextum esse contra eos. Fertur sanè epistolum ejus pro amico apud Hidrieum Carem sic intercedentis, tale: Si infons est Nicias, missum eum fac: si autem fons est,

mea causa dimitte: omnino autem dimitte. Ac in plerisque sanè amicorum rebus talis fuit Agefilaus. est tamen ubi occasionem ad utilitatem potius accommodavit. Castra enim aliquando movens nonnullo cum tumultu, invalidum à tergo relinquens amasium precantem, & cum lacrymis revocantem, conversus: Difficile est, dixit, simul misereri & sapere. Victus ratione nihilo quàm qui unà degebant usus est meliore. abstinuit omnino satietate & crapula: somno usus est non ut domino, sed eum actionibus habuit suis obedientem. Frigus & æstum ita facilè tulit ut solus tempestatibus anni uteretur. Tentorium in medio militum habens, nullo meliorem

ἐδενὸς ἀμείνονα κοίτῳ εἶχε. διετέλει δὲ λέγων, τὸν ἀρχοῦλα προσήκειν ἔ μαλακία ἢ τρυφῇ, καρτερία δὲ ἢ ἀνδρεία τῶν ἰδιωτῶν φειεῖται. Πυθολύξ γὰρ τινῶν τί φειεποίησαν οἱ Λυκῆργ νόμοι τῇ Σπάρτῃ, Καταφρονεῖν, ἔφη, τῶν ἡδονῶν. Πρὸς δὲ τὸν Ἐπιθαμάζουλα τῷ μελειότηλα τῆς ἐδῆτῶ ἢ τῆς τρυφῆς αὐτῶ ἢ τῶν ἄλλων Λακεδαιμονίων, Ἀντι ταύτης, ἔφη, τῆ διαίτης, ὧ ξένε, τῷ ἐλευθερίαν ἀμώματα. Ἄλλα δὲ προτρεπολύξ ἀνέειπε, ἢ λέγοντῶ, διὰ τὸ τῆ τύχης ἀδελον, μήποτε καιρὸς τέτε γρή), Ἄλλ' ἐγὼ, εἶπεν, ἐμαυτὸν ἐθίζω λέγων ὡς ἐν μηδεμιᾷ μεταβολῇ μεταβολῶ ζῆεῖν. Καὶ πρεσβύτης δὲ γρούλυτῶ, τῇ αὐτῇ ἀγωγῇ ἐχεῖτο. πρὸς οὖν τὸν πυθολύξον δ.ότι σφοδρῶ χειμῶντῶ ὄλιος ἀχίτων φειερχε), εἰς τέτο τῆ ἡλικίας ἦκων, Ἰνα, ἔφη, οἱ νέοι μιμῶν) φειεδείμα ἐχούτες τὲς πρεσβυάτης ἢ ἀρχοῦλας. Θάσιοι δὲ τῷ χῶραν αὐτῶν διαπορδουλύξ μτ) τῆ τραιδύμαος, ἀλφίλα ἢ χλωῶς ἢ τραγήματα ἢ μελίπηκλα ἢ ἄλλα παντῶδα πὰ βρώμαλά τε ἢ πόμαά πολυτελῆ ἐπεμψαν· μόνα δὲ τὰ ἀλφίλα δεξάμυρος, τὰ λοιπὰ ἀπάγειν ἐκέλευσεν ὀπίσω τὲς κεκομικότας, ὡς ἐδὲν αὐτοῖς ὄντα χέσιμα. λιπαρούλων δὲ ἢ δεομένων πάντως λαβεῖν, ἐκέλευσεν αὐτοῖς τοῖς εἴλωσι διαδῆναι. πυθολύξον δὲ τῷ αἰτίαν, ἔφη, Τὲς ἀνδραγαθίαν ἀσκοῦνλα τὰς τοιαύτας λιχινείας ἐχ ἀρμόζει προσίειπε. τὰ γὰρ δελεάζουλα τὲς ἀνδραποδώεις, τῶν ἐλευθῆρων

ἀλλό-

lectum habuit. Assiduè in ore hoc habebat, ducem non mollicie & luxu, sed tolerantia ac fortitudine debere subditis anteire. Itaque cuidam interroganti quid boni leges Lycurgi Spartanis attulissent, respondit, Contemptum voluptatum. Admiranti ejus reliquorumque Lacedæmoniorum in vestitu & victu frugalitatem: Hac, inquit, è femente vitæ libertatem metimus. Hortanti ut aliquid de severitate victus remitteret, monentique ob incerta casuum fieri posse ut postmodo nunquam vivere mollius detur, respondit: Ego verò me adsuafacio ut in nulla mutatione mutationem quæram. Senior etiam factus, ean-

dem vivendi tenuit rationem. ideò quærenti cur magno in frigore tanto ipse natu sine tunica obambulare, respondit: Ut imitentur juvenes exemplum seniorum atque principum. Thasi per agrum ipsorum cum exercitu transeunti farinam, anferes, bellaria, placentas, aliòsque cibos sumptuosos potúsque miserunt. solam autem farinam accepit, reliqua eos, ut nulli usui sibi futura, auferre jussit. quum instarent utque omnino acciperet precarentur, in fervos distribuere jussit. quærentibúsque causam, dixit, qui virtutem colunt, eos non admittere hujusmodi gulæ delicias. aliena enim à liberis ea esse quibus servilia ingenia

ἀλλότεια. Πάλιν ὃ τῷ Θασίων, διὰ τὸ δοκεῖν μέγα ἰσθ' αὐτῶ ἐυ-
εξετεῖσθαι, ναοῖς αὐτὸν ἢ ἀποθεώσσει τιμησάντων, ἢ παρὶ τέττα πρεσβεί-
αν ἀποσειλάντων, ἀναλὺς τὰς τιμὰς ἀς αὐτῶ προσήνεκαν οἱ πρέσβεις,
ἠρώτησεν εἰ ἢ παλαις αὐτῶν ἀποθεοῦ ἀνθρώπος δύνα'. Φαρμῶν ὃ,
Ἄγετ', ἔφη, ποιήσατε πρώτους ἐαυτοῖς, καὶ τέτ' ἂν πράξῃτε, τότε πι-
εθύσω ὑμῖν ὅτι καμὲ δωθήσεθε θεὸν ποιῆσαι. Τῶν ὃ ἐπὶ τ' Ἀσίας
Ἑλλωικῶν ἐθνῶν ψηφισαμῶν ἐν ταῖς ἐπιφανεστάταις πόλεσιν εἰκό-
νας ἀνιστῶν αὐτῶ, προσέγραψεν, Ἐμῶ μηδεμία εἰκὼν ἔσω, μηδὲ
γραπτή, μηδὲ πλαστὴ, μηδὲ καλασκυασή. Θεασάμηνθ' ὃ ἐπὶ τ'
Ἀσίας οἰκίαν τετραγώνοις ὠρθομῶν δοκοῖς, ἠρώτησε τὸν κεκλημῶν
εἰ τετράγωνα παρ' αὐτοῖς φύε' ξύλα. Φαρμῶν ὃ ἔ, ἀλλὰ στρογγύ-
λα, Τί οὖν; εἶπεν, εἰ τετράγωνα ἴω, στρογγύλα ἐτελεῖτε; Ἐρωτηθεὶς
δὲ ποῦ ἄχει τίνθ' εἰσιν οἱ τ' Λακωνικῆς ἔροι, τὸ δόρυ κραδάνας, εἶ-
πεν, Ἄχεις ἔ τέτο φθάνοι. Ἄλλω ὃ ἐπιζηοῦνθ' διὰ τί ἀτείχι-
σος ἢ Σπάρτη, ἐπιδείξας τὰς πολίτας ἐξωπλισμῶν, Ταῦτά ἐσιν,
εἶπε, τὰ Λακεδαιμονίων τείχη. Ἄλλω ὃ τὸ αὐτὸ ἐπιζηοῦνθ' Οὐ
λίθοις δεῖ ἢ ξύλοις τελειχίασθαι τὰς πόλεις, ἔφη, ταῖς δὲ τῶν ἐνοικοῦντων
δρεῖαῖς. Τοῖς δὲ αὐτῶ φίλοις παρήγγειλε μὴ χεῖμασιν, ἀνδρεία δὲ
καὶ δρεῖη σπαστάζειν πλεῖν. Ὅποτε δὲ βέλοισι ἔργον τὶ ταχέως
ἰσθ'

nia aliciuntur. Rursum Thasiis eum quòd magna ab ipso se adeptos beneficia fentirent, templis divinisque honoribus venerantibus, eaque de re legatos mittentibus: ut legit quos honores sibi decernerent, quæfivit è legatis an civitas ipsorum homines in deos posset convertere. quum affirmarent, Agedum, inquit, vos ipsos primùm deos facite: eo factò, credam vobis posse me quoque à vobis in deum mutari. Quum Græcæ in Asia gentes decrevissent ei in nobilissimis urbibus statuas ponere: rescriptit: Nullum mei esto simulacrum neque pictum, neque fictum, neque artificio ullo adornatum. Conspicatus in Asia domum quadrangulis laqueatam trabibus, do-

minum ejus interrogavit ecquid ibi locorum arbores nascerentur quadrangulæ. respondenti, non, sed rotundæ: Quid ergo, inquit, an si quadrangulæ nascerentur, rotundas faceretis? Interrogatus olim quòd usque fines Laconicæ pertingerent: hastam vibrans, Quousque, inquit, hæc pervenit. Alii interroganti cur Sparta muris careret, cives commonstrans armatos, istos esse dixit Spartæ muros. Alteri hac ipsa de re percunctanti respondit, urbes non lapidibus & lignis, sed virtute inhabitantium debere esse munitas. Hortatus est amicos suos ut non pecuniæ, sed fortitudinis & virtutis fiant locupletes. Si quando aliquid vellet celeriter à militibus peragi, id primus

ὑπὸ τῶν σπαρτιῶν γῆρας, αὐτὸς πρῶτος ἐφήπτετο ἐν ὄψει ἀπάντων. ἐμεγαλύνετο ἢ ἐπὶ τῷ μηδενὸς ἦτιον ποιεῖν, καὶ ἐπὶ τῷ ἀρχεῖν ἐαυτῷ, μᾶλλον ἢ ἐπὶ τῷ βασιλεύειν. Θεωρήσασθε δέ τινος Λάκωνα χωλὸν ἐπὶ πόλεμον Ἰξίοῖνα, ἢ ἵππον Ζηλοῦντος, Οὐκ αἰδάνη, ἔφη, ὅτι ἐφθόνων ἀλλὰ μῆρόνων ὁ πόλεμος χρεῖαν ἔχει; Ἐρωτώμενος ἢ πῶς μεγάλῳ δόξαν ἀειποιήσατο, Θανάτῃ καταφρηήσας, ἔφη. Ἐπιζηλοῦντος δέ τινος διὰ τί Σπαρτιάται μετ' αὐτῶν ἀγωνίζον), ἔφη, Ἴν' ὅταν πρὸς ῥυθμὸν βαίνωσιν, οἱ τε δειλοὶ καὶ οἱ ἀνδρείοι φανεροὶ ὄντι. Μακαρίζοντος δέ τινος τὸν Περσῶν βασιλέα ἰόνον κομιδῇ ὄντα, εἶπεν, Ἀλλ' εὐδὲ Πείραμος ταύτῃ ἔχων τὴν ἡλικίαν ἠτύχησε. Πολλῷ ἢ τῷ Ἀσίας ὑφ' ἐαυτοῦ ποισάμενος, διέβητο χωρεῖν ἐπ' αὐτὸν βασιλέα, ὅπως παύσῃ χολῶν αὐτὸν ἀγῶνα ἢ διαφθείρῃ τὰς τῆν Ἑλλήνων δημαγωγίας. μελαπεμφθεῖς ἢ ὑπὸ τῆν ἐφόρων ἕνεκα τῷ τῷ περσικῷ τὴν Σπάρτην Ἑλληνικῷ πολέμῳ αἰτίας, διὰ τὰ ὑπὸ Πέρσῃ διαπεμφθέντα χημάτια, εἰπὼν τὸν ἀγαθὸν ἀρχοντα δεῖν ὑπὸ τῶν νόμων ἀρχεῖσθαι, ἀπέπλευσε τῷ Ἀσίας, πολλῷ ἐαυτῷ πόθον τοῖς ἑταῖοις Ἑλλησι καταλιπών. Τῷ ἢ Περσικῷ νομίσματι χάραγμα τοξότῃ ἔχοντος, ἀναζυγνύων ἔφη τεισμευοῖς τοξόταις ὑπὸ βασιλέως Ἰξελαύνεσθαι τῷ Ἀσίας. τούτων γὰρ εἰς Ἀθῆνας ἢ Θήβας κομιθέντων διὰ Τιμοκράτους χρυσῶν δαρεικῶν καὶ διαδοθέντων τοῖς δημαγωγοῖς, Ἰξεπο-

λεμώ-

primus ipse in conspectu omnium aggressus est. Hoc gloriabatur, quod à nemine superaretur laborando, & sibi ipsi magis quàm subditis imperaret. Quum quidam Laconem claudum videret in bellum exire, & equum quæreret, Non sentis, inquit, bellum opus habere manentibus, non fugientibus? Interrogatus quomodo magnam parasset sibi gloriam, respondit, Contemnendo mortem. Quærente quodam cur ad tibiarum tantum Spartani pugnarent: Ut, inquit, ad numerum iis incedentibus timidi fortisque sint in conspectu. Fortunas Persarum regis prædicante juvenis admoudum, Neque Priamus, inquit, ista ætate

calamitosus fuit. Subacta magna Asiae parte, statuit adversus ipsum regem ducere, finemque otio ejus imponere, quo is abusus Græcorum oratores solebat corrumpere. Evocatus autem ab Ephoris ob bellum quod à Græcis Spartæ imminebat, cujus causa erat pecunia à rege Persarum transmissa, fatus bonum principem debere parere legibus, ex Asia abiit, magno sui desiderio Græcis ibi degentibus relicto. Et quia nominatim Persicum sagittario erat signatum, castra movens dixit, triginta sagittariorum millibus à rege se ex Asia expelli. Tot enim aureis Daricis à Timocrate Athenas perlatis, ac inter oratores divisus,

λεμώθησαν οἱ δῆμοι πρὸς τὰς στρατιώτας· ἢ ἀνέγραψε τοῖς Ἐφόροις Ἐπι-
 σολῶν τῶνδε, Ἀγησίλαο τοῖς Ἐφόροις χαίρειν. Τὰν πολλὰν τὰς
 Ἀσίας κατεστράμεθα, ἢ τὸς βαρβάρους ἐλάσαμεν, ἢ ὅν τὰ Ἴω-
 νία ὄπλα ἐποιήσαμεν πολλὰ. ἐπεὶ ἢ κέλευθέ με κτ' τὰν προθεσμίαν
 παραγίνεσθε, ἔπομαι τῷ Ἐπισολᾷ, σχεδὸν δ' αὐτὰν ἢ φθάσω. ἄρχω
 γὰρ ἐκ ἐμαυτῶν ἀρχὰν, ἀλλὰ τῷ πολει ἢ τοῖς συμμαχοῖς. ἢ τότε
 ἀρχὼν ἀρχεῖ ἀλαθῆως κτ' δίκαν, ὅταν ἢ ἀρχῆ) ὑπὸ τε νόμων ἢ Ἐφό-
 ρων, ἢ οἷοι ἂν ἄλλοι ἐν πόλει ἀρχόντες ὦσιν. Ὡς ἢ διαβάς τὸν Ἐλ-
 λήσποντον, ἐβάδιζε διὰ τῆς Θράκης, ἐδέηθη μὲν ἔδενός τῶν βαρβάρων,
 πέμπων ἢ πρὸς ἑκάστας, ἐπιωθάνετο πότερον ὡς φιλίαν ἢ ὡς πολε-
 μίαν διαπορεύη) τὴν χώραν. οἱ μὲν οὐκ ἄλλοι φιλικῶς ἐδέχοντο, καὶ
 παρέπεμπον· οἱ δὲ καλέμφοι Τρωαδαῖς, οἷς καὶ Ξέρξης, ὡς λέγεσθαι,
 ἔδωκε δῶρα, τῆς δίοδε μισθὸν ἤτοι τὸν Ἀγησίλαον, ἑκατὸν ἀργυρεῖς τά-
 λαντα, ἢ γυναικας τοσαύτας· ὁ δὲ καλερωνδυσάμφο) αὐτῶν, ἢ
 φήσας, τί οὖν ἐκ ἐνθὺς ἤλθον ληψόμενοι; προσῆγε, ἢ συμβαλῶν
 αὐτοῖς ἀξιάλαμνοις, τρεψάμφο) καὶ διαφθείρας πολλὰς διήλυθε.
 Τῷ δὲ τῶν Μακεδόνων βασιλεῖ τὸ αὐτὸ ἐρώτημα προσέπεμψε· φή-
 σαν) δ' ἐκείνε βεβλύσεσθε, Βεβλύεσθε τοίνυν, εἶπεν, ἡμεῖς δὲ προδου-
 σόμεθα. θαυμάσας οὖν τὴν τόλμαν ἢ δείσας, ἐκέλευσεν ὡς φίλον
 πρῶταί-

vifis, populi ad bellum contra Spartanos
 fufcipiendum concitati erant. Ephoris au-
 tem in hanc refcripsit fententiam: Agefi-
 laus Ephoris S. Magnam Afiae partem fube-
 gimus, barbaros profligavimus, & in Ionia
 multum armorum paravimus. Sed quo-
 niam me ad definitum venire diem jube-
 tis, fequor epiftolam, ferè autem & ante-
 vertam. Imperium enim gero non mihi,
 fed civitati ac fociis. ac tum imperator ve-
 rè juftèque imperat, quando regitur à legi-
 bus & Ephoris, aut fiqui funt alii in civitate
 magiftratus. Postquam trajecto Hellefpon-
 to per Thraciam fuit proficifcendum, nul-
 los barbarorum precatus eft, fed mifit ad
 fingulas gentes quæfitum utrum vellent fe

per ipforum regionem ut fociam an ut ho-
 ftilem transfire. Cæteris amicè eum ad-
 mittentibus ac deducentibus, Troadentes à
 quibus etiam Xerxes (ut fertur) tranfitum
 donis redemerat, mercedis nomine ab A-
 gefilao postularunt c talenta argenti, &
 totidem mulieres. Irrifit eos Agefilaus,
 dicènsque cur non rectà veniffent acceptum
 quod petebant, adduxit exercitum, colla-
 tifque fignis eos multa ipforum cum ftrage
 fudit, atque tranfit. Macedonum regi,
 quum eandem propofuiffet quæftionem, it-
 que fe deliberaturum diceret: Deliberet
 ergo, inquit, nos pergemus. miratus ita-
 que audaciam ejus Macedo, fibique timens,
 ut amicum transfire juffit. Theffalorum
 qui

πρωαίρειν. Τῶν δὲ Θετταλῶν τοῖς πολεμίοις συμμαχοῦντων, ἐπίβησε τὴν χώραν. εἰς δὲ Λάρισσαν ἔπεμψε Ξενοκλέα καὶ Σκύθην παρὶ φιλίας. συλληφθέντων δὲ τῶν καὶ ᾤξαστοφυλατιομένων, οἱ μὲν ἄλλοι βαρέως φέροντες, ὄνοστο δὲ τὸν Ἀθησίλαον παρὶσερατοπεδύσαντα πολιορκεῖν τὴν Λάρισσαν· ὁ δὲ, φήσας ἔκ ἀνὰ θελήσει Θεσσαλίαν ὄλιον λαβεῖν ἀπολέσας τῶν ἀνδρῶν τὸν ἕτερον, ὑποσπόνδους αὐτὸς ἀπέλαβε. Πυθόμηνος δὲ μάχην γεγονέναι παρὶ Κόρινθον, καὶ Σπαρτιατῶν μὲν παντάπασιν ὀλίγους τεθνήσκειν, Κορινθίων δὲ καὶ Ἀθηναίων καὶ τῶν ἄλλων συμμαχῶν αὐτοῖς παμπόλλους, ἔκ ὠφθη παρὶσερατοῦ ἐπὶ ἐπισημνῶν τῇ νίκῃ, ἀλλὰ καὶ πάντων βαρὺ σενάξας, Φεῦ τὶ Ἑλλάδος, ἔφη, τοσούτους ὑφ' αὐτῶν ἀπολώλεκεν ὅσοις δεῖται τὰς βαρβάρους νικᾶν ἅπαντας. Φαρσαλίων δὲ προσηκόντων καὶ κακωθέντων αὐτῶν τὸ σθένος πεντακοσίοις ἵπποισι, τρεψάμενος αὐτὸς, τροπαιὸν ἔστησεν ὑπὸ τῶν Ναρθακίων· καὶ τὴν νίκην ἐκείνῳ πάντων ὑπερηγάπησεν, ὅτι συνησάμενος τὸ ἵππικόν αὐτὸς δι' ἑαυτῶν, τῶν μόνων τὰς μέγιστον ἐφ' ἵππικῆ φρονεῖας ἐνεράτησε. Διφρίδα δὲ οἰκοθεν ἀπαγγείλαντος αὐτῷ ἐνθὺς ἐκ παρόδου ἐμβαλεῖν εἰς τὴν Βοιωτίαν, καί τοι ἐκ μείζονος παρὰ σκευῆς τῆτο ποιῆσαι ὑπερῶν διανομήμενος, ἔκ ἀπειθήσας τοῖς ἀρχασι, δύο μυριάδας τῶν παρὶ Κόρινθον στρατευομένων

μετα-

qui hostium erat focii, agrum populatus est, missis Larissam Xenocle & Scytha amicitiae coeundae causa. Qui quum comprehensi custodirentur, reliquis graviter hoc ferentibus, ac censentibus debere Agesilauum obsidere atque oppugnare Larissam, factus nolle se alterius istorum virorum interitu vel totam mercari Thessaliam, pactis conditionibus eos recepit. Audito pugnatum esse apud Corinthum, & Spartanorum plane paucos, Corinthiorum, Atheniensium, reliquorumque sociorum permultos occubuisse, nullam in vultu laetiam, aut ob victoriam animi elationem praese tulit: sed alte ducto gemitu, O infelicem,

dixit, Graeciam, quae tantum hominum ipsa sibi interemit quantum fati erat ad universos vincendum barbaros! Pharsaliis ipsum urgentibus & exercitum ipsius vexantibus, 10 equitibus eos fudit, tropaeumque sub Narthacio statuit, & omnium victoriarum hac maximè delectatus est, quod suo instructo seorsim equitatu, eo solo superasset hos qui re equestri maximè se jactabant. Diphrida Lacedaemone mandatum ei adferente ut statim ex itinere in Bœotiam irrumperet: quanquam id statuerat alio tempore & majore cum apparatu facere, paruit tamen magistratui, & accitis xx millibus eorum qui ad Corinthum castra habe-

μελαπεμφάμυρος, ἐπέβη τῷ Βοιωτίας· καὶ συμβαλὼν ἐν Κορωνείᾳ Θεβαίοις, Ἀθηναίοις, Ἀργείοις, Κορινθίοις, Λοκροῖς ἀμφοτέρωθεν, ἐνίκησε, καίτοι ὑπὸ πολλῶν τραυμάτων κακῶς τὸ σῶμα διακέκμητο, τὴν μεγίστην μάχην, ὡς φησι Ξενοφῶν, τῆν καθ' ἑαυτὸν γυρομέτρων· ἐδὲν ἢ τῆν παρὰ τὸν βίον καὶ τὴν διάλειαν, διὰ τὰς τοσαύτας ἐνυχίας καὶ νίκας, ἠλλαξεν οἴκαδ' ἐπανελθῶν. Ὁρῶν δ' ἐνίξας τῶν πολιτῶν διπλοῖ ἱπποτροφίας δοκουῦτας εἶναι τινὰς καὶ μεγαλοφρονοῦτας, ἐπεισε τὴν ἀδελφῶν Κωίσκην εἰς ἄγμα καθίσασαν, ὀλυμπιάσιν ἀγωνίσασθαι· βεβλόμηνον ἐνδείξασθαι τοῖς Ἕλλησιν, ὡς ἐδεμιάς ἐσιν ἀρετῆς, πλέτε τε ἢ καὶ δαπάνης τὰ τοιαῦτα. Ξενοφῶντα ἢ τὸν σοφὸν ἔχων μετ' ἑαυτοῦ παρδαζόμηνον, ἐπέλυσε τὰς παῖδας ἐν Λακεδαίμονι τρέφειν, μελαπεμφάμυρον, τὸ κάλλιστον τῶν μαθημάτων παιδευθησομένας, ἀρχαί τε καὶ ἀρχεαὶς. Ἄλλοτε δ' ἐρωτώμενον διὰ τί μάλιστα παρὰ τὰς ἄλλας εὐδαιμονῶσιν οἱ Σπαρτιάται, Διότι, εἶπε, παρὰ τὰς ἄλλας ἀσκήσιν ἀρχαί τε καὶ ἀρχεαὶς. Λυσάνδρου ἢ τελευτήσαντι, δούρων ἑταιρεία πολλὴν σωεσῶσαν, ἡ ἐκείνου ἐνυὺς ἐπανελθῶν διπλοῖ τῷ Ἀσίας σωέσθησεν ἐπὶ τὸν Ἀθησίλαον, ὡρμησεν αὐτὸν ἐξελέγχειν οἷος ἡ ζῶν πολίτης· καὶ λόγον ἀναγὰς ἐν βιβλίῳ διπολελεμμένον, ὃν ἐγραψεν μετὰ Κρέων ὁ Ἀλικαρνασσοῦς, ἔμελλε ἢ λέγειν ἀναλαβῶν ὁ Λύσανδρος ἐν τῷ

habebant, in Bœotiam inuasit, prælioque ad Coroneam congressus cum Thebanis, Atheniensibus, Argivis, & Corinthiis, victoriam obtinuit. Et quanquam corpus ejus multis vulneribus malè fuit ea in pugna mulctatum, quæ omnium ejus tempestatum fuit teste Xenophonte maxima, nihil tamen reversus domum in vitæ & victus ratione post tot victorias prosperisque successus mutavit. Videns civium quosdam equis alendis sibi arrogare famam ac superbire, Cyniscæ sorori persuasit ut conscenso curru ludis Olympicis decertaret. volens demonstrare Græcis certamina ista non virtutis alicujus, sed divitiarum esse & sumptuum. Quum haberet secum studiosèque

tractaret Xenophontem sapientem, suavit ei ut filios suos Spartam accerferet, ibique educaret, ut instituerentur omnium pulcherrima disciplina, imperandi ac parendi. Aliàs interrogatus quàmnam ob causam Spartani aliis feliciores essent, respondit: Quia plus quàm alii exercent se in imperando & obediendo. Lyfandro mortuo quum invenisset magnam factionem, quam ille statim post reditum ex Asia adversus Agesilaum excitaverat: animum adjecit ad demonstrandum qualis dum viveret civis fuisset Lyfander. Quumque orationem legisset in libro relictam quam Cleo Halicarnassensis composuerat, Lyfander autem fuerat ad populum habiturus, de rebus novis &

τῷ δήμῳ περὶ πραγμάτων καινῶν καὶ μελασάσεως τῆ πολιδύματος, ἠθέλησεν εἰς μέσον ἔξενεγκεῖν· ἐπεὶ δέ τις τῶν γερόνων τὸν λόγον ἐπελθὼν καὶ φοβηθεὶς τῷ δεινότητι σιωπῆσθαι μὴ τὸν Λύσανδρον ἀνορύττειν, ἀλλὰ τὸν λόγον μᾶλλον αὐτῷ συγκαλορύττειν, ἐπέειπεν καὶ ἠσύχασε. Τὰς ἣ ὑπεναλιχμύρας αὐτῷ, φανερώς μὲν ὅτι ἐτάρατ'· διαπρατιόμενος δ' ἐπέειπεν τινὰς στρατηγὸς καὶ ἀρχοῦντας ἔξ αὐτῶν ἀπεδείκνυε γινωμύρας ἐν ταῖς ἔξουσίαις πονηρὰς καὶ πλεονέκτας· εἶτα κεινομύροις πάλιν ἐν βοηθῶν καὶ σωματωνιζόμενος, οἰκείως ἐποιεῖτο καὶ μεθίστη πρὸς ἑαυτὸν, ὥστε μηδένα ἀντίπαλον εἶναι. Ἐδεδήθη τις αὐτῷ γράψαι πρὸς τὰς ἐπὶ Ἀσίας ξένους ὅπως τύχοι τῆ δικάια. Ἀλλ' οἱ ἐμοὶ ξένοι, εἶπε, τὰ δίκαια δι' ἑαυτῶν, καὶ ἐγὼ μὴ γράψω, ποιῶσιν. Ἐπεδείκνυε τις αὐτῷ τὴ πόλεως τὸ τεῖχος ὄχυρον καὶ καλῶς ἀγαν ἔξωκοδομημύρον, καὶ ἠρώτα εἰ καλὸν αὐτῷ φαίνετο, Νῆ Δία, ἔφη, καλὸν, ἔχ' ὡς ἀνδράσι ἣ, ἀλλ' ὡς γυναιξίν ἐνοικεῖν. Μεγαρέως δέ τινος περὶ τῆς πόλεως πρὸς αὐτὸν μεγαλαυχμύρας, Μειράκιον, ἔφη, οἱ λόγοι σε πολλῆς δυνάμεως δέοντο). Ἄ ἣ τὰς ἄλλους ἐώρα θαυμάζοντας, ἐδόκει μηδὲ γινώσκειν. Καί ποτε Καλλιπιδῆς ὁ τῶν τραγωδοποιῶν ὑποκρίτης ὄνομα καὶ δόξαν ἔχων ἐν τοῖς Ἑλλησι, καὶ σπασδαζόμενος ὑπὸ πάντων, πρῶτον μὲν ἀπλήτησεν αὐτῷ· καὶ προσεῖπεν, ἐπειτα σοβαρώς

& immutanda republica: statuit eam in medium proponere. Sed quum de senioribus quidam, ea plectta, vim dicendi artificiumque metuens, suaderet ne e sepulcro effossum produceret Lyfandrum: obtemperavit, eamque rem omisit. Eos autem qui clanculum se ipsi opponebant, palam quidem non incessit: sed conficiens hoc ut quidam eorum se duces aut alio cum magistratu sequerentur, demonstravit eos ubi potestatem adepti essent, malos esse ac rapaces. accusatis deinde opitulans atque patrocians, familiares sibi redegit, atque ad se traduxit, ita ut nullum deinde haberet adversarium. Petenti a se ut ipsius nomine suis in Asia hospitibus scriberet,

ut quod iustum erat consequi posset: Mei quidem, respondit, hospites ultrò faciunt quod iustum est, me etiam nihil scribente. Monstrabat ei quidam urbis alicujus muros validè admodum exstructos, & quærebat pulchròsne eos judicaret: respondit: Ita per deos, sed non ut viri, verum uti mulieres intus habitent. Megarensi cuidam ad se de urbe gloriosè loquenti: Adolescens, inquit, tui sermones magna opus habent potentia. Quæ alios admirari videbat, ea ne nosse quidem statuerat. Et quum aliquando Callipides, tragædiarum histrio, celebris apud Græcos famæ & cui omnes multum tribuerunt, primum ei occursser, atque salutasset, dein de protervè

βαρῶς εἰς τὰς συμφοραπαλιξίας ἐμβαλὼν ἑαυτὸν, ἐπεδείκνυτο, νομίζων ἐπείναι ἀρξάαι τινὸς φιλοφρονησεως. τέλει δ' εἶπεν, Οὐκ ἔπιπινώσκεις με, ὦ βασιλεῦ, ἐδ' ἤκαστας ὅσας εἰμί; ὁ δ' Ἀθησίλαος ἀποβλέψας εἰς αὐτὸν, Ἀλλ' ἔ τὺ ἐσσι Καλλιππίδας ὁ δεικηλίκτας; ἔτω δ' Λακεδαιμόνιοι τὰς μίμκας καλέσσι. Τῆ δ' μιμερῶς τὴν τ' ἀηδόνοσ Φωνίῳ ἀκῆσαι ᾠδακαλέμμεθ, παρηήσατο, φήσας, Αὐτῶσ ἀκεκα πολλάκτας. Μενεκράτης δ' τῆ ἰαλέξ, ἐπεὶ καλατυχῶν ἐν τισιν ἀπένωσθρῶταισ θεραπεύταισ, Ζεὺσ ἐπεκλήθη, φοβηκῶσ ταύτη χρωμῶσ τῆ προσωνυμία, καὶ δὴ πρὸσ τὸν Ἀθησίλαον ἔπιπείλαι τολμήσατοσ ἔτω, Μενεκράτης Ζὺσ βασιλεῖ Ἀθησίλαῶ χαίρειν· ἐκ ἀναγῆσ τὰ λοιπά, ἀντέγραψε, Βασιλὺσ Ἀθησίλαοσ Μενεκράται υἰγαίνειν. Ἐπεὶ δ' Κόνων ἢ Φαρναβάζοσ τῶ βασιλέωσ ναυτικῶ θαλασποκραιοῦτεσ ἐπολιόρκουω τὰ ᾠδαλία τῆσ Λακωνικῆσ, ἐτειχίθη δ' τὸ ἄσυ τῶ Ἀθηνάιων, Φαρναβάξε χεῖμαλα δόντοσ, εἰρῶνην ἐποιήσατο Λακεδαιμόνιοι πρὸσ βασιλέα· καὶ πέμπασσι πολίτηω Ἀνταλκίδαπ πρὸσ Τηείβαζον τὰσ ἐν τῆ Ἀσία Ἑλληνασ, ὑπὲρ ὧν ἐπολέμησεν Ἀθησίλαοσ, βασιλεῖ παραδιδόντεσ. ὅθεν δὴ ἤκισα σωέβη τῆσ κακοδοξίασ ταύτησ Ἀθησίλαῶ μέλαρχεῖν· ὁ γὰρ Ἀνταλκίδασ ἐχθρὸσ ἰὼ αὐτῶ, καὶ τὴν εἰρῶνην ἔξ ἀπαλίοσ ἐπρατίεν, ὡσ τῆ πολέμα τὸν Ἀθησίλαον ἀξέοντοσ ἢ ποιέοντοσ

ἐνδο-

in comitatum se ingessisset, atque ostentaret, sperans blandē se ab Agefilao compellatum iri: tandem diceret, Non agnoscis me, rex, neque inaudivisti quis sim? intuitus in eum, Nōne, inquit, tu Callippides es mimus? Ut audiret quendam qui vocem lusciniæ imitabatur, rogatus renuit, quod diceret se ipsam sæpe audivisse lusciniam. Menecrates medicus, quia in quibusdam desperatis morbis usus erat successu felici, cognominabatur Jupiter. quo titulo quum uteretur importunius, & ausus fuisset ad Agefilao scribere, Menecrates Jupiter Agefilao regi S. non lectis reliquis rescriptit: Rex Agefilao Menecrati sanam men-

tem. Quum Conon & Pharnabazus classe regia mare obtinerent, ac oram Laconicæ maritimam oppugnarent, Atheniensium autem astu muniretur præbente pecuniam Pharnabazo: pacem cum rege Perfarum fecerunt Lacedæmonii, miseruntque unum de suis civibus Antalcidam ad Tiribazum, qui regi ipsorum nomine Græcos in Asia habitantes traderet, pro quibus Agefilao bellum gesserat. quo factum est improbitate ut hujus rei infamiæ particeps esset Agefilao. Inimicus enim ei erat Antalcidas, pacemque omnibus viribus machinabatur, quod bello Agefilao cresceret, summamque adipisceretur gloriam & potentiam

E

tentiam

ἐνδοξότατον ἢ μέγιστον. Οὐ μὲν ἄλλα καὶ πρὸς τὸν εἰπόντα μὴδίζουσι τὰς Λακεδαιμονίους, ἀπεκείθη, μᾶλλον τὰς Μήδους λακωνίζουσι. Ἐρωτηθεὶς δὲ ποῦτε ὀπιότερα βελτίων τῶν ἀρετῶν, ἀνδρεία ἢ δικαιοσύνη, εἰδὲν ὄφελος ἀνδρείας ἔφασκεν εἶναι μὴ παρὰ τῆς δικαιοσύνης· εἰ δὲ δίκαιοι πάντες γένοιτο, μὴδὲν ἀνδρείας δεηθήσεσθαι. Εἰσισιμῶν δὲ τῶν τῶν Ἀσίαν κατοικούντων τὸν Περσῶν βασιλέα, μέγαν προσαγορεύειν, τί δὲ ἐκείνος ἐμὲ μείζων, εἰ μὴ δικαιοτέρος καὶ σωφρονέστερος; Ἐλεγε δὲ τὰς τῶν Ἀσίαν κατοικοῦντας, ἐλευθέρους μὲν κακῆς, δόλους δὲ ἀγαθῆς εἶναι. Ἐρωτηθεὶς δὲ πῶς ἂν τις μάλινα παρ' ἀνθρώποις δοκιμασθῆι, εἰ λέγοι, εἶπε, τὰ ἄριστα, πράττει δὲ τὰ κάλλιστα. Τὸν δὲ στρατηγὸν δεῖν ἔφασκε πρὸς μὲν τὰς ἐναντίας τόλμαν, πρὸς δὲ τὰς ὑποτέταγμένους δύνοισαν ἔχειν. Ἐπιζηλουῦτος δὲ τινος τίνα δαῖ μανθάνειν τὰς παιδας, ταῦτ' εἶπεν, οἷς καὶ ἄνδρες γυμνασμοὶ χρῆσόντ'. Δικάζοντος δὲ τίνα δίκην αὐτῷ, ἢ τῷ μὲν κληγόμενος οὐ εἰρηκότερος, τῷ δὲ ἀπολογησόμενος, φάσκει, λέγοντι δὲ πρὸς ἕκαστα, Ἀγησίλαε, δεῖ τὸν βασιλέα τοῖς νόμοις βοηθεῖν, καὶ τῶν οἰκίαν, ἔφη, εἰ τις σοι δέσκαπτε, ἢ τὸ ἱμάτιον εἰ ἀφηρεῖτο, προσεδέχεσθαι ἂν τὸν οἰκοδόμον ἢ τὸν τὸ ἱμάτιον ὑφάναντα ἄπικερέσειν σοι; Ἐπιστολῆς δὲ αὐτῷ ἔδοξεν τῷ Περσῶν βασιλέως κομιθεῖσθαι, τῷ εἰρηνῆς γυμνασμοῦ, ὡς ὁ μὲν Καλλίς τῷ Λακεδαι-

tentiam. Enimverò dicenti Lacedæmonios ad Medorum partes inclinare, Immò, respondit, Medi potius Laconizant. Interrogatus aliquando utra virtutum harum, fortitudinis & justitiæ, præstantior esset: Respondit nullum fore usum fortitudinis non præsentem justitia: omnibus autem justitiam colentibus, nihil opus fore fortitudine. Asianis regem Persarum ex consuetudine Magnum appellantibus, Quid, inquit, major me est, si non justior est, neque temperantior? Qui in Asia habitabant, eos aiebat in libertate malos: si fervirent, bonos esse. Interrogatus quo quis maximè pacto inter homines præcla-

rum invenire posset nomen: respondit, Si optima dicat, & pulcherrima agat. Duceim aiebat debere adversus hostes audacia, adversus subditos benevolentia instructum esse. Quærenti quid pueris esset discendum, Hæc, ait, quibus etiam ad virilem provecti ætatem utantur. Jus dicens, quum actor bene dixisset, reus malè, atque hic identidem inculcasset, Agesilæ, regem tutari leges oportet: Si, inquit huic, domum tibi aliquis tuam perfodisset, aut vestem abstulisset, putásne architectum aut textorem tibi opem iaturum fuisse? Pace composita, epistolam ad se à rege scriptam, & à Persa quodam cum Callia Lacedæmonio

κεδαιμονίᾳ Πέρσης ἰώεκε, αὐτὴν ξενίας ἢ φιλίας, ὅσα ἔλαβεν, εἰπὼν ἀπαγγεῖλαι βασιλεῖ ὡς ἰδίᾳ μὲν πρὸς αὐτὸν εἶδεν δεῖσι Ἐπιστολὰς πέμπειν· ἰὼ δὲ φίλῳ τῇ Λακεδαίμονι ἢ τῇ Ἑλλάδι δύνεσ ὦν φαίνῃ), ὅτι ἢ αὐτὸς φίλῳ αὐτῷ κτ' κρᾶτῳ ἔσοίτο· ἐὰν μὲντοι Ἐπιβελδύων ἀλίσκηται, μηδ' ἂν πάνυ πολλὰς δέχωμαι Ἐπιστολὰς, πισδυέτω φίλον με ἔξειν. Φιλόεννότατῳ δ' ὦν διαφερόντως, λέγεται ὅτι μικροῖς τοῖς παιδίοις, κάλαμον Ἐπιβεσηκῶς, ὡσπερ ἵππον, οἴκοι σωέπειζεν, ὀφθαῖς δὲ ὑπὸ τινῳ τῷ φίλων, παρεκάλει μηδενὶ φράζειν πρὶν ἢ αὐτὸς πατρὸς παίδων γῆται. Συνεχῶς δὲ αὐτῷ τοῖς Θηβαίοις πολεμουῦτος, ἢ τρωθέντῳ ἐν τῇ μάχῃ, φασὶ τὸν Ἀνταλκίδα ἐπεῖν, Καλὰ τὰ διδασκάλια πρὸς Θηβαίων ἀπολαμβάνεις, μὴ βελομήδης αὐτὸς μηδ' Ἐπισαμῆδης μάχεσθαι διδάξας· τῷ γὰρ ὄντι Θηβαίς αὐτὸς ἐαυτῶν πολεμικωτάτης τότε φασὶ γῆρας ταῖς πολλαῖς στρατείαις τῶν Λακεδαιμονίων ἐπ' αὐτὸς. διὸ ἢ Λυκῆργῳ ὁ παλαιὸς ἐν ταῖς καλεμῆδαις ῥήτραις ἀπέειπε, πολλάκις Ἐπὶ τὰς αὐτὰς στρατείας, ὅπως πολεμεῖν μὴ μαιθάνωσιν. Ἐπεὶ δ' ἤκαστε δυχεραῖναι τε τὰς συμμάχους διὰ τὰς συνεχεῖς στρατείας, ὀλίγοις ἔσι τοῖς Λακεδαιμονίοις πολλοὶ ἀκολοθεῖντες, ἐλέγξαι βελομήδῳ αὐτῶν τὸ πλῆθῳ, ἐπέλυσε ἀπανίας τὰς συμμάχους καθίσαι μετ' ἀλλήλων ἀναμεμιγμένους, ἰδίᾳ δὲ τὰς Λα-

κεδαι-

nio missam, in qua hospitium & amicitia offerebantur, non accepit: sed regi iussit renunciare, nihil eum opus habere ad se mittendis epistolis. nam si amicum se rex Spartæ & Græciæ gerat, ipsum summo opere ei fore amicum: sin verò insidiari deprehendatur, non esse quòd se credat ipsi amicum fore, etiam si plurimas acciperet epistolas. Ferunt eum quòd impensissimè liberos suos diligebat, domi in arundine cum puerulis ludendi gratia equitasse. conspectumque à quodam amicorum, monuisse ne cuiquam hoc diceret priusquam ipse quoque pater esset factus. Continenter cum Thebanis bella eo gerente, & in pugna quadam vulnerato, Antalcidam ferunt di-

xiffe: Pulchram à Thebanis mercedem reportas, quos invitos & nescientes pugnare docuisti. Nam revera narratur, nunquam bellicosiores fuisse Thebanos quàm tum temporis, ob crebras Lacedæmoniorum adversus eos expeditiones. Idcirco etiam Lycurgus ille priscus in legibus, quas Rhetras appellant, vetuit sæpe contra eòdem bellum gerere, ne ii bellandi rationem discerent. Ut intellexit molestum esse sociis quòd in continentibus expeditionibus paucos Lacedæmonios ipsi tanta multitudine sequi cogentur, ut eorum numerum demonstraret, omnes socios iussit inter se se permixtos federe, seorsim Lacedæmonios. Tum præconis voce surgere iussit,

κεδαιμονίαις ἐφ' ἐαυτῶν· εἶτα ἐκήρυττε τὰς κεραμείας ἀνίστασθαι πρῶτους. ὡς ἡ ἀνέστησαν ἔτιοι, δευτέρως ἐκήρυττε τὰς χαλκείας, εἶτα τέκτονας ἐφεξῆς καὶ οἰκοδόμους, καὶ τῶν ἄλλων τεχνῶν ἐκάστην. πάντες οὖν ὀλίγως δεῖν ἀνέστησαν οἱ σύμμαχοι, τῶν ἡ Λακεδαιμονίων ἐδείξαι. ἀπέειπεν γὰρ αὐτοῖς τέχνῳ ἐργάζεσθαι ἢ μαθητὴν βάνασον. ἔτω δὲ γελάσας ὁ Ἀγησίλαος, Ὁραῖτε, εἶπεν, ὦ ἄνδρες ὅσῳ πλείονας ὑμῶν στρατιώτας ἐκπέμπομεν ἡμεῖς; Ἐν ἡ τῇ περὶ Λακωνίαν μάχῃ, πολλῶν Λακεδαιμονίων φυγόντων, καὶ τῶν ταῖς ὑπὸ τῷ νόμῳ αἰτίαις ὑποδύτων ὄντων, οἱ Ἐφοροὶ ἕρημον ἀνδρῶν τιμὴν πόλιν ὀργῶντες, δεομένην στρατιωτῶν, ἐβλόσκον τιμὴν ἀτιμίαν λῦσαι, καὶ τὰς νόμους τηρεῖν. αἰρουμένων ἔννομοθέτῳ τὸν Ἀγησίλαον· ὁ ἡ, προσελθὼν εἰς τὸ δημόσιον, Νομοθέτης μὲν ὅσα ἂν γροίμῳ ἐτέρων νόμων· εἶπε, τοῖς γὰρ ἔστιν ἔτι ἂν προσθείμῳ τι, ἔτι ἂν ἀφέλοιμι, ἔτε μελαποίησαιμῳ· τὰς ἡ ὄντας ἡμῖν νόμους καλῶς ἔχον ἐστὶ κρείσσονα ἀπὸ τῶ ἀλλοτρίων εἶναι. Τὸν δ' Ἐπαμινώνδαν ἐπελάθοντα μὲν τοσούτους ῥύματα καὶ κλύδων, τῶν Θεβαίων καὶ συμμάχων μεγαλαυχουμένων ἐπὶ τῇ νίκῃ, ὅμως εἶρξε τὴν πόλεως καὶ ἀναστρέψαι ἐποίησεν, ὀλίγων ὄντων τῶν ἐν τῇ πόλει. Ἐν ἡ τῇ περὶ Μαντινείαν μάχῃ παρεκελεύσατο τοῖς Λακεδαιμονίοις, τὰς ἄλλους ἐάσαντας πάντας Ἐπαμινώνδα μάχεσθαι, μόνους λέγων τὰς ἐμφρονας ἀνδρείους εἶναι, καὶ μόνους νίκης αἰτίας ὑπάρχειν· εἰ ἔν τῷτον ἀνέλοιμῳ, ῥᾶστα τὰς ἄλ-

λας

justit, primùm figulos: & postquam hi surrexerunt, fusores, deinde ærarios, tum fabros, pòit architectos, denique singulorum artificiorum id genus tractatores, ita factum est ut universi propè focii surgerent, nemo Lacedæmoniorum. his enim per leges non licet tractare ullam fordidam artem. ridens ergo Agefilas, Videtis, inquit, quanto nos plures quàm vos milites emitamus? In Leuctrica pugna multi Lacedæmonii fugerant, & obnoxii erant infamiae legibus decretæ. Ibi quum Ephori viderent urbem viris vacuum quæ tunc militibus opus habebat, cogitabant quo pacto salvis legibus illos tamen infamia libera-

rent, ideóque Agefilas munus legis ferendæ injungebant. Is in publicum progressus, Novarum, inquit, legum autor equidem non fuero. neque enim iis quæ sunt, addere, detrudere, aut in iis mutare quicquam velim. Bene autem habet ut leges nostræ à craftina die sint ratae. Epaminondam autem tanta cum procella & æstu irruentem, quanquam pauci essent in urbe, arcuit tamen Lacedæmone & repulit. In pugna ad Mantineam hortatus est Lacedæmonios ut omiſſis reliquis in solum pugnant Epaminondam: solos, inquit, prudentes esse fortes, & illo necato facilem fore de reliquis victoriam, fatuis & nullius pretii

λας ὑποχειρείς ποιήσειν. ἀφθνας γὰρ εἶναι καὶ ἐδενὸς ἀξίους. ὃ καὶ συν-
έβη. τὸ γὰρ νίκης σὺν Ἐπαμινώνδᾳ ἔσσης, καὶ φυγῆς γηρομύνης, Ἰππερα-
φείλα αὐτὸν καὶ ἀνακαλέμενον τὰς ἰδίους, τῶν Λακεδαιμονίων τις και-
ρίως ἐπάταξε, καὶ πεσόντων, ἀναστρέψαντες ἀπὸ τῆς φυγῆς οἱ σὺν Ἀθη-
σιλάῳ, ἐφάμιλλον τὴν νίκην ἐποίησαν παρὰ πολὺ μῆν τῶν Θεβαίων
χειρόνων, ὥσθ' ἀπολύτῳ τῶν Λακεδαιμονίων ἀμεινόνων φανείων. Χρη-
μάτων δὲ δεομύνης τῆς Σπάρτης πρὸς πόλεμον καὶ ξενόφρονης, ἐπορεύ-
θη ὁ Ἀθησίλαος εἰς Αἴγυπτον μελαπεμφθεὶς ὑπὸ τοῦ βασιλέως Αἴγυπ-
τίων Ἰπὶ μισθῷ· διὰ δὲ τὸ λιτὸν τῆς ἐδῆτος εἰς καλαφρόνησιν ἦλθε
τοῖς ἐφχειροῖς. προσεδόκων γὰρ τὸν Σπάρτης βασιλέα, καθάπερ τὸν
Περσῶν, κεκοσμημένον ὄψεσθ' διαπρεπῶς τὸ σῶμα, φαύλῳ ἔχοντες
ἄει βασιλέων δόξαν. ἔδειξε γοῦν αὐτοῖς μελαξὺ ὡς τὸ μεγαλεῖον καὶ
ἀξιόλογον οἴησαι καὶ ἀνδρεία κίανθ' προσήκει. Ἐπεὶ δὲ τὰς παρ' αὐτῶν
ἄσπασήσεσθ' μέλλοντας ἑώρα δεδιότας τὸν Ἰπὶνία κίνδυνον διὰ τὸ τῶν
πολεμίων πληθῆσθαι, εἴκοσι γὰρ ἦσαν μυριάδες, καὶ τὴν τῶν ἄει αὐτὸν
ὀλιγότηα, πρὸ τῆς παρατάξεως ἔγνω προθυμῆσεσθ' ἀσωειδήτως τοῖς
ἄλλοις· καὶ Ἰπὶ τὴν δριστεράν ὑπεστωμένη τῇ χειρὶ νίκην προσέγρα-
ψε. λαβὼν δὲ ὥσθ' ἑ μάντεως τὸ ἦπαρ, ἐπέθηκε μὲν Ἰπὶ τὴν ὑποε-
γραμμένῳ χεῖρα· κεφαλῶν δὲ ἐφ' ἰκανὸν χερόνον, ὑπέφαινε διαστῆμον
καὶ προσποίησιν ἔχειν ἀποροῦσθαι, μέχρι τῶν ἠπάλι σιωαναληφθέντες

ἔτυ-

pretii hominibus. idque consilium exitus comprobavit. Quum enim vinceret Epaminondas fugientibus Spartanis, hunc se obvertentem & suos vocantem quidam Lacedæmoniorum lethali vulnere dejecit. tum reversi à fuga qui cum Agefilao erant, dubiam reddiderunt victoriam, Thebanis multo quàm antè deterioribus, Spartanis melioribus apparentibus. Quum pecuniæ egerent Spartani ad bellum, ut qui militem alerent peregrinum, profectus est in Ægyptum Agefilaus mercede militaturus regi Ægypti ipsum accersenti. Contemnebatur autem ab Ægyptiis ob vestitus vilita-

tem: putantibus regem Spartæ itidem ut Persarum visuros se in splendido corporis ornatu: malè de regibus opinantes. ostendit enim eis deinde majestatem & gloriam prudentia & virtute esse parandam. Quum autem videret eos qui in pugna adfuturi ipsi erant, terreri periculo ingruente ob multitudinem hostium, (erant enim ducenta millia) & suorum paucitatem: statuit ante conflictum nemine conscio animare eos. itaque manui substratæ victoriam inscripsit, sumptoque ab ariolo jecinore, id in manum notis inscriptam imposuit, aliquandiūque tenens, dubitare se & animi pendere

ἐτυπώθησαν οἱ τῶν γραμμάτων χαρακίῃρες. ἢ τότε τοῖς σωματῶνίζε-
σαι μέλλουσιν ἐπεδείκνυε, φάμμεν τὰς θεὰς διὰ τῶν γεγραμμένων
ἐμφάναι νίκην. ἀσφαλὲς ἔν τῆ κήρειον δόξαντες ἔχεν τῆ κρατῆσαι,
ἐθάρρησαν πρὸς τὴν μάχην. Περίλαφροῦν ἢ τῶν πολεμίων τὸ
σεβαστόπεδον αὐτῶν διὰ τὸ πλῆθος, ἢ Νεκταβίς ὃ σωματῶν, ἀξιοῦ-
τῶ ἐπεξίεναι ἢ διαμάχεσθαι, ὅτι ἔφη διακωλύειν τὰς πολεμίας ἴσας
αὐτοῖς γυῖας βελονῶν. ἔτι ἢ μικρὸν ἀπολιπέσης τὴ τάφρον σωμα-
τῶν, κτὲ τῆτο παρὰλάξας τὸ διαλείπον, ἢ πρὸς ἴσας ἴσοις ἀγωνισά-
μεν, τρηπὴν ἐποιήσατο ἢ πολὺν φόνον τῶν πολεμίων ὀλίγοις τοῖς
ἄλλοις αὐτὸν σεβαστόταις, ἢ χεῖματα πολλὰ τῆ πόλει διεπέμψατο.
Κατὰ ἢ τὸν Αἰγύπτου ἀπόπλου ἀποθήσκων, ἐνείκατο τοῖς περὶ αὐ-
τὸν μήτε πλασάν μήτε μιμητῶν τῆ σῶματῶν εἰκόνα ποιήσατο. Εἰ
γὰρ τι καλὸν ἔργον πεποίηκα, τῆτο με μνημῆιον ἔσαι· εἰ ἢ μὴ, εἰδὲ
οἱ πάντες ἀνδριάντες, βαναύσων εἰδενὸς ἀξίων ἔργα ὄντες.

ΑΓΗΣΙΠΟΛΙΔΟΣ ΤΟΥ ΚΛΕΟΜ.

Ἄγησιπολις ὁ Κλεομβρότης, εἰπόντῶ τινὸς ὅτι Φίλιππῶ ἐν ὀλί-
γαις ἡμέραις Ὀλλυνθὸν κατέσκαψε, Μὰ τὰς θεὰς, εἶπεν, ἄλλω τοι-
αύτῳ ἐν πολλαπλασίονι χρόνῳ ὅτι οἰκοδομήσει. Ἄλλω ἢ εἰπόντῶ
ὅτι

simulavit tantisper dum à jecinore notæ
receptæ & infixæ sunt. tunc sociis eam
scripturam monstravit, deos, inquit, ea
victoriam polliceri. quod illi certum boni
successus argumentum se habere putantes,
ad pugnam animati sunt. Hostibus verò
ob multitudinem castra Ægyptia fossâ cir-
cumvenientibus, ac Nectanabi (huic enim
regi opitulabatur) jubente in aciem edu-
cere ac decertare, Nolo, inquit, prohibere
quin hostes, id quod agunt, nobis fiant æ-
quales. Pòst exiguo interstitio fossæ ex-
tremis distantibus, acie eo ipso in intersti-
tio instructa, æqualis latitudinis ordinibus
cum hoste pugnans, paucis suis militibus

fudit hostes, magnâque eorum stragem
edidit, ac multum pecuniæ Spartam mi-
sit. Ex Ægypto in patriam revertens, ea
in navigatione vita deceffit. quum quidem
suis moriens mandavit ne ullam sui corpo-
ris fingendo aut alia imitatione pararent
imaginem. Si quid enim, aiebat, à me
est præclarè factum, id monumentum mihi
erit: sin verò, ne omnes quidem statuæ,
hominum opera illiberalium.

AGESIPOLIS Cleombroti F. narrante
quodam Philippum intra paucos dies Olyn-
thum evertisse: Atqui per deos, inquit,
multis modis majori temporis spatio talem
urbem non condet. Objicienti, ipsum,
quum

ὅτι μὲν τῶν ἀκμαζόντων βασιλεύων ἀμήρδουσε, ἢ ἔχ οἱ παῖδες ἔδ' αἱ γυναῖκες αὐτῶν, Δικαίως, εἶπεν. αὐτὸς γὰρ ἡμᾶς καλῶς ἔχον ἐστὶ τὰς αὐτῶν ἀμαρτίας φέρειν. Βηλομήδης δ' αὐτῷ σκύλακας οἴκοθεν μελαπέμψαας, ὡς τις εἶπεν, ὅρα ἔστιν ἔξαγωγή παρ' αὐτῶν, Οὐδὲ γὰρ ἀνδρῶν, ἔφη, πρόθεν, ἀλλὰ νῦν ἐγγύετο.

ΑΓΗΣΙΠΟΛΙΔΟΣ ΤΟΥ ΠΑΥΣ.

Ἄγησίπολις ὁ Πausanίης, Ἀθῆναιῶν πρὸς αὐτὸν περὶ ὧν εἶχον πρὸς ἀλλήλους ἐγκλημάτων, τῷ τῶν Μεγαρέων πόλιν ἐγκλητον λαμβανόντων, Αἰχρῶν, ἔφη, ὧν Ἀθῆναιῶι, τὰς ἀφηγησαμῶνες τῶν Ἑλλήων ἥσσαν εἰδέναι Μεγαρέων τὸ δίκαιον.

ΑΓΙΔΟΣ ΤΟΥ ΑΡΧ.

Ἄγις ὁ Ἀρχιδάμης, τῶν ἐφόρων ποτὲ εἰπόντων, Βάδιζε τὰς ἰβῶντας ἐπὶ τῷ τέττε παλείδα· ἠγήσεται δὲ σοι αὐτὸς ὅσα ἐπὶ τῷ ἀκρόπολιν, Καὶ πῶς, εἶπε, καλῶς ἔχον ἐστίν, ὧν ἐφοροί, τοσάτους νέες πισθύνει τῷ τῷ ἑαυτῷ παλείδα προδιδόντι; Ἐρωτηθεὶς ἢ τί μάθημα μάλις ἐν Σπάρτῃ ἀσκαίται, Τὸ γινώσκειν, εἶπεν, ἀρχεῖν τε ἢ ἀρχεῖσθαι. Οὐκ ἔφη ἢ τὰς Λακεδαιμονίους ἐρωτᾶν πόσοι εἰσὶν οἱ πολέμιοι, ἀλλὰ πῶς εἰσιν. Ἐν ἢ Μαντινείᾳ κωλυόμενος διαμάχεσθαι τοῖς πολεμίοις πλείοσιν ἔστιν, εἶπεν, Ἀνάγη πολλοῖς μάχεσθαι τὸν ἀρχεῖν πολλῶν

quum rex esset, unà cum iis qui ætate florebant obsidem fuisse, non mulieres & filios ipsorum: Quia enim, respondit, iustum rectumque est nosmetipsos nostra peccata luere. Quum vellet è patria catulos accerfere, quidamque diceret vanales Spartæ nullos esse: Antè, inquit, ne viri quidem: sed nunc sunt.

AGESIPOLIS Pausaniæ F. Atheniensibus de controversia quæ ipsi cum iis erat, ad Megarensium provocantibus iudicium: Turpe, inquit, est, principibus Græciæ minus esse jus notum quàm Megarensibus.

Agis Archidami F. mandantibus aliquando ephoris ut assumpta juvenum manu quendam in ejus patriam sequeretur, qui esset ipsum in arcem ducturus, respondit: Quomodo verò, ephori, convenit tot juvenes credere ei qui suam ipsius patriam prodidit? Interrogatus quænam disciplina maximè exerceretur Spartæ, Peritia, inquit, imperandi & parendi. Dicebat Spartanos non quærere numerum hostium, sed ubi sint. Ad Mantineam quum prohiberetur pugnare, quòd hostes numero vincerent, Necessè est, inquit, contra multos pugnet qui

πολλῶν βεβλήμενον. Πυνθανομένης δέ τινος πόσοι εἰσιν οἱ Λακεδαιμόνιοι, Ὅσοι ἰκανοί, εἶπε, τὸς κακὰς ἀπερύκειν. Διερχόμενος ἢ τὰ τῶν Κορινθίων τείχη, ἢ θρασυμύτης ὑψηλά τε ἢ ὀχυρά, ἐπὶ πολὺ τε παραλείνοια, Τίνες, εἶπεν, αἰ τὸν τόπον καλοικῶσι γυναῖκες; Σοφιστὴ δέ τινος εἰπόντος, Πάντων λόγος ἐστὶ κρείτισον, Οὐκ ἔν, ἔφη, σὺ ἐὰν σιωπᾶς, ἔδενός ἄξιός εἶ. Ὡς ἢ Ἀγῆοι μὲν τὴν ἤτιαν ἀπίντων ἀπὸ πάλιν θρασύτερον, ταρασομύτης ὄρων τῶν συμμαχῶν τὸς πλείους, Θάρρεϊτε, εἶπεν, ὦ ἄνδρες. ὅπως γὰρ ἡμεῖς οἱ νικῶντες ὀρώδῃμεν, τί δοκεῖτε ποιῆν τὸς ὑφ' ἡμῶν νενικημύτης; Πρὸς ἢ τὸν ἐν τῶν Ἀβδήρων πρεσβυλὴν, ὅτε καλεπαύσατο πολλὰ εἰπὼν, ἐρωτῶντα τί τοῖς πολιταῖς ἀπαγγέλοι, Ὅτι, ἔφη, ὅσον σὺ χρόνον λέγειν ἔχηζες, τοσῶτον ἐγὼ σιωπῶν ἤκων. Ἐπαινουμένων δέ τινων Ἠλείς ὅτι δικαιοτάτοί εἰσι περὶ τὸν ἀγῶνα τῶν Ὀλυμπίων, Καὶ τί μέγα, εἶπεν, ἢ θαυμασὸν ποιῶσιν, εἰ ἐν ἔτεσι πέντε μιᾷ μόνον ἡμέρᾳ δικαιοσύνη κερῶνται; Πρὸς ἢ τὸς Φάσκοινας ὅτι φθονῶσι τινὲς ἀπὸ τῶν ἐν τῆς ἑτέρας οἰκίας, Οὐκοῦν, ἔφη, τὰ ἴδια αὐτὰς κακὰ λυπήσει, ἢ πρὸς τέτοις τάτε ἐμὰ ἢ τῶν ἐμῶν φίλων ἀγαθὰ. Συμβεβούλητος δέ τινος ὅτι δεῖ τοῖς φύγουσι τῶν πολεμίων δίδοναι δίοδον, Καὶ πῶς, ἔφη, τοῖς διὰ δειλίαν φύγουσι μὴ μαχόμενοι, τοῖς δὲ ἀνδρείαν μύθῃσι μαχησόμεθα;

qui multis vult imperare. Interroganti quot essent Lacedæmonii, respondit, quanti ad profligandos malos sufficiunt. Corinthiorum muros perambulans, quum spectasset eos sublimes, validos, & in longum porrectos spatium, Quænam, inquit, hic habitant mulieres? Sophistæ dicenti orationem omnium rerum esse optimam, Proinde, inquit, tu, quum taces, nullius es pretii. Quum Argivi accepta clade ferocius ei occurrerent, viderétque sociorum plerosque turbari, dixit: Bono este animo, viri. ubi enim nos, qui vicimus, formido incessit, quid putatis animi esse iis qui à nobis fuerunt superati? Abderitarum le-

gato, quum is tandem facto multa loquendi fine interrogaret quid civibus renunciaret: Hoc, inquit, referes, quàm diu tibi visum fuit loqui, tamdiu me tacitum audivisse. Laudantibus Eleos, quòd justissimè Olympicum certamen administrarent, Quid præclari est, inquit, quòd toto quinquennio per unicum diem justitia funguntur? Narrantibus invidere ei quosdam ex altera familia, respondit: Ergo & sua ipsis molesta erunt mala, & præterea mea amicorumque meorum bona. Consulenti ut fugientibus hostibus transitum concederet, Quomodo, inquit, pugnabimus contra eos qui fortitudine freti nos subsistunt, si in eos non

μετα; Περσφερριδύς δέ τινθ πρὶ τῶν Ἑλλώων ἐλδύθειας λόγον οὐκ ἀγνή μὲν, δυχερῆ ἢ Ἰππελεωθῆναι, Περσδέονταί σε, ὦ ξένε, ἔφη, οἱ λόγοι διωάμεως ἢ χημάτων. Λέγονθ δέ τινθ ὅτι Φίλιππθ αὐτοῖς ἀνεπίβαλον τῷ Ἑλλάδα ποιήσει, Ἰκανὴ ἡμῖν, ἔφη, ὦ ξένε, ἢ ἐν τῇ ἰδίᾳ ἀναστροφῇ. Πρεσβυθὴς ἐν Περῖνθε πρῶτα γυρόμθ εἰς Λακεδαίμονα, ἐμακρηγόρει· ὡς ἢ ἐπαύσαλο λέγων, ἢ ἡρώτα τὸν Ἄγιν τί δὴ τοῖς Περῖνθίοις ἀπαγγεῖλαι, Τί δ' ἄλλο, ἔφη, ἢ ὅτι σὺ μὲν μόλις ἐπαύσω λέγειν, ἐγὼ ἢ ἐσιώπων; Πρεσβύων ἢ μόνθ ἦκε πρὸς Φίλιππον· εἰπόνθ δ' ἐκείνε, Τί τῆτο; μόνθ ἦκει; ἔφη, Καὶ γῶ πρὸς ἕνα. Φήσανθ δέ τινθ τῶν πρεσβυτέρων πρὸς αὐτὸν γηραιὸν ὄντα, ἐπειδὴ τὰ δεχαῖα νόμιμα ἐκλυόμενα ἔωρα, ἀλλὰ ἢ παρεισδυόμενα μοχθηρὰ, διότι τὰ ἀνω κάτω γένεαι ἐν τῇ Σπάρτῃ, παίζων εἶπε, Κατὰ λόγον ἔτω πρβαίνει τὰ πρῶτα, εἰ τῆτο γίνεαι· ἢ γῶ ἐγὼ παῖς ὢν ἦκον πρῶτα τῆ πατρὸς ὅτι τὰ ἀνω κάτω γέγονε παρ' αὐτοῖς. ἔφη ἢ ἢ τὸν πατέρα ἀπὸ παιδὶ ὄντι τῆτο εἰρηκέναι. ὡσεὶ ἔχρη θαυμάζειν εἰ χείρω τὰ μὲν ταῦτα τῶν πρῶτων, ἀλλ' εἶπε βελτίω ἢ παραπλήσια γυροῖθ. Ἐρωτηθὲς ἢ πῶς ἂν τις ἐλδύθρεθ διαμῆροι, Θανάτῃ καλαφρονῶν, ἔφη.

ΑΓΙ-

non pugnamus qui præ timiditate fugiunt? Proponente quodam de libertate Græcis paranda sententias, non ignobiles quidem eas, sed exequutu difficiles, Tua, inquit, hospes, verba vim & pecuniam desiderant. Dicenti Philippum ipsis Græciam inaccessam redditurum, Sufficit, inquit, nobis, ὁ hospes, in nostra versari terra. Legatus Perintho Spartam missus, quum post longum sermonem demum interrogaret Agin quid responsi Perinthiis ferret, Nihil aliud, inquit, quàm te, me tacente, vix tandem finem loquendi fecisse. Quum solus venisset ad Philippum legatus, itaque quæreret quid

ita solus venisset: respondit, Etenim ad unum. Jam seniori quidam antiquas leges videns elanguescere, pravâsque alias obrepere, dicebat Sparta res fursum versus inverti. Tum Agis per jocum: Hoc si fit, rationi convenienter fit. nam puer ipse audivi patrem meum dicere, fursum versus res sua ætate inversas esse: idemque is se puerum ex suo patre audivisse aiebat. non ergo mirandum si posteriora prioribus deteriora eveniunt, sed si quando meliora aut similia obtingerent. Interrogatus qua quis ratione liber permaneat, respondit, Si mortem despiciat.

ΑΓΙΔΟΣ ΤΟΥ ΝΕΩΤΕΡΟΥ.

Ἄγεις ὁ νεώτερός, Δημάδῃ λέγονσί, ὅτι τὰ Λακονικὰ ξίφη διὰ μικρότητα καλαπίνεσσιν οἱ θαυμαλοποιοὶ, Καὶ μὲν, ἔφη, οἱ Λακεδαιμόνιοι τῶν πολεμίων τοῖς ξίφεσιν ἐφικνεῖνται. Πρὸς ἃ ἄνθρωπον πονηρὸν ἐρωτῶντα πολλάκις τίς ἀεὶς εἶη Σπαρτιάτης, Ὁ σοὶ ἀνομοιώτατος.

ΑΓΙΔΟΣ ΤΟΥ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΥ.

Ἄγεις ὁ τελευταῖός τῶν Λακεδαιμονίων βασιλέων Ἰξ ἐνέδρας συλληφθεὶς, καὶ καλαδικαθεὶς ὑπὸ τῶν ἐφόρων χωρεὶς δίκης, ἀπαγόμηνός τῃ τὸν βρόχον, ἰδὼν τινα τῶν ὑψηρετῶν κλαίοντα, Παῦσαι, εἶπεν, ὦ ἄνθρωπε, ἐπ' ἐμοὶ κλαίειν. καὶ γὰρ ἔγω παρνομῶς ἢ ἀδίκως ἀπολλύμηνός, κρείσσων εἰμὶ τῶν ἀναιρένων· καὶ ταῦτα εἰπὼν παρέδωκε τὸ βρόχον τὸν τραχηλὸν ἐκασίως.

ΑΚΡΟΤΑΤΟΥ.

Ἀκρότατος, ἐπεὶ οἱ γονεῖς αὐτὸν ἀδικόν τι συμπραῖξαι αὐτοῖς ἠξίου, μέχει τινὸς ἀντέλεξεν· ὡς ἃ ἐνέκεντο, εἶπεν, Ἔως μὲν παρ' ὑμῖν ἔγω, ἐκ ἠπιστάμην δικαιοσύνης ἔδεμίαν ἔννοιαν· ἐπεὶ δέ με τῇ πατείδι παρέδωκε καὶ τοῖς ταύτης νόμοις, ἔτι ἃ δικαιοσύνη καὶ καλοκαγαθία ἐπαιδύσατε ὡς ἠδύναθε, τέτοις περᾶτομαι ἢ ὑμῖν ἔπειθε· καὶ ἐπεὶ θέλειε ἀεὶσα πράττειν, ἀεὶσα ἃ τὰ δίκαιά

ἔσι

Agis junior, Demade dicente praestigiatores gladios Laconicos ob parvitatem deglutire : Atqui, inquit, gladiis potissimum nos hostem impetimus. Pravo homini saepenumero interroganti quis esset Spartanorum optimus, respondit: Qui tui est diffimillimus.

Agis ultimus Lacedaemoniorum regum per insidias captus, indictaque causa damnatus a Ephoris, quum ad laqueum, quo erat ei guttur elidendum, duceretur, cuiusdam ministrorum quem plorare videbat, Desine, inquit, me deslere, qui tam scelerate atque injuste morti addictus, meliore

sum quam qui me necant conditione : atque sic loquutus, funi ultrò cervicem praebuit.

ACROTATUS parentibus postulantibus ut injusta quadam in re operam ipsis navaret, quum aliquandiu verbis repugnasset, gravius urgentibus dixit : Quamdiu vobiscum vixi, nullam habui justitiae notitiam. sed postquam me patriae ejusque legibus tradidistis, & ad justitiam honestatēque pro viribus facultatibusque vestris erudivistis, conabor his potius quam vobis obsequi. ac quoniam vultis me optima agere, optimum autem est cum privato, tum mul-

ἔσι κὴ ιδιώτη κὴ πολὺ μᾶλλον ἀρχόντι, πράξω ἂν θέλεις· ἂν ᾗ λέγεις, παραιτήσομαι.

ΑΛΚΑΜΕΝΟΥΣ ΤΟΥ ΤΗΛ.

Ἄλκαμνός ὁ Τηλέκλῃ, πυθομνός τινός πῶς ἂν τις ἀρεῖα βασιλείαν διαίεργῆν, Εἰ πῶς πλείονθ, ἔφη, τὸ κέρδθ μὴ ποιοῖτο. Ἐτέρθ ᾗ Ἐπιζητῶνθ διατὶ πῶς Μεσσηνίων δῶρα ἐκ ἐδέξατο. Ὅτι λαβόνθ μθ, ἔφη, πρὸς τὰς νόμθς εἰρήνῃ ἀγειν ἀδύνατον. Λέγονθ δέ τινθ ὅτι σπυροαμνός ζῆ ἱκανῶ ἐσίαν κεκλημνθ, Καλὸν γδ, ἔφη, πολλὰ κεκλημνθ ζῆν κτ' λογισμὸν κὴ μὴ κτ' τῷ Ἐπιθυμίαν.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΔΟΥ.

Ἀλεξανδρίδῃς ὁ Λέονθ πρὸς τὸν δυσφορῶντα διατὶ τῷ ἐκ τῆ πόλεως ἀπὸ γρομνῶν φυγῶν, Ὡ λῶσε, ἔφη, μὴ τῷ πόλιν φεύγων ὀρρώδει, ἀλλὰ τῷ δικαιοσύνῃ. Τῷ ᾗ τοῖς ἐφόροις τὰ δέοντα μὲν λέγονθ, πλείω ᾗ τῶν ἱκανῶν, Ὡ ξένε, ἔφη, ἐκ ἐν δέονθ πῶ δέονθ χρῆ. Πρωθανομνός δέ τινθ διατὶ τοῖς εἰλωσι τὰς ἀγρὰς ἐλχειρίζουσι, καὶ ἐκ αὐτοῖ Ἐπιμελῶνθ, Ὅτι, ἔφη, ἐ τῶν ἐπιμελῶνθ, ἀλλ' ἐαυτῶν, αὐτὰς ἐπιησάμεθα. Ἐτέρθ δέ τινθ λέγονθ ὅτι βλάπτουσιν αἱ δόξαι, Ἐ ὅτι τῶν ὁ ἀπαλλαγῆς εὐδαιμόνησεν, Οὐκῆν οἱ τὰ ἀδίκῃ, ἔφη, ποιῶντες, κτ' τὸν σὸν λόγον εὐδαιμόνες ἂν εἶεν. πῶς γδ ἂν τις

ἱερῶ-

to etiam magis principi, id quod est justum : agam quæ vultis, quæ verò dicitis, detrectabo.

ALCAMENES Telecli F. interrogatus quo quis pacto regnum optimè conservaret, respondit, Si lucrum posthabeat. Alii quærenti cur dona à Messeniis non acciperet, respondit : Quia iis acceptis fieri non poterat ut cum legibus pacem tenerem. Dicenti vivere ipsum contractè, satis aliòquin opulentum, præclarum esse dixit eum qui sit locuples vivere secundum rationem, non secundum cupiditates.

ANAXANDRIDAS Leonis F. cuidam exi-

lium iniquius ferenti, Heus tu, inquit, non quòd ab urbe sis alienus, gravius est ferendum, sed si à justitia effes. Ei qui ad Ephoros quædam non quidem abs re, sed tamen verbosius æquo verbis explicuerat, Hospes, inquit, re necessaria uteris nulla necessitate postulante. Interroganti cur servis heilotibus agros colendos traderent, non ipsi curarent, respondit : Quia eos paravimus non ut ipsos, sed ut nos curaremus. Quodam dicente, existimationem esse damnosam, beatumque fore qui de gloria paranda non labore : Hac, inquit, tua ratione flagitiosi erunt beati, qui enim facti-

ἱερουσῶν ἢ ἀδικῶν δόξης ἐπιμελοῖτο; Ἄλλε ἢ ἐρωτῶντ' ἄρα διὰ τί ἐν τοῖς πολέμοις Σπαρτιάται θάρραλέως κινδυνύουσιν, Ὅτι, ἔφη, δεῖαδς ἀεὶ βίε μελέωμεν, ἔχ, ὡσπερ οἱ ἄλλοι, φοβεῖαδς, Ἐρωτῶντ' ἄρα δέ τιν' αὐτὸν διὰ τί τὰς ἀεὶ τῆ θανάτε δίκας πλείοσιν ἡμέραις οἱ γέροντες κείνους, καὶ ἀποφύγη τις, ὅτι ἐδ' ἐν ἡσόν ἐσιν ὑπόδικ', Πολλαῖς μὲν, ἔφη, ἡμέραις κείνους, ὅτι ἀεὶ θανάτε τοῖς διαμαρτάνουσιν ἐκ ἐστὶ μελαβελύσααδς· νόμων ἢ ὑπόδικον δεήσει εἶναι, ὅτι καὶ τῆτον τὸν νόμον ἀν εἶη καὶ τὸ κρείττονα βελύσααδς.

ΑΝΑΞΑΝΔΡΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΥΚΡ.

Ἄναξανδρ' ὁ Εὐρυκράτε', πωθανομὲν τινὸς διὰ τί χεῖρα καὶ στυάγους εἰς τὸ δημόσιον, Ὅπως, ἔφη, μὴ οἱ φύλακες αὐτῶν γινόμενοι διαφθείρωται.

ΑΝΑΞΙΛΟΥ.

Ἄναξίλας πρὸς τὸν θαυμάζοντα διὰ τί οἱ ἔφοροι τοῖς βασιλεύουσιν ἔχ ὑπεξάνισανται, καὶ ταῦτα ὑπὸ τῶν βασιλέων καθιστάμενοι, Διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν, ἔφη, δι' ἡ ἐφορεύουσιν.

ΑΝΔΡΟΚΛΙΔΟΥ.

Ἄνδροκλίδας ὁ Λάκων πηρωθεὶς τὸ σκέλ', κατέταξεν αὐτὸν εἰς τὰς πολεμσάς. ὡς ἢ ἴσαντο τινὲς διακωλύοντες, ὅτι ἐπεπήρωτο, Ἄλλ' ἐφύγοντα, εἶπε, μὲνοντα ἢ δεῖ τοῖς ἀντιτεταγμένοις μάχεαδς.

ΑΝΤΑΛ-

facrilegus aut injustè agens famam curaret? Interroganti cur Spartani in bellis ita audacter pericula adirent, respondit, Quia nobis studio est ut solliciti simus de vita, non, ut alii, timidi. Interrogatus cur quum de vita anquiritur in judicio, causa à senioribus per complures dies disceptetur, & qui absolvitur, nihilominus reus maneat, sic respondit: Plures dies judicio impendi, quòd in tali casu error correctionem non admittat. interim reum legibus teneri, quia hac lege permillum sit rectius aliquid de eo decernere.

ANAXANDER Eurycratis F. quærenti cur pecuniam in ærarium non colligerent Spartani, respondit, Ne custodes ei præfecti corrumpantur.

ANAXILAS, miranti cur Ephori regibus non assurgerent, quum quidem ab iis constituantur: Causa, inquit, eadem est cum ea ob quam Ephori sunt.

ANDROCLIDAS Laco mutilatus pedem, inter milites suum nomen professus est. prohibentibus, quòd eum mutilum dicerent, Atqui, inquit, non fugientem, sed manentem oportet pugnare in hostes.

ANTAL-

ΑΝΤΑΛΚΙΔΟΥ.

Ἄνταλκίδας ἐν Σαμοθράκῃ μυσθίου, ἐρωτηθεὶς ὑπὸ τῶ ἱερέως τί δεινότερον δέδρακεν ἐν τῷ βίῳ, εἶπε μοι πέπρακται τοιοῦτον, εἰσοῦλαι, εἶπεν, αὐτοὶ οἱ θεοί. Πρὸς ᾧ τὸν ἀμαθεὶς καλοῦντα τὸς Λακεδαιμονίους Ἀθιωῶν, Μόνοι γὰρ, εἶπεν, ἡμεῖς ἕδεν μεμαθήκαμεν παρ' ὑμῶν κακόν. Ἐτέρους δ' Ἀθιωαῖς πρὸς αὐτὸν εἰπόντι, Ἀλλὰ μὴ ἡμεῖς ἄπο τῶ Κηφισῷ πολλάκις ὑμᾶς ἐδιώξαμεν, Ἡμεῖς δὲ, ἔφη, ἕδέποτε ὑμᾶς ἄπο τῶ Εὐρώτα. Ἄλλος δ' ἐρωτήσαντι πῶς ἂν τις μάλισα ἀρέσκει τοῖς ἀνθρώποις, εἰ ἴδιστα μὴ, ἔφη, αὐτοῖς διαλέγοιτο, ὠφελιμώτατα δὲ προσφέροιτο. Σοφιστὴ δὲ τινὶ μέλλοντι ἀναγινώσκων ἐκώμιον Ἡρακλέους, Τίς γὰρ αὐτὸν, ἔφη, ψέγει; Πρὸς Ἀγησίλαον πληγῆτα ἐν μάχῃ ὑπὸ Θεβαίων, Ἀπέχεις, εἶπε, τὰ διδασκάλια μὴ βελομηδῆς αὐτὸς μηδ' Ἐπισαμῆνης μάχεσθαι διδάξας. ἐδόκει γὰρ ταῖς σιωπῆσιν ἐπ' αὐτὸς ἔσθ' Ἀθησιλᾶς στρατείαις μάχιμοι γενόμενοι. Ἐλεγε ᾧ ὅτι τείχη εἶναι τῆ Σπάρτης, τὸς νέους ὅρα ᾧ, τὰς Ἐπιδωραλίδας. Πρὸς ᾧ τὸν Ἐπιζητῆντα ὅτι ἐγχειρίοις βραχέσι κτ' πόλεμον χρωῖται Λακεδαιμόνιοι, Διότι, εἶπε, πλησίον τοῖς πολεμίοις μαχόμεθα.

ANTI-

ANTALCIDAS in Samothrace quum initiaretur facris, quærenti sacrificulo ecquid in vita flagitii perpetrasset: Si quid, ait, tale egi, norunt ipsi dii. Atheniensî indoctos appellanti Spartanos, dixit, Soli ergo nos nihil à vobis didicimus mali. Alii Atheniensî dicenti, Nos quidem vobis à Cephisô pulsîs sæpenumero institimus: At nos, inquit, vobis nunquam ab Eurota. Interroganti qua quis ratione maximè placere hominibus possit, respondit, Si dicendo eos quamplurimum delectet, & in vitæ usu maximè eis profit. Sophistæ cuidam

laudationem Herculis recitare volenti, Quis enim, inquit, eum vituperat? Agefilao in pugna à Thebanis vulnerato, Habes, ait, mercedem, qui eos invitos ignarósque pugnare docueris. videbantur enim Thebani continentibus in ipsos Agefilai expeditionibus bellicosi facti. Muros Spartæ aiebat esse juvenes: terminos autem, hastarum cuspides. Quærenti cur in bello gladiis brevibus uterentur Spartani, causam reddidit, quòd comminus in hostem pugnant.

ΑΝΤΙΟΧΟΥ.

Ἐφορβύων Ἀντίοχῳ ὡς ἤκασεν ὅτι Μεσσηνίους Φίλιππῳ τὴν χώραν ἔδωκεν, ἠρώτησεν εἰ καὶ δύναμιν αὐτοῖς παρέχετο, ὡς μαχομένοις περὶ τὴν χώραν κρατεῖν.

ΑΡΙΓΕΩΣ.

Ἀεΐδους, ἐπαινέτων τινῶν ὅτι ἰδίας ἀλλὰ τινὰς τῶν ἀλλοθρίων γυναικῶν, Μὰ τὰς θεάς, εἶπε, περὶ τῶν καλῶν καὶ ἀγαθῶν γυναικῶν εὐθένα δὲ λόγον εἰκὴ λέγεαθ, ἀγνοεῖαθ δ' αὐτὰς τὸ πᾶσαν ὅποια τυγχάνουσι, πλὴν μόνοις τοῖς συμβεῖσι. Διὰ Σελινῦντινῳ δὲ πόλε τὴν Σικελίας πορευόμενῳ, ἰδὼν ἐπὶ μνηματίῳ ἐλεγείον ἐπιγεγραμμένον,

Σβεννύντας ποτὲ τὰσδε τυραννίδα χάλκεῳ ἀρης

Εἶλε· Σελινῦντινῳ δ' ἀμφὶ πύλαις ἔθανον,

Δικαίως, ἔφη, ἀπεθάνειε τυραννίδα καιομένην ἀποσβεννύουσι ἐπιχειρήσαίτες. τέναντίον γὰρ ἔδει ὅλην αὐτὴν ἀφῆναι καλακαλιῶναι.

ΑΡΙΣΤΩΝΟΣ.

Ἀείρων, ἐπαινέτός τινῶν τὴν τῆ Κλεομένης χρείαν, ὅτι ἐρωτηθεὶς τί δὲ τὸν ἀγαθὸν βασιλέα ποιῆν, εἶπε, τὰς μὲν φίλους ἐνεργεῖν, τὰς δὲ

ΑΝΤΙΟΧΟΣ Ephorus, audito Messeniis agrum à Philippo adsignatum, An, inquit, vim quoque iis dedit ut de eo pugnantes vincant?

ΑΡΙΓΕΥΣ, quum quidam non suas, sed alienas laudarent mulieres, Me hercle, inquit, de pulchris & honestis mulieribus nihil temerè dici, sed quales eæ sint omnibus extra maritos ignotum esse oportebat. Aliquando per Selinuntem Siciliae urbem

iter faciens, in monumento quodam hanc legit inscriptionem:

*Hos restinguentes Mars fortè tyrannida sevens
Ponè Selinuntis mœnia stravit humi.*

tum ille: Meritò estis interfecti, aggressi tyrannidem ardentem restinguere, quæ ut conflagraret finire potius debebatis.

ΑΡΙΣΤΟ, laudante quodam Cleomenis dictum, qui interrogatus quod esset boni regis officium, responderat, Amicis bene, inimici-

ἢ ἐχθρὸς κακῶς ποιῶν. Καὶ πρὸς ἄνθρωπον κρείσσον, ἔφη, ὧ λῶσε, τὰς μὲν φίλους ἐνεργεῖν, τὰς δὲ ἐχθρὸς φίλους ποιῶν; αὕτη Σωκράτης ὁμολογημένη πρὸς πάντων χρεία ἔσα, ἢ εἰς αὐτὸν ἀναφέρεται. Πηνελόπη δὲ τινὲς πόσοι Σπαρτιάται τὸ πλῆθος, Ὅσοι ἰκανοί, εἶπε, τὰς ἐχθρὸς ἀπερῶκειν. Τῶν Ἀθηναίων δὲ τινὲς ἔπαινον Ἰππιάφειον ἀναγινώσκοντες τῶν πεσόντων ὑπὸ Λακεδαιμονίων, Ποδαπὸς ἔν, ἔφη, εἶναι νομίζεις τὰς ἡμετέρας νικήσασθαι τὰς;

ΑΡΧΙΔΑΜΙΔΟΥ.

Ἀρχιδαμίδας πρὸς τὸν ἐπαινεῖν Χαρίλαν ὅτι πρὸς ἄπαντας ὁμοίως πρᾶτ' ἔω, Καὶ πῶς τις, ἔφη, δικαίως αὐτὸν ἐπαινοῖτο εἰ ἢ πρὸς τὰς πονηρὰς πρᾶτ' εἴη; Μεμφομένη δὲ τινὲς Ἐκαλῆιον τὸν σοφιστὴν ὅτι ᾤρατο φθίσει εἰς τὸ συσσίτιον αὐτῶν, εἶδεν ἔλεγχον, Ἀγοῖν μοι δοκεῖς, εἶπεν, ὅτι ὁ εἰδὼς λόγον, ἢ τὸν τῷ λέγειν καιρὸν οἶδεν.

ΑΡΧΙΔΑΜΟΥ ΤΟΥ ΖΕΥΞΙΔΑ.

Ἀρχίδαμος ὁ Ζευξιδάμω, πυθόμενος τινὸς αὐτὸν τίνας προσηύκασιν ἢ Σπάρτης, Οἱ νόμοι ἢ τὰ ἀρχαῖα, ἔφη, καὶ τὰς νόμους. Πρὸς ἢ τὸν ἐπαινεῖν καθαρωδὸν ἢ θυμαζοῖν τὴν δυνάμιν αὐτῶν, ὦ λῶσε, ἔφη, ποῖον γέρας ᾤρατο σὲ τοῖς ἀγαθοῖς ἀνδράσι ἔσαι ὅταν καθαρωδὸν ἔτῳς

inimicis male facere : Quanto, inquit, mi homo, rectius erat amicis benè facere, ex inimicis autem amicos redigere? Hoc constat primum omnium Socratem dixisse, eique ut auctori acceptum fertur. Interroganti quot numero essent Spartani, Tot, inquit, quot hostibus arcendis sufficiant. Recitanti cuidam funebrem orationem in Athenienses à Lacedæmoniis cæfos, Quales, inquit, putas esse nostros, à quibus ii victi sunt?

ARCHIDAMIDAS laudanti Charilaum quòd omnibus ex æquo mitis esset, Qui

potest, inquit, justè laudari qui etiam malis se mitem præbet? Cuidam Hecatæum sophistam reprehendenti quòd in convictum ipsorum (quod syffition vocant) receptus nihil diceret : Ignorare mihi videre, dixit, quòd qui dicere novit, tempus etiam dicendi non ignorat.

ARCHIDAMUS Zeuxidami F. interrogatus quàmnam Sparta præessent, respondit : Leges & magistratus ex earum præscripto. Laudanti citharædum, ejúsque peritiam admiranti, Mi homo, inquit, quis honor apud te erit bonis viris, qui fidicinem adeo laudes?

ἔτως ἐπαινῆς; Ἐπεὶ δὲ τις αὐτῷ στυγὰς ψάλτιν, εἶπεν, Οὐτὸ ἀγαθὸς ψάλτης ἐστίν, Παρ' ἡμῖν δὲ γε ἀγαθὸς ζωμοποιός. ὡς εἶδεν διαφέρειν ἢ δι' ὄργάνων φωνὴ ἠδονῶν ἐμποιεῖν, τὸ δὲ ὄψων κὴ ζωμῆ σκωδασίας. Ὑπιχνημύς δέ τι τὸ αὐτῷ τὸν οἶνον ἠδονῶν, Πρὸς τί; ἔφη, καὶ γὰρ δαπανηθήσεται πλείων, καὶ ποιήσει τὰ ἀνδρεία ἀχρηστότερα. Στρατοπεδῶν ἢ περὶ Κόρινθον, εἶδεν ἐκ τῆς αἰῆς τὸ τεῖχος τόπε λαγωγὸς ἀνασάντας· εἶπεν ἔν πρὸς τὰς συστρατιώτας, Εὐάλωτοι ἡμῶν οἱ πολέμοι εἰσι. Δύο δὲ τινων διατηρῶν αὐτὸν λαβόντων, ἀγαγὼν εἰς τὸ τὸ χαλκιοῖς τέμνῃ, ἔξωρξισεν ἐμμεῖναι τοῖς κρηθεῖσιν αὐτῆς. ὁμοσάντων ἢ ἐκείνων, Κεῖνω τοίνυν, ἔφη, μὴ πρότερον ἀπελθεῖν ὑμᾶς ἐκ τῆς τεμνῆς πρὶν ἂν τὰ πρὸς ἀλλήλους διαλύσῃθε. Ταῖς ἢ θυλατράσιν αὐτῆς ἰμαλισμὸν πολυέλη Διονυσίῃς τῆς τυράνης Σικελίας πέμψατῆ, ὅσῃ ἐδέξατο, εἰπὼν, Φοβῶμαι μὴ ἀειθέμεναι αἱ κόραι φανῶσί μοι αἰχραί. Θεασάμενος δὲ τὸν ἵον προπετῶς μαχόμενον Ἀθηναίους, Ἡ τῆς δυνάμει πρόσθε, ἔφη, ἢ τῆς φρονήματος ὕφες.

ΑΡΧΙΔΑΜΟΥ ΤΟΥ ΑΓΗΣ.

Ἀρχίδαμος ὁ Ἀθησιαῖος, Φιλίππῃς μὲν τὴν ἐν Χαιρωνείᾳ μάχην σκληροτέραν αὐτῷ Ἐπιπολιῶν γράψαντος; ἀντέγραψεν, Εἰ μελέσεις τὴν σεαυτῆς σκιάν, ἐκ ἂν ὄργῃς αὐτῷ μείζονα γεγνημῆναι ἢ πρὶν νικᾶν.

des? Quum ei quidam fidicinem commendaret ab arte: Hic quidem (dixit, alio commonstrato) apud nos bonus est juris coctor. innuens nihil præstare artificium quod voce voluptatem gignit ei quod ob-
 ionio aut jusculo parando voluptatem conciliat. Pollicenti se vinum ei dulce redditurum, Quid attinet? inquit, nam & plus infumetur, & virilia reddet minus utilia. Castra ad Corinthum metatus, quum è loco muris vicino prodire lepores cerneret, commilitonibus dixit: Facile hostes in nostram venient potestatem. Arbiter à duobus sumptus, adductus in Chalciceci Minervæ fanum, sacramento devinxit staturos eos ei

quam tulisset ipse sententiæ. qua confecta re, pronunciare se dixit, non nisi prius composita lite ipsos inde abire debere. Quum Dionysius Siciliae tyrannus pretiosas vestes filiabus ipsius misisset, non accepit: quod vereri se diceret, ne his induta deformes ipsæ viderentur. Filium audacius pugnare adversus Athenienses videns, Aut adde, inquit, viribus, aut aliquid de animi elatione deminue.

ARCHIDAMUS Agesilai F. Philippo, qui ad Chæroneam victoria potitus literas ad ipsum dederat asperiores, rescripsit: Si tuam umbram metiaris, deprehendes eam nihilo quàm fuit ante victoriam esse longiorem.

νικᾶν. Ἐρωτηθεὶς ἰὸ πόσης χώρας κραίῃσι Σπαρτιάται, Ὅσης ἂν, ἔφη, τῷ δόρατι ἐφίκωνται. Πειράνδρα τῷ ἰατρῷ ἀξιολόγῃ κτ' τέχνῳ ὄντῳ, καὶ ἐπαινεμῆς ἰὸ τὰ μάλιστ', Φαῦλα ἰὸ ποιήματα γράφοντῳ, Τί δὴ ποιε, ὦ Πειράνδρα, εἶπεν, ἀντὶ χαρίεντῳ ἰατρῷ κακὸς ποιητὴς καλεῖσθ' ἔπιθυμῆς; Ἐν ἰὸ τῷ πρὸς Φίλιππον πολέμῳ συμβεβηθῶτων τινῶν ὅτι πόρρω τῆς οἰκείας τλῶ μάχῳ σανάπειν δεῖ, Ἄλλ' ἐτῆτο, ἔφη, ὄρα ἂν δεῖ, ἀλλ' εἰ δὴ μαχέρηροι, κρείσσονες τῷ πολεμίων ἐσόμεθα. Πρὸς ἰὸ τῶς ἐπαινεῖντας αὐτὸν ὅτε τλῶ πρὸς τῶς Ἀρχάδας μάχῳ ἐνίκησε, Βέλιον ἂν ἴω εἰ τῆ φρονήσει, ἔφη, αὐτῶς ἐνικῶμεν μᾶλλον ἢ τῆ ἰσχύϊ. Ὅτε ἰὸ εἰς Ἀρκαδίαν ἐνέβαλε, πυθόμεντῳ βοηθεῖν αὐτοῖς Ἠλείς, ἀπέσειλεν αὐτοῖς, Ἀρχίδαμῳ Ἠλείοις καλὸν ἰσυχία. Τῶν ἰὸ συμμαχῶν ἐν τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ ἐπιζητῶντων πόσα χρήματα δεκίσει, καὶ ἀξιῶντων ὀρίσαι τῶς φόρες, Ὁ πόλεμος, ἔφη, ἐτέλαγμένα σιλεῖται. Καταπελικὸν ἰὸ βέλος ἰδῶν τότε πρώτως ἐκ Σικελίας κομιθεῖν, ἀνεβόησεν, Ἡράκλεις, ἀπόλωλεν ἀνδρὸς δερετά. Ἐπεὶ ἰὸ ἐκ ἐβέλοντο Ἕλληνες πείθεσθ' αὐτῶ, καὶ λῦσαι τῶς πρὸς Ἀντίγονον ἢ Κραίερῶν τῶς Μακεδόνας ὁμολογίας, καὶ ἐλδύθεσθ' εἶναι, ὡς χαλεπωτέρων ἐσομῶν Λακεδαιμονίων ἢ Μακεδόνων, εἶπε, Πρέβαλον μὲν αἰετλῶ αὐτλῶ φθύγεται φωνῳ, ἀνθρωπος ἰὸ πολλὰς ἢ ποιήλας, ἕως ἂν τὸ δόξαν ἐπιελέση.

ΑΣΤΥ-

giorem. Interrogatus quantum regionis Spartani possiderent, Quantum, respondit, hasta attingimus. Quum Periander, nobilis laudatissimūsq̄ue medicus, inepta carmina scriberet: Quānam, inquit, de causa pro scito medico cupis appellari malus poeta? In bello contra Philipppum, suadentibus nonnullis procul à patria pugnandum esse: Non hoc, ait, considerandum est, sed an hostem prælio superaturi simus. Laudantibus ipsum quodd̄ Arcades vicisset, respondit: Præstabat eos prudentia à nobis, quàm viribus esse victos. Impressione in Arcadium facta, Eleos Arcadibus auxillium velle ferre audiens, sic per literas compel-

lavit: Archidamus Eleis: Bonum est quiescere. Sociis in bello Peloponnesiaco quærentibus quantum pecuniæ sufficeret, & tributum definiri sibi postulantibus, respondit, Bellum determinato sumptu non ali. Ubi catapultæ tormentum vidit, tum primum ex Sicilia allatum, exclamavit: Hercules, periit viri virtus. Græcis ei obtemperare, & solvere cum Antigono & Cratæro Macedonibus inita pacta, libertatēque amplecti recusantibus, quia molestiores sibi fore Spartanos quàm Macedones putarent: Ovis, dixit, semper voce utitur eadem: homo multis & variis, dum conficiat quod vult.

I

ASTY-

ΑΣΤΥΚΡΑΤΙΔΟΥ.

Ἄσυκρατίδας, εἰπόντις τινὸς αὐτῶν, μὴ τὸ ἠτήθῃαι Ἄγιον τὸν βασιλέα ἐν τῇ πρὸς τὸν Ἀντίγονον μάχῃ πρὸς Μεγάλῳ Πόλιν, τί ποιήσετε, ὦ Λακεδαιμόνιοι; ἢ δελύσειε Μακεδόσιν; εἶπε, τί δέ; κωλύσαι ἂν διώαιο Ἀντίπαρτος μαχομένους ἡμᾶς ἀποθανεῖν ὑπὲρ τῆς Σπάρτης;

ΒΙΑΝΤΟΣ.

Βίας ἐνεδρυσθεὶς ὑπὸ Ἰφικράτους τῷ Ἀθῆναιῶν στρατηγῷ, καὶ ἐρωτώμενος ὑπὸ τῷ στρατιωτῷ τί δεῖ ποιεῖν, τί γὰρ ἄλλο, ἔφη, ἢ ὑμᾶς μὴ σώζεσθαι, ἐμὲ δὲ μαχομένον ἀποθανεῖν;

ΒΡΑΣΙΔΟΥ.

Βρασίδας ἐν ἰσχάσι συλλαβὼν μῦνον, καὶ δηχθεὶς, ἀφῆκεν εἶτα πρὸς τὰς παρῆγας, Οὐδέν ἔτι, ἔφη, μικρὸν ἐστὶν ὃ εἰ διώαιαι σώζεσθαι πολὺν ἀμύεσθαι τὰς ἐπιχειροῦντας. Ἐν δέ τινι μάχῃ διὰ τὸ ἀσπίδος ἀκονίσθαι, καὶ τὸ δόρυ τῷ τραύματι ἐξεκκύσας, αὐτῷ τέτρω τὸν πολέμιον ἀπέκλεινε. καὶ πῶς ἐτρώθη ἐρωτηθεὶς, Προδότης με, ἔφη, τὸ ἀσπίδος. Ἐξεληθὼν δὲ ἐπὶ πόλεμον ἔγραψε τοῖς ἐφόροις, Ἄσφα δηλώμαί, πρὸς πόλιν πόλεμον, ἢ τεθναξῆμαι. Ἐπεὶ δὲ σωέειη πεσεῖν αὐτὸν ἐλευθεροῦντα τὰς ἐπὶ Θράκης Ἑλλήνας, οἱ δὲ

πεμ-

ASTYCRATIDAS, postquam Agis rex ad Megalopolin fuit ab Antigono pugna superatus, dicenti, Quid facietis, Spartani? an Macedonibus servietis? respondit: Quid? an impedire potest victor, ne pugnantes pro Sparta mortem oppetamus?

BIAS infidiis circumventus ab Iphicrate Atheniensium duce, militibus interrogantibus quid faciendum foret: Quid aliud, inquit, quam ut vos vestrae salutis consulatis, ego pugnans moriar?

BRASIDAS murem in caricis à se depre-

hensum morsus ab eo dimisit, tum ad eos qui aderant conversa oratione, Nihil, inquit, ita est exiguum quod salvum esse non possit, si vim inferentes ulcisci audeat. Quadam in pugna telo per clypeum adacto vulneratus, hoc ipso evulso hostem interfecit. interrogatusque quomodo vulnus accepisset, respondit, Prodente me clypeo. In bellum proficiscens, ephoris scripsit: In bello omnia pro viribus recte geram, aut moriar. Postquam, liberatis qui in Thracia habitabant Græcis, in acie cecidit, missisque Spartani legati

πεμφθέντες εἰς Λακεδαιμόνα πρέσβεις τῇ μητρὶ αὐτῆς Ἀργιλεονίδι προσήλθον· πρῶτον μὲν ἠρώτησεν εἰ καλῶς ὁ Βρασίδης ἐτελεύτησεν. ἐγκωμιαζόντων δὲ τῶν Θρακῶν, καὶ λεγόντων ὡς εὐδαίμων ἄλλος ἐστὶ τοιοῦτος, Ἀγνοεῖτε, εἶπεν, ὦ ξένοι· Βρασίδης γὰρ ὡς μὲν ἀνὴρ ἀγαθός, πολλοὶ δ' ἐκείνους κρείσσονες ἐν τῇ Σπάρτῃ.

Δ Α Μ Ω Ν Ι Δ Ο Υ.

Δαμωνίδας ταχθεὶς ἔρχεται τῷ χορῷ ὑπὸ τῷ τὸν χορὸν ἰσῶντος· Εὖγε, εἶπεν, ὦ χοραγε, ἰξούρες πῶς καὶ αὕτη ἡ χώρα ἀτιμῶ ἕσα ἔντιμος γήηται.

Δ Α Μ Ι Δ Ο Σ.

Δάμις πρὸς τὰ ἐπισαλένια παρὰ τῷ Ἀλεξάνδρῳ, θεὸν εἶναι ψηφίσασθαι, Συγχωρεῖμην, ἔφη, Ἀλεξάνδρω, εἰάν τις, θεὸς καλεῖσθαι.

Δ Α Μ Ι Ν Δ Ο Υ.

Δαμίνδας, Φιλίππου ἐμβαλόντος εἰς Πελοπόννησον, καὶ εἰπόντος τινός, Κινδυνεύουσι δεινὰ παθεῖν Λακεδαιμόνιοι εἰ μὴ τὰς πρὸς αὐτὸν διαλλαγὰς ποιήσουσιν, Ἀνδρόγυνε, εἶπε, τί δ' ἂν πάθοιμεν δεινὸν θανάτου κατὰ φρονήσαντες;

Δ Ε Ρ Κ Υ Λ Λ Ι Δ Ο Υ.

Δερκυλλίδας, Πύρρον τῷ στρατείῳ ἐπὶ τῷ Σπαρτιάτιδος ἔχουτος, πεμφθεὶς πρὸς αὐτὸν πρεσβυλῆς, τῷ Πύρρῳ πρὸς ἀπὸ τοῦ καλαδέχεσθαι τὸν

legati matrem ejus Argileonidem conveniunt: primum ea quaesivit an honeste obiisset Brasidas. deinde Thracibus eum laudibus ferentibus, nullumque alium esse talem dicentibus, Erratis, inquit, hospites. vir egregius fuit Brasidas, sed multos eo praestantiores habet Sparta.

DAMONIDAS ultimo loco in choro constitutus ab eo qui chorum instituebat, Laudo te, inquit, chorange, qui rationem invenis, qua hunc quoque locum, alioqui ignominiosum, honestares,

DAMIS ad postulata ab Alexandro missa, quibus decreto se in numerum deorum referri jubebat: Concedimus, inquit, Alexandro, ut, si ita vult, deus vocetur.

DAMINDAS Philippo in Peloponnesum irruente, quum quidam diceret fore in periculo Lacedaemonios, nisi cum illo pacem componerent, respondit: Semivir, quid mali nobis expectandum est, qui mortem contemnimus?

DERCYLLIDAS Pyrrho, ad quem jam exercitum ad Spartanorum fines habentem missus

τὸν βασιλέα αὐτῶν Κλεώνυμον, ἢ γνώσεαι ὡς ἐδενὸς τῶν ἄλλων ἀνδρείοτεροι τυγχάνουσιν, ὑπελυχῶν εἶπεν, Εἰ μὲν θεὸς ἐστίν, ἐφοβέμεθα τῷτον· ἐδὲν γὰρ ἀδικεῖται· εἰ δὲ ἄνθρωπος, ἐχὴ ἡμῶν γε κρείσσων.

ΔΗΜΑΡΑΤΟΥ.

Δημάραιος, Ὀρόντις πρὸς αὐτὸν σκληρότερον ὁμιλήσαντος, καὶ εἰπόντος τινός, Σκληρῶς σοι κέχηται Ὀρόντης, ὦ Δημάραιε, Οὐδὲν ἡμαρτεν εἰς ἐμὲ, εἶπεν, οἱ γὰρ πρὸς χάριν ὁμιλεῖντες, βλάπτουσιν, ἐχὴ οἱ μὲν ἀπεχθείας. Ἐρωτήσαντος δὲ τινος διὰ τί τὰς μὲν τὰς ἀσπίδας παρ' αὐτοῖς ἀποβαλόντας ἀτιμῆσαι, τὰς δὲ τὰ κράνη καὶ τὰς θώρακας ἐκ ἔτι, Ὅτι, ἔφη, ταῦτα μὲν χάριν ἑαυτῶν φειτίθεται· τὴν δὲ ἀσπίδα, τὴν κοινῆς τάξεως ἕνεκα. Ψάλλει δὲ ἀκρωτήριος, Οὐ κακῶς, εἶπε, φαίνεται μοι φλυαρεῖν. Ἐν δὲ τινι συνεδίῳ ἐρωτώμενος πότερον διὰ μωρίαν ἢ δι' ἀπειρίαν λόγων σιωπᾶ, Ἄλλ' ὄγε μωρὸς ἐκ ἀνδύναίσο σιωπᾶν, ἔφη. Πυθολύκε δὲ τινος διὰ τί φεύγει τὴν Σπάρτην βασιλῆος ὄντος, Ὅτι, ἔφη, κρείσσονες αὐτῆς οἱ νόμοι εἰσὶ. Τῶν δὲ Περσῶν τινος διὰ τὸ συνεχὲς τὴν δωροδοκίαν τὸν ἐρωτῶμενον ἀπαγαγόντος, καὶ λέγοντος, ὦ Λάκων, τεθήρδουκά σε τὸν ἐρωτῶμενον, Μὰ τὰς θεάς, ἔφη, ἐχὴ σύγε, ἀλλ' ἠγόρακας. Ἀποσάντος δὲ τινος τῶν Περσῶν τῷ βασιλέως, καὶ μείλαπειθένης ὑπὸ Δημαράτε

ἔπα-

missus erat legatus, imperanti ut Cleonymum regem suum reciperent, alioqui cognituri nihilo se aliis fortiores esse, respondit, Si deus es, nihil te metuimus, nulla tibi orta à nobis injuria: sin homo es, nihilo nobis præstas.

DEMARATUS verbis ab Oronte asperius tractatus, dicenti, Duriter te usus est, Demarate, Orontes: respondit, Nihil is in me peccavit. nocent enim non qui ex odio loquuntur, sed qui gratiam blandiendo captant. Interrogatus à quodam, cur Lacedæmone ignominia notarentur qui clypeum amisissent, non item qui galeam aut thoracem, retulit: Quia hæc sui ipsorum causa

gestant, clypeum autem propter communem ordinem. Audito fidicine, Videtur, inquit, mihi hic non malè nugari. Quodam in confessu interrogatus an ob fatuitatem quidem, aut potius ob inopiam materiæ dicendi taceret: Atqui, inquit, stultus tacere non posset. Quærenti cur, rex quum esset, Sparta exularet, respondit, Quia majore vi sunt leges ejus civitatis. Persæ quidam qui continentibus largitionibus amasium ipsi abstulisset, ac diceret, Heus, Laco, venatus sum tuum amasium: respondit, Minimè verò, sed emisti. Defecerat quidam Persa à rege suo, eisque Demaratus persuaferat ut ad regem rediret: quem quum deinde

ἐπανελθεῖν, καὶ μέλλοντος τῆ βασιλέως τὸν Πέρον διαχειρίζεσθαι, Αἰχρόν, ἔφη, ὦ βασιλεῦ, ὅτε μὴ ἐχθρὸς ᾖ σοι, μὴ δύνασθαι δίκην τῆ ἀποσάσεως παρ' αὐτῆ λαβεῖν, ὅτε ἢ φίλος γέγονεν, ἀποκλείνεν. Πρὸς ἢ τὸν ᾠδασιτένλα τῆ βασιλεῖ καὶ περὶ τῆς φυγῆς πολλάκις ἐπισκώπιοντα αὐτὸν, Οὐ μαχέμαι σοι, ἔφη, ὦ ξένη. κάλανάλωκα γὰρ τὴν τῆ βίαν τάξιν.

ΕΜΗΡΕΠΟΥΣ.

Ἐμμερηπὺς ἔφορος Φρύνιδος τῆ μουσικῆ σκεπάσεν τὰς δύο τῶν ἐνεία Ἰξέτερδου, εἰπὼν, Μὴ κακέρχει τὴν μουσικὴν.

ΕΠΑΙΝΕΤΟΥ.

Ἐπαίνειδου πάντων ἔφη τὰς ψύχας τῶν ἀμαρτημάτων καὶ τῶν ἀδικημάτων αἰτίαι εἶναι.

ΕΥΒΟΙΔΟΥ.

Εὐβοίδας ἀκούων τινῶν ἐπαινέτων γυναικὰ ἀλλοτρίαν, οὐκ ἀπεδέχετο, φήσας, Ὅπως αὖτε γυναικείας φύσεως αὖτε τοῖς ἔξω λόγον εἶναι ἔδνα δεῖ.

ΕΥΔΑΜΙΔΟΥ ΤΟΥ ΑΡΧ.

Εὐδαμίδας ὁ Ἀρχιδάμης, ἀδελφὸς ἢ Ἀγιδου, ἰδὼν Ξενοκράτην ἐν Ἀκαδημίᾳ πρεσβύτερον ἢ δὴ μὲν τῶν γνωρίμων φιλοσοφῆναι, ἐπύθετο τίς ὁ πρεσβύτερος. Φαμῖν δὲ τινου ὅτι σοφὸς ἀνὴρ καὶ τῶν ζητημάτων τὴν ἀρετὴν, Καὶ τότε, ἔφη, χεῖρσέ, ἐὰν ἀρετὴ ζητῆ;

σας

deinde rex necare intenderet : Demaratus, Turpe, inquit, est, ὁ rex, à quo, quum inimicus esset, poenas sumere defectionis non potuisti, eum nunc amicum factum abs te occidi. Parasito regis saepius exilium sibi exprobranti respondit : Nolo, hospes, tecum contendere, consumpsi enim vitae ordinatos sumptus.

EMEREPES ephorus Phrynidis musici fides de novem duas ascia praecidit, inquiens : Noli maleficium Musicae inferre,

EPARENETUS omnium aiebat peccato-

rum & injuriarum causam esse homines mendaces.

ΕΥΒΟΙΔΑΣ quosdam audiens mulierem laudantes alienam, improbavit, dicens omnino de muliebri natura apud externos nullum debere sermonem fieri.

ΕΥΔΑΜΙΔΑΣ Archidami F. Agidis frater, videns in academia Xenocratem jam grandi natu cum discipulis philosophantem, quaesivit quisnam esset iste senex. quum responderetur sapientem esse, unumque eorum qui virtutem quaerent, Et quando, inquit, utetur virtute, si eam etiamnum quaerit ? Phi-

K

losophum

σας ἢ φιλοσόφῃ διαλεχθέντι ὅτι μόνῃ ἀγαθὸς στρατηγὸς ὁ σοφὸς ἔστιν, Ὁ μὲν λόγῃ, ἔφη, θαυμαστός· ὁ ἢ λέγων, ἀπίστῃ· εἰ γὰρ περὶ εὐσεβάλλισται. Τῷ δὲ τῷ Ξενοκράτης εἰρηκότῃ καὶ καταπαυομῆς, παρῶν ὁ Εὐδαμίδας. ὡς δ' εἶπέ τις τῶν μετ' αὐτῶν, Ὅτε πάρεσθῃ ἡμεῖς, τότε πέπαυται· Καλῶς ἢ, ἔφη, εἶπερ ἤδη ἔλεξε ταῦτα ἀ' ἐχρηξῆ. τῷ δ' εἰπόντῃ, Καλὸν μὲν ἀκῆσαι· Ἡ ἢ πρὸς δεδειπνηκότα μολόντες, εἶπεν, ἡξιᾶσθῃ πάλιν αὐτὸν δειπνεῖν; Πρωθανομῆς δὲ τινῃ διατὶ τῷ πολίων αἰρεμῶν τὸν πρὸς Μακεδόνας πόλεμον, αὐτὸς ἡτυχίαν ἀγειν δοκιμάζει, Ὅτι, ἔφη, εἰ χηξῶ ψυδομῆς αὐτῶν ἐλέγξει. Ἐτέρῃ ἢ πρὸς φερρῶν τὰ κτ' Περσῶν δρισεῖα, καὶ πρὸς ἐπολιῃ Ἐπὶ τὸν πόλεμον, Ἀγνοεῖν, ἔφη, μοι δοκεῖς γε ὅτι ταῦτόν ἐστι χιλίων πρὸς ἄτων κραθήσαντα, πεντήκοντα λύκοις μάχεσθῃ. Ψάλις δὲ τινῃ δὴμερήσαντι, ἡρώτησαν αὐτὸν ποδαπὸς τις ἀπὸς δοκεῖ εἶναι. Μέγας, ἔφη, κληκίλῃς ἐν μικρῷ πρὸς ἄγμαλι. Ἐπαινεῖντος δὲ τινος τὰς Ἀθλιάς, ἔφη, Καὶ τίς ἂν ταύτῃ τῷ πόλιν δεόντως ἐπαινοῖ, μὲν εἰς ἐσεξε γρόμῃς βελίων; Ἀργαῖς δὲ τινος λέγοντος ὡς φανλότεροι γίνοντῃ κτ' τὰς ἀποδημίας οἱ Λάκωνες, Ἰξισάμῃς τινῃ πατειῶν νόμων, Ἀλλ' ἐχ ὑμεῖς, ἔφη, εἰς τὴν Σπάρτῃ ἐλθόντες, χείρονης, ἀλλὰ βελτίονες γίνεσθε. Ἀλεξάνδρῃ ἢ κηξῶσαν-

Isophum audiens differere solum sapientem esse bonum imperatorem : Oratio, inquit, admiratione digna, sed qui dicit, fidem non meretur : non enim eum tubæ circumsonuerunt. Venit ad Xenocratem Eudamidas, quum is explicato proposito jam finem dicendi fecisset, ac quodam comitum dicente, Quando nos venimus, iste cessat differere : Non injuriâ, inquit, si quidem jam dixit quæ voluit. addenti, Atqui expediebat audire, Quid? ait. an si veniremus ad jam cœnatum, juberemus eum denuò cœnare? Interrogatus cur civibus bellum contra Macedones molientibus ipse quiescere decrevisset : Quia, inquit, nihil mihi opus est

eos erroris convincere. Alio Persicis victoriis commemorandis eum ad bellum exhortante, Vidêris, inquit, mihi ignorare hoc idem esse ac si quis quod cetero oves superasset, contra et lupos pugnandum sibi duceret. Quum fidicen quidam placuisset, rogatus qualis sibi is videretur, respondit : Magnus delinitor in re exigua. Laudante quodam Athenas, dixit non posse meritò laudari eam urbem, quam nemo propterea dilexerit quòd ibi esset factus melior. Argivo cuidam dicenti Lacones deteriores peregrinando fieri, quòd a patriis desciscerent legibus : At vos, inquit, Spartam venientes non deteriores abitis, sed meliores. Alexandro

κηρύξαιλος ἐν Ὀλυμπία καλιέναι τὰς φυγάδας ἀπανίας εἰς τὴν ἰδίαν, πλὴν Θεβαίων, Ἄτυχές μὲν, ἔφη, ὦ Θεβαῖοι, τὸ κήρυγμα, ἀλλ' ἔνδοξον. μόνος γὰρ ὑμᾶς φοβεῖται Ἀλέξανδρος. Ἐρωτηθεὶς δὲ τίνος ἕνεκα πρὸς τῶν κινδύων ταῖς Μύσσαις σφαλιάζουσιν, Ὅπως, ἔφη, αἱ προξέεις λόγων ἀγαθῶν τυγχάνουσιν.

ΕΥΡΥΚΡΑΤΙΔΟΥ ΤΟΥ ΑΝΑΞ.

Εὐρυκρατίδας ὁ Ἀναξανδρίδας, πυθομύς τινός διὰ τί αἰεὶ τὰ τῶν συμβολαίων δίκαια ἐκάστης ἡμέρας κεύουσιν οἱ ἔφοροι, Ὅπως, ἔφη, καὶ ἐν τοῖς πολεμίοις πισδύωμεν ἀλλήλοις.

ΖΕΥΞΙΔΑΜΟΥ.

Ζευξίδαμος, πυθομύς τινός διὰ τί τὰς αἰεὶ ἀνδρείας νόμος ἀγράφως τηρεῖσι, καὶ τοῖς νέοις ἀπογραψάμενοι εἰς διδασίαν ἀναγινώσκουσιν, Ὅτι, ἔφη, σιωθεῖζοσθε δὲ ταῖς ἀνδραγαθίαις κρεῖττον ἢ ταῖς γραφαῖς προσέχειν. Αἰτωλῆ δὲ τινὸς λέγοντος ὅτι τοῖς ἀνδραγαθῶν βελομύροις κρείσσων εἰρήνης ὁ πόλεμος, Οὐ μὰ τὰς θεάς, ἔφη, ἀλλὰ τέτοις κρείσσων ὁ θάνατος εἰς ζωῆς.

ΗΡΩΝΔΟΥ.

Ἡρώνδας, Ἀθιώνισιν ἀλόντῃ τινός γραφῶν δεγίας, παρὼν καὶ πυθομύς, ἐκέλευσεν ἐπιδειξαι αὐτῷ τὸν τῶν ἐλευθερίαν δίκην ἠτηθέντα.

ΘΕΑ-

dro apud Olympiam edicto omnibus exilibus reditum in patriam permittente, folis demptis Thebanis : Infelix quidem, aiebat, ὁ Thebani, hoc edictum vobis, sed gloriosum. vos enim solos Alexander metuit. Interrogatus cur ante pugnam Musis litarent, Ut, inquit, actionibus bona obveniant praconia.

EURYCRATIDAS Anaxandridæ F. quaerenti cur de contractibus ephori quotidie jus dicerent, respondit, Ut etiam in hostico nobis invicem credamus.

ZEUXIDAMUS interroganti cur de forti-

tudine leges non scriptas servarent, neque potius literis conceptas adolescentibus ad legendum proponerent: Quia, inquit, condocesfaciendi sunt ut facinoribus fortibus potius animum advertant quam scripturis. Ætolo quodam dicente, virtutem affectanti commodiorem bello pacem esse, Non per deos, inquit, sed ei mors quam vita est melior.

HERONDAS, Athenis quodam otii damnato, quum alessset, idque inaudivisset, ostendi sibi petiit istum qui tam liberalis criminis esset convictus.

THEA-

Θ Ε Α Ρ Ι Δ Ο Υ .

Θεαρίδας ξίφος ἀκονῶν, ἠρωτήθη εἰ ὄξύ ἐστι, Καὶ, εἶπεν, ὄξύτερον διαβολῆς.

Θ Ε Μ Ι Σ Τ Ε Ο Υ .

Θεμιστέας προεῖπε μὲν Λεωνίδῃ πρὸ βασιλεῖ τὴν χρησομένην ἀπώλειαν περὶ Θερμοπύλας αὐτῆ τε καὶ τῆ συστρατομαχίαν αὐτῆ, μάντις ὦν· ἀποπεμπόμενος ἢ ὑπὸ τῆ Λεωνίδου εἰς τὴν Λακεδαιμόνα προφάσει ἔπαγγεῖλαι τὰ συμβησόμενα, ταῖς δ' ἀληθείαις ἵνα μὴ ᾤσθαι πόληαι, σὸκ ἠνέχετο, Ἄλλ', εἶπε, μαχητῆς ἐπέμφθην, σὸκ ἀγγελιαφόρος.

Θ Ε Ο Π Ο Μ Π Ο Υ .

Θεόπομπος πρὸς τὸν ἐρωτήσαντα πῶς ἂν τις ἀσφαλῶς τηρήῃ τὴν βασιλείαν, Εἰ τοῖς μὲν φίλοις, ἔφη, μελαδιδοίη παρρησίας δικαίας, τὰς ἢ δεχομένης καὶ δυνάμιν μὴ φειοσφῆ ἀδικημάτων. Πρὸς ἢ τὸν λέγοντα ὅτι ᾤσθαι τοῖς αὐτῆ πολίταις καλεῖται φιλολάκων, Κρείσσον, ἔφη, ἢ σε φιλοπολίτην ἢ φιλολάκωνα καλεῖσθαι. Τῆ δ' ἐκ τῆ Ἡλιδος πρεσβυλῆ εἰπόντος ὅτι διὰ τῆ αὐτὸν ἔξαπέσειλαν οἱ πολῖται ὅτι μόνος τὸν Λακωνικὸν ἐξήλωσε βίον, Καὶ πρότερον, ἔφη, ὁ σὸς ἢ ὁ τῆ ἄλλων πολιτῶν βίος βελτίων ἐστὶ; τῆ ἢ εἰπόντος τὸν αὐτῆ, Πῶς ἐν ἂν, ἔφη, αὐτῆ ἢ πόλις σώζοιτο ἐν ἢ πολλῶν ὄντων, εἰς μόνος ἀγαθός ἐστι; Λέγοντος δέ τινος ὅτι ἢ Σπάρτη σώζεσθαι διὰ τὰς βασιλεῖς

THEARIDAS gladium in cote subigens, quum interrogaretur acutissime effret : respondit, Acutior est quam calumnia.

THEMISTEAS vates quum praedixisset Leonidae regi suam & exercitus ad Thermopylas internecionem, rexque ipsum Spartam ablegaret, praetextu eo ut quae futura erant significaret, re ipsa autem ut ne una is periret : non sustinuit abire, sed dixit, pugnatum se, non nunciatum, a patria missum.

THEOPOMPUS interroganti quo quis modo regnum tutò conservaret, respondit :

Si justam dicendi libertatem amicis permittat, & subditorum, quantum fieri potest, vindicet injurias. Hospiti dicenti, apud suos se civis amatorem Laconum appellari, Praestabat, inquit, civium te quam Laconum amatorem nominari. Legato Elide missò, qui se idcirco à civibus aiebat missum, quòd solus Laconici imitaretur vivendi rationem, Tuane, inquit, an reliquorum vita melior est? respondente suam, Quomodo igitur, inquit, fervari ea potest urbs in qua de multis unus tantum est bonus? Dicente quodam, Spartae salutem inde

λεῖς ἀρχικῆς ὄντας, Οὐκ, ἔφη, ἀλλὰ διὰ τὰς πολίτας πειθαρχικῆς ὄν-
τας. Πυλίων ᾧ αὐτῷ μείζονας τιμὰς ψηφισαμένων, ἐνέγραψεν, ὅτι
τὰς μὲν μείρας ὁ χρόνος αὖξει, τὰς δ' ὑπεραιεῖσας ἀφανίζει.

Θ Ε Κ Τ Α Μ Ε Ν Ο Υ Σ.

Θεκλαμῆνης, καταγνόντων αὐτῷ θάνατον τῷ ἐφόρων, ἀπῆει μειδι-
ῶν· καί τινος τῶν παρόντων ἐρωτήσαντος εἰ καὶ καταφρονεῖ τῶν τ' Σπάρ-
της νομίμων, Οὐχί, εἶπεν, ἀλλὰ γέγηθα ὅτι δεῖ με τιῷ ζημίαν ἐκ-
τίσαι ταύτῳ, παρ' ἐδενός ἔτε διαιτήσαντά με, ἔτε δανεισάμενον.

Θ Η Ρ Υ Κ Ι Ω Ν Ο Σ.

Θηρυκίων ἐκ Δελφῶν πρῶταρχομένου, ἰδὼν τὸ Φιλίππου στρατόπε-
δον ἐν Ἴσθμῳ τὰ σενὰ κατειληφότες, Κακῆς, ἔφη, πυλωρὸς ὑμᾶς, ὧ
Κορίνθιοι, ἢ Πελοπόννησος ἔχει.

Ι Π Π Ο Δ Α Μ Ο Υ.

Ἴππόδαμος, ὅτε Ἄγις Ἀρχιδάμῳ παρετάσσει, συμπεμφθεὶς τῷ
Ἄγιδι εἰς Σπάρτην ἐπεὶ τὰς χρεῖας παρέχεσθαι, Ἄλλ' ὅστις, ἔφη, ἔτοι
κάλλιον θάνατον ἀποθανεῖμαι ὑπὲρ Σπάρτης ἀνδραγαθῶν; ἢ βε-
βιωκῶς ὑπὲρ τὰ ὀγδοήκοντα ἔτη καὶ μὴ ταῦτα λαβὼν τὰ ὅπλα, καὶ
σὰς ἐν δεξιᾷ τῆ βασιλέως, μαχόμενος ἀποθνήσκει.

Ι Π Π Ο Κ Ρ Α Τ Ι Δ Ο Υ.

Ἴπποκρατίδας πρὸς τὸν τ' Καρίας σατραπίῳ ἐπισείλινα δίδοτι

Λακε-

inde proficisci quod reges ad imperandum haberet idoneos : dixit non eam esse causam, sed quod cives obedire nossent. Pyliis majores honores ipsi decernentibus scripsit, mediocres honores tempore augeri, nimios aboleri.

THECTAMENES iudicio ephorum adiectus morti, subridens abibat. ac quodam eorum qui unà aderant rogante ànne Spartæ leges contemneret, Nequaquam, respondit : sed lætor hanc mihi solvendam esse mulctam, quam possum neque precario neque scæpore sumpto quoquam præstare.

THERYCION Delphis domum profi-

ciscens, quum in Isthmo videret angustias ab exercitu Philippi occupatas, dixit : Malis vobis, ô Corinthii, janitoribus utitur Peloponnesus.

HIPPODAMUS cum Agide, qui tum Archidamo in castris aderat, à rege Spartam missus ut ibi res necessarias administraret, Nónne, inquit, honestius moriar pro Sparta fortiter pugnans ? (excefferat autem jam annum ætatis octogesimum) ac postmodo sumptis armis, & ad dextram regi adstans, in pugna mortem obiit.

HIPPOCRATIDAS satrapæ Cariae, qui per literas significabat Lacedæmonium quen-

Λακεδαιμόνιοι αἰὲς, Ἐπιβελούτων τινῶν σιωιδῶς τῷ Ἐπιβελῷ καλεσιώπησε, καὶ προσέντ' ὡς χησέσαι αὐτῶν, ἀντέγραψεν, Εἰ μὲν μέγα τι αὐτὸν ἀγαθὸν πεποίηκας, καλῶς κλανεῖ· εἰ δὲ μὴ, ἐν τῷ χώρῳ ἐκβαλε, δειλὸν πρὸς ἀρετὴν ὄντα. Ἀπαντήσαντο δὲ πότε αὐτῶν μισρακίε ὃ ἠκολούθει ἐρατὴς τις, καὶ διαλαπέλιτο, Μὲντοιούτων, ἔφη, βαδίζειν δεῖ μεθ' ὧν ὀφθαῖς τῷ αὐτῷ χεῖραν τηρήσεις.

ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΙΔΟΥ.

Καλλικρατίδας ναύαρχος, τῶν Λυσάνδρου φίλων ἀξιέντων Ἐπιτρέψαι αὐτοῖς ἓνα τινὰ τῶν ἐχθρῶν ἀνελεῖν, καὶ λαβεῖν πεντήκοντα τάλαντα, καὶ τοὶ σφόδρα δεόμενοι χημάτων εἰς ὀψόνια τοῖς ναύταις, ἐσυνεχώρησε. Κλέανδρος δὲ σύμβελος ὢν, Ἄλλ' ἔγωγε ἂν ἔλαβον, εἶπεν, εἰ σὺ ἡμῶν· Καὶ γὰρ αὐτὸς, εἶπεν, εἰ σὺ μὲν. Παραγυρόμενος δὲ πρὸς Κύρῳ τὸν νεώτερον εἰς Σάρδεις σύμμαχον ὄντα Λακεδαιμόνιοις Ἐπὶ χημάτα τῶν ναυλικῶν, τῇ μὲν πρώτῃ ἡμέρᾳ ἐκέλευσεν εἰσαγγεῖλαι ὅτι βέλεια Κύρῳ ἐντυχέειν· ὡς δ' ἤκαστε πίνειν, Πρὸς μὲν, εἶπεν, ἕως ἂν πῖνῃ. καὶ τότε μὲν ἀπηλλάγη, ὡς ἔγνω ἔχ' οἶόν τε εἶναι συμβαλεῖν αὐτῷ ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, δόξας ἀγροικότερον εἶναι. τῇ δ' ἐχομῆν, ὡς πάλιν αὐτὸν πίνειν ἤκαστε, καὶ ἐπὶ προῖντα, φήσας ἔχ' ἔτω σπαστάσιον χημάτα λαβεῖν ὡς μηδὲν ἀνάξιον τῷ Σπάρτης ποιεῖν, ἀπηλλάγη

λάγη

dam conscium insidiarum sibi fructuarum eas reticuisse, quærebátque quid de eo statuendum putaret, rescripsit : Si magno eum aliquo affecisti beneficio, interfice : sin verò, ditione tua ejice, hominem ob timiditatem ineptum ad virtutem. Occurrenti adolescenti quem amator insequabatur, & colorem præ pudore mutanti : Cum talibus, dixit, ambulandum est quibuscum visus eumdem retineas colorem.

CALLICRATIDAS classis præfectus, Lyfandri amicis flagitantibus ut faceret ipsis facultatem cujusdam inimici interficiendi, eoque nomine L talenta offerentibus, quantum ad stipendia navalibus sociis danda admodum pecuniæ egeret, tamen non af-

fensit. quúmque Cleander, unus de consiliariis, diceret, Ego si tuo fuissém loco, accepissém : respondit, Et ipse, si tuo. Sardes ad Cyrum juniorem profectus confederatum Lacedæmoniorum, impetrandæ gratia pecuniæ ad stipendia classiaris persolvenda, qua prima venit die, Cyro jussit nuntiarí se ipsius colloquium expetere : quúmque responsum esset Cyrum bibere, Expectabo, inquit, donec biberit. ac tum quidem, ut sensit congregiendi sibi copiam non fieri, discessit, relicta de se rustici hominis opinione. Postridie iterum audiens eum bibere, & non prodire : fatus, majorem in id operam impendendum ut nihil indignum Sparta agatur, quàm pecuniá ut paratur,

λάγη εἰς Ἐφεσον, πολλὰ μὲν ἐπαρώμηντο κακὰ τοῖς πρώτοις ἐντυφθεῖσιν ὑπὸ βαρβάρων, καὶ διδάξασιν αὐτὰς ὑβρίζειν διὰ πλετον. ὤμνέ τε πρὸς τὰς παρόντας ὡς ὅταν πρώτον εἰς Σπάρτῃ παρὰ γήνται, πάντα ποιήσει ὑπὲρ τῆ διαλλάξαι τὰς Ἑλλήνας, ὡς φοβερώτεροι τοῖς βαρβάρους εἶεν, καὶ παύσαιτο τὸ ἐκείνων ἐπ' ἀλλήλους δέομενοι δυνάμεως. Ἐρωτηθεὶς ὁ ὅποιοι ἄνδρες εἰσὶν οἱ Ἴωνες, Ἐλεύθεροι μὲν, ἔφη, κακοὶ, δέλοισι δὲ ἀγαθοί. Τῷ δὲ Κύρου τὸν μισθὸν προπέμψαντο τοῖς στρατιώταις ἢ ξένια αὐτῶ, μόνον ἔλαβε τὸν μισθὸν, τὰ δὲ ξένια ἀντέπεμψε· φήσας μὴ δεῖν φιλίαν αὐτῶ ἰδίαν πρὸς αὐτὸν εἶναι, ἀλλὰ τῷ κοινῶ πρὸς ἅπαντας Λακεδαιμονίους γεγοῦσθαι, καὶ αὐτῶ ὑπάρχειν. Μέλλων δὲ περὶ τὰς Ἀργινέσας ναυμαχεῖν, Ἐρμωντο τῷ κυβερνήτῃ εἰπόντο ὅτι καλῶς ἔχει ἀποπλεύσαι, αἱ γὰρ τειχίσεις τῶν Ἀθηναιῶν πολλῶ πλείους εἰσὶν, εἶπε, Καὶ τί τῆτο; ἀλλὰ φύγειν αἰχρὸν ἢ βλαβερὸν τῇ Σπάρτῃ, μύροισα δὲ ἢ ἀποθανεῖν ἢ νικᾶν, ἀριστον. Προθυσάμηντο δὲ, ὡς ἤκουσε τῆ μάντεως σημαίνουσα διὰ τῶν ἐμπύρων τῶ μὲν στρατῶ νίκην, τῶ δὲ στρατηγῶντι θάνατον· ἐδὲν καταπλαγ εἰς εἶπεν, Οὐ παρ' ἑνα τῶ Σπάρτα. ἀποθανόντο γάρ με, ἐδὲν ἢ παλεῖς ἐλαττωθήσεται· εἰξαντο δὲ τοῖς πολεμίοις, ἐλαττωθήσεται. ἀποδείξας ἔν αὐτῷ ἑαυτῷ Κλεάνδρον ἡγεμόνα, ὤρμησεν ἐπὶ τῷ ναυμαχίαν, καὶ μαχόμενος τελευτᾷ.

Κ Λ Ε-

paretur, Ephesum rediit : diris persecutus eos qui primi sese barbarorum contumeliis expoierant, eosque docuerant propter divitias aliis insultare. juravitque coram praesentibus, se, ubi primum Spartam redisset, omnia conaturum ut Graecos in concordiam redigeret, barbaris ita terrori futuros, neque eorum auxiliis, dum se invicem premerent, opus posthac habituros. Interrogatus quales viri essent Iones : respondit : In libertate mali, servi boni. Quum Cyrus classiaris stipendia, ipsi autem xenia misisset, remissis xeniis sola accepit stipendia : nihil sibi cum Cyro opus esse privata amicitia ; ad se enim pertinere eam quae cum republica Lacedaemoniorum esset facta, in-

quiens. Apud Arginusas navali praelio decertaturus, Hermioni gubernatori momenti ex re esse classiam abducere, quod multo plures essent Atheniensium triremes, respondit : Quid tum postea ? fugere quidem & turpe est & damnosum Spartae, optimum est manentem aut mori aut vincere. Et ante conflictum quum audiret aruspicem ex extis vaticinari exercitui victoriam, duci obitum, nihil territus, idque tantum fatus, Non in unius vita verti res Spartae, ac se mortuo nihil decessurum patriae, decessurum autem si hostibus cedat : Cleandrum suo loco subire jussit praefecturae classis, & ad praelium navale se contulit, inque eo occubuit.

CLEO-

ΚΛΕΟΜΒΡ. ΤΟΥ ΠΑΥΣΑΝΙΟΥ.

Κλεόμβροτος ὁ Πausανίης, ξένος τινὸς διαφερομένης πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ ἀρετῆς, Μέχρη τέτε, εἶπεν, κρείστων σε ἐστὶν ὁ πατήρ μεχρὶς ἂν καὶ σὺ γυνήσεως.

ΚΛΕΟΜΕΝΟΥΣ ΤΟΥ ΑΝΑΣ.

Κλεομένης ὁ Ἀναξανδρίδης τὸν μὲν Ὅμηρον Λακεδαιμονίων εἶναι ποιητὴν, ἔφη, τὸν δὲ Ἡσίοδον, τῶν εἰλώτων. τὸν μὲν γὰρ ὡς χεὶρ πολεμῆιν, τὸν δὲ ὡς χεὶρ γεωργῆιν, παρηγγελκέναι. Ἀνοχὰς δὲ ἐφθήμερος πρὸς Ἀργεῖος ποιησάμενος, φυλάξας αὐτὸς τῇ τρίτῃ νυκτὶ κοιμημένος, διὰ τὸ πεποινέναι ταῖς σπονδαῖς, ἐπέθετο καὶ τὸς μὲν ἀπέκλεινε, τὸς δὲ αἰχμαλώτους ἔλαβεν. ὄνειδιζόμενος δὲ ἐπὶ τῇ παραβάσει τῶν ὄρκων, ὅσα ἔφη προσομωμοκέναι ταῖς ἡμέραις τὰς νύκτας. ἄλλως τε καὶ ὅ, τι ἂν κακόν τις ποιῇ τὸς πολεμῖας, τέτο καὶ αὐτὰ θεοῖς καὶ αὐτὰ ἀνθρώποις δίκης ὑπερτερὸν νομίζεσθαι. Σιωπῆ δ' αὐτῷ τῶν μὲν Ἀργεῖος, δι' ὃ παρεσπόνδησεν, ἀποπεσεῖν διὰ τὸ τὰς γυναικας τὰ δὲ τῶν ἱερῶν καθελύσας ὄπλα, τέτοις αὐτὸν ἀμύσασθαι καὶ ὑσερον δὲ τῶν φρενῶν ἔξω γυρόμενον δρεξάσθαι τινὸς μαχαιρῆς, καὶ αὐτὸν ἀναλεμῆναι, διὰ τῶν σφυρῶν ἕως ἐπὶ τοὺς καιεῖους τόπους, καὶ ἔτιως ἐκλιπεῖν τὸν βίον γελῶντα καὶ σεσηρότα. Τῶ δὲ μάντιος ἀπορέποντος μὴ ἀγνῆ ἐπὶ τιμῇ τῶν Ἀργείων πόλιν στρατεύμα, τὴν γὰρ ἐπάνοδον αἰχρᾶν γρήσεσθαι, προσελθὼν τῇ πόλει

τὰς

CLEOMBROTUS Pausaniæ F. hospiti cum patre de virtute contendenti, Eò usque, inquit, pater te præstabit, dum & tu generis.

CLEOMENES Anaxandridæ F. Homerum Lacedæmoniorum poetam esse dicebat, Hesiodum fervorem heilotum: illum enim præcepisse quomodo bellum sit gerendum: hunc, quomodo agri colendi. Hic aliquot dierum pactus cum Argivis inducias, quum explorasset eos tertia nocte dormire, fretos induciis, adortus partim necavit, partim cepit. quumque ei violatio jurisjurandi improbraretur, negabat se unà cum diebus

noctes in eo complexum fuisse: addebátque, aliàs quocumque quis hostes modo læderet, & apud deos & apud homines summo jure factum putari. Usu tamen ei venit ut & tum Argis (quorum occupandorum gratia fidem fefellerat datam) non potiretur, quum mulieres Argivæ arma è templis detrahentes iis eum propulsarent: & postmodo mente captus, arrepto quodam cultro à talis usque ad loca lethalibus opportuna vulneribus sese diffecaret, itaque inter ridendum ac ringendum vita abiret. Vate dehortante à ducendo ad Argos exercitu, ignominiosumque fore discessum inde prædicente, duxit

τάς μὲν πύλας κεκλεισμένας εἶδε, τὰς δὲ γυναικας Ἰπὶ τῶν τειχῶν. Αὕτη ὄντι, ἔφη, ἢ ἐπάνοδ' αἰχρὰ φαίνεται εἶναι, ἐν ἣ τῶν ἀνδρῶν τεθηκότων αἱ γυναῖκες τὰς πύλας κεκλείκασιν; Πρὸς δὲ τὰς λοιδορῶντας αὐτὸν τῶν Ἀργείων ὡς Ἰπίορκον καὶ Ἀσεβῆ, Τῆ μὲν κακῶς λέγειν, ἔφη, ὑμεῖς κύριοι, τῆ δὲ κακῶς ὑμᾶς ποιεῖν, ἐγώ. Τοῖς δὲ ἀπὸ τῆς Σάμου πρέσβεσι πῶρακαλεῖσιν αὐτὸν Πολυκράτει τῷ τυράννῳ πολεμεῖν, καὶ διὰ τῆτο μακρολογῶσιν, Ὡν εἰρήκατε, ἔφη, τὰ μὲν Ἰξ δαχῆς ἐ μέμνημαι, διὰ τῆτο δὲ καὶ τὰ μέσα ἐ σωίημι· τὰ δ' Ἰπὶ πᾶσιν ἐ δοκιμάζω. Πειρατῆ δὲ καλαδραμόνι τῷ χώρῳ, καὶ ὡς ἐάλω, λέγοντι, Ὅτι τρωφῶν ὄσα εἶχον τοῖς στρατιώταις παρέχειν, πρὸς τὰς ἐχούσας εἶν, ἐκόντι δ' ὄσα ἀν δόνας, βία ληψόμεν ἦλθον· ἔφη, Σωτόμεν ἢ ποιηεῖα. Φαύλα δὲ τινὲ κακῶς αὐτὸν λέγοντ, Ἄρα διὰ τῆτο, ἔφη, πάντας σὺ κακῶς λέγεις, ἵνα ἀπολογέμενοι μὴ δὲκαίρωμεν πρὸς τῆς σῆς κακίας λέγειν; Τῶν δὲ πολιῶν τινὲ λέγοντι ὅτι τὸν ἀγαθὸν βασιλέα πάντῃ πάντως πρῶτον εἶναι δεῖ, Οὐκ εἶν, ἔφη, ἄχει τῆ μὴ δὲκαλαφρόνητον εἶναι. Ἐλυκωθεῖς δὲ νόσω μακρᾷ ἐπεὶ καθάγιας καὶ μάνεσι πρῶσεῖχε, τὸ πρὸν ἐ πρῶσεχων, θαυμάζοντός τινος, Τί θαυμάζεις; ἔφη, ἐ γὰρ εἶμι ὁ αὐτὸς νεῦ κὲ τότε· ἐκ ὧν δὲ ὁ αὐτὸς, ἐδὲ τὰ αὐτὰ δοκιμάζω. Σοφιστῆ δὲ τινὲ πρὸς

duxit tamen eam ad urbem : quumque portas invenisset claufas, & mulieres in muris stantes : Hic tibi, inquit, videtur inglorius recessus, ubi mortuis viris mulieres portas occluserunt ? Argivis ei perjurium & impietatem exprobrantibus : Penes vos est, inquit, malè ut mihi dicatis : penes me, malè ut vobis faciam. Legatis à Samo proluxa prorsus oratione hortantibus ut bellum Polycrati tyranno faceret, sic respondit : Eorum quæ dixistis, prima non memini, ideòque ne media quidem intelligo : ultima verò mihi non præstantur. Quum maritimus prædo incurfiones in agrum fecisset Laonicum, effètque deprehensus, ac diceret se non habuisse unde stipendia militibus

fuis persolveret, neque se ab habentibus potuisse impetrare ultro ut darent : itaque venisse ut vi auferret : Compendiosam hanc esse dixit malitiam. Maledictis ab improbo quodam profcissus, Videre, inquit, mihi propterea omnibus malè dicere, ut nobis defendendis nostris conviciis tempus de tua malitia dicendi præripiatur. Quodam cive dicente bonum regem debere usque quaque benignum esse : Sanè, inquit, dum non exponat se contemptui. Diuturno vexatus morbo quum animum lustratoribus nonnullis atque ariolis, de quibus antè diversum fenserat, adverteret, miranti factum : Quid, ait, miraris ? non sum idem qui a te mutatus itaque & sententiam mutavi. So-

ᾧ ἀνδρείας λέγοντι, πλείω ἐγέλασε· τῷ δὲ εἰπόντι, Τί γε λάῃς, Κλεόμυρες, ᾧ ἀνδρείας λέγοντι ἀκίων, ἢ ταῦτα βασιλεύς ὢν; Ὅτι, ἔφη, ᾧ ξένε, καὶ ἡ χελιδὼν εἰ ᾧ αὐτῆς ἀνὴρ ἔλεγε, τὸ αὐτὸ ἀνὴρ ἐποίησεν· εἰ δὲ ἀέλως, πολλὴν ἀνὴρ εἶχον ἡρεμίαν. Τῶν δὲ Ἀργείων τινὼ πρότερον ἦσαν φασκόντων ἀναμαχεῖας, Θαυμάζω, ἔφη, εἰ δύο συλλαβῶν προσηύκη νυκτὶ κρείσσονες ἐγμέσθῃ ἢ πρόσθῃ ἦτε. Λοιδορξῆντι δὲ τινος αὐτὸν, καὶ φήσαντος, Θρυπτικός εἶ, ᾧ Κλεόμυρες, Ἀλλὰ κρεῖσσον, ἔφη, ἢ ἀδικὸν εἶναι· σὺ δὲ φιλοχρήματος καίτοι ᾧσισὰ κελημύρος. Ψάλλω δὲ τις ἀπὸ βελόμυρος συστήσαι, τά τε ἄλλα τὸν ἀνδρα ἐπίνει, καὶ ψάλλω αὐτὸν ἔφη κρείττερον εἶναι τῶν Ἑλλυῶν· ὁ δὲ δείξας τινὰ τῶν πλησίον, Νῆ σὺν θεῶς, ἔφη, ὅστις παρ' ἐμοὶ ψωμοποιός. Μαιάνδρος δὲ τῷ Σάμῃ τυράννῳ διὰ τινὼ Περσῶν ἔφοδον εἰς Σπάρτην φυγόντος, καὶ Ἐπιδείξαντος ὅσα κεκομῖκεi χεῖματα, χαριζομῖνος τε ὅσα βέλεια, ἔλαβε μὲν ἄδεν, δὺλαβέμυρος δὲ μὴ ἐτέροις τισὶ τῶν ἀσῶν διαδῶ, προσυθείς Ἐπὶ σὺν ἐφόρῳ, ἀμεινον ἔφη εἶναι τῇ Σπάρτῃ τὸν ξένον ἐαυτῷ Σάμιον ἀπαλλάττεσθαι τῆς Πελοποννήσου, ἵνα μὴ πείσῃ τινὰ τῶν Σπαρτιατῶν κακὸν γυμνάσιον. οἱ δὲ ὑπακῆσαντες ἐξεκέρυξαν τὸν Μαίανδρον αὐτῆς ἡμέρας. Εἰπόντος δὲ τινος, Διὰ τί πολεμῶντας ὑμῖν Ἀργεῖες πολλάκις κρηθήσαντες ἐκ ἀνηγήκατε.

phila quodam de fortitudine differente, affatim risit. dicentique, Quid rides, Cleomenes, audiens de fortitudine differentem, quum quidem rex sis? respondit: Idem, hospes, fecissem hoc argumentum tractante hirundine: aquila autem perorante, quietissime audivissem. Quum Argivi dicerent se acceptam cladem exfarcituros: (Græci hoc anamachestæ dicunt: machestæ, pugnaturum esse.) Miror, inquit, si duarum syllabarum additio meliores vos quàm eratis antè, reddidit. Delicatusculam vivendi rationem objicienti, retulit: Præstat hoc quàm injustum esse. tu quidem, etiam si fatis locuples, tamen amore pecuniæ teneris. Quidam ut fidicinem ei

commendaret, cum aliàs laudabat hominem, tum optimum de Græcis fidicinem esse aiebat. huic Cleomenes, quodam qui ponè erat, ostenso, Mehercle, dixit, hic apud me coquorum optimus est. Mæander Sami tyrannus ob irruptionem Persarum Spartam confugerat, eique ostendebat quantum pecuniæ attulisset, donoque offerebat quantum accipere vellet. accepit nihil: fed veritus ne aliis civium ea elargiretur, ad ephoros se contulit, atque è re Spartæ fore docuit, si hospes suus Samius Peloponneso discederet, ne quem corrumpere Spartanum. Ephori parentes consilio, ea ipsa die publico edicto cedere Mæandrum iusserunt. Dicenti, Cur Argivos devictos, qui

καίε. Οὐδ' ἀνέλομυ, ἔφη, ὡς ἂν γυμνασὰς τοῖς νέοισιν ἔχοιμυ. Πυθανομύς δέ τινος αὐτῶ δια τί Σπαρτιάται τοῖς θεοῖς ἐκ ἀνατιθέασι τὰ δ'πὸ τῶν πολεμίων σκύλα, Ὅλι, ἔφη, δ'πὸ δειλῶν ἐστὶ. τὰ γὰρ δ'πὸ τῶν κεκλημμένων δια δειλίαν θηραθέντα, ἔτε δ'πὸ νέες ὄρῃν καλόν, ἔτε τοῖς θεοῖς ἀναλίθηναι.

ΚΛΕΟΜΕΝΟΥΣ ΤΟΥ ΚΛΕΟΜΒΡ.

Κλεομύης ὁ Κλεομβρότης, διδόντος αὐτῶ τινος μαχίμης ἀλεκληυόνας, καὶ λέγοντος ὅτι μαχόμενοι δ'ποθήσκουσι πρὸ νίκης, τῶν καλακλειονίων τοίνυ αὐτῶς τινὰς δός μοι. ἐκείνοι γ'δ τούτων ἀμείνους.

Λ Α Β Ω Τ Ο Υ.

Λάβωλος μακρολογεῦνός τινος, εἶπε, Τί μοι μικρῶν περὶ μεγάλα φροιμιάζῃ; ὅσον γ'δ εἴη πρῶγμα, τοσῶτον ἢ ὁ λόγος ᾧ χεῖσαι.

Λ Ε Ω Τ Υ Χ Ι Δ Ο Υ.

Λεωτυχίδας ὁ πρῶτος, λέγοντός τινος ὡς ἐστὶν δ'υμείαβολος, Δια δ'πὸ καιρῶς, ἔφη, εἶχ ὡς ὑμεῖς, δια τὴν αὐτῶν κακίαν. Πρὸς δ' τὸν ἐρωτῶντα πῶς ἂν τις μάλιστα διαφυλάσσοι τὰ παρόντα τῶν ἀγαθῶν, εἶπεν, Εἰ μὴ πάντα τῇ τύχῃ πισυοί. Ἐρωτηθεῖς δ' τί δεῖ μάλιστα μαθήναι δ'πὸ ἐλδυθέρους παῖδας, Ταῦτ', ἔφη, ὅσα ἂν αὐτῶς ὠφελήσαιαν ἀνδρας γυομύης. Πυθανομύς δέ τινος δια τίνα αἰτίαν ὀλιγοπόδισιν οἱ Σπαρτιάται, ἔφη, Ἴνα μὴ ἄλλοι ὑπὲρ ἡμῶν βελδύωνται, ἀλλ' ἡμεῖς ὑπὲρ ἄλλων.

Λ Ε Ω-

qui sæpe bellum contra vos susceperunt, non delerunt? Nequaquam delendi nobis sunt, respondit, ne desint qui juvenes exercent. Interroganti, Cur Spartani capta ex hostibus spolia non susponderent diis: Quia, inquit, è timidis capta sunt. talia autem neque cerni ab adolescentibus, neque diis dedicari convenit.

CLEOMENES Cleombroti F. offerenti gallos pugnaces, eosque inter pugnandum mori dicenti: Quin tu, inquit, aliquos horum mihi da qui interficiunt eos, utpote præstantiores.

LABOTAS cuidam verbosius dicenti, Quorsum, inquit, de parvis rebus magna

texis exordia? quum rei quantitatem oratio debeat æquare.

LEOTYCHIDAS primus dicenti pro occasionum ratione ipsum esse mutabilem: respondit, Non enim sicut vos propter vestram malitiam. Interroganti qua quis ratione præsentia bona potissimum conservare posset, respondit, Si non omnia fortunæ committat. Rursum interrogatus, quidnam maximè ingenuis pueris sit discendum: Ea, retulit, quæ prodesse queunt virilem ætatem assequutis. Quærenti cur paucis potu uterentur Spartani: respondit, Ne alii de nobis consulant, sed nos de aliis.

ΛΕΩΤΥΧΙΔΟΥ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤ.

Λεωτυχίδας ὁ Ἀείωνος, πρὸς τὸν εἰπόντα ὅτι Κακῶς σε οἱ τῆ
 Δημαράτῃ λέγουσι, Μαὶ σὺν θεῶς, ἔφη, εἰ θαυμάζω. καλῶς γὰρ
 λέγειν εἰδείς ἂν αὐτῶν διωθθεῖν. Τῇ δ' ἐγγυλίῳ πύλη δράκοντος περὶ
 τῷ κλεινὸν ἐλιχθέντος, καὶ τῶν μάλων τέρας ἀποφαινομένων εἶναι, Οὔτι
 ἔμοιγ', ἔφη, δοκεῖ, ἀλλ' εἰ ἢ κλείς τῷ δράκοντι περικλίχθη, τέρας
 ἂν ᾧ. Πρὸς Φίλιππον τὸν ὀρφεωλεσῆν πανελῶς πτωχὸν ὄντα,
 λέγοντα δ' ὅτι οἱ παρ' αὐτῷ μυθῆνες μὲν τῷ τῆ βίβη τελευτῶν δαί-
 μονῶσι, Τί εἶν, ᾧ ἀνόητε, εἶπεν, εἰ τῷ ταχίσῳ λυποθήσκεις, ἵνα ἀνα-
 παύση κακοδαμονίαν τε καὶ πενίαν κλαίων;

ΛΕΟΝΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΥΚΡ.

Λέων ὁ Εὐρυκρατίδα, ἐρωτηθεὶς ποῖαν τῆς ἀν πόλιν οἰκήσας ἀσφα-
 λῶς οἰκοῖν, Ὅπως, ἔφη, μήτε πλείω μήτε ἐλάσσονα κεκλήσονται οἱ ἐνοι-
 κῆνες· καὶ ὅπως τὸ μὴ δίκαιον ἰσχύσῃ, τὸ δ' ἀδίκον ἀδυνάτῃ ἔσαι. Ὅρῶν
 δ' ὅτι ἐν Ὀλυμπίᾳ δρομῆς παρὰ δρόμου περὶ τῷ ἀφῆσιν ἵνα πλεο-
 νεκλήσων, Ὅσω μᾶλλον, ἔφη, οἱ δρομῆς παρὰ δρόμου περὶ τ' ταχυ-
 τῆτ' ἢ περὶ τ' δικαιοσύνης; Ἀκαίρως δέ τιν' περὶ πραγμάτων
 ἐκ ἀχρήτων διαλεχθέντ', Ὡ ξένη, εἶπεν, ἐκ ἐν δέοντι χρεῖ τῷ δέοντι.

ΛΕΩΝΙΔΟΥ ΤΟΥ ΑΝΑΞ.

Λεωνίδας ὁ Ἀναξανδρίδα, ἀδελφὸς δ' Κλεομένης, πρὸς τινὰ εἰπόντα,
 Πλῶ

LEOTYCHIDAS Aristonis F. narranti, Ma-
 lè tibi dicunt Demarati filii: respondit, Non
 me hercle miror; bene enim eorum nemo
 loqui possit. Quum propioris portæ pef-
 sulo se draco circumplicavisset, idque ostentum
 vates dicerent: Non fanè, dixit, hoc mihi
 videtur. cæterùm tum putarem esse porten-
 tum, si pefculus anguem circumplicavisset.
 Philippo Orphei sacrificulo extreme paupè-
 ri, dicenti abs se facris initiatos post môr-
 tem beatos esse: Cur, inquit, fatue, non
 quamprimum môreris, ut definas tandem
 infelicitatem tuam paupertatè plorare.

J. E. O. Eurycratidæ F. interrogatus quâ-

nam in urbe aliquis tutissimè habitaret, re-
 spondit, In ea in qua omnium civium pos-
 sessiones essent æquales, plurimùmque ha-
 beret virium justitia, minimum injustitia.
 Ad Olympiam videns cursores operam dare
 ut quum emitterentur carceribus alius alteri
 fraudem faceret: Quanto, inquit, majus stu-
 dium est cursoribus de celeritatis quàm ju-
 stitiæ laude? Intempestivè cuidam de re-
 bus non inutilibus differenti, Hospes, in-
 quit, præter rem uteris re alioquin valdè
 opprobrata.

LEONIDAS Anaxandridæ F. Cleomenis
 frater, cuidam dicenti, Nihilo nobis es
 præ-

Πλὴν ἔβασιλεύειν ἡμῶν εἶδεν διαφέρεις, Ἄλλ' ὅρα ἂν, ἔφη, εἰ μὴ βελτίων ὑμῶν ἦμινα, ἔβασίλευον. Τῆς δὲ γυναικὸς αὐτῆς Γοργῶς πωθανομένης ὅτε εἰς Θερμοπύλας εἴξει πρὸ Πέρση μαχόμενος, εἰ τι αὐτῇ ἐντέλλεται, ἔφη, Ἀγαθοῖς γαμῆσιν καὶ ἀγαθὰ τίθειν. Λεγόντων δὲ τῶν ἐφόρων ὀλίγους ἀγειν αὐτὸν εἰς Θερμοπύλας, ἔφη, Πολλοὶ πρὸς κτὴν βαδίζομεν προῖξιν. Πάλιν δὲ αὐτῶν εἰπόντων, Μή τι ἕτερόν τι διέγνωκας ποιῆν; Τὰς παρόδας τῶν βαρβάρων κωλύειν, πρὸ λόγῳ, ἔφη, πρὸ δ' ἔργῳ, ἀποθανέμενος ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων. Γενόμενος δὲ ἐν Θερμοπύλαις, πρὸς ὅντιν συσχεσάμενος εἶπε, Λέγοντι τὸν βαρβάρων ἐγγὺς γρόμιον, ἄμμε δὲ χρονοτριβέειν. ἤδη γὰρ ἠκαίμεν ὅτιν βαρβάρους, ἢ αὐτοὶ τεθνάναι μέλλομεν. Λέγοντι δὲ τινος, Ἀπὸ τῶν οἰσχυμάτων τῶν βαρβάρων εἶδεν τὸν ἥλιον ἰδεῖν ἐσιν. Οὐκἔν, ἔφη, χαίρειν εἰ ὑπὸ σκιὰν αὐτοῖς μαχεσόμεθα. Ἄλλος δὲ εἰπὸντι, Πάρεισιν ἐγγὺς ἡμῶν, Οὐκἔν, ἔφη, καὶ ἡμεῖς αὐτῶν ἐγγὺς. Εἰπόντι δὲ τινος, Πρὸς πολλὰς, ὦ Λεωνίδα, μετ' ὀλίγων διακινδυνύσων ἔτω πάρεαι; Εἰ μὲν οἶσάτέ με, ἔφη, πρὸ πλήθους, εἶδεν ἢ πᾶσα Ἑλλάς ἄρχει. Βραχῆα γὰρ μοῖρα τῆς ἐκείνων πλήθους ἐσίν· εἰ δὲ ταῖς ἀρεταῖς, καὶ ὅτι ὁ ἀειθρὸς ἰκανός. Ἄλλος δὲ τὰ αὐτὰ λέγοντι, Καὶ μὲν, εἶπεν, πολλὰς ἐπάγομαι ὡς

præstantior quàm eo quòd regnum geris, respondit: Atqui nunquam rex vester factus essem, nisi vobis præstarem. Proficiscens ad Thermopylas, ut cum Persis dimicaret, uxori Gorgoni scitanti quid ipsi mandaret: Ut bonis, inquit, nubas, & bonam prolem parias. Ephoris dicentibus paucos ipsum ad Thermopylas ducere: Satis, respondit, multos, ad id quod sumus acturi. Rursum quærentibus an aliquid aliud statuisset agere, sic respondit: Verbis præ me fero ire me ut barbaris transitus intercludam: re vera proficiscor moriturus pro Græcis. Postquam in Thermopylas cum suis venit, ita eos est alloquutus:

Narrant barbarum esse in vicinia, nos autem tempus terere. jam enim aut moriendum est nobis, aut vincendi barbari. Dicente quodam fore ut sagittæ barbarorum etiam folis conspectum eriperent: Scitum ergo erit, inquit, in umbra pugnare. Alii nuncianti, Prope nos sunt hostes, respondit: Nimirum ergo & nos prope ipsos sumus. Dicenti, Ades, ὁ Leonide, cum paucis contra tantam decertaturus multitudinem, respondit: Si numero æstimatur res, ne tota quidem Græcia sufficiet, exigua est enim portio barbaricarum copiarum: sin virtute, satis est hæc manus. Alteri idem dicenti: At enim, dixit, multos adduco,

ὡς ἀποθανεῖν. Ξέρξης ἦ γράψαντι αὐτὰ, Ἐξέσι σοι μὴ θεομαχεῖν, μετ' ἐμῶ δὲ τασσομένη, τὴν Ἑλλάδ' μοναρχεῖν ἀνέγραψεν, Εἰ τὰ κατὰ τῆ βίη γνώσκεις, ἀπέστης ἀν τῶν ἀλλοτρίων ἑπιθυμίας. ἐμοὶ ἦ κρείσσων ὁ ὑπὲρ τὴν Ἑλλάδ' θάνατος τῆ μοναρχεῖν τῶν ὁμοφύλων. Πάλιν ἦ τῆ Ξέρξης γράψαντι, Πέμψον τὰ ὄπλα, ἀνέγραψεν, Μολὼν λάβε. Βελομένους δ' αὐτῆ ἦδη τοῖς πολεμίοις ἐπιθέσθαι, οἱ πολέμαρχοι πρὸς αὐτὸν ἔφασαν ὅτι δεῖ προσμένειν αὐτὸν σὺν ἄλλοις συμμαχοῖς. Οὐ γὰρ, ἔφη, πάρεσιν οἱ μάχεσθαι μέλλοντες; ἢ σὺκ ἴστε ὅτι μόνοι πρὸς σὺν πολεμίας μάχονται οἱ σὺν βασιλείας αἰδόμενοι καὶ φοβόμενοι; Τοῖς ἦ τραλιώταις παρεγγείλεν ἀεισοποιεῖσθαι ὡς ἐν ἄδῃ δειπνοποιησόμενες. Ἐρωτηθεὶς ἦ διὰ τί οἱ ἀεῖσοι τὸν ἐνδοξὸν θάνατον τὴν ἀδόξην προκρίνεσθαι ζῶντες, Ὅχι, ἔφη, τὸ μὲν, τὴ φύσεως ἴδιον, τὸ δὲ, αὐτῶν εἶναι νομίζουσιν. Τὰς ἦ ἠθέως βελομένους σῶσαι, καὶ ἑπτάμενον ἀνικεῖν ἐκ ἀνεξομένων, σκυιάλας δὲς καθ' ἓνα αὐτῶν πρὸς σὺν ἐφόρους ἐπεμψε. καὶ τῶν τελείων ἦ τρεῖς ἐξελήθη διασωθῆναι· οἱ ἦ συννοήσαντες ἐκ ἠνέχοντο λαβεῖν τὰς σκυιάλας. ὧν ὁ μὲν εἶπεν, Οὐ κίρυσξ ἀλλὰ μαχητὰς ἀκολούθησα· ὁ δὲ δεύτερος, Αὐτῆ μόνων, κρείσσων ἀν εἶην· ὁ δὲ τρίτος, Οὐχ ὑστερὸς τέτων, πρῶτος δὲ μαχήσομαι.

Λ Ο Χ Α-

quippe morituros. Xerxi in hanc scribenti sententiam, Licet tibi, si contra deum pugnare nolis, & à meis velis stare partibus, soli universis imperare Græcis: sic rescripsit, Si bona vitæ cognita haberes, utique alienarum rerum cupiditatem deposuisses, mihi quidem potius est mori pro Græcia, quàm in omnes gentiles dominationem obtinere. Eidem scribenti ut arma sibi mitteret: rescripsit, Veni & accipe. Quum adoriri jam vellet hostes, & polemarchi reliquos eum juberent expectare socios: Quid, inquit, an non adfunt qui sunt pugnaturi? aut nescitis solos eos cum hoste manum conferere qui reges reverentur &

metuunt? Milites monuit ut ita pranderent tanquam apud inferos cœnaturi. Interrogatus cur optimi nobilem mortem obscuræ vitæ anteponerent, respondit: Quia hoc proprium naturæ, illud sibi esse censerent. Quum cuperet adolescentulos eripere neci, & liquidò sciret id non passuros, uni post alterum scyrtalam dedit, ac cum ea ad ephoros misit. Sed & de his qui jam ætate erant perfectæ, tres eodem modo voluit fervare. ii autem accipere scyrtalas noluerunt. primus aiebat se non ut tabellarium, sed ut militem in exercitu esse: alter, præstantiorem se fore si in pugna adesset: tertius, non post, sed ante hos se pugnaturum.

LOCHA-

Λ Ο Χ Α Γ Ο Υ.

Λοχαγός ὁ Πολυαινίδης καὶ Σείρωνος πατρὸς ἀπαγγέλλαιός τινος αὐτῷ ὅτι τῶν υἱῶν τεθνήκει ὁ ἕτερος, Πάλαι ἤδην, ἔφη, ὅτι δύσθηνεϊν αὐτὸν ἔδει.

Λ Υ Κ Ο Υ Ρ Γ Ο Υ.

Λυκῆργος ὁ νομοθέτης βεβλόμενος ἐν τῇ προϋπαρχέσει διαίτης σὺ πολίτας εἰς σωφρονεσέραν βίαν τάξιν μετέγειν, ἢ καλοκαγαθικὰς ἀπεργάζεσθαι, ἀερόδίοιοι γὰρ ἦσαν, δύο σκύλακας ἀνέθερεψε τῷ αὐτῷ πατρὸς καὶ μητρὸς γυρομήτρας· καὶ τὸν μὲν εἴθισε πρὸς λιχνείας, οἴκοι ἐάσας· τὸν δὲ ἐπαγόμηνον ἤσκησε πρὸς κυνηγέσια· ἔπειτα ἀγαγὼν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἔθηκεν ἀκάνθας καὶ λιχνείας τινὰς, ἀφῆκε δὲ ἢ καὶ λαγῶν· Ἐπὶ τὰ σωήθη δ' ἐκατέρωθεν ἐρμήσαντο, καὶ θαίρεται τὸν λαγῶν χειρωσαμήτρας, εἶπεν, Ὁραῖτε, ὦ πολῖται, ὅτι ταῦτα γῆρας ὑπάρχουσι, ἐν τῇ τῷ βίᾳ ἀγωγῇ πρὸς πολὺ ἀλλήλων διάφοροι ἀπέβησαν· ἢ ποιητικώτερον τῆ φύσεως ἢ ἀσκήσεως πρὸς τὰ καλὰ τυγχάνει; Τινὲς δὲ φασιν ὡς ἐπαρῆγε σκύλακας οἱ ἐν τῷ αὐτῶν γεγονότες ἐτύχωνον, ἀλλ' ὁ μὲν ἔξ οἰκετῶν, ἕτερον δὲ κυνηγῶν· καὶ πάλαι τὸν μὲν ἐν τῷ χείροντι γένει πρὸς τὰ κυνηγέσια ἤσκησε, τὸν δὲ ἐν τῷ ἀμείνοντι πρὸς λιχνείας μόνον ἤσκησε· εἴθ' ἐκάστω ἐφ' ἃ εἴθιστο ἐρμήσαντο, φανερὸν ποιήσας ὅσον ἢ ἀγωγή πρὸς τὰ ἀμείνω ἢ χείρω

LOCHAGUS, Polyænidis & Saronis pater, quodam nunciante alterum filiorum esse mortuum : Jamdudum, inquit, noram fore ei moriendum.

LYCURGUS legum lator, ut cives ex usitata victus ratione (vivebant autem delicate) ad magis sobriam traduceret, virtutisque studiosos redigeret, catulos duos educavit iisdem natos canibus, horumque alterum domi defidentem ad gulositatem adfuefecit, alterum ad venationem condocesecit. deinde in concionem eos produxit, propositisque quibusdam gulæ irritamentis, leporem etiam emisit. utroque ad id se incitante ad quod

erat adfuefactus, quum leporem alter cepisset, dixit : Videtis, cives, hos iisdem natos parentibus, educatione admodum dissimiles effectos, & exercitatione magis quam natura ad virtutem nos formari? Quidam dicunt, non produxisse eum catulos eorundem canum, sed alterum è domi defidentibus, alterum de venaticis sustulisse : ac domesticum ab eo fuisse venationi, venaticum catulum voracitati adfuefactum : quumque utroque ad id se proripiente quod ei erat factum usu familiare, civibus ostendisset quantum ad meliora aut deteriora studia conferret educatio, dixisse : Proinde vos quoque, Spartani,

χείρω συλλαμείανέ), εἶπεν, Οὐκᾶν ἢ ἡμᾶς, ὧ πολῖται, εἶδεν ἢ
 ὡρᾶ τοῖς πολλοῖς θαυμαζομένη δύσγεια, ἢ τὸ ἀφ' Ἡρακλέους
 εἶναι, ὀνύησιν, εἰ μὴ πρέτλορυ δι' αὐκείνῃ ἀπάληων ἀνθρώπων
 Ἐπιδοξότερῃ ἢ δύγνέσερῃ ἐφάνη, ἀσκέρμοι ἢ μανθάνοντες καλὰ
 δι' ὄλε τῆ βίης. Ἀναδασμὸν δὲ τῆ γῆς ποιήσας, ἢ ἀπασιν ἴσον
 κλῆρον τοῖς πολίταις νέμας, λέγε) ὕσερόν ποτε χρόνω τὴν χώραν
 διερχόμενῃ ἔξ ἀποδημίας ἀρετι τελευτημένην, ἰδὼν οὖν σωρῆς
 κειμήλια παρ' ἀλλήλους ἢ ὀμαλῆς, ἠδὴναι, ἢ μειδιάσαντα εἶπεν
 πρὸς τῆς παρόντας, ὡς ἡ Λακωνικὴ φαίνε) πᾶσα πολλῶν ἀδελφῶν
 εἶναι νεωσὶ νενεμημένων. Καὶ τῷ χρεῶν ἢ ἀποκοπᾶς εἰσηγησά-
 μιν, ἐπεχείρησε ἢ τὰ κατ' οἶκον ὄλα πάντας ἔξ ἴσῃ διαμεῖν,
 ὅπως παντάπασιν ἔξέλοι τὸ ἀνισον ἢ ἀνώμαλον. ἐπεὶ ἢ χαλεπῶς
 ἑώρα προσδεξομένης τὴν ἀνίκευς ἀφαίρεσιν, τό, τε χρεῦν καὶ
 ἀργυρεῖν νόμισμα ἠκύρωσε, μόνῃ ἢ τῷ σιδήρῳ προσέταξε χρῆσθαι
 ἢ μέχευς ἔδει ἔχειν τὴν ὄλῃ ὑπαρξιν πρὸς ἀμοιβῇ τέττε, ὡριώ-
 εισε. τέττε ἢ γυομένη, ἐξέπεσε τῆ Λακεδαίμονῃ ἀδικία πᾶσα.
 ἔτε γδ κλέπειν, ἔτε δωροδοκεῖν, ἔτε ἀποσερεῖν ἢ ἀρπάζειν ἔτι ἠδύ-
 ναλό τις ὃ μῆτε καλακρύψαι δωαλὸν ἠε, μῆτε κήσααδς ζηλωτὸν,
 μῆτε χρεῦσααδς ἀκίνδυνον, μῆτε ἔξάγειν ἢ ἐπάγειν ἀσφαλές. Πρὸς
 ἢ τέ-

Spartani, videtis, nihil nobis illam vulgo celebratam nobilitatem, ductumque ab Hercule genus prodesse, nisi ea agimus quibus ille omni alia humana gloria & celebri- tate majorem sibi paravit, honesta per omnem vitam discentes exercentisque. Quum agrorum divisionem ita instituisset ut omnium civium portiones essent aequales, fertur aliquanto post temporis è peregrinatione revertens, quum agros Spartanorum pertransiret recens demersos, conspicatus acervos aequales juxta sese jacere, delectatus fuisse, vultuque renidente comitibus dixisse, videri sibi totum agrum Lacedaemoniacum, fundum esse fratrum multorum nuper divisum. Novis porro tabulis intro-

ductis, conatus est etiam domesticam suppellectilem apud omnes aequalem redigere, ut inaequalitatem omnem aboleret. Animadvertens autem cives difficillime passuros palam sibi ista adimi, aureo & argenteo nomine abrogato, solo jussit uti ferreo, ac definiit quantum ejus aequare uniuscujusque facultates deberet. Hoc facto, omnis injustitia Lacedaemone exterminata est. Nam neque furari, neque muneribus corrumpi, neque defraudare alium aut rapere quiquam poterat porro, quum neque occultare injuste partum liceret, neque possidere id magnum haberetur, neque usus periculo careret, neque in commerciis apud externos locum haberet. Praeterea omnibus super-

ἢ τέτοις ἢ ἀπάλλων τῶν ᾠδαισῶν ξειηλασίαν ἐποίησατο. διὸ ἔτε ἔμπορος, ἔτε σοφιστῆς, ἔτε μάντις ἢ ἀγύρτης, ἔτε τῶν καλασκαυ-
ασμάτων δημικεργὸς εἰσῆει εἰς τὴν Σπάρτην. εἰ δὲ γὰρ νόμισμα παρ'
αὐτοῖς δὴ χρῆσον εἶασε, μόνον ἢ τὸ σιδηρῶν εἰσηγήσατο, ὃ ἐστὶ μνα ὀλκῆ
Αἰγυαία, δυνάμει ἢ χαλκοὶ τέσσαρες. Ἐπιθέσθαι δὲ τῆ τρυφῆ καὶ
τὸν ζῆλον ἀφελῆσθαι ἔπειτα διανοηθεῖς, τὰ συσσίτια εἰσηγήσατο.
πρὸς γὰρ τὰς Ἐπιζητησίας διὰ τὴν ταῦτα σωεσθήσατο, καὶ μεθ' ὅπλων
καὶ ὀλίγοις τὰς πολίτας διήρηκεν, Ὅπως, εἶπεν, ἔξ ἐτοίμῃ τὰ
ᾠδαιγελλόμην δέχων)· καὶ ἐάν τι νεωλερίζωσιν, ἐν ὀλίγοις ἢ τὸ
ἀμπλάκημα· ἰσομοιρία τε τῆ τρυφῆς καὶ πόσεως ἢ, καὶ μήτε πόσῃ
τινὶ ἢ βρώσῃ, ἀλλὰ μηδὲ σρωμνῆ ἢ σκδύεσιν, ἢ ἄλλῳ τινὶ τὸ σωό-
λον πλέον ἔχη ὁ πλέσιθαι ἔπειτα. Ἄζηλον ἢ ποιήσας τὸν πλε-
τον, εἰδένος εἰδὲ χρῆσθαι εἰδὲ Ἐπιδείξαι δυναμῆς, ἔλεγε πρὸς τὰς
συνήθεις, Ὅς καλὸν ἐστὶν, ὃ ἑταῖροι, διὰ τῶν ἔργων Ἐπιδείξαι τὸν
πλετον ὁποῖός ἐστι τῆ ἀληθείας, ὅτι τυφλός. Παρεφύλαξε ἢ ὡσε
μηδὲ οἴκει προδειπνήσαντας ἔξῃναι βαδίζεν Ἐπὶ τὰ συσσίτια, πεπλη-
ρωμῆς ἐτέρων ἐδεσμάτων ἢ πομάτων. ἐκάκιζον ἢ οἱ λοιποὶ τὸν μη
πιόνια ἢ φαγόνια μετ' αὐτῶν, ὡς ἀκρατῆ καὶ πρὸς τὴν κοινὴν ἀπο-
μαλακιζόμενον δίαίαν. ἐζημιῶτο ἢ ἢ ὁ φανερός γυρόμηνθαι. Ἄγι-
δθαι

supervacaneis rebus Sparta interdixit. Qua-
re nullus mercator, rhetor, ariolus, aut cir-
culator, aut supellectilis supervacaneæ opi-
fex Spartam veniebat : quum ibi nomisma
utile abolitum esset, solúmque ferreum usur-
paretur, cujus mina Æginensis quatuor as-
ses æreos valeret. Ut autem luxum ex-
scindere, & divitiarum studium extirpare
posset, convictus (*syssitia, quòd cibum multi
una caperent, Græci dicunt*) instituit. Pro-
inde causam quærentibus cur ea introduxisset,
civésque ita divisisset ut pauci armati
simul discumberent, respondit : Ut promptè
mandata capeffant, & si quid rerum nova-
rum moliantur, penes paucos sit peccatum.

Æqualibus autem portionibus cibus potús-
que cunctis distribuebatur, & non hac mo-
dò in re, sed & veste stragula, vasisque &
aliis in unum omnibus rebus nihil ampli-
us divitiis erat atque pauperi. Ita ergo
divitiis ad vilitatem reductis, quum neque
uti quisquam, neque ostentare eas posset,
familiaribus dixit : Præclarum est, focii,
rebus ipsis demonstrare divitias, id quod
dicuntur, esse cæcas. Id quoque præcavit,
ne domi prius cibo potúsque saturati ad syf-
sitia venirent. & non bibentem edentem-
que secum reliqui culpabant ut intemperan-
tem, ac qui ob mollitiem victus communis
esset impatiens. Multabatur etiam qui

δοῦν ἐν μὲν πολὺ χρόνον ἔ βασιλέως ἐπανελθούσης ἀπὸ στρατείας, καλαπεπολεμήκει ἢ Ἀθλωαίης, βελομήδης πρὸς τῆ γυναικὶ μιᾷ ἡμέρᾳ δειπνῆσαι, καὶ μέλαπεμπομήδης τὰς μερίδας, ὅτε ἐπεμψαν οἱ πολέμαρχοι μεθ' ἡμέραν ἢ φανεροῦ ἡγομήδης τοῖς ἐφόροις, ἐζημιώθη ὑπὸ αὐτῶν. Πρὸς ἔν τα τοιαῦτα τῆ νομοθεσιμάτων χαλεπήναντες οἱ ἐφοροί, ἔπισυνέστησαν, καὶ ἐβλασφήμουν αὐτὸν, καὶ ἔβριχλον, καλαδύσαι βελομήδης. διωκόμενος δὲ διέπεσε διὰ τὸ ἀγορᾶς καὶ τὰς μὲν ἄλλους ἐφθασεν εἰς τὸ ἱερόν τὸ Χαλκιοίκης Ἀθλωᾶς καλαφυγῶν. Ἀλκάνδρος δὲ ἔπιστραφέντος αὐτῷ διώκων, τῆ βασιλείᾳ τὸν ὀφθαλμὸν ἐξέκοψεν αὐτῷ. τῆτον δὲ κοινῶ δόγματι πρὸς ἀλαβῶν ἔπι τιμωρία, ἔτε κακῶς διέθηκεν, ἔτε ἐμέμψατο, συνδιαλίωμενον δὲ ἔχων, ἐπέδειξεν ἐπαινέτω αὐτῷ τε καὶ τὸ δικάτης ἡ εἶχε σὺν αὐτῷ, καὶ καθόλου τὸ ἀγωγῆς ἐρασιώ. τῷ δὲ πάθος ὑπόμνημα ἰδρύσατο ἐν τῷ τὸ Χαλκιοίκης τεμερὶ ἱερόν Ἀθλωᾶς, Ὀπιλλέτιν προσαγορευσας. τὰς γὰρ ὀφθαλμοὺς ὀπίλλης οἱ τῆδε Δωρεῖς λέγουσι. Ἐρωτηθεὶς δὲ διὰ τί ἐκ ἐχρήσατο νόμοις ἐγγράφοις, Ὀπι, ἔφη, οἱ πεπαιδευμένοι καὶ ἀχθῆνες τῆ προσηκῆσθ ἀγωγῆ τὸ ἔ καιροῦ χρῆσιμον δοκιμάζουσι. Πάλιν δ' ἔπιζητῆτων τινῶν διὰ τί ὀρθρῶ ἀπὸ πελέκεως ταῖς οἰκίαις ἔπιτιθέσθαι προσέταξε, θυραὶ δὲ ἀπὸ πείοντος μόνου καὶ μηδενὸς τῆ ἄλλων

ejus criminis esset compertus. Agidi quidem regi non multo post tempore debellatis Atheniensibus domum reverso, femelque cum uxore volenti cenare, ac partes suas qui adferret mittenti, polemarchi eas non miserunt: eumque postridie ephori re cognita multaverunt. Cæterum ephori hujusmodi instituta Lycurgi molestè ferentes, coitione facta maledictis eum prosciderunt, lapidibusque obruere aggressi sunt. Fuga quum se per forum proripuisset, & cæteris evitatis in fanum Minervæ Chalcicæ confugisset: Alcander eum insequens, respicientis oculum baculo excussit. Hunc Lycurgus plebis scito sibi traditum ut pœ-

nas fumeret, neque ultus est, neque objurgavit: sed adhibitum suo convictui, laudatorem vitæ rationis quam unâ usurpabat, studiosumque omnium suarum actionum reddidit. Monumentum autem sui casus posuit ad fanum Chalcicæ facellum Minervæ Optiletidis. nam Oculi Doriensium istorum lingua Optili dicuntur. Interrogatus cur scriptis legibus non esset usus, respondit: Quia rectè instituti atque educati norunt utilitatem temporis. Aliis sciscitantibus cur ad fastigium domus faciendum sola securi, ad januam sola ferra uti, nullo alio instrumento permisisset, respondit: Ut cives mediocritatem fervent in omnibus quæ

ἄλλων ἐργαλείων, Ὅπως ἂν, ἔφη, μετριάζοιεν οἱ πολῖται περὶ πάντα ὅσα εἰς τὴν οἰκίαν εἰσάγουσι, ἢ μηδὲν τῆς παρ' ἄλλοις ζηλουμένων ἔχωσιν. Ἐκ δὲ ταύτης τῆς συνθηκῆς φασὶ καὶ Λεωυχίδην τὸν πρῶτον βασιλέα δειπνεῖν αἰσά τινι, καὶ Θεασάμωρον τῆς σέγης τῆς οἴκου τὴν παρασκυβὴν πολυτελεῖ καὶ φατνωμαλικῶς, ἐρωτῆσαι τὸν ξένον εἰ τελέγωνα παρ' αὐτοῖς ξύλα φύε). Ἐρωτηθεὶς δὲ διὰ τί ἐκώλυσεν ἵππ' τὰς αὐτὰς πολεμίας πολλάκις στρατεύεσθαι, ἔφη, Ἴνα μὴ πολλάκις ἀμυύεσθαι συνεθιζόμενοι, ἔμπειροι πολέμου γγῶν). Διὸ καὶ Ἀγησιλάου ἔκκλημα εἰς βραχὺ ἔδοξεν εἶναι, ταῖς εἰς τὴν Βοιωτίαν συνεχέσθαι εἰσελαῖς καὶ στρατείαις τὰς Θηβαίους ἀντιπάλους Λακεδαιμονίοις κατασκυβάσαντες. Ἄλλου δὲ ἵππ' ἐζηῶντ' διὰ τί σώματα τῶν παρθένων δρόμοις καὶ πάλαις καὶ βολαῖς δίσκων καὶ ἀκοντίων διεπόνησεν, Ἴν', ἔφη, ἡ τῶν γυναικῶν ῥίζωσις, ἰχυρὰν ἐν ἰχυροῖς σώμασιν ἄρχῶν λαβοῦσα, καλῶς βλασάνη· αὐταὶ τε μὲν ῥώμης τὰς τόκοις ὑπομύουσαι, ῥαδίως τε ἅμα καὶ καλῶς ἀγωνίζωνται πρὸς τὰς ὠδῖνας· καὶ εἰ τις ἀνάγκη γγῶν, δυνάων) ὑπὲρ αὐτῶν καὶ τέκνων καὶ τῆς πατρίδος μάχεσθαι. Μεμφομένων δὲ τινῶν τὴν γυμνασίαν τῶν παρθένων ἐν ταῖς πομπαῖς, καὶ τὴν αἰτίαν ζητῶντων, Ἴν', ἔφη, τὰ αὐτὰ τοῖς ἀνδράσιν ἐπιτηδύουσαι, μηδὲν μείον ἔχωσι μήτε καὶ σώματα ἰχυρὰ καὶ ὑγείαν, μήτε καὶ ψυχῆς φιλοτιμίαν καὶ

ἀρε-

quæ in domum inferunt, neque eorum quicquam possideant quæ ab aliis magni fiunt. Ex hac consuetudine tractum esse aiunt quòd Leotychidas prior, rex Spartaë, cœnans apud quendam, conspicatus fastigium domus magno sumptu exstructum & laqueatum, quæsiuit ex hospite nûmnam ista in regione arbores nascerentur quadrangulæ. Interrogatus præterea Lycurgus, cur vetuisset contra eòsdem hostes sæpius expeditionem facere : causam attulit, Ne sæpius defendere se adfuescentes periti fiant rei bellicæ. Ideo non leviter vitio datum est Agefilao, quòd continentibus in Bœotiam

expeditionibus Thebanos bello pares Lacedæmoniis redegisset. Percunctanti cur corpora virginum cursu, lucta, disci & jaculi jactu exercebat, respondit : Ut in valido corpore fœtus validas agens radices pulchrè adolescat, ipsæque deinde mulieres robore in partu fretæ dolores facilè sustineant atque superent : utque si ita necessitas postulet, pro se suisque liberis & patria possint pugnare. Reprehendentibus virginum in pompis solennibus nudationem, causamque ejus requirentibus : Ut, inquit, eadem cum viris exercentes studia, neque viribus corporis & sanitate, neque animi contentione

& vir-

λρετλώ· δόξης δὲ τῆ ᾧ τῶις πολλοῖς ὑπερφρονῶσιν. ὅθεν ἢ περὶ
 Γοργοῦς ἰσορεῖται τῆ Λεωνίδου γυναικὸς τοιῆτον. εἰπούσης γάρ τινος,
 ὡς εἰκεν, ξένης πρὸς αὐτὴν ὡς Μόλαι τῶν ἀνδρῶν ἀρχεῖε ὑμεῖς αἱ
 Λάκαιναι, ἀπεκείναλο, Μόλαι γὰρ ἡμεῖς ἀνδρας τίλομεν. Εἶξας
 δὲ τὰς ἀγάμοις τῆ ἐν ταῖς γυμνοπαιδαῖς θείας, ἢ ἀτιμίαν προσ-
 θείς, πολλὴν πρόνοιαν ἐποίησαλο τῆ παιδοποιίας· τιμῆς δὲ ἢ θρασυ-
 πείας ἢ νέοι προσβυλίεργις παρεῖχον, ἐξέρησε. Καὶ τὸ πρὸς Δερ-
 κυλλίδαν ῥηθὲν οὐδεὶς ἐμέμψαλο, καίπερ δυδόμεμον ὄντα σραληγόν.
 ἐπιόντι γὰρ αὐτῆ τῶν νεωτέρων τὶς ἐδρας ἔχ ὑπεείξεν, εἰπὼν, Οὐδὲ
 γὰρ ἐμοὶ σὺ τὸν ὑπεείξοντα ἐγρήνησας. Πρωθανομῆρις δὲ τινος διὰ
 τί τὰς κόρας ἐνομοθέτησεν ἀπρηγίκοις ἐκιδίδουσι, Ὅπως, ἔφη, μήτε
 δι' ἐνδειαν ἀγάμοι τινὲς ἐαθῶσι, μήτε διὰ φειουσίαν σαρδάζων),
 ἕκαστος ἢ εἰς τὸν τρόπον τῆς παιδὸς ἀφορῶν, λρεῖη τὴν αἴρεσιν
 ποιῶν). διὰ τῆτο δὲ καὶ τὸν καλλωπισμὸν τῆς πόλεως ἀπῆλασεν.
 Ὅρεισάντιος ἢ αὐτῆ ἢ τὸν χρόνον τῶν τε γαμνηρῶν ἢ τῶν γα-
 μέντων, πρὸς τὸν ζητῆνα, Ἰν, ἔφη, τὰ γυνώμενα ἰχυρα ἢ ἐν τε-
 λείων γυνώμενα. Πρὸς ἢ τὸν θαυμάζοντα διότι τὸν γεγαμηκότα
 ἀπαῖξε μὴ συκοιμαῶσι τῆ γεγαμημένη, προσέταξε ἢ τὸ πλείστον
 τῆ ἡμέρας σωεῖναι τοῖς ἡλικιώταις, ἢ τὰς νύκτας ὅλας συνανα-
 παύεσθαι,

& virtute iis cedant, popularémque despi-
 ciant opinionem de se. Hinc est quòd
 Gorgo Leonidæ uxor, narratur peregrinæ
 cuidam mulieri ad ipsam dicenti, Solæ vos
 Lacænae viris imperatis, respondisse : Solæ
 enim nos viros parimus. Ludorum nu-
 dorum spectaculo interdicens cœlibibus,
 addénsque ignominiam, accuratè providit
 ut cives liberis procreandis darent operam.
 Cœlibes honore & cultu, quem senioribus
 adolescentes debent, privavit. Et quod
 in Dercyllidam dictum fuit, à nemine est
 reprehensum, quanquam præclarum alioqui
 imperatorem. accedenti enim ei quidam
 juniorum sede non decessit, inquit : Ne-

que enim tu genuisti qui mihi olim ces-
 surus sit. Præterea interrogatus Lycurgus
 cur virgines sine dote nuptum dari iussisset,
 respondit : Ne vel ob inopiam aliquæ ma-
 nerent innuptæ, vel propter opes expete-
 rentur : sed quisvis in mores puellæ intuens,
 virtutem in delectu sequeretur. Eadem de
 causa etiam fucandi artificium urbe ejecit.
 Tempus etiam ineundi matrimonii consti-
 tuit utrique sexui ; causamque rogatus,
 hanc exposuit, ut valida nascerentur è per-
 fectis corporibus. Miranti cur novo ma-
 rito concubitu cum sponsa interdixisset,
 iussissetque eum majorem diei partem to-
 tamque noctem cum æqualibus degere,
 cum

παύεσθ, τῇ δὲ νύμφῃ κρύφα ἢ μετ' ἀλαθείας συωῖναι, Ὅπως, ἔφη, καὶ τοῖς σώμασιν ἰχυροὶ ὄσι, διακορεῖς μὴ γυμνοὶ, καὶ τὰ φιλεῖν αἰεὶ καινοὶ ὑπάρχωσι, ἢ τὰ ἔγνονα ἐρρωμνέστερα παρέχωσι. Καὶ τὸ μὲν μύρον ἰξέλασεν, ὡς τῷ ἐλαίῳ φθορὰν καὶ ὄλεθρον τὴν ἢ βαφικῶν, ὡς κολακείαν αἰδήσεως. Πᾶσι ἢ τοῖς ἀεὶ τὸν τῷ σώματι καλλωπισμὸν δημογεροῖς ἀνεπίβαλον ἐποίησε τὴν Σπάρτην, ὡς διὰ τὴν κακοτεχνίας τὰς τέχνας λυμαιομύροις. Τοσαύτη δ' ἦν κατ' ἐκείνας οὐδὲ χρόνος σωφροσύνη τῶν γυναικῶν, ἢ τσοῦτον ἀπέχετο τὸ ὑπερον περὶ αὐτὰς ἀρχερείας, ὡς πρότερον ἀπίστον εἶναι τὸ μοιχείας παρ' αὐταῖς. ἢ λόγῳ ἀπομνημονεύει) Γεραδάτα τινὸς Σπαρτιάτη τῶν σφόδρα παλαιῶν, ὃς ἐρωτηθεὶς ὑπὸ ξένου τί πάχουσι οἱ μοιχοὶ παρ' αὐτοῖς, εἰδὲν γὰρ ὄραν περὶ τέτων νενομοθετημένον ὑπὸ Λυκέργου, εἶπεν, Οὐδεὶς ὧ ξένε γίνεται μοιχὸς παρ' ἡμῖν. ἐκείνε ἢ ὑπολαβόντι, Ἄν εἴν γήηται. ταύτην ἔφη ὁ Γεραδάτας, Πῶς ἂν, ἔφη, μοιχὸς ἐν Σπάρτῃ γήηται, ἐν ἣ πλεῖστον μὲν ἢ τρυφή ἢ καλλωπισμὸς ἀτιμάζον), αἰδῶς ἢ ἢ ἀκοσμία ἢ τῶν ἡγεμῶν πειρῶν πρεσβύων); Πρὸς δὲ τὸν ἀξιῶντα δημοκρατίαν ἐν τῇ πόλει καταστήσασθαι, ὁ Λυκέργῳ εἶπε, Σὺ πρῶτο ἐν τῇ οἰκίᾳ σε ποιῆτον δημοκρατίαν. Πρωτονομῶ δὲ τινὸς διὰ τί μικροῖς ἔτω

cum sponsa autem furtim & cautè congregi: Eò, inquit, hæc tendunt, ut & validi corporibus maneat, neque fatietas incessat, & amor semper sit recens, prolémque edat validam. Unguentum ex urbe sustulit, ut olei perniciem: itémque tincturam, ut fensus adulationem. omnibus verò fucandi exornandique corporis artem tractantibus, Spartam inaccessiblem esse iussit, quod malis artibus mores corrumpèrent. Tanta fuit isto tempore mulierum pudicitia, tantúmque abfuit à levitate earum quæ postea temporis extitit, ut crimen adulterii apud ipsas habitum sit pro incredibili. Ac sermo memorat fertur Geradatae cuiusdam è priscis Spartanis, qui interrogatus ab hospite qua

pœna Spartæ in adulteros vindicetur (nihil enim se videre hac de re à Lycurgo statutum) respondit, Nullus apud nos fit adulter. Inferenti, Quid autem, si aliquando existeret? Taurum, inquit, pendere cogitur tantæ magnitudinis, ut capite trans Taurum porrecto ex Eurota bibat. Dicenti, Quomodo possit tantus inveniri taurus? subjecit: Quo verò pacto Spartæ possit adulter existere, ubi divitiæ, luxus, & fucus ignominiosa censentur; verecundia autem, modestia, & subditorum obedientia obtinent? Postulanti ut populo administrationem reipublicæ traderet Lycurgus: Tu prior, inquit, domi tuæ imperium domesticis tuis trade. Interrogatus cur tam mo-

ἔτω καὶ ὑπελείψῃ ἔταξε τὰς θυσίας, Ὅπως, ἔφη, μηδέποτε τιμῶντες τὸ θεῖον διαλείπωμεν. Μόνα δὲ ταῦτα τῶν ἀθλημάτων ἐφέντο αὐτῶν τοῖς πολίταις ἀγωνίζεσθαι ὅπως ἡ χεὶρ οὐκ ἀνατένεται, ἐπιθέτο τις τὴν αἰτίαν ὁ δὲ, Ὅπως, εἶπε, μηδὲ αὐτῶν ἐν τῷ πονεῖν ἀπαυδᾶν ἐθίζῃ. Ἐρωτῶντο δὲ τινεσὶν διὰ τί πυκνὰ μετασφραγισθῆναι κελεύει, Ὅπως, εἶπε, πλείω οὐδὲν ἐχθρὸς βλάβησιν. Ἄλλα δὲ Ἰππίζητῶντο διὰ τί πυργομαχεῖν ἀπέπειπε, Ἴνα, ἔφη, μὴ ὑπὸ γυναικὸς ἢ παιδὸς ἢ τινεσὶν παραπλησίῃς ἀνθρώποις οἱ ἀμείνονες ἀποθνήσκωσιν. Τοῖς δὲ συμβεβηκυμένοις τῶν Θεβαίων περὶ τῆς ἰεραρχίας καὶ τῆς πένθους (ὡς ποιεῖν) τῆς Λυκοθέας, συμβεβήκυσεν, εἰ μὴ θεὸν ἠγῶνται, μὴ φερωῖν. εἰ δὲ ἀνθρώπων, μὴ ἰεραρχεῖν ὡς θεῶν. Πρὸς δὲ οὐδὲ Ἰππίζητῶντας τῶν πολιτῶν, Πῶς ἂν πολεμίων ἐφοδὸν ἀλεξοίμεθα; Ἐὰν πτωχοὶ, ἔφη, ἦτε, καὶ μὴ μείζον ἀτερεσθῆτε θάλασσα ἐρεῖνη. Καὶ πάλιν Ἰππίζητῶντων περὶ τειχῶν, οὐκ ἔφη πόλιν εἶναι ἀτείχισον ἥτις ἀνδράσι καὶ ἐπὶ πλίνθοις ἐσεφάνω). Ἐπεμέλοντο δὲ οἱ Σπαρτιάται ἐκ τῆς κόμης, ἀπομνημονεύοντες τινὰ Λυκέρου λόγον περὶ τῆς, ὅτι οὐδὲ μὴ καλῶς, ὑπερεπεσέρως ποιεῖ, οὐδὲ δὲ αἰχρῶς, φοβερωτέρως. Παρήγγειλε δὲ ἐν τοῖς πολέμοις τρεψαμένους καὶ νικήσαντας μέχρι τῆς βεβαιώσεως τὸ νίκημα, Ἰππιδιώκειν, εἶτα οὐτὸς ἀναχωρεῖν. ἔτε Ἑλληνικὸν

dica & vilia constituisset sacrificia, respondit: Ne unquam deos venerari cessemus. Quærenti cur hæc duntaxat civibus permisisset certamina, in quibus nemo manum intendens victum se profiteretur, respondit: Ne quis eorum inter laborandum despondere animum adsuescat. Scitanti cur crebrò jubeat movere castra: Ut, inquit, pluribus hostes damnis afficiamus. Alii quærenti cur turrium ac murorum oppugnatione suis interdixisset: respondit, Ne à muliere aut puero aut eorum simili homine præstantiores interficiantur. Consultantibus Thebanis de sacrificio & luctu quibus Leucotheam venerantur, suavit, Si deam

esse crederent, ne lugerent: si hominem, ne sacrificarent tanquam numini. Quærentibus civibus quo pacto hostium insultus amolirentur, Si, inquit, pauperes sitis, neque unus altero amplius quærat. Interrogantibus etiam de muris quid sentiret, negavit urbem munitione carere, quæ viris, non lateribus coctis, cincta sit. Comam quoque colebant Spartani, Lycurgi memorantes dictum, qui comam formosis pulchritudinem augere, deformes terribiores reddere pronunciasset. Idem præcepit suis ut si proelio hostem fudissent ac vicissent, tantisper modò insequerentur fugientes, dum victoriam constabilirent, deinde statim se

recipe-

λυσικόν φονδύειν ἔδῃ παρακεχωρηκότας φάσκων, ἀλλὰ καὶ χεῖσι-
μον. εἰδότας γὰρ ἔδῃ μαχομένους πρὸς αὐτὰς ὅτι φείδον) μὴ τῶν
ἐνδιδόντων, ἀναεῖσι ἢ ἔδῃ ὑφισταμένους, τῆ μύειν τὸ φδύγειν ὠφε-
λιμώτερον ἠγήσατο. Πρωθονομὸς δὲ τινὲ διατὰ τί τὰς τῶν πολε-
μίων νεκρὰς ἀπηγόρευσε σκυλεύειν, Ὅπως, ἔφη, μὴ κυπιάζοντες περὶ
τὰ σκύλα, τὴ μάχης ἀμελῶσιν, ἀλλὰ ἢ τὴ πένιαν ἅμα τῇ τάξει
διασώζωσι.

Λ Υ Σ Α Ν Δ Ρ Ο Υ.

Λύσανδρος, προσπέμψαντῷ ἀπὸ τῆ Διονυσίε δύο σολὰς, ἢ
κελεύσαντῷ ἢν βάλει) ἐλέσθαι τῇ θυγατρὶ κομίζεν, αὐτῷ ἐκείνῳ
ἔφη βέλιον αἰρήσεσθαι καὶ λαβὼν ἀμφοτέρους, ἀπῆλθεν. Ὁ ἢ Λύ-
σανδρος, δεινὸς σοφιστὴς γρόμυθ, καὶ ἀπάταις τὰ πολλὰ ποικίλ-
λων, τὸ δίκαιον ἐν μόνῳ τῷ λυσιτελεῖ τιθέμεν, καὶ τὸ καλὸν
ἐν τῷ συμφέροντι, τὸ ἀληθὲς ἔλεγε τῆ ψύδους κρεῖττον εἶναι, ἐκα-
τέρησ ἢ τῇ χεῖρα τὴ ἀξίαν ἢ τὴ τιμὴν οὐδέσθαι. Πρὸς ἢ ἔδῃ
ψέγοντας αὐτὸν ἔπι τῷ δι' ἀπάτης τὰ πλεῖστα πράττειν, ὡς ἀνάξιον
τῆ Ἡρακλέους, καὶ δόλω σὺκ ἀντικρυς κατορθῆναι, γελῶν ἔλεγε,
ὅπως μὴ ἐφικνεῖται ἢ λεοντῇ προσραπίεον εἶναι τὴ ἀλωπεκίῳ. Ἀπο-
μεμφομένων δ' ἐτέρων αὐτὸν ἔπι ταῖς παραβάσεσι τῶν ὄρκων ἐς
ἐν Μιλήτῳ ἐποίησατο, ἔλεγε, Τὰς μὴ παῖδας ἀσεργάλοις δεῖ ἔξα-
πατᾶν, τὰς ἢ ἀνδρας ὄρκοις. Νικήσας ἢ τὰς Ἀθιναίους ἔξ ἐνέδρας
περὶ

reciperent. non modo quia Græcanicum non esset cedentes interficere: sed & utilis hæc ratio. hostes enim si scirent cedentibus parci, repugnantes occidi, fugam pugna utiliore sibi arbitrarentur. Interrogatus cur hostium cadavera spoliare vetuisset: Ut ne, inquit, spoliis intenti pugnam negligant, sed simul cum paupertate ordinem servent.

LYSANDER quum duas ei stolas misisset Dionysius, & utram mallet filia afferre iussisset, fatus ipsam filiam rectius delecturam, utraque sumpta abiit. Hic homo versu-

tus, & pleraque fraudibus miscens, jusque in sola ponens utilitate, veritatem aiebat nihilo meliorem esse mendacio, sed utriusque dignitatem & pretium usu definiri. Reprehendentibus ipsum, & indignum Hercule dicentibus quod pleraque imposturis ageret, doloque res, non ingenuè, gereret, ridens respondit: Ubi non sufficit leonina pellis, adsumenda est vulpina. Aliis vituperantibus ipsum ob violatum jurejurandum quod Mileti dixerat: pueros talis, viros sacramentis decipi debere respondit. Quum Athenienses ex insidiis vicisset ad Ægos potamos,

περὶ Αἰγὸς πόλιν καὶ λιμῶν πέσας αὐτὰς, παρεσήσατο τὴν πόλιν, καὶ ἔγραψε τοῖς ἐφόροις, Ἐαλώκαντι ταὶ Ἀθῆναι. Πρὸς Ἀργεῖους δὲ περὶ γῆς ὄρων ἀμφισβητῆντας πρὸς Λακεδαιμονίους, ἔδικοιότερα λέγειν αὐτῶν φάσκοντας, πασάμηνον τὴν μάχαιραν, Ὁ ταύτης, ἔφη, κρατῶν, βέλιστα περὶ γῆς ὄρων διαλέγε). Τὸς δὲ Βοιωτὰς ἐπαμφοδείζοντας, ὅτε δῆει τὴν χώραν, ὄρων, προσέπεμψε, πωθανόμηνον πρότερον ὄρθοις τοῖς δόρασιν ἢ κεκλιμῆροις διαπορβῆνται τὴν χώραν αὐτῶν. Μεγαρέως ἦ ἀνδρὸς ἐν τῷ κοινῷ συλλόγῳ παρήρησια χησαμῆρος πρὸς αὐτὸν, Οἱ λόγοι σε, εἶπεν, ὦ ξένε πόλεως δέον). Ἐπεὶ ἦ Κορινθίων ἐφεσώτων διερχόμενον πῶδα τὰ τεῖχη σὺν Λακεδαιμονίους ἐώρα προσβάλλειν ὀκνῆντας, καὶ λαγῶς τις ὠφθη διαπηδῶν τὴν τάφρον, Οὐκ αἰχμῶεθε, εἶπεν, ὦ Σπαρτιάται τοιῆτες φοβέμενοι πολεμίους ὧν δι' ἀργίαν οἱ λαγωοὶ τοῖς τεῖχεσιν ἐγκαθύδουσιν; Ἐν ἦ Σαμοθράκη χησηνειαζομῆρω αὐτῷ ὁ ἱερεὺς ἐκέλευσεν εἰπεῖν ὅτι αἰομῶταλον ἔργον αὐτῷ ἐν τῷ βίῳ πέπρακται πρότερον ἐν σὲ τῶτο κελύσαντον ἢ τῶν θεῶν, τῶτο δαῖ ποιεῖν, ἐπηρώτησε. Φαμῆρε ἦ, Τῶν θεῶν, Σὺ τοίνυν, ἔφη, ἐκποδῶν μοι κατάρηθι, κακείνοις ἐρῶ, εἶν πωθανῶν). Πέσσε δ' ἐρώησαντος ποῖαν μάλισα ἐπαινεῖ πολιτεῖαν, Ἦτις, ἔφη, τοῖς ἀνδρείοις καὶ δειλοῖς τὰ προσήκοντα ἀποδίδωσι. Πρὸς ἦ τὸν εἰπόντα ὅτι ἐπαινοῖ αὐτὸν καὶ ἴωε-

potamos, faméque pressos urbem dedere coegisset, ephoris scripsit: Captæ sunt Athenæ. Argivis in controversia de agris adversus Spartanos justiora sese afferre argumenta dicentibus, gladium stringens: Qui hunc, inquit, tenet, is optimè de finibus agrorum disputat. Bæotos, quum per eorum ditionem esset transiturus, cernens in utramque nutare partem, misit qui interrogaret, Rectissime se hastis vellent, an verò demissis transire. Megarensi cuidam in concilio liberius ipsum appellanti, Tua, inquit, hospes, verba civitate opus habent. Quum defecissent Corinthii, & juxta eorum

muros ducens suos videret ad oppugnationem parum habere animi, lepus autem conspiceretur fossam transilire: Non pudet, inquit, Spartani, hos hostes metuere, quorum ob ignaviam muris lepores indormiunt? In Samothrace oraculum consulentem sacerdos quum juberet dicere quod in vita sua maximum perpetrasset scelus, Tuόνε, inquit, an deorum jussu? respondenti, Deorum: Tu itaque, ait, apage hinc, & ego diis, ubi interrogabunt, dicam. Persæ quærenti quam reipublicæ formam maximè probaret: In qua, inquit, fortibus & ignavis suum tribuitur. Dicenti, Laudo te & defendo,

ὑπεραπίζοιτο, Δύο βῆς, ἔφη, ἐν ἀγρῷ ἔχω· σιγῶντων δ' ἀμφοτέρων, ἀκλειῶς ἴπταμαι τὸν τε δργὸν καὶ τὸν ἐργαζόμενον. Λοιδορευόμενος δέ τινος ἀπαρ, εἶπε, Λέγε πυκνῶς, ὡς ξενύλλιον, λέγε μηδὲν ἐλλείπων, ἀν' σε διώη τὰν ψυχὰν κενῶσαι κακῶν ὧν ἔοικας πλήξης εἶναι. Χρόνῳ δ' ὕστερον μὲν τῷ τελευτῶ ἀντιλογίας συμμαχικῆς γυρομένης, Ἀγησίλαος ἦλθεν ἰπὶ τῷ τῆ Λυσάνδρου οἰκίαν, ὅπως τὰ παρ' αὐτῆς γράμματα διασκέψηται· ταῦτα γὰρ παρ' αὐτῷ κατέχεν ὁ Λύσανδρος. εἶρε ἢ καὶ βιβλίον γεγραμμένον τῷ Λυσάνδρῳ παρὶ τῆ πολιτείας, ὡς καὶ τῷ Εὐρυπρωιδῶν καὶ Ἀγίδων τῷ βασιλείαν ἀφελομένων, εἰς μέσον θῆναι, καὶ ποιῆσαι τῷ ἀρεσιν ἐκ τῶν ἀρέων, ἵνα μὴ τῶν ἀφ' Ἡρακλέους, ἀλλ' οἷος Ἡρακλῆος τῆ δρετῆς, κεινόμενον τὸ γέρας ἦ, ἢ κακῆν εἰς θεῶν τιμὰς ἀνήχη. καὶ τῆτον τὸν λόγον ὤρησε μὲν εἰς τὰς πολίτας ἔξενεγκῆν, καὶ παραδεικνύσαι τὸν Λύσανδρον οἷος ὧν πολίτης διελάνθανε, καὶ ἰπὶ διαβολῇ τῶν Λυσάνδρου φίλων. Κραλίδῳ δέ φασι τότε προεσῶτα τῶν ἐφόρων, δὺλαθηθέλια μὴ πείσῃ ἀναγνωσθεῖς ὁ λόγος, ἴπτα βῆσαι τῆ Ἀγησίλαος, καὶ εἰπεῖν ὡς εἰ δὲ ἀνορεύσει τὸν Λύσανδρον, ἀλλὰ εἰ τὸν λόγον ἀπαρ συγκαλορεύσει, πανέργως καὶ πιθανῶς σωτηραγόμενον. Τὰς ἢ μνησθῆσάντας αὐτὰς τὰς θυγατέρας, εἶτα μὲν τῷ

defendo, respondit, Duos se ruri habere boves, quibus tacentibus, se tamen exquisitè nosse uter eorum piger sit, uter industrius. Cuidam peregrino convicia in ipsum jacenti dixit : Crebrò ista dicito, dicito absque intermissione, si fortassis animi tui mala, quibus plenus videris esse, possis egerere. Aliquo post mortem ejus tempore oborta sociali controversia, Agefilaus domum Lyfandri venit inspecturus ea de re literas, quas secum is retinuerat. Invenit autem librum Lyfandro scriptum de republica, in quo erat hæc sententia : regnum familiæ Eurytionidarum & Agiadarum adimen-

dum, inque medio ponendum esse, regémque ex optimatibus creandum : ne posteris Herculis is honor haberetur, sed iis qui imitarentur virtutem Herculis, qua is ad deos evectus fuit. Hanc orationem quum vellet evulgare ad cives Agefilaus, ut ostenderet qualis civis Lyfander sefellisset, ejusque amicos traduceret : Cratidam ferunt ephororum tunc principem, veritum ne oratio ea persuaderet, inhibuisse eum, ac monuisse, Non esse eruendum è sepulcro Lyfandrum, sed orationem consepeliendam, vafre & ad persuadendum aptè compositam. Qui filias ejus ambiverant, mortuo autem eò, quòd

τῷ τελευτῷ πένη¹⊕ δὲ θέντ²⊕ ἀπειπαμύρας, ἐζημίωσαν οἱ ἔφοροι, ὅτι πλάσιον μὲν νομίζοντες ἐθερέπεδον, δίκαιον ᾗ καὶ χρησὸν ἐν τῆς πενίας ἔπιγνόντες, ὑπερεῖδον.

Ν Α Μ Ε Ρ Τ Ο Υ.

Ναμέρης πρεσβυτῆς ἀποσαλεῖς, μακαρίζοντός τιν³⊕ αὐτὸν τῶν ἐκείθι διότι πολύφιλ⁴⊕ εἶη, ἠρώτησεν εἰ δοκίμιον ἔχει τίνι πρόπῳ πειράζε⁵) ὁ πολύφιλ⁶⊕ ἔπιζηῖντ⁷⊕ δὲ θαλέρεα μαθεῖν, Ἄτυχία, εἶπεν.

Ν Ι Κ Α Ν Δ Ρ Ο Υ.

Νίκανδρ⁸⊕, εἰπόντος τινός ὅτι κακῶς αὐτὸν λέγουσιν οἱ Ἀργεῖοι, Οὐκᾶν, ἔφη, δίκῳ τίνεσι τὰς ἀγαθὰς κακῶς λέγουσιν. Πυθομύρα δὲ τιν⁹⊕ διὰ τί κομῶσι καὶ παγωνοτροφῆσιν, ὅτι, ἔφη, πάντων κάλλιστ¹⁰⊕ καὶ ἀδαπανώτατ¹¹⊕ ἀνδρῶν ὁ ἴδιος κόσμ¹²⊕. Τῶν Ἀθλωαίων ᾗ εἰπόντ¹³⊕ τινός, Λίαν ἀντέχεσθε, ᾧ Νίκανδρε, τῷ χολάζειν, Ἀληθίζεις, ἔφη, ἀλλ' ἔχ ὡσπερ ὑμεῖς ὅπως τύχοι σπερδάζομεν.

Π Α Ν Θ Ο Ι Δ Ο Υ.

Πανθοίδας πρεσβύων εἰς τῷ Ἀσίαν, ἔπιδεικνυώτων αὐτῷ ταῖχος ἐχυρὸν, εἶπε, Νῆ τὰς θεὰς, ᾧ ξένοι, καλὴ γυναικωνῆτις. Ἐν Ἀκαδημία ᾗ τῶν φιλοσόφων διαλεγομύων πολλὰ καὶ σπερδαῖα, ἐπερωτώντων ᾗ τὸν Πανθοίδα μ¹⁴ ταῦτα, τί δοκῆσιν αὐτῷ οἱ λόγοι
ἔτοι

quod pauperem fuisse tum liqueret, repudiabant, ephori multaverunt. quod quem ob divitiarum opinionem coluissent, hunc justitiam ejus ac probitatem paupertate arguente spernerent.

NAMERTES legatus aliquò missus, quum à quodam isthic felix prædicaretur ob multitudinem amicorum, Habesne, inquit, indicium certum quo probare possis quis multos habeat amicos? doceri se id postulanti, Rebus, ait, secundis.

NICANDER, narrante quodam Argivos ipsi maledicere, Pœnas ergo, inquit, dabunt qui de bonis malè loquuntur. Quæ-

renti cur comam & barbam alerent Spartani, respondit, Quia virum & maximè ornat, & minimo sumptu constat proprius ornatus. Atheniensi cuidam dicenti, Nimium, ô Spartani, otio estis dediti: Vera, inquit, dicis: at non, ut vos, in quascunque res operam impendimus.

PANTHOEDAS in Asia legatione fungens, ostendentibus quibusdam murum probè munitum, Per deos, inquit, hospites, pulchrum est gynæceum. In Academia philosophis multa & præclara differentibus, ac deinde ex ipso quærentibus quid sentiret de his

ἔτοι εἶναι, Τί δ' ἄλλο, ἔφη, ἢ σπαρταῖοι; ὄφελος δ' ἐδέν, μὴ χρω-
μύρων ὑμῶν αὐτοῖς.

ΠΑΥΣΑΝΙΟΥ ΤΟΥ ΚΛΕΟΜΒΡ.

Παυσανίας ὁ Κλεομβρότε, Δηλίων δικαιολογεμύρων ἀδελφὸν τὴν ἴσιν
πρὸς Ἀθωαῖκας, καὶ λεγόντων ὅτι κατὰ τὸν νόμον τὸν παρ' αὐτοῖς ἔτε
αἱ γυναικες ἐν τῇ νήσῳ τίλισσιν, ἔτε οἱ τελοδύσαντες θάπτονται,
Πῶς εἶναι, ἔφη αὐτὴ πατεῖς ὑμῶν εἶναι ἐν ἧ ἔτε γέγονέ τις ὑμῶν ἔτ'
ἔσαι; Τῶν δὲ φυγάδων αὐτὸν προτρεπομύρων ἐπὶ τὰς Ἀθωαῖκας
ἀγειν τὴν στρατιάν, λεγόντων τε ὅτι τοῖς Ὀλυμπίοις ἀνακηρυττομύρε
αὐτῶν, ἐσύριπτον αὐτὸν μόνοι, Τί εἶναι οἶεσθε, ἔφη, τὰς ὅτε δὲ ἔπαχρον
συρίπτοντας, παθόντας κακῶς, ποιήσιν; Πρωθαινομύρε δὲ τινος διὰ
τί Τυρταῖον τὸν ποιητὴν ἐποίησαντο πολίτην, Ὅπως, ἔφη, μηδέποτε
ξένος φαίη) ἡμῶν ἡγεμῶν. Πρὸς δὲ τὸν ἀδελφὸν μὲν τῶν σώματι,
συμβελδύοντα δὲ πρὸς τὰς πολεμίας κατὰ γῆν καὶ θάλατταν δια-
κινδυνύειν, θέλεις εἶναι, ἔφη, δεῖξαι σεαυτὸν ἐκδύς, οἷος ὢν ἡμῖν μά-
χεσθαι συμβελδύειν; Θαυμαζόντων δὲ τινῶν ἐν τοῖς λαφύροις τῶν
βαρβάρων, τὴν πολυτέλειαν τὴν ἐδότητος, κρείσσον ἔφη αὐτῶν εἶναι
πολλῶν ἀξίως ἢ κεκλήσθαι πολλῶν ἀξία. Μετὰ δὲ τὴν ἐν Πλαταιαῖς
κατὰ Μήδων χρομύρων νίκην, τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ἐπέλυσε τὸ προηλο-
μασμύρον

de his disputationibus : Equidem, inquit, præclaræ sunt; sed nullius pretii, quum vos istis rebus non utamini.

PAUSANIAS Cleombroti F. Delii de insulæ suæ jure adversus Athenienses disputantibus, ac dicentibus, lege apud ipsos receptum esse, ut neque pariant in insula mulieres, neque mortui sepeliantur : Et quomodo, inquit, Delus patria vestra sit, in qua neque natus est quisquam vestrum, neque erit post mortem? Quum exules ipsum in Athenienses ut duceret exercitum, hortarentur, dicerentque Olympicis ludis quum renunciaretur victor, à solis Atheniensibus

fuisse exhibitum : Quid verò putatis, inquit, qui beneficio accepto me exhibiverunt, facturos si lædantur? Quærenti cur Tyrtaeum poetam Spartani donassent civitate : respondit, Ne unquam videremur peregrino usi duce. Imbecillo homini terra marique decertandum esse suadenti, Visne, inquit, vestibus te exuere, & ostendere qualis homo pugnam nobis suadeas? Mirantibus nonnullis inter spolia barbarorum sumptuosas vestes, dixit : Præstat aliquem ipsum magni esse pretii quàm res possidere pretiosas. Post Plataicam de Medis victoriam, mandavit suis ut præparatam Persæ

μασπύρον Περσικόν δαῖπνον πρῶταθῆναι· τέτρα ἡ θαυμασιῶ πολυτέλειαν ἔχοντος, Νῆ τὰς θεάς, ἔφη, λίχνος ἦν Πέρσης, ὅτι ἄσπυτα ἔχων ἐπὶ τῷ ἡμείραν ἦλθε μάζαν.

ΠΑΥΣΑΝΙΟΥ ΤΟΥ ΠΛΕΙΣΤ.

Παυσανίας ὁ Πλεισάνακτος, πρὸς τὸν ἐρωτήσαντα διὰ τί τῶν ἀρχαίων νόμων ἐδένα κινεῖν ἔξεσι παρ' αὐτοῖς, Ὅτι τὰς νόμους, ἔφη, τῶν ἀνδρῶν ἐ τὰς ἀνδρας τῶν νόμων κυρίως εἶναι· δαῖ. Ἐπαινεῖντος ἡ αὐτῆ ἐν Τεγέα μὴ τῷ φυγῶ ἔδῃ Λακεδαιμονίους, εἶπε τις, Διὰ τί ἐν ἄσπυ ἔμμευ ἐν Σπάρτῃ, ἀλλ' ἔφυγε; Ὅτι ἐδ' ἰατρῶν, ἔφη, πρῶτα τοῖς ὑγιαίνουσιν, ὅπερ ἡ οἱ νοσῶντες, διαλείβειν εἰώθασιν. Πυθομύρξ δέ τιν' αὐτῆ πῶς ἀν δωηθεῖεν τὰς Θεῶν καῖσαι, Εἰ τὸν ἀρεῖον, εἶπε, στρατηγὸν καταστήσαιμεν. Ἰατρῶν δ' ἐπισκεπτομύρξ αὐτὸν ἢ εἰπόνη, Οὐδὲν κακὸν ἔχεις· Οὐ γὰρ σοι ἰατρῶν, ἔφη, χρωῖμαι. Μεμφομύρξ δέ τινος αὐτὸν τῶν φίλων διότι ἰατρῶν τινα κακῶς λέγει, πᾶσαν ἄσπυ ἔχων αὐτῆ, ἐδὲ ἀδικηθεῖς τι, Ὅτι, εἶπεν, εἰ ἔλαβον αὐτῆ πᾶσαν, ἄσπυ ἀν ἔζων. τῆ δὲ ἰατρῶν εἰπόντ' αὐτῶν, Γέρον γέγονας, Διότι, εἶπεν, ἄσπυ ἔχρησάμην σοὶ ἰατρῶν. Κράτισον ἡ ἔλεγε τῆτον ἰατρῶν εἶναι τὸν μὴ κατασήπουλα τὰς ἀρρώσωντας, ἀλλὰ τάχιζα θάπτοντα.

ΠΑΙΔΑ-

Perfæ coenam sibi apponerent. quæ quum esset admirabili luxu adornata, Per deos, inquit, gulæ deditus fuit Perfæ, qui tot rerum compos, nostram appetiit mazam.

PAUSANIAS Plistonactis F. interroganti cur de antiquo jure nihil Lacedæmone liceret convellere : Quia, inquit, legum in viros, non virorum in leges debet esse autoritas. Exul hic quum Tegeæ laudaret Lacedæmonios, & quidam diceret, Cur ergo non mansisti Spartæ, sed solum vertisti? respondit, Quia ne medicum quidem apud sanos, sed apud ægrotos solent ver-

fari. Interroganti quomodo Thraces possent vinci, Si, inquit, optimum exercitui ducem præficiamus. Medico ipsum visitanti, ac dicenti, Nihil habes mali : retulit, Id fit quia te medico non utor. Amico reprehendenti ipsum, quod cuidam medico malè diceret, non expertus ipsum, neque passus quicquam : Si, inquit, expertus eum essem, non viverem. Et dicenti medico, Senex es factus : Quia, inquit, te non adhibui medicum. Optimum dicebat esse medicum, qui ægrotos non conficeret putrescendo, sed quamprimum sepeliret.

ΠΑΙΔΑΡΗΤΟΥ.

Παιδάρητος, λέγοντός τινος ὅτι πολλοί εἰσιν οἱ πολέμιοι, Οὐκ᾽ ἔφη, ἡμεῖς δύκλεές εσθε· ἐσόμεθα· πλείους γὰρ ἀποκλεινῶμεν. Ἰδὼν δὲ τινα τῆ μὲν φύσει μαλακὸν, δι' Ἰπείκειαν ἣ ἐπαινεῖτον ὑπὸ τῶν πολιῶν, ἔφη, Οὔτε ἄνδρας γυναιξίν ὁμοίως ὄντας ἐπαιεῖν δεῖ, ἔτε γυναικας ἀνδράσιν, εἰὰν μὴ τῶν γυναικῶν χρεῖα τις καλαλάβῃ. Οὐκ ἐγκρατεῖς δ' εἰς τὰς τετακοσίους, ἣτις ἐν τῆ πόλει προβύουσα τιμὴ τῆ τάξει ἦν, ἰλαρὸς ἢ μειδιῶν ἀπῆε· ἀνακαλεσαμένων δ' αὐτὸν τῶν ἐφόρων καὶ πρωτανομένων διότι γελάει, εἶπε, Διότι συγχαίρω τῆ πόλει τετακοσίους κρείττονας μὲ πολίτας ἐχέσει.

ΠΛΕΙΣΤΑΡΧΟΥ.

Πλείσταρχος Λεωνίδας, πρὸς τὸν ἐπερωτήσαντα διὰ τίνα αἰτίαν ἐκ δὲ τῶν πρώτων βασιλέων προσαγορεύονται, Ὅτι, ἔφη, ἐκείνοι μὲν ἀγεῖν ἢ βασιλεύειν ἐχρηζον, οἱ δ' ἐκείνων ὑστερον, ἐδαμῶς. Σιωπηγὸς δὲ τινος γελοῖα λέγοντος, Οὐ φυλάξῃ, ἔφη, ὡς ξένη σιωχῶς γελοιάζων, ὅπως μὴ γελοῖος γῆρῃ, ὡσπερ ἢ οἱ σιωχῶς παλαιόντες, παλαιαί; Λέγοντος δὲ τινος ὅτι κακολόγῃ τις αὐτὸν ἐπῆνε, Θαυμάζω, εἶπεν, εἰ μὴ τις αὐτῷ ἔφη ὅτι ἀπέθανον. ζῶντα γὰρ ἐκείνῳ ἐδένα καλῶς λέξαι δύναται).

ΠΛΕΙ-

PLEISTARCHUS dicente quodam magnum esse hostium numerum : Tanto, inquit, major erit nostra gloria, quia plures interficiemus. Videns quendam natura mollem à civibus propter placidos mores laudari, dixit: Neque viros mulierum similes debere laudari, neque mulieres virorum similes, nisi earum aliquis usus incidat. Non allectus in trecentorum numerum, (qui primus in civitate erat honoris gradus) hilaris ac renidens è comitiis discessit. revocatusque ab ephoris, & causam risus sui interrogatus: Hæc, inquit, est, quod gratulor civitati, quæ esse quàm ego sim, meliores habet cives.

PLEISTARCHUS Leonidæ F. querenti causam, cur non à primis regibus cognomentum ducerent : Quia, inquit, illis ut imperarent ac regnarent necesse fuit, posterioribus nequaquam. Quum advocatus quidam ridicula diceret, Non cavebis, inquit, hospes, ne quomodo continenter in palæstra se exercentes palæstræ evadunt, ita tu quoque identidem risum captans, ridiculus fias? Narranti esse maledicum quendam qui ipsum laudet: Mirum, inquit, nisi aliquis ei me mortuum esse dixit. de vivo enim nemine bene ille loqui potest.

ΠΛΕΙΣΤΩΝΑΚΤΟΣ.

Πλεισώναξ ὁ Παισανίης, Ἀττικῶ τινὸς ῥήτορος ἀμαθείς ἀποκα-
λεῖται ὅθεν Λακεδαιμονίους, Ὀρθῶς, ἔφη, λέγεις· ἡμεῖς γὰρ Ἑλλήνων
μόνοι εἶδεν κακὸν μεμαθήκαμεν παρ' ὑμῶν.

ΠΟΛΥΔΩΡΟΥ.

Πολύδωρος ὁ Ἀλκαμήδης, ἀπειλητὸς τινὸς τοῖς ἐχθροῖς συχνά,
Οὐ συνίης, ἔφη, τὸ πλεῖστον καλιναλίσκων τὴ τιμωρίας; Ἐξάγον-
τ' δ' αὐτὸ τὸ σθένος ἐπὶ Μεσσηνίῳ, ἠέρό τις εἰ τοῖς ἀδελ-
φοῖς μάχεσθαι μέλλει, ἐκ, ἔφη, ἀλλ' ἐπὶ τῷ ἀκλήρωτον τὴ χώρας
βαδίζει. Ἀργείων ἢ πάλιν μὲν τῷ τῶν τριακοσίων μάχῃ ἐκ
ὁρατάξως πανδημεὶ κρατηθέντων, τὸν Πολύδωρον οἱ σύμμαχοι παρ-
εκελεύοντο μὴ παρῆναι τὸν καιρὸν, ἀλλ' ἐπελθόντα πρὸς τείχεα τῶν
πολεμίων, τῷ πόλιν αἰρεῖν· ῥᾶσον γὰρ ἔσεσθαι, τῶν μὲν ἀνδρῶν ἀπο-
λωλόντων, τῶν γυναικῶν δὲ ἀπολελεμμένων· ἔφη πρὸς αὐτὰς, Τὸ
μὲν ἐκ τῆ ἴσθι μαχόμενον νικᾶν ὅθεν ἐναντιομήσθαι, ἐστὶ μοι καλόν·
τὸ δ' ὑπὲρ τῶν ὄρων τὴ χώρας μεμαχημένον τῷ πόλιν ἐπιθυμεῖν
λαβεῖν, ἐ δίκαιον τίθεμαι εἶναι. ἦλθον γὰρ χώραν ἀπολαβεῖν, ἐ κα-
ταλαβέσθαι πόλιν. Ἐρωτηθεὶς ἢ διὰ τί Σπαρτιάται κτὴ πόλεμον κιν-
δυνύουσιν ἀνδρείως, Ὅλι, ἔφη, αἰδέσθαι ὅθεν ἡγεμόνας ἔμαθον, ἐ φα-
εῖσθαι.

ΠΟΛΥ-

PLEISTONAX Pausaniæ F. quum Atti-
cus quidam rhetor Lacedæmonios indoctos
vocaret, Vera, ait, prædicas. foli enim Græ-
corum nos mali nihil à vobis didicimus.

POLYDORUS Alcamenis F. cuidam cre-
bro hostibus minanti, Non animadvertis,
inquit, maximam te vindictæ partem sic
infumere? Quum exercitum duceret con-
tra Messenios, interroganti cuidam an pu-
gnare cum fratribus vellet: Non fanè, in-
quit, sed ad hæreditatem nondum divisam
proficiscor. Quum Argivi post trecento-
rum pugnam denuò ingenti pugna universi

essent victi, hortabantur Polydorum focii
ne occasionem dimitteret, sed rectà ad Ar-
gos duceret, urbemque occuparet: quod
fore aiebant facillimum, viris occisis, solis-
que superstitibus mulieribus: respondit,
Collatis signis hostem superare ego pul-
chrum judico: ut autem urbem occupem
qui de finibus ditionis dimicaverim, inju-
stum mihi videtur. veni enim non urbis
capiendæ, sed agri recipiendi gratia. Quæ-
renti cur in bellis Spartani pericula fortiter
adirent, respondit: Quia revereri duces di-
dicerunt suos, non metuere.

POLY-

Π Ο Λ Υ Κ Ρ Α Τ Ι Δ Ο Υ.

Πολυκράϊδας πρεσβεύων πρὸς τὸν ἔ βασιλέως στρατηγὸς μεθ' ἑτέρων, ἐρμηρῶν αὐτῶν πότερον ἰδίᾳ πάρεσιν ἢ δημοσίᾳ ἐπέμφθησαν, Αἴκε τύχωιδρ, δημοσία, εἶπεν· εἰ ᾗ μὴ, ἰδίᾳ.

Φ Ο Ι Β Ι Δ Ο Υ.

Φοιβίδας πρὸ ἔ κινδύως τῆ Λευκτρικῆ λεγόντων τινῶν δείξειν τῷ ἡμέραν ταύτῃ τὸν ἀγαθόν, πολλῆ τῷ ἡμέραν ἔφησεν ἀξίαν εἶναι δυναμρίῳ τὸν ἀγαθὸν δείξαι.

Σ Ω Ο Υ.

Σῶον λέγει) ἐν χωρίῳ χαλεπῷ καὶ ἀνύδρῳ πολιορκήμενον ὑπὸ Κλεισείων, ὁμολογήσαι τῷ δορυκλήτῳ αὐτοῖς ἀφῆναι γλῶ, εἰ πίσιεν μετ' αὐτῆ πάντες ἀπὸ τῆς πλησίον πηγῆς· ἐφρέξεν δ' αὐτῷ οἱ πολέμιοι γρομένων ᾗ τῶν ὄρκων, συναγαγόντα τῆς μεθ' ἐαυτῆ, διδόναι τῷ μὴ πίνῃ τῷ βασιλείαν. ἔδενὸς ᾗ κατῆξήσαντος, ἀλλὰ πάντων πίνωντων, αὐτὸν ἔπῃ πᾶσι καλαβάντα καὶ ἀειρράναμδρον, ἔτι τῶν πολεμίων παργήνων, ἀπελθεῖν, καὶ τῷ χώρην καλαχεῖν ὡς μὴ πίνῃτα.

Τ Η Λ Ε Κ Ρ Ο Υ.

Τήλεκρος πρὸς τὸν εἰπόντα ὅτι ὁ πατὴρ λέγει κακῶς αὐτὸν, Εἰ μὴ αὐτῷ, ἔφη, λεκτὸν ἦν, ἐκ ἀν' ἔλεγχρ. Εἰπόντι) ᾗ τῆ ἀδελφῆ ὅτι ἐχ ὁμοίως αὐτῷ προσφέρῃ) οἱ πολῖται ὡς ἐκείνω, ὄντι ἐν τῷ

POLYCRATIDAS cum aliis missus legatus ad regis præfectos, interrogatus privatimne adesset an publico nomine, sic retulit : Si consequimur quod volumus, publicè : si repulsam patimur, privatim.

PHOEVIDAS, ante pugnam Leuetricam dicentibus nonnullis, istam diem manifestaturam qui sit vir bonus : Magni, inquit, æstimanda talis est dies.

Sous fertur, quum loco quodam iniquo & aquæ experte à Clitoriis obsideretur, factus esse agrum se iis bello partum tradi-

turum, si de proximo fonte omnes qui cum ipso erant bibissent. Iurejurando pactis ultrò citròque firmatis, suos convocasse. regnumque detulisse ei qui non biberet. nullo autem sitim cohibente, omnibusque bibentibus, postremum ipsum descendisse, seque aqua conspersisse, & præsentibus adhuc hostibus discessisse, ditionemque ut qui non bibisset, obtinuisse.

TELECRUS narranti, Malè de te loquitur pater tuus : Non faceret, inquit, si non esset faciendum. Fratri querenti non eadem se benevolentia qua ipsum apud cives accipi,

τῶν αὐτῶν, ἀγνωμονέστερον ᾗ, εἶπεν, Σὺ γὰρ ἐκ οἴδας ἀδικεῖσθαι, ἐγὼ δὲ. Ἐρωτηθεὶς ᾗ διὰ τί ἔθου παρ' αὐτοῖς ἐσὶ τὰς νεώτερας τοῖς πρεσβυτέροις Ἰξάνισθαι, Ὅπως, ἔφη, ὡς τὰς μὴ προσήκουσας ἔτι εἰς ἐχονίαις τιμῆς, μᾶλλον τιμῶσι τὰς γονείας. Πυθομύχης δὲ τινὸς πόσιον κέκληται ἔσσαν, ἔφη, Οὐ πλείω τῆς ἰκανῆς.

Χ Α Ρ Ι Λ Α Ο Υ.

Χαίριλλου ἐρωτηθεὶς διὰ τί τὰς νόμους ὁ Λυκῆργος ἔτι εὐλίγας ἔθηκεν, Ὅτι, ἔφη, τοῖς ὀλίγα λέγασιν ὀλίγων καὶ νόμων ἐσὶ χρεία. Πυθαγομύχης δὲ τινὸς διὰ τί τὰς μὲν κόρας, ἀκαλύπτους, τὰς δὲ γυναῖκας ἐγκεκαλυμμένας εἰς τὸ μφανὲς ἀγασιν, Ὅτι, ἔφη, τὰς μὲν κόρας, ἀνδρας δεῖν δεῖ· τὰς ᾗ γυναῖκας, σώζειν τὰς ἐχονίαις. Τῶν ᾗ εἰλώτων τινὸς θεασύτερον αὐτῶν προσφερομένους, Εἰ μὴ ὠργίζομαι, εἶπε, κατέκτανον ἂν σε. Ἐρωτηθεὶς ᾗ τίνα νομίζει πολιτείαν δεῖσθαι, ἔφη, Ἐν ᾗ ἂν ὡς δεῖ πλείστοι πολίτουμοροι πρὸς ἀλλήλους ἀνδρὸς εἰσεως ἀγωνίζωνται). Πυθαγομύχης δὲ τινὸς διὰ τί πάντα τὰ τῶν θεῶν ξόανα μετ' ὀπλων ἰδρυται παρ' αὐτοῖς, Ὅπως, ἔφη, μήτε τὰ κατὰ τῶν ἀνθρώπων ὀνειδέη λεγόμενα διὰ τὴν δειλίαν Ἰπὶ τὰς θεὰς ἀναφέρωμεν, μήτε οἱ νέοι τοῖς θεοῖς ἀνοπλοὶ εὐχωνται).

Δ Ι Α-

accipi, iisdem ortum parentibus, respondit: Non enim item, ut ego, ferre nosse injurias. Interrogatus causam consuetudinis Spartanæ, qua senioribus juniores assurgunt: respondit, Eò id fieri, ut adfueti hoc honoris deferre alienis, tanto magis venerentur parentes. Quærenti quantas possideret opes, respondit, Non majores quàm satis est.

CHARILAUS interrogatus cur tam paucas leges posuisset Lycurgus: Quia, inquit, pauca loquentes paucis opus habent legibus. Quærenti cur Spartani virgines detectas,

mulieres velatas in publicum emitterent: Quia, inquit, virginibus quærendi sunt viri, mulieribus opera danda ut fervent maritos. Heiloti cuidam asperius ipsi se opponenti: Interficerem te, inquit, nisi iratus essem. Interrogatus quænam esset optima reipublicæ forma, respondit: In qua plurimi de virtutis laude absque seditione certant. Causam scitanti cur Spartæ omnia deorum simulacra essent armata: Ne, inquit, quæ opprobria hominibus obijciuntur ob ignaviam in deos referamus: ac ne inermes nostri juvenes diis vota nuncupent.

SPARTA-

ΔΙΑΦΟΡΑ ΤΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΛΑΚΩΣΙΝ
ΑΔΟΞΩΝ ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ.

Σαμίων πρεσβυτάις μακρολογῶσιν ἔφασαν οἱ Σπαρτιάται, Τὰ μὲν πρῶτα Ἰππιδάμαες, τὰ δ' ὕστερον ἔσιωήκαμες, διὰ τὸ τὰ πρῶτα Ἰππιδάμας. Πρὸς Θηβαίους περὶ τινῶν ἀντιλέγοντας, Ἡ Φρονηεῖν, εἶπον, δεῖ ἔλασον, ἢ δυνάαδς μείζον. Λάκων ἐρωτηθεὶς δι' ἣν αἰτίαν τὰς τῶ πάγων τείχας Ἰππὶ πολὺ κομώσας ἔχει, εἶπεν, Ἴνα βλέπων τὰς πολιὰς, μηδὲν ἀνάξιον αὐτῷ πρότιω. Ἐπαινεῖντός τινος οὐδ' ὄριστες μαχητὰς, Λάκων ἀκέσας εἶπεν, Ἐν Τροίᾳ. Ἐτεροῖς ἀκέσας δειπνήσαντάς τινας βιάζεσθς πίνειν, Μὴ καὶ ἐδίειν, εἶπε, βιάζονται; Πινδάρου γράψαντός, Ἑλλάδος ἔρεισμα Ἀθῶναι, Λάκων ἔφη καταπεσεῖν ἀν' τῷ Ἑλλάδα ὀχυρῶν ἐρείσμα' τοιούτω. Ἐπεὶ δ' ἰδὼν τις ἐν πίνακι γραπτῷ Λάκωνας ὑπὸ Ἀθηναίων σφατομῶντες, ἔλεγε, Ἀνδρεῖοί γ' Ἀθηναῖοι, Λάκων ὑποτυχῶν, Ἐν τῷ πίνακι, εἶπεν. Πρὸς δέ τινα προσέειπεν τὰς ἐν διαβολῆς βλασφημίας, Λάκων εἶπε, Παῦσαι κατ' ἐμῶ τὰ ὦτα χορηγῶν. Πρὸς δ' τὸν κολαζόμενον, καὶ λέγοντα, Ἄκων ἡμαρτιον, εἶπέ τις, Ἄκων τί- νω καὶ κολάζε. Ἰδὼν τις ἐν ἀποχωρήσει Φακείνας Ἰππὶ δίφρων ἀνθρώ-

SPARTANORVM ET LACONVM ΑΠΟΡΗΤΗΓΜΑΤΑ,
ubi auctoris nomen ferè non exprimitur.

Samiorum legatis longa usis oratione, Spartani responderunt, Primorum obliti sumus: eamque ob rem posteriora non intelleximus. Thebanis controversiam quibusdam de rebus moventibus, dixerunt: Aut summissiores oportet vestros animos, aut majorem esse potentiam. Laco quidam interrogatus cur tam prolixam aleret barbam, respondit: Ut canos videns, nihil iis indignum in me admittam. Laudante quodam optimos bellatores, Laco, Ad Troiam, ait, fuerunt. Alius quum audiret quosdam in cœna se ad bibendum invi-

cem coegisse, dixit: An etiam ad edendum? Quum Pindarus scripsisset Athenas fulcrum esse Græciæ, dixit Laco quidam, Utique Græciam collapsuram quæ tali inniteretur fulcro. Spectanti in tabula pictos Spartanos qui ab Atheniensibus occiderentur, ac dicenti, Fortes fanè Atheniensès: excipiens Laco verba, In tabula, inquit. Cuidam calumnias admittenti Laco, Define, inquit, contra me aures impendere. Qui supplicio afficiebatur, ac se nolentem peccasse dicebat, ei quidam dixit: Nolens itaque etiam pœnas da. In discessu videns quidam homines

ἀνθρώπους, Μὴ γρόϊλο, εἶπεν, ἐνταῦθα καθίσαι ὅθεν οὐκ ἔστιν ἔξανα-
 εἶναι πρὸς βυλίερω. Χίων πολὲ κατ' Ἐπιδημίαν ἀπὸ δείπνου ἐμεισάν-
 των ἐν τῷ ἐφορείῳ, καὶ χερσάντων Ἐπὶ τῶν δίφρων ἐνθά οἱ ἔφοροι
 ἐκάθητο, τὸ μὲν πρῶτον ἰσχυρῶς ἀνεζήτηεν οὐδὲ ποιήσαντας, μὴ πο-
 λῖται τυγχάνωσιν· ὡς δ' ἠέθοντο ὅτι Χῖοι εἶψαν, ἐκήρυξαν, τοῖς
 Χῖοις ἐφιαῖσιν ἀσελγαίνειν. Ἐπεὶ δὲ τις τὰς ἀμυγδαλάς τῶν σκλη-
 ρῶν ἑώρα διπλασίῳ πωλεμύρας, Μὴ σπάνιοι, ἔφη, οἱ λίθοι; Τίλας
 τίς ἀηδόνα, καὶ βραχεῖαν πάνυ σάρακα δύρων, εἶπε, Φωνά τυ τίς
 ἐστί, καὶ ἕδ' ἐν ἄλλο. Ἰδὼν τις Λάκων Διογῆν τὸν κύνα ὠφειλαμ-
 βάνουλα ἀνδραίητα χάλκεον, ψύχας ὄντ' σφοδρῶ, ἐπύθετο εἰ ριγῶν
 δένησαμύρας δέ, Τί εἶν, ἔφη, μέγα ποιεῖς; Ὀνειδιωτεῖς τίς τῶν
 Μεταποντιῶν εἰς δειλίαν ὑπὸ Λάκων, Ἄλλὰ μὲν, ἔφη, οὐκ ὀλίγα
 τ' ἀλλοτείας ἔχομεν· ὁ δ' οὐ μόνον ἄρα, ἔφη, δειλοὶ, ἀλλὰ καὶ
 ἀδικοὶ ἐστέ. Κατ' Ἐπιδημίαν τίς ἐν Σπάρτῃ κρηπιδάμυρ' ὀρθῶς
 Ἐπὶ θαλέρας σκέλες, εἶπε πρὸς Λάκωνα, Οὐκ ἂν οἶμαί σε, ὦ Λά-
 κων, τοσούτον χρόνον Ἐπὶ τῷ ποδῶς, ὅσον ἐγὼ, σῆναι. καὶ ὅς ὑπολα-
 βῶν, Οὐ γὰρ, ἔφη· τῶν μύθοι χηνῶν ἐκ ἔστιν ὅσις εἶ. Μεγαλυνο-
 μύρας τινὸς ἐπὶ τῇ ῥήσοικῇ τέχνῃ, εἶπέ τις Λάκων, Ἄλλὰ νῆ τῷ
 Σιωῶ, τέχνη ἀνδρ' εἰς ἀληθείας ἤφθαι, ἔτε ἐστίν, ἔτε μὴ ποτε γῆν).
 Ἄργεῖε

homines in curribus federe : Absit, inquit, ut ibi fedeam, unde seniori assurgere non licet. Chii Spartam profecti quum à cœna in ephoreo vomuissent, oletumque fecissent in sellis ephorum : principio inquisitum accuratè est in autores facinoris, si fortè cives essent : sed ubi senserunt ephori Chios esse, edixerunt publicè, Chiis permiffum esse turpiter agere. Quidam amygdalas duras videns duplo vendi, An, inquit, rari sunt lapides? Laco quum plumis lusciniâ nudasset, ac parum admodum carnis reperiret, dixit : Vox tu es, & nihil præterea. Laco Diogenem canem videns fla-

tuam æneam amplecti quum esset acre frigus, interrogavit, An riges? neganti, Quid ergo, inquit, magnum fecis? Laco Metapontino cuidam timiditatem objiciebat. qui quum diceret, Atqui multum agri alieni nos possidemus : Ergo, inquit, non timidi solum, sed injusti etiam estis. Peregrinus quidam Spartæ rectus uno stans in pede, Laconi dicebat : Non arbitror te tamdiu uni pedi posse insistere. respondit Laco, Sanè. sed nullus est anserum qui hoc non possit. Jactanti se ob artem oratoriam, Laco quidam, Per Castores, inquit, neque est, neque erit ars ulla sine veritate.

Argivo

Ἀργεῖς ποτὲ εἰπόνθ', Πολλοὶ τάφοι παρ' ἡμῖν εἰσι Σπαρτιατῶν, Λάκων εἶπεν, Ἀλλὰ μὴ παρ' ἡμῖν Ἀργείων εἴδ' εἷς. ὡς αὐτῶν μὲν πολλάκις Ἄργος Ἰππευκότων, Ἀργείων δ' ἡ Σπάρτης εἰδέποιο. Λάκων αἰχμαλωτῆς καὶ πιπερασκόμθ', τῷ κήρυκθ' λέγονθ', Λάκωνα πωλῶ, ἐπεσόμισεν, εἰπὼν, Αἰχμάλωτον κήρυσε. Τῶν αὖτ' Ἀλυσιμάχῳ στρατοδιδῶν ἐρωτηθεὶς τις ἕπ' αὐτῷ μή τις τῶν εἰλωτῶν ἐστὶ, Σὺ δ' οἶε, ἔφη, ἐπὶ τὸ αὖτ' αὖτ' τετρώβολον Λάκωνα ἤξειν; Ὅτε Θεβαῖοι νικήσαντες οὖν Λάκωνας ἐν Δούλῳ πρὸς αὐτὸν παρεῖσαν τὸν Εὐρώταν, καὶ τις μεγαλαυχῶν εἶπε, Πῶ νῦν εἰσιν οἱ Λάκωνες; Σπαρτιάτης ληφθεὶς ἕπ' αὐτῶν, Οὐ πάρεισιν, ἔφη· εἰ γὰρ ἂν ὑμεῖς δούρῳ ἤλθετε. Ἀθλωαίων ἀξίντων, ὅτε παρέδωκαν τὸ ἄσυ, Σάμον αὐτοῖς μόνον εἶσαι, εἶπον, Ὅταν αὐτῶν οὐκ ἦτε, τότε καὶ ἄλλος ἔχειν ζητεῖτε; Ἀφ' ἧ καὶ ἡ παροιμία, Ὅς αὐτὸς αὐτὸν ἐκ ἔχει, Σάμον θέλει. Πόλιν τινα κτ' κρατῶν ἐλόντων Λακεδαιμονίων, οἱ ἔφοροι εἶπον, Οἴχεται τὸ πάλαισμα τῶν νέων. ἐκ ἔτι ἔξασιν ἀναγωνιάς. Ἀλλῶ πόλιν ὑπὸ ἰσχυρῶν βασιλέως αὐτῷ τέλει ἀφανεῖν καὶ συμβεβήκει πράγματα πολλάκις παρεχθῆναι τοῖς Λάκωσιν, ἐκ ἐπέτεψαν, Φάμφοι, Μηδαμῶς ἀφανίσῃς μηδ' ἀνέλῃς τὰν ἀκόαν τῶν νέων. Τοῖς παλαίεσι παιδοτείεας ἐκ ἐφί-

Argivo dicenti apud Argos multa esse Spartanorum sepulcra, respondit Laco: At Spartæ Argivorum nulla sunt. innuens Spartanos sæpe Argos adivisse, Argivos Lacedæmonem nunquam. Laco captivus quum venderetur, præconi clamanti Laconem se vendere, os obturavit, Captivum, inquiens, proclama. Æra apud Lysimachum merentium quidam ab ipso interrogatus an ex heilotibus unus esset: Putas vero, inquit, Laconem aliquem ad tuum denarii bessem venturum? Thebani victis ad Leuctra Spartanis quum ad ipsum Eurotam accessissent, ac quidam gloriabundus diceret, Ubi sunt Lacones? quidam Spar-

tanus ab iis captus, Absunt, inquit: alioqui vos huc non venissetis. Atheniensibus Spartanum urbem deditibus, ac Samum duntaxat sibi relinqui postulantibus, responderunt: Quo tempore vestri juris non estis, alios vobis dari poscitis. hinc proverbium:

Qui non habet seipsum, habere vult Samum. Quum Lacedæmonii urbem quandam vicepissent, ephori dixerunt: Periit palæstræ juvenum, non habitorum concertatores. Aliam urbem, quæ sæpe negotium exhibuerat Spartanis, rege ipsorum pollicente se funditus deleturum, non permiserunt, inquietes: Noli abolere aut delere cotem juvenutis. In palæstra se exercentibus nullos:

ἐκ ἐφίσανον, ἵνα μὴ τέχνης, ἀλλ' ἄρετῆς ἢ φιλοτιμία γηθήται. διὸ καὶ Λύσανδρος ἐρωτώμενος ὅπως ὁ Χάρων ἐνίκησεν αὐτὸν, τῶ πολυμηχανία, εἶπε. Φιλίππου γράφοντος, ὅτε εἰς τὴν χώραν αὐτῶν παρεγγύετο, πότερον βέλον φίλον ἐλθεῖν ἢ πολέμιον αὐτὸν, ἀνεφώνησαν, Οὐδέτερον. Πρεσβυτήν τινα πέμψαντες πρὸς Ἀντίγονον τὸν Δημητρίου, πυθόμενοι ὅτι ἐκάλεσεν αὐτὸν βασιλέα, ἐζημίωσαν, καὶ τοὶ μέδιμνον πύρων ἐκάστω παρ' αὐτῶ σιτοδείας ἕως κομίζουσα. Ἐνέγκαντός τινος ἀείλιω γνώμῃ μοχθηρῆ, ταύτῃ μὲν ἀπεδέξαίτο, ᾠειλόμενοι δ' ἔτετα, ᾠειέθησαν ἑτέρω καλῶς βεβιωτότι. Ἀδελφῶν πρὸς ἀλλήλους διαφερομένων, τὸν πατέρα ἐζημίωσαν ὅτι τῶς ἡεῖς σασιάζουσα ᾠειορῆ. Ψάλλῃ Ἐπιδημήσαντα ἐζημίωσαν ὅτι δακτύλοις καθαίρει. Δύο παῖδες ἐμάχοντο, ἄτερος δὲ αὐτῶν τὸν ἕτερον ἔτερωσε δρεπάνῳ, πληγῇ θανασίμῳ· τῶν δὲ σωθῆτων παίδων, ἐπεὶ διαλύεσθαι ἐμελλεν, ἐπαγγελιομένων ἀμυνεῖσθαι καὶ ἀναιρήσειν τὸν πληξάτα, Μηδαμῶς, εἶπε, πρὸς θεῶν. εἰ γὰρ δίκαιον· καὶ γὰρ ἂν ἐγὼ ἐποίησα τῆτο, εἰ ἔφθασα καὶ ἀγαθὸς ἐγρόμῃ. Ἐτερον παιδάειον, ἐπεὶ παρῶν ὁ καιρὸς ἐν ᾧ κλέπειν νερόμισο σδὺ ἐλαυθέρως παῖδας ὅ,τι τις δυνάτιο, καὶ μὴ λαθεῖν αἰχρὸν ἦν, ὡς οἱ σὺν αὐτῶ παῖδες ζῶν ἐκλεψαν ἀλωπέκιον, καὶ ἔδοσαν αὐτῶ φυλάττειν ᾠειορομένων τῶν

nullos adjunxerunt pædotribas, ut ne artis, sed virtutes istud esset certamen. itaque Lyfander etiam interrogatus quomodo esset victus à Charonte, respondit, Artificii varietate. Philippo, quum in agrum Laconicum venisset, per literas quærenti amicūmne ipsum vellent aut inimicum venire, responderunt Spartani, Neutrum. Legatum quem ad Antigonum Demetrii F. miserant, quanquam in penuria ille ab hoc medimnum tritici in caput civis impetratum adferebat, tamen quòd regem appellasset Antigonum, multaverunt. Quum pravus homo optimam tulisset sententiam: probaverunt quidem eam, sed ab eo ad hominem

qui honestè vixisset, tanquam ejus autorem, transtulerunt. Fratribus inter se litigantibus, patrem multaverunt, quòd diffidere filios pateretur. Peregrinum fidicinem multaverunt quòd digitis fides feriret. Duo pueri pugnabant, horum alter alteri falce vulnus lethale intulit. quum autem pueri familiares, qui pacis componendæ gratia intervenerant, promitterent se ultores fore, & percussorem interfecturos: Nolite obsecro, inquit; fieret enim hoc injustè. idem enim ipse facturus eram, si strenuus fuisset, & antevertisset. Alius puerio, quum appetisset tempus quo lege juebantur ingenui pueri furari quicquid possent, turpe autem habebatur deprehendi:

τῶν ἀπολωλεκότων ἐπὶ ζήτησιν, ἔτυχεν μὲν ἰσχυρῶν τὸ ἀλωπέκιον ἰσὺς τὸ αὐτῆ ἱμάτιον ἀγριαίνοντι δὲ τῆ θηρία, καὶ τὴν πλυσθῆν αὐτῆ καλεῖοντι μέχρι τῶν σπλάγχνων, ἠέμεναι, ἵνα μὴ γρή) καλαφανής. ὡς ᾗ ὕπερρον ἐκείνων ἀπελθόντων ἐθεάσατο τὸ γεγονός οἱ παῖδες καὶ ἐμέμφοντο, λέγοντες ἀμεινον εἶναι φαιερὸν ποιῆσαι τὸ ἀλωπέκιον ἢ μέχρι θανάτου κρύπτειν, Οὐ μὲν, εἶπεν, ἀλλὰ κρεῖττον ταῖς ἀλγηδόσιν τελυθῆν, ἢ ἀείφωρον γρόμνον, διὰ μαλακίαν τὸ ζῆν αἰχρῶς ἀειποιήσατο. Περιτυχόντες τινὲς Λάκωσι καὶ ὄσον, εἶπον, Εὐτυχῆκατε, ὁρίως ἐλθῆτε ληστῶν ἀπιόντων. οἱ ᾗ, Οὐ μὰ τὸν Ἐνυάλιον, ἀλλ' ἐκεῖνοι, μὴ ἀετυχόντες ἡμῖν. Λάκων ἐρωτήθη τί εἴπασα), εἶπεν, Ἐλθῆτε εἶναι. Παῖς Σπαρτιάτης αἰχμαλωτῆς ἰσὺς Ἀλιγόνος ᾗ βασιλέως καὶ πρῶτος, τὰ μὲν ἄλλα πάντα ὑπήκοος ἦν τῷ πελαμῶν, ὅσα ὄλο προσηκεν ἐλθῆτε ποιῆν ὡς δὲ προσηταξεν ἀμίδα κομίζειν, ὅκα ἠνέχετο, εἰπὼν, Οὐ δευθῶσω. ἐπισαμῶς ᾗ ἐκείνη, ἀναξῆς ἐπὶ τὸν κέραιον, καὶ εἰπὼν, Εἴση τ' ὠνῆς, ἔβαλεν ἑαυτὸν κάτω, καὶ ἐτελυτά. Ἐτερε) πωλῆμεν, εἰπόντι) τινός, Χρησιμ) ἔση ἐὰν ἀγοράσω σε; Καὶ μὴ ἀγοράσης, εἶπεν. Ἄλλ) αἰχμάλωτι) πιπρασκόμεν, τῆ κήρυκ) ἐπὶ λέγοντι) ἀνδράποδον πωλεῖν, Κατάρατε, εἶπεν, ὅκα ἐρεῖς Αἰχμάλωτον; Λάκων ἐπὶ τ' ἀσί-

hendi : fociis vulpeculam furatis, ipsique ut adfervaret tradentibus, ubi quaesitum venerunt qui perdiderant, subter tunica abdiderat bestiam : quæ quum efferata latus ejus usque ad viscera corroderet, tamen se continuit, ne furtivam rem proderet. illis deinde digressis quum æquales viderent quid perpeffus, reprehenderentque factum, præstare dicentes vulpeculam detegere, quàm usque ad mortem occultare : Nequaquam, inquit. nam moriendum potius fuit in doloribus quàm furti compertum ob molli-
 tiem vita turpiter potiri. Obvii quidam in itinere facti Laconibus dicebant, Favet vobis fortuna. jam enim latrones hinc dif-

cefferunt. responderunt : Non per Martem, sed latronibus fuit secunda, quòd in nos ii non inciderunt. Laco quid sciret interrogatus, respondit, Liber esse. Puer Spartanus captus à rege Antigono & venditus, omnibus in rebus emptori morem gessit quas libero convenire putabat : jussus autem matulam adferre, recusavit, servitutum se negans. ac urgente domino, testum conscendit, fatúsque, Scies quid emeris, præcipitem se inde dedit, ac vita deceffit. Alius quum venderetur, quærenti, Probúsne crisi te emero : respondit, Etiam si non emeris. Alius captivus quum venderetur, & præco proclamaret Mancipium vendo : Sceleste, inquit,

ἀσπίδῳ μῦαν ἔχων ἔπισημον, καὶ ταύτῳ ἔ μείζω τῆ ἀληθινήσ, ὡς καταγελῶνιές τινες ἔλεγον, ἰσπέρ τῆ λανθάνειν τῆτο πεποιήκει, Ἴνα μὲν ἔν, εἶπε, φανερός ὦ ἔτω γῶ τοῖς πολεμίοις πλησίον προσέρχομαι, ὡσε το ἐπίσημον ἠλίκον ἐσίν ἰσπ᾽ αὐτῷ ὀρθῶσ. Ἐτερος, ἐν συμποσίῳ προσενεχθείσης λύρας, Οὐ Λακωνικόν, εἶπε, τὸ φλυαρεῖν. Σπαρτιάτης ἐρωτηθείς εἰ ἀσφαλής ἢ εἰς Σπάρτῳ ὁδός, εἶπεν, Ὅποῖῳ καθίσαις. οἱ μὲν γῶ λέοντες βαδίζοντες ἀποκλαίοντι, τῆσ ἢ λαγῶσ ἐπὶ τῆ σκηνᾷ θηρόμεσ. Ἐν χειραψίᾳ πεικερόσῳ τῆ προσραχηλίζονσῳ κενοσασῶδωσ, καὶ καλασῶντῳ ἐπὶ τῳ γῳ, ἐπειδὴ τῶ σῳμάλι ἐλείπελο ὁ προσασῶν, ἔδακε τὸν βραχίονα. καὶ ὁ ἔτεροσ εἶπε, Δάκνεισ, ὦ Λάκων, ὡσπερ αἱ γυνῶικεσ. Οὐμδρην, εἶπεν ἄτεροσ, ἀλλ᾽ ὡσπερ οἱ λέοντεσ. Χωλός ἐπὶ πόλεμον ἔξιῶν καὶ διαγελῶμῳ, εἶπεν, Οὐ φευγόντων δεῖ, ἀλλ᾽ ἰσαμδῶν ἢ τῳ τάξι τῆσῆτων. Ἐτεροσ τοξοθεῖσ καὶ τὸν βίον ἐκλείπων, ἔλεγε, Οὐ μέλει μοι τῆτο ὅτι ἀποθανῆμαι, ἀλλ᾽ ὅτι ἰσπὸ γῳῖδῳ τοξότῆ καὶ μηδ᾽ ἐν πράξιῆσ. Εἰσ πανδοκεῖόν τισ καλαλύσασ ἢ δῆσ ὄψον τῶ πανδοκεῖ σκιδάσαι, ὡσ ἄτεροσ τυρὸν ἦτει καὶ ἔλαιον, Τί, ἔφη, εἰ τυρὸν εἶχον, ἔτι ἂν ἐδεόμῳ ὄψῆ; Πρὸσ δ᾽ ἐ τὸν μακαεῖζοντῳ Λάμπῳ τὸν Αἰγινήτῳ διότι ἐδόκει πλησιώτεροσ εἶναι ναυκλήερα

πολλά

inquit, cur non dicis Captivum? Laco quidam clypeum musca insigniverat, non excedente vivæ muscæ quantitatem. quum deridentes eum nonnulli dicerent latendi causa ab eo factum hoc esse: Immò, inquit, ut agnoscar. ita enim propè ad hostes accedo, ut cernere possint insignis mei quantitatem. Alius, allata in convivio lyra, dixit: Non est Laconicum nungari. Spartanus interrogatus an tuta esset Spartam via, respondit, Pro eo atque descenderis, leones enim venatum prodimus, lepores in latebris venamus. In lucta quidam quum apprehensus collo ad terram detraheretur, neque corpus sustinere possset, colluctantis brachium mo-

mordit. quúmque hic diceret, Mordes, ó Laco, sicut mulieres: respondit, Nequaquam, sed ut leones. Claudus in militiam proficiscens, quum derideretur, dixit: Non fugientibus opus est, sed stantibus & locum suum tuentibus, Alius sagitta ictus quum animam ageret, aiebat, Non mortem sibi molestam esse, sed quòd nulla re gesta necatus esset ab effœminato sagittario. Quidam quum in diverforium publicum se recepisset, cauponi cui apparandum dederat obsonium, caseum oleúmque poscenti, Quid, inquit, si caseum haberem, an præterea obsonium requirerem? Felicem prædicanti Lampidem Æginetam, quòd prædives putabatur ob mul-

πολλὰ ἔχων, Λάκων εἶπεν, Οὐ προσέχω δὴ δαίμονια ἐν χροινίων ἀπηρημημένη. Εἰπόντι δὲ τινὲ Λάκωνι ὅτι ψεύδεις, ἀπεκρίνατο, Ἐλεύθεροι γὰρ εἰμὲς. οἱ δ' ἄλλοι αἶκα μὴ τὰ ἀληθῆ λέγοντι, οἰμώζονται. Προθέμνος τις νεκρὸν ζῆσαι ὄρεθιον, ὡς πάντα ποιῶν ὄρα ἠδύνατο, Νῆ Δία, εἶπεν, ἔνδον τί εἶναι δεῖ. Τύννιχός, Θρασύβελος τῷ παιδὸς ἀποθανόντι, δὴρώσως ἠνεγκε· καὶ ἐπίγραμμα εἰς τῆτον ἔχρυστο.

Τὰν Πιτάναν Θρασύβελος ἐπ' ἀσπίδος ἤλυθεν ἄπνευς,
 Ἐπὶ πρὸς Ἀργείων τραύματα δεξάμηνος,
 Δεικνὺς ἀνία πάντων τὸν αἱματόεντα δ' ὁ πρέσβυς
 Θεὸς ἔπι πρυκαίῳ Τύννιχός εἶπε τὰδε,
 Δειλοὶ κλαῖέδωσαν· ἐγὼ δὲ σε τέκνον ἄδακρυς
 Θάψω, τὸν κ' ἐμὸν ἐ Λακεδαιμόνιον.

Ἀλκιβιάδῃ τῷ Ἀθλωαίῳ βαλανέως ἐπὶ πλεῖστον παρέχοντι ὕδατος, Λάκων εἶπε, τί τῆτο ὡς ἐ καθαρόν, σφόδρα ἢ ὡς ῥυπαρόν πλεῖστον παρέχει; Φίλιππος ὅτε ἐπέβαλεν εἰς τὴν Λακωνικὴν, καὶ ἐδόκην ἀπαντες ἀπολείπειν, εἶπε πρὸς τινὰ τῶν Σπαρτιατῶν, Τί νῦν ποιήσεις, ὦ Λάκωνες; Τί γὰρ, ἔφη, ἄλλο ἢ ἀνδρείως ἀποθανέμεθα; μόνοι γὰρ ἡμεῖς Ἑλλήων ἐλεύθεροι εἶναι κ' μὴ ὑπακίειν ἄλλοις ἐμά-

ob multarum negotiationibus destinatarum navium possessionem : Laco quidam dixit, Non moveor felicitate à funibus pendente. Laco ei qui mentiri ipsum dicebat, Quia enim, inquit, liberi fumus : reliqui nisi vera dicant, ejulabunt. Intendebat quidam cadaver rectum constituere. quum autem omnia experto res non succederet, Profectò, inquit, oportebat aliquid intus esse. ΤΥΝΝΙΧΟΣ Thrasymbuli filii mortem magno tulit animo, extatque in hunc tale epigramma :

*Exanimis Pitanam Thrasymbulus in aspicte venit,
 Argivi septem vulnera cui dederant,*

Cuncta gerens adversa. rogo pater huncce cruentum

Tynnichus imponens protulit ista senex :

Plorentur timidi. te, fili, siccus humabo

Lumina, qui meus es, qui Lacedæmonius.

Quum Alcibiadi Atheniensi plurimum aquæ præberet balneator, Laco dixit : Cur huic velut immundo & admodum fordido plus aquæ affundit ? Philippus quum in Laconicam irrupisset, Spartanisque universis videretur exitium imminere, dixit cuidam Spartano, Quid nunc facietis, Lacones ? respondit is, Quid aliud quàm moriemur fortiter ? soli enim Græcorum nos liberi esse, & non obedire alijs didicimus. Post cladem

ἐμάθομεν. Μετὰ δὲ τῷ Ἀγιδῷ ἦσαν ὁμήγεσ' αἰτέοντες Ἀντιπά-
 τρεσ' ἐνὶ Πύλαις παῖδας, Ἐτεοκλῆσ' ἐφοροῦν εἶπε παῖδας μὴ εἰ δώ-
 σαι, ἵνα μὴ ἀπαίδυλοι γένωνται, ἢ πατέρες ἀγωγῆσ' ἀτακῆσαντες·
 εἰ δὲ πολῖται γὰρ ἂν εἴησαν πρεσβύτας δ' ἢ γυναικάσ', εἰ βέλτοιο,
 διπλασίως δώσαι. Ἀπειλῶν δ' αὐτῶσ' δεινὰ εἰ μὴ λάβοι, ἀπε-
 κείναντο κοινῇ, Ἐὰν χαλεπώτερον θανάτου ἑπιτάτης, δυνωτέρου
 λυθάνεμεθα. Πρεσβύτης ἐν Ὀλυμπίᾳ σωλελεμῆσ' τῶσ' ἀγῶν^{σ'}
 προθυμῶσ' θρασυῶσ', καθέδρας ἠπόρει πολλὰσ' δ' ἑπιποροῦ-
 μῶσ' τόπεσ', ὑβείζοιο ἢ ἐσκώπλετο, μηδενὸσ' αὐτὸν ᾤσαδεχομῆσ'.
 ὡσ' δὲ κτ' ἔδῃ Λακεδαιμονίασ' ἦκεν, ἀνέστησαν πάντεσ' οἱ παῖδεσ' ἢ
 πολλοὶ τῶν ἀνδρῶν, τῶσ' τόπεσ' ἐκχωρεῖνεσ' τῶν δὲ Πανελλῶν
 ἑπισημειωσαμῶν κρότω τὸ ἦθ^{σ'} ἢ ὑπερεπαυμένωσ', ὁ πρεσβύτης
 κινήσασ' πολὺν τε κέρηπολιόν τε γένειον, ἢ δακρύσασ', Οἴμοι τῶν
 κακῶν, φησὶν, ὡσ' ἀπάντεσ' μὴ οἱ Ἑλλῶεσ' ἐπίσανται τὰ καλὰ,
 χερῶνται δ' αὐτοῖσ' μόνοι Λακεδαιμόνιοι. Φασὶ δὲ τινεσ' ὅτι καὶ
 Ἀθῶνισι τὸ αὐτὸ ἐχρῆτο. Παναθηναίων γὰρ ὄντων οἱ Ἀττικὸὶ γέροντα
 προεπιηλάμιζον, προσκαλέμῶσ' μὴ ὡσ' ᾤσαδεξομῶσ', εἰ δὲ ᾤσα-
 γῶντο, εἰ προσδεχομῶσ' ὡσ' δὲ διεξιὼν χερῶν ἀπάντεσ' ἐχρῆτο, κτ'
 ἔδῃ τῶν Λακεδαιμονίων θωρεῶσ', ἀπάντεσ' τῶν βάρησ' ἀνασάντεσ',
 τῶσ' τό-

cladem duce Agide acceptam, quum An-
 tipater obsidum loco posceret et pueros,
 ΕΤΕΟΚΛΕΣ tum ephorus daturum se eos
 negavit, ne malè educarentur, & ab insti-
 tutis patriæ desciscentes civitati incommodi
 fierent: senem autem aut mulierum du-
 plum, si vellet, numerum obtulit. quum-
 que Antipater atrociam minaretur nisi daren-
 tur, publico nomine respondit: Si diffici-
 liora morte imperas, facilius nobis erit
 mori. Senex quidam Olympiæ commissum
 certamen spectare cupiens, sedem non in-
 veniebat, quumque multa obiret loca, à ne-
 mine admissus contumeliis insuper dictis-
 que exagitabatur: quum autem ad Lacedæ-

monios venisset, omnes ei pueri affurrexe-
 runt, multique viri loco cesserunt: quem mo-
 rem universis Græcis plausu approbantibus,
 summissisque laudibus vehentibus, senex iste
*Concutiens canam barbâmq; est tempora
 cana.*

Proh, inquit, calamitatem! norunt omnes
 Græci quid sit honestum, sed eo foli utun-
 tur Spartani. Idem aiunt Athenis quoque
 evenisse. Quum enim agerentur Panathe-
 næa, Attici senem contumeliosè vexabant,
 vocantes ut locum daturi, neque tamen si
 accessisset recipientes. qui quum penè præ-
 ter omnes ivisset, ut venit ad eos qui Lace-
 dæmone spectatum missi erant, universi re-
 licis

τῷ τότε παρεχώρειν. ἀγαθεὶς ὃ ὄχλῳ ἐπὶ τῷ γεγονότι, ἐκρό-
τησε μὲν πολλῆς Ἰπσημασίας. καὶ τις εἶπε τῶν Σπαρτιατῶν, Νῆ
τῷ Σιωῶ, ἴσασι μὲν οἱ Ἀθλωαῖοι τὰ καλά, εἰ πρῶτος δέ. Ἐπαί-
της ἤτησε Λάκωνα· Ἀλλὰ εἰ δῶλω σοι, ἔφη, μᾶλλον πλωχούσεις.
τῷ ὃ ἀχημοσιῶης σε ταύτης, ὁ πρῶτῳ μελαδῆς, αἰτίῳ, δργόν
σε ποιήσας. Λάκων ἰδὼν ἀγείροντά τινα θεοῖς, εἰδὲν εἶπε φρογί-
ζειν θεῶν πλωχοτέρων ἐαυτῷ. Λαβῶν τις μοιχὸν ἐπ' αἰχρᾶ γυ-
ναικί, Ἄθλιε, εἶπε, τίς τοι ἀνάγκα; Ἄλλῳ ἀκῶν ῥήτορῳ με-
γάλας σρέφοντῳ φειόδης, Ἀλλὰ νῆ τῷ Σιωῶ, εἶπεν, ἀνδρεῖός γε
ὁ ἀνθρώπῳ πρὸς εἰδὲν ὑποκείμενον δὲ σρεβίλοι τῷ γλώσαν. Εἰς
Λακεδαίμονα φραγρόμυρος τις, καὶ τῷ πρὸς σδὺ πρεσβύτας τῷ
νέων τιμῷ θεασάμυρῳ, Ἐν Σπάρτῃ μόνῃ, εἶπε, λυσιτελεῖ γηρά-
σκειν. Ἐρωτήθεις Λάκων ὁποῖός ἐσι Τυρταῖῳ ὁ ποιητής, Ἀγαθός,
εἶπε, κακανεῖν νέων ψυχάς. Ἐτεροῦ ἀλγῶν σδὺ ὄφθαλμὸς ἰξήει
Ἰπὶ πόλεμον λεγόντων δὲ ἀπὸ τινῶν, Πῶ ἀπει ἔτως ἔχων, ἢ τί
ποιήσων; Κἂν μηδὲν ἕτερον πρέξω, ἔφη, πολεμίας δὲ μάχαιραν
ἀμβλυῶ. Βῆεις καὶ Σπέρτης Λακεδαιμόνιοι πορβυθέντες ἐθελονταὶ
πρὸς Ξέρξῳ τῷ Περσῶν βασιλεῖα Ἰπὶ τιμωρία ἦν ὠφειλεν ἢ
Λακεδαίμων κτ' ἡρησμὸν, διότι κήρυκας πεμφθέντας ἀπὸ Ξ Πέρσε
ὡς αὐ-

licitis subfelliis locum dederunt ei. quod fa-
ctum, quum populus magno cum plausu
& admiratione approbasset, Spartanus qui-
dam, Per Castores, inquit, norunt Athe-
nienfes quid sit honestum, sed non agunt.
Mendicus à Lacone stipem petebat, hic
verò, Si darem, inquit, tibi, eo magis men-
dicares. nam huic tuæ deformitati causam
præbuit is qui primus tibi dedit, eoque te
ignavum reddidit. Lacon videns quendam
diis stipem colligentem, Non curo, ait, deos
me pauperiores. Quidam quum deprehen-
disset adulterum cum uxore deformi, Infe-
lix, inquit, quæ te hoc coegit necessitas?
Alius rhetorem audiens magnas torquentem
conversiones orationis, Æscaptor, inquit, for-

tis iste homo est, nulla re proposita tam be-
ne volvens linguam. Quidam quum venis-
set Spartam, ac cerneret quem honorem fe-
nibus juniores haberent, Hac sola in urbe
dixit expedire fieri fenem. Laco interro-
gatus qualis esset Tyrtæus, Utilis, respondit,
ad blandè ducendos juvenum animos. Alius
ex oculis laborans ad pugnam ibat. interro-
gatus quò iret, aut quid facturus, qui hoc
modo esset affectus: Si nihil aliud agam,
inquit, hostis saltem gladium hebetabo.
BURIS & SPERTIS Lacedæmonii sponte sua
profecti sunt ad Xerxem Persarum regem,
pœnas persoluturi quas ex oraculo debebat
Lacedæmon ob interfectos præcones Persæ
ad civitatem missos. Ut ad regem vene-
runt,

ὡς αὐτὰς, ἀπέκλειαν· ἐλθόντες πρὸς τὸν Ξέρξην, ἐκέλευον ᾧ βέλ-
 λεῖ) τρέπω διαχρήτασθαι αὐτὰς ὑπὲρ Λακεδαιμονίων. ὡς ᾧ ἐμῖν
 ἀγαθεὶς ἀπέλυσε σὺν ἀνδρασι, καὶ ἤξιε μύθειν παρ' αὐτῶν, Καὶ πῶς
 ἂν, ἔφασαν, διωαίμεθα ζῆν ἐνταῦθα, πατείδα καλαλιπόντες καὶ νό-
 μους, καὶ τέττας σὺν ἀνδρασι ὑπὲρ ὧν Ἰσαύτῳ ἤλθομεν ὁδὸν ἀποθα-
 νίμφοι; Ἰνδάρενα ᾧ ἔσραθηγῆ ἐπὶ πλέον δεομύθε, καὶ λέγοντι
 τούξεσθαι αὐτὰς τῆς ἴσης τιμῆς τοῖς μάλισα ἐν προαγωγῇ φίλοις
 τῷ βασιλέως, ἔφασαν, Ἄγνοῖν ἡμῖν δοκεῖς ἠλίκον ἐσὶ τὸ ἔλθου-
 θείας, ἧς σὺ ἂν ἀλλάξαιό τις νέον ἔχων τὴν Περσῶν βασιλείαν.
 Λάκων, ἐπεὶ τῇ μὲν προθέρῃ ἡμέρῃ ὁ ξένος αὐτὸν ἐξέκλιπε, τῇ
 δ' ἐξῆς σρώματι χησάμφο δαψιλῶς ὑπεδέχετο, ἔπιπας τοῖς
 σρώμασι, κατεπάτει, ἐπιλέγων διὰ ταῦτα ἐχθὲς ἐδ' ἐπὶ ψιάθε
 ὑπνωκέναι. Ἐτεροὺς ἐλθὼν εἰς Ἀθῶνας, καὶ ὄρων σὺν Ἀθῶναίσι τὸ
 τάειχον ἀποκηρύττοντας καὶ τὸ ὄψον, καὶ τελωνῆντας, ἔσ ποροβο-
 σκῆντας, καὶ ἔτετρα ἔργα ἀχήμενα πρέττοντας, καὶ μηδὲν αἰχρὸν
 ἠγερμύθε· ὅτε ἐπανῆλθεν εἰς τὴν παλῆίδα, τῷ πολιτῶν πωθανο-
 μύθῳ αὐτῶν, ποῖά τινα τὰ ἐν Ἀθῶνασι, Πάντα, εἶπε, καλὰ· εἰρω-
 νουόμφο, καὶ παρισὰς ὅτι πάντα πρὸς τοῖς Ἀθῶναίοις καλὰ νομί-
 ζεται, αἰχρὸν ᾧ ἐδέν. Ἄλλος ἐρωτώμενος πρὸς τινος, ἀπεκρί-
 νατο, Οὐ. ὡς δὲ ὁ ἐρωτήσας ἀπεκρίνατο ὅτι Ψύδῃ, Ὁρῆς ἐν, ἔφη,
 ὅτι μά-

runt, jufferunt eum ipsos quo vellet modo
 pro Lacedæmoniis interficere. Absoluti
 à rege virtutem eorum admirante, rogatique
 ut fecum manerent, dixerunt: At qui pos-
 semus hinc vivere, patria legibusque relictis,
 iis que viris pro quibus morituri tantum con-
 fecimus iter? & Indarne duce impensius
 orante, ac promittente æquali eos in honore
 fore cum primariis regis amicis, responde-
 runt: Videre nobis ignorare quanta res sit
 libertas: quam qui sapit, non permutaret
 Persarum regno. Lacon hospite qui pridie
 ipsum declinaverat, splendidè cum preca-
 riò sumpta veste fragula excipiente, pe-

dibus vestem stragulam calcavit, inquit:
 Propter ista heri ne in storea quidem dor-
 minivi. Alius quum Athenas venisset, vide-
 rétque Athenienses falsamenta & obsonia
 præcone proclamante vendere, vectigalia
 exigere, lenocinium exercere, multa que
 alia parum decora agere, nihilque inhonestum
 ducere: reversus in patriam, civibus in-
 terrogantibus, Quales Athenis res essent, re-
 spondit, Omnia pulchra. per jocum & simu-
 lationem innuens, apud Athenienses omnia
 pulchra putari, turpe nihil. Alius quadam
 de re interrogatus, negavit: & quum qui in-
 terrogaverat, responderet, Mentiris: Viden,
 inquit,

ὅτι μάταιον εἶ πρὸς ὧν ἴπτασαι ἐρωτῶν. Ἐκόν ποτε κτ' πρῆσβειαν
 Λάκωνες πρὸς Λύγδαμιν τὸν τύραννον· ὡς δ' ἐκείνῳ ὑπεριθέμενον
 πολλάκις σιωπῆσαι ἀνεβάλλειο, τὸ δ' ἴπὶ πᾶσι μαλακῶς ἔχειν
 αὐτὸν ἔφασαν, οἱ πρῆσβεις, Λέγε αὐτῷ, εἶπον, ὅτι μὰ τῶν θεῶν
 ἐ παλαισόμενοι πρὸς αὐτὸν ἐληλύθαμεν, ἀλλὰ διαλεχθισόμενοι.
 Λάκωνα τινὰ τις μυσαγωγῶν ἠρώτα τί πράξας ἑαυτῷ σωσοῖδεν ἀσε-
 βέσσιον. ὁ δ' ἰ, Γινώσκουσιν οἱ θεοί, ἔφη. Ἰπικειμένη δὲ μᾶλλον, ἢ λέ-
 γοντι, Πάντως σε δεῖ εἰπεῖν· ὁ Λάκων ἀντηρώτησε, Τί με δεῖ εἰπεῖν;
 σοι ἢ τῷ θεῷ; τῷ δὲ εἰπόντῳ, Τῷ θεῷ. Σὺ ζίνω, ἔφη, ἀποχώρησον.
 Ἐτερον νυκτὸς μνήμα παρῶν ἢ φαντασιωθεῖς δαιμόνιον τι, ἐπέδραμε
 τῇ λόγχῃ διαρῶντῳ· ἢ ἐναπερείδων, εἶπε, Πῆ με φούγεις δὲς ἀπο-
 θανόμενῃ ψυχῇ; Ἄλλῳ δὲξάμενος ἀπὸ τῷ Λαυκάτα ρίπλειν ἑαυτὸν,
 ἀνέστη, ἢ ὑπέσχεψεν, ἰδὼν τὸ ὕψῳ. ὄνειδιζόμενος δ' εἶπεν, Οὐκ ὤμω
 τὰν δὲχάν ἀλλας μείζονος δὲχᾶς δεῖσθαι. Ἄλλος ἴπὶ πρῶταξέως
 τῷ πολεμῶ τὸ ξίφος καταφέρειν μέλλων, ἐπεὶ τὸ ἀνακλητικὸν ἐσήμη-
 νεν, ἐκ ἔτι καλῆνεγκε. πυθομένη δὲ τινος διὰ τί τὸν ἐχθρὸν ἔχων ὑπο-
 χεῖρον, ἐκ ἀπέκλειεν, Ὅτι, ἔφη, βελιόν ἐσι τῷ φονδεῖν τὸ πείθεσθαι τῷ
 ἀρχοῖσι. Λάκωνί τινι ἠτλωμένη ἐν Ὀλυμπίᾳ, εἶπέ τις, Ὁ ἀνταγωνιστῆς
 ὦ Λάκων, ἐχθροῦ σε κρείσσων, Οὐμμεν, ἔφη, ἀλλὰ καρβαλικώτερος.

ΤΑ ΠΑ-

inquit, vanum te esse hominem, qui interro-
 ges de re tibi nota? Venerunt aliquando le-
 gati Lacones ad Lygdamin tyrannum. qui
 quum aliquoties colloquio diem produxisset,
 tandémque indicari juberet valetudine se non
 satis esse firma, responderunt: Atqui per
 deos non colluctatum advenimus, sed collo-
 quutum. Laconem quidam sacris initiatus,
 dicere jubebat cujus maximi sceleris sibi ipsi
 conscius esset. respondit Laco, Diis id no-
 tum esse. instantémque & omnino profiten-
 dum esse dicentem, interrogavit, Cui ergo
 id indicandum est, tibíne an deo? quum
 responderet, Deo: Tu ergo, inquit, inte-
 rim recede. Alius noctu sepulcrum præ-

teriens, spectrúmque imaginatus, hasta ir-
 ruit, eaque id trajecit, dicens: Quod fugis
 anima bis moritura? Alius quum novisset
 se præcipitem à Leucata sese daturum, al-
 titudine conspecta abiit retró. quúmque id
 ei vitio verteretur, dixit: Non putaveram
 hoc votum alio majore voto indigere. Alius
 in proelio gladium hosti jam incussurus,
 quum audiret receptui cani, ictum non in-
 tulit. & interrogatus cur pepercisset hosti
 quem necare potuisset, respondit: Quia me-
 lius est imperatori parere quàm interficere.
 Laco quidam ad Olympiam victus, dicenti,
 Colluctator tuus te fuit melior, Nequaquam,
 inquit, sed dejiciendi peritior.

ΤΑ ΠΑΛΑΙΑ ΤΩΝ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ
ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑΤΑ.

ΤΩΝ ἃ εἰσιόντων εἰς τὰ συσίτια ἐκάσῳ δεικνύων ὁ πρεσβύ-
τατος τὰς θύρας, Διὰ τῶν, φησὶν, ἐδεῖς ἄξερχεῖ) λόγος.
Δοκιμαζομένη μάλιστα παρ' αὐτοῖς ἔ μέλανος λεγομένη ζωμῆ,
ὥστε μὴ κρεαδίς δεῖσθαι σὺν πρεσβυτέρους, ἄσφαχωρεῖν δὲ σὺν νεανί-
σκα, λέγει) Διονύσιος ὁ τ' Σικελίας τύραννος, τέττε χάριν Λακω-
νικὸν μάγειρον πείσασθαι ἢ πρῶτάξαι σκιδάσαι αὐτῷ μηδενὸς φει-
δόμην ἀναλώματος· ἐπεὶ γαστήρην ἢ δυσχεράνανα ἀποπίσαι
καὶ τὸν μάγειρον εἰπεῖν, ὦ βασιλεῦ, τέττον δεῖ τὸν ζωμὸν γυμνα-
σάμενον Λακωνικῶς, τῷ Εὐρώτῃ λελαμμένον ἐποψᾶσθαι. Πιόντες οἱ
Λάκωνες ἐν τοῖς συσίτοις μετεῖως, ἀπίασι δίχα λαμπάδος. ἔ γὰρ
ἔξεσι πρὸς φῶς βαδίζειν ἔτε ταύτῃ ἔτε ἄλλῃ ὁδῶν, ὅπως ἐθί-
ζονται σκότους ἢ νυκτὸς δὴταρσῶς ἢ ἀδεῶς ὁδύειν. Γράμματα
ἐνεκα τ' χρείας ἐμάθανον· τῷ ἃ ἄλλων παιδευμάτων Ἑλλησσίαν
ἐποιῶντο, ἔ μᾶλλον ἀνθρώπων ἢ λόγων. ἢ δὲ παιδεία ἦν αὐτοῖς
πρὸς τὸ ἀρχεῖσθαι καλῶς, ἢ κατέχευεῖν ποιῶντα, ἢ μαχόμενον νικᾶν ἢ
ἀπο-

ANTIQUA LACEDÆMONIORVM INSTITUTE.

UNICUIQUE eorum qui locum commu-
nibus sodalium epulis destinatum in-
grediebatur, januam ostendens maximus
natu, Per has (aiebat) nullus egreditur fer-
mo. Quum maximè commendaretur apud
eos jus quod dicebatur atrum, ita ut senio-
res carnem non requirerent, sed eam junio-
ribus concederent: ejus gratia Dionysius Si-
ciliæ tyrannus Laconicum emisse coquum
fertur, atque ut nulli parcens sumptui jus
illud pararet, imperasse. Sed quum de-
gustasset, ab eo ita abhorruisse ut expueret.
Tum verò coquum ei dixisse, Corpore prius
exercitato Laconicum in morem, & abluto

in Eurota, ὁ rex, istius juris obsonio vescen-
dum est. Lacones postquam in communi-
bus sodalitiū epulis mediocri potu usi sunt,
domum absque face redeunt. Neque enim
vel hoc vel aliud iter præeunte lumine con-
ficere illis licet: ut in tenebris & noctu au-
dacter ac sine ullo metu incedere consue-
scant. Literas quantum usus poscebat, di-
scabant: sed quod ad reliquas disciplinas
attinet, eas ut peregrinas non minus quàm
peregrinos earum doctores expellebant.
Institutio autem illis erat qua bene impe-
rium pati, labores tolerare, & in pugna
vel vincere vel occumbere discerent. In-
tunicati

ἀποθνήσκειν. Διελέχθη ἡ κη αἰδο χιτῶνος, ἐν ἱμάτιον εἰς τὸν ἐνιαυτὸν λαμβάνουτες, ἀρχηροὶ τὰ σώματα, ἢ λειψῶν ἔς ἀλειμμάτων κτ' τὸ πλεῖστον ἀπεχόμενοι. Ἐκάθουσαν ἡ οἱ νέοι ὁμῶς κατ' ἴλην ἢ κτ' ἀγέλλω ἔπι σιβάδων ἄς αὐτοὶ συνεφόρεον, τῷ ἄλλω τῷ Εὐρώτα πεφυκότῳ καλάμα τὰ ἄκρα ταῖς χερσὶν ἀνδρὶ σιδήρεα κατακλάσαντες. ἐν ἡ τῷ χειμῶνι σὺν λεγομένης λυκοφώνας ὑπεβάλλοντο ἢ κατεμίγνυσαν ταῖς σιβάσι, θερμαντικὸν ἔχειν τὸ ὑλῆς δοκίμης. Ἐξῆν τῷ τῷ ψυχρῷ σκεδαίων παιδῶν ἐφίετο· τὸ δὲ πλησιάζειν, αἰχρὸν νενόμισο ὡς τῷ σώματι ἐξῶντας, ἀλλ' ἔ τ' ψυχῆς· ὃ ἡ ἐγκληθεῖς ὡς ἐπ' αἰχρῶν πλησιάζων, ἀτιμος διὰ βίε ἦν. Ἔθῳ ἦν καὶ σὺν νεωτέροις ὑπὸ τῷ πρεσβυτέρων ἐρωτᾶσθαι πῶ πορδύον), ἢ ἔπι τί καὶ τὸν μὴ ἀποκρινόμενον, ἢ προφάσεις πλέκοντα, ἔπιπλήτειν. ὃ δὲ μὴ ἔπιπλήτων παρόντι ἀπὸ ἀμαρτάνοντα, ἐνοχῳ ἦν τῷ ἴσῳ ἔπιτιμῶ ὡσπερ ἔ ὁ ἀμαρτάν. ἢ ὁ δυσχεραίνων ἡ, εἰ ἔπιτιμῶτο, ἐν μεγάλῳ ὀνειδῆ ἦν. Εἴ τις φωραθείη ἀμαρτάνων, ἔδῃ τῷ βωμόν τινα τῷ ἐν τῇ πόλει κύκλῳ ἀεινεῖναι, ψόγον ἀδόντα πεποιμηρόν εἰς ἑαυτόν· ὅπερ ἦν ἔδῃ ἕτερον ἢ ἔπιπλήτειν αὐτόν ἑαυτῷ. Καὶ σὺν νέος ἡ, ἔ μόνον σὺν ἰδίῃς αἰδέσθαι πατέρως, ἔ ὑποκόως τέτοις εἶναι, ἀλλὰ

tunicati plurimum erant, quum unicum vestimentum in totum annum acciperent. Erantque corpore squalido, quod lavacris & unctioe plerumque abstinere. Somnum simul capiebant juvenes turmatim & gregatim, in toris quos ipsimet congregabant arundinum in Eurota nascentium summam partem manibus sine ferro defringentes. Sed hyeme quos vocabant lycophonas substernebant, torisque permiscebant: quod aliquam calefaciendi vim illa materia habere videretur. Pueros praecleara indole animi praeditos amare permiffum erat: sed congressus cum illis, pro re turpi habebatur: tanquam eorum qui non animi sed corporis amore tenerentur. Quod si quis hujus

cum probro conjuncti congressus accusatus esset, infamis per totam vitam erat. Moris etiam erat ut juniores a senioribus interrogarentur quoniam & cujus rei gratia irent: & eum qui non responderet, vel praetextus comminisceretur, increparent. Qui autem se praesente delinquentem non increpabat, eidem poenae obnoxius erat cui is qui deliquerat. Et si quis se objurgari aegre ferret, id illi magno dedecori erat. Si quis in delicto quopiam deprehenderetur, eum quandam in urbe aram circumire oportebat, & compositam in seipsum vituperationem cantare: quod aliud nihil erat quam eum a seipso increpari. In more positum etiam erat ut juvenes non suos tantum patres revererentur,

ἀλλὰ πάντας τὰς πρεσβυτέρας ἐντρέπειας, ἢ ὁδῶν ὑποχωρεῖντας καὶ καθ' ἕδρας ὑπεξισταμύρας, καὶ παριόντων ἡσυχάζοντας. διὸ ἢ ἤρχεν ἕκαστος, ἔχ' ὡσπερ ἐν ταῖς ἄλλαις πόλεσι, τῷ αὐτῷ τέκνων ἐ δέλων ἢ κημάτων, ἀλλ' ὡσπερ τῷ αὐτῷ, καὶ τῶν ἔ' πλησίον, ὅπως ὅτι μάλιστα κοινωνῶσι ἢ φρονιζῶσιν ὡς ἰδίων. Παῖς ἢ ὑπὸ τινος κολαθεῖς, εἰ τῷ πατρὶ δὲξήγλειεν, αἰχρὸν ἦν τῷ πατρὶ μὴ προσηντεῖναι ἀκέσαντα πάλιν ἐτέρας. ἐπίσθιον γὰρ ἑαυτοῖς ἐν τῆς πατρὸς ἀγωγῆς μηδὲν αἰχρὸν προβάξαι τοῖς τέκνοις. Κλέπτεσι ἢ οἱ νέοι ἢ τῷ σιλίῳ ὅ, τι ἂν δυνώνται, μανθάνοντες διφυῶς ἐπιτίθεσθαι τοῖς καθύδασιν, ἢ ῥαθύμως φυλάσσει· τῷ δὲ ἀλόγιζι ζημία πληγαὶ ἢ τὸ πεινῆν. γλίχρον γὰρ αὐτοῖς ἐσι δεῖπνον, ὅπως δι' αὐτῶν ἀμυρόμυροι τὴν ἔνδειαν ἀναγκάζοντο) τολμᾶν καὶ πανουργεῖν. Τὸ ἢ ἔργον τῆς σιτοδείας, διὰ τε ταῦτα γλίχρον ἦν, ἢ ἐθίζοντο) μηδέποτε γίνεσθαι πλήρεις, δυνάσθαι δὲ πεινῆν. ἔτω γὰρ ὄντο καὶ ἐν πολέμῳ χρησιμωτέρας ἔσεσθαι, εἰ δυνάμην ἢ ἀσιτήσαντες ἐπιπονῆσαι ἢ ἐγκρατεστέρας ἢ ἢ δύτελεστέρας, εἰ πλείω χρόνον διάγοιεν διὰ μικρᾶς δαπάνης· τὴν δ' ἀνοψίαν ἀποφέρειν, ὃ βεῶμα τὸ τυχὸν προσφέρεσθαι ὄντο ὑγιεινότερα τὰ σώματα διὰ τῆς ἐλλειπέσεως ποιεῖν τροφῆς,

rentur, iisque dicto obedientes essent, sed omnes seniores observantia prosequerentur: ita ut & de via illis decederent, & de sedibus affurgerent: & quietos se continerent dum illi transirent. Ideoque præerat unusquisque, non, ut in aliis urbibus, liberis suis duntaxat, & servis, & bonis: sed & iis quæ vicini erant, non minus quàm suis: ut maxima esset inter eos communio, propter quam alienarum rerum tanquam suarum quisque curam gereret. Puer autem ab aliquo punitus si id patri renunciasset, turpe huic erat, ubi audivisset, non alia verbera illi infligere. Sibi enim mutuò fidem habebant, ex patriæ institutionis & disciplinæ regula, nihil turpe liberis suis imperatum

fuisse. Furantur juvenes quicquid eduliorum possunt: discentes dormientibus aut negligenter sua custodientibus insidias ingeniosè struere. Qui deprehensus fuerit, & verberibus & inedia mulctatur. Tenuis enim cœna illis datur, ut suo ipsi Marte inopiam propulsantes, & audacia & calliditate uti cogantur. Parcè autem cibus illis præbebatur ea etiam de causa ut assuefierent nunquam saturi esse, sed famem posse tolerare. Sic enim existimabant eos & in bello futuros esse utiliores, si etiam post inediam laborem sustinere possent: & temperantiores frugalioresque, si in longius tempus parvus sumptus illis satis esset. Quod si & obsonio carentes, cibo quolibet vescerentur,

φῆς, καὶ αὖξιν εἰς βάλλῃ ἔπλάτῃ, μὴ πιεζόμενον ἐπαίρειν εἰς ὑψῃ τὰ σώματα. καὶ καλά δὲ ποιεῖν τὰς γὰρ ἰχθῆς καὶ διακένες ἕξεις ὑπακείν πρὸς τὴν διάρθρωσιν, τὰς δὲ πολυτρόφους, διὰ βάρους ἀντιβαίνειν. Ἐσπένδαζον δὲ καὶ ᾤδει τὰ μέλη καὶ τὰς ὠδὰς ἕδεν ἥτιον. κέντρον δ' εἶχε ταῦτα ἐγγενηκὸν θυμῷ καὶ φρονηματῷ, καὶ ᾤδασαλικὸν ὀρεμῆς ἐνθεσιώδους καὶ πρακτικῆς. καὶ ἡ λέξις ἦν ἀφελῆς καὶ ἀθροῦπος. ἕδεν δ' ἕτερον εἶχεν ἢ ἐπαίνους τῶν ἡλικιωσῶν ζησάντων, καὶ ὑπὲρ τῆς Σπάρτης ἀποθανόντων καὶ βυδαμονιζομένων καὶ ψόγους τῶν τρεσάντων, ὡς ἀλγεινὸν καὶ κακοδαίμονα βιέντων βίον. ἐπαγγελία τε καὶ μεγαλαυχία πρὸς ἀρετῇ πρέπσσα ταῖς ἡλικίαις. Τειῶν ἔν χορῶν ὄντων καὶ τὰς τρεῖς ἡλικίας, καὶ στωισαμένων ἐν ταῖς ἐορταῖς, ὁ μὲν τῶν γερόντων, ἀρχόμενος ἦδεν, "Ἄμες ποτ' ἡμεῖς ἀλκιμοὶ νεανία· εἶτα ὁ τῶν ἀκμαζόντων ἀνδρῶν, ἀμειβόμενος, "Ἄμες δέ γ' ἐσμῆ· αἱ δὲ λῆς, ἀγασάδεο· ὁ δὲ τρίτος ὁ τῶν παίδων, "Ἄμες δέ γ' ἐσομέεθα πολλῶν κάρρονες. „ Καὶ οἱ ἐμβαλῆμοι καὶ ῥυθμοὶ παρρημητικοὶ πρὸς ἀνδρείαν καὶ θαρραλεότητα καὶ ὑπερφρόνησιν θανάτου, οἷς ἐχρῶντο ἐν τε χορῶν καὶ πρὸς αὐτὸν ἐπά-

rentur, alimenti paucitate faniora corpora reddi, & ad corpulentiam necnon proceritatem prodesse existimabant. Quinetiam ad pulchritudinem hoc conferre, gracilem enim corporis habitum formandis artibus esse convenientem : at obesum, propter onerosam molem omnino esse alienum. Carminibus etiam & cantilenis studium impendebant, quibus tanquam stimulus inerat quo spiritus majores illis excitarentur, & ad res bellicas velut quodam numinis afflatu incitarentur. Compositio autem simplex & omnium deliciarum experta erat : nihilque aliud continebat quam laudes eorum qui strenuè in vita se gessissent & pro Sparta occubuissent, ideoque beati prædicarentur : eorumque vicissim vituperationes qui timidi atque ignavi fuissent, tanquam tristem

& infelicem degentium vitam. Postea vero quales futuri essent profitebantur, & de virtutis studio, ut suis ætatibus consentaneum erat, gloriabantur. Quum enim tres chori, sicut tres ætates, essent, qui in solennitatibus conveniebant : chorus fenum primus canebat,

Juvenes eramus olim Marte strenui.

Cui respondebat eorum qui ætate florebant chorus,

Tales sumus nos : experire, si libet.

Tertius autem qui puerorum erat,

At nos futuri strenui magis sumus.

Embateria quoque carmina ad fortitudinem, audaciam, mortisque contemptum incitabant : quibus utebantur & in choris
 & ad

ἐπάγοντες τοῖς πολεμίοις. ὁ γὰρ Λυκῆργος παρέζυξε τῇ κτ' πόλεμον ἀσκήσει τῷ φιλομουσίαν, ὅπως τὸ ἄγαν πολεμικὸν πρὸ ἐμμελεῖ κεραιδῶν, συμφωνίαν ἢ ἀρμονίαν ἔχη. διὸ ἢ ἐν ταῖς μάχαις προεθύετο ταῖς Μῦσαις ὁ βασιλεὺς, ἵνα λόγῳ ἀξίας παρέχωσι τὰς πράξεις οἱ μαχόμενοι ἢ μνήμης δὴκλεῖς. Εἰ δέ τις ὠραεῖται τὴν δ' ἀρχαίας μουσικῆς, οὐκ ἐπέτρεπον· ἀλλὰ ἐπὶ τὸν Τέρπανδρον ἀρχαϊκώτερον ὄντα ἢ ἀριστον τῶν καθ' ἑαυτὸν κιθαρῶδων, ἢ τῶν ἠρωϊκῶν πράξεων ἐπαινέτιν, ὅμως οἱ ἔφοροι ἐζημίωσαν, ἢ τῷ κιθάραν αὐτῷ προσεπατιάλυσαν φέροντες· ὅτι μίαν μόνιν χορδῶν ἐνέτεινε ὠρειοδίεραν, τῆ ποικίλῃ δ' ὠνῆς χάριν. μόνα γὰρ τὰ ἀπλύστερα τῶν μελῶν ἐδοκίμαζον. Τιμοθέος δ' ἀγωνιζομένης τὰ Κάρνεια, εἰς τῶν ἐφόρων μάχαιραν λαβὼν ἠρώτησεν αὐτὸν ἐκ πόλεως τῶν μερῶν ἀποτέμει τὰς πλείους τῶν ἐπὶ τὰς χορδῶν. Τῶν δ' ἀνείλε τῷ δεισιδαιμονίαν ἀπάσαν ὁ Λυκῆργος, ἐν τῇ πόλει θάπτειν τὰς νεκρὰς, ἢ πλησίον ἔχειν τὰ μνημεῖα τῶν ἱερῶν συγχωρήσας. Περαιεῖλε δ' ἢ ἢ τὰς μiasmὰς. σωθᾶπτεν δ' ἐδὲν ἐπέτρεψεν, ἀλλ' ἐν φοινικίδι ἢ φύλλοις ἐλαίας θέντας, τὸ σῶμα ὠρειοδέλλειν κατ' ἴσον ἀπαντας. ἀνείλε δ' ἢ ἢ τὰς ἐπιγραφὰς τὰς ἐπὶ τῶν μνημείων, πλὴν τῶν

& ad tibiam quum in hostes tenderent. Lycurgus enim bellicæ exercitationi studium musicæ annexuit, ut magnus bellandi ardor modulatione temperatus, nihil à seipso discrepans haberet: Itaque ante pugnam Musis immolabat rex, ut qui pugnantem res memoria & laude dignas gerent. Quod si quis antiquam musicam in re quæriam prætergrederetur, id illi non condonabant. Adeo ut Terpandrum, quamvis alioquin antiquitatis sectatorem & fidicinum suæ ætatis præstantissimum, necnon heroicorum gestorum laudatorem, multaverint ephori, citharâmque ejus clavo affixerint quòd unam ultra receptum numerum chordam intendisset variandæ vocis gratia. So-

las enim modulationes quæ simpliciores essent probabant. Unde factum est etiam ut quum Timotheus in Carniis de arte sua certamen instituisset, unus ex ephoris sumpto cultro interrogarit illum ab utra parte abscinderet chordas quæ septenarium numerum excederent. Univerfam autem quæ circa sepulcra erat superstitionem abstulit Lycurgus: quippe qui in ipsa urbe sepelire defunctos & monumenta templis habere vicina permiserit. Pollutiones quoque sustulit: nec quicquam unà cum illis inhumare permisit, sed in veste puniceâ & oleæ foliis compositum corpus cujusque eodem sepeliri modo voluit. Monumentorum præterea inscriptiones, præterquam eorum qui in bello

τῶν ἐν πολέμῳ πεσόντων, καὶ τὰ πένθη καὶ τὰς ὀδυρμούς. Ἀποδη-
 μῆν δὲ οὐκ ἔξιω αὐτοῖς, ἵνα μὴ ξενικῶν ἐθῶν καὶ βίων ἀπαιδύτων
 μετάχῃσι. Καὶ ξενηλασίας ἡ εἰσηγήσατο, ὅπως οἱ παρεισρέοντες
 μὴ διδάσκαλοι κακῶ τινῶ τοῖς πολίταις ὑπάρχωσι. Τῶν πολι-
 τῶν ὅς ἂν μὴ ὑπομείνῃ τῷ τῶν παιδῶν ἀγωγῷ, εἰ μετεῖχε τῷ
 τῆ πόλεως δικαίων. Ἔνιοι ἡ ἔφασαν ὅτι καὶ τῶν ξένων ὅς ἂν ὑπο-
 μείνῃ ταύτῃ τῷ ἀσκησιν τῆ πολιτείας, καὶ τὸ βέλημα τῆ Λυ-
 κέργε μετεῖχε τῆς δρχῆθεν διατεταγμένης μοίρας. πωλεῖν δ' οὐκ
 ἔξιω. Τοῖς τῶν πλησίον οἰκέταις ὡς ἰδίοις χρησθῆς ἐθῶ ἦν, εἶπε
 δέοντο, καὶ κυσὶ καὶ ἵπποις, εἰ μὴ οἱ δεσπότες χρηζοῖεν. καὶ ἐν ἀγῶ
 δὲ εἰ τις τινὸς ἐλλιπὲς γυρόμηνθ δειλίῃ, ἀνοίξας καὶ βασάσας τὰ
 ἐπιτήδεια εἰ ἔχονθ, τὰ ταμῆα σημηνάμμος κατέλειπεν. Ἐν τοῖς
 πολέμοις φοινικίσιν ἐχρῶντο. ἅμα μὲν γὰρ ἡ χρεῖα ἐδόκει αὐτοῖς ἀν-
 δεικὴ εἶναι, ἅμα ἡ τὸ αἵματῶδες εἰ χρωμαίσις πλείονα τοῖς ἀπέργις
 φόβον παρέχεν. καὶ τὸ μὴ δύσδιφορον ἡ τοῖς πολεμίοις εἶναι εἰάν
 τις αὐτῶν πληγῆ, ἀλλὰ διαλανθάνειν διὰ τὸ ὁμόχρεον, χρησίμων.
 Ὅταν στρατηγήματι τὰς πολεμίας νικήσωσι, βῆν τῷ Ἄρει θύεσιν·
 ὅταν δ' ἐκ τῆ φανερεῶ, ἀλεκτερούνα· ἐθίζοντες τὰς ἡγεμονίας εἰ μόνον
 πολεμικὰς, ἀλλὰ καὶ στρατηγικὰς εἶναι. Ταῖς δὲ χαῖς προσθέτασι τὸ
 ἀδι-

bello cecidissent, & luctus atque ejulatus, abolevit. Peregrinari ipsis non licebat, ne aliquos mores peregrinos & incita vitæ instituta assumerent. Quinetiam expellendi urbe peregrinos autor fuit, ne ii qui urbi se insinuarent, mali quidpiam cives docerent. Si quis ex civibus puerorum institutionem non pateretur, jura civitatis non usurpabat. Tradiderunt autem nonnulli, eos quoque peregrinos qui hanc institutorum reipublicæ exercitationem paterentur, ex Lycurgi sententia, portionis ab initio constitutæ participes fuisse : sed hanc vendere non licuisse. Vicinorum servis tanquam propriis uti mos erat, sic ubi opus erat, itémque canibus & equis : nisi ipsi domini illis indigerent. In

agro etiam si quis aliqua re destitueretur, aperto vicini penu necessaria inde auferebat, & ipsum obsignatum relinquebat. Punicis vestibus in bello utebantur : quòd color ille fortes viros decere, & ob ejus similitudinem cum sanguine, majorem imperitis formidinem afferre videretur. Quinetiam si quis ipsorum vulneratus fuisset, id non facile ab hostibus deprehendi, sed ob coloris similitudinem latere, utile erat. Quum strategemate hostem superassent, bovem Marti sacrificabant : quum vi aperta, gallum. asuefacientes duces ut non modò bellicosi essent, sed etiam calliditatem quæ in imperatoribus ad strategemata requiritur, haberent. Votis suis adjiciebant, ut injurias ferre possent.

ἀδικεῖσθαι δυνάσθαι. οὐχὶ δ' αὐτῶν, διδόναι τὰ καλὰ ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς, ἢ πλεον ἐδέν. Ἄφροδίτῃ σέβασι τῷ ἐνόπλιον· ἢ πάντας ἢ τὰς θεὰς Φήλαις ἢ ἄρρενας λόγχας ἔχοντας ποιῆν), ὡς ἀπάντων τῷ πολεμικῷ ἀρετῷ ἐχόντων. Ἐπιλέγασσι δὲ καὶ οἱ παρρημιζόμενοι, τὰν χεῖρα πολυφέροντα τὰν τύχαν καλεῖν· ὡς δέον Ἰπικαλεῖσθαι οὐδὲ θεὰς μὲν ἔργχειρεῖν τι ἢ πράττειν, ἄλλως ἢ μή. Τοῖς παισὶν ἐπεδείκνυον τὰς εἰλώλιας μεθύσαντας, εἰς ἀποτροπῷ πολυουσίας. Ἐθῶ ἦν αὐτοῖς μηδὲ κόπλειν τὰς αὐλαίς θύρας, ἀλλ' ἐξώθειν βοᾶν. Στλεγγίσιν εἰ σιδηραῖς, ἀλλὰ καλαμίαις ἐχεῶντο. Κωμωδίας καὶ τραγωδίας οὐκ ἠκεῶντο, ὅπως μήτε ἐν σπασθῇ, μήτε ἐν παιδιᾷ ἀκῶσιν ἢ ἀντιλεγόντων τοῖς νόμοις. Ἀρχίλοχον τὸν ποιητῷ ἐν Λακεδαίμονι γυρόμενον, αὐτῆς ὥρας ἐδίωξαν, διότι ἐπέγνωσαν αὐτὸν πεποικηκότα ὡς κρεῖττόν ἐσιν ἀπολαβεῖν τὰ ὄπλα, ἢ ἀποθανεῖν.

Ἄσπίδι μὲν Σαίων τις ἀγάλλεται, ἦν παρὶ θάμνω

Ἐντὸς ἀμώμητον κάλλιπον οὐκ ἐθέλων.

--- ἀσπίς ἐκείνη

Ἐρρέτω· Ἰξαῦθις κήσομαι εἰ κακίω.

Κόρυς ἢ κόρυς κοινὰ τὰ ἱερά. Σκίραφίδα ἐζημίωσαν οἱ ἔφοροι ὅτι ὑπὸ πολλῶν ἠδικεῖτο. Σακκοφόρον ἀνεῖλον, διότι παρευφῶ
εἰς τὸν

fent. Votum autem ipforum erat, ut [dii] quæ honesta essent ob actiones bonas darent, nihilque amplius. Venerem colunt armatam : omnésque alios deos tam mares quàm feminas hastatos faciunt : tanquam omnibus virtutem bellicam habentibus. Proverbalibus hisce verbis sermonem suum claudunt, Manum [operi] admoventem, Fortunam invocare : tanquam deorum opem implorare non oporteat, nisi simul aliquid aggrediendo atque agendo. Pueris ostendebant fervos [quos heilotas vocabant] ebrios : ut eos à largo vini potu deterrent. Meris apud ipsos erat domorum januas non pulsare, sed foris vocare. Strigilibus non ferreis, sed arundineis utebantur. Comæ-

diarum & tragœdiarum auditores non erant, ut neque serio neque joco eos qui legibus contradicerent, audirent. Archilochum poetam, quum Spartam venisset, ea ipsa hora expulerunt : quod eum in carmine quodam scripsisse intellexissent, fatius esse abjicere arma quàm mori.

Nunc aliquis Saiōn parma se jactitat illa,

Quæ jacta in vepres est mihi, labe carens.

Sic mortem effugi, quid tum si parma peribit ?

Haud pejorem illa namque parare queo.

Virginibus & pueris communia sacra erant. Sciraphidam ephori mulctarunt quòd à multis injuria afficeretur. Saccorum bajulum quendam interemerunt, quòd prætex-

tam

εἰς τὸν σάκκον ἐνέβαλε. Τὸν ἐκ τῆς γυμνασίης νεανίσκον ἐπετίμων ὅτι τὴν εἰς Πυλαίαν ὁδὸν ἰπίσατο. Κηφισοφῶντα, εἰπόντα ὡς τῆς τυχούσης διώσεως ὅλην τὴν ἡμέραν λέγειν, ἔξέβαλον, Φάμφορος τὸν ἀγαθὸν μυθητὰν δαῖν τοῖς πράγμασιν ἴσον τὸν λόγον ἔχειν. Οἱ παῖδες παρ' αὐτοῖς ξανόφυροι μάστιξι δι' ὅλης τῆς ἡμέρας ἐπὶ τῆς βωμῆς τῆς Ὀρθίας Ἀγέμειδος, μέχρι θανάτου πολλάκις διακαστερῶσιν, ἰλαροὶ καὶ γαυροὶ, ἀμιλλώμενοι ὡς νίκης πρὸς ἀλλήλους, ὅσις αὐτῶν ἐπιπλέον τε καὶ μᾶλλον καρτερήσκει τυπτόμενος· καὶ ὁ ἀειχρόμενος, ἐν τοῖς μάλιστα ἐπίδοξός ἐστι. καλεῖται ἢ ἡ ἀμιλλα διαμασιγῶσις. γίνεσθαι ἢ καθ' ἕκαστον ἔτερος. Ἐν δέ τι τῶν καλῶν ἢ μακαρίων ἐδοκεῖ παρεσκευασμέναι τοῖς πολίταις ὁ Λυκουργός, ἀφθονίαν χολῆς. τέχνης μὲν γὰρ ἀψαῶς βαναύσος τὸ πᾶσαν ἐκ ἕξεσιν χρηματισμῶν ἢ συναγωγῶν ἐχούσης ἐργῶν καὶ πραγμαθείας, εἰ δ' ὅτις ἐν ἑσθῇ, διὰ τὸ κομιδῆ τὸν πλεῖστον ἀζηλον πεποιμέναι καὶ ἀτιμον. οἱ δὲ εἰλωτες αὐτοῖς εἰργάζοντο τὴν γλῶσσαν, ἀποφορὰν τὴν ἀνωθεν ἐσαυθύνει. Ἀπάρολον δὲ ἦν πλείονός τινα μιθῶσαι, ἵνα ἐκείνοι μὲν κερδαίνοντες, ἡδέως ὑποζετῶσιν· ἔτοι δὲ μὴ πλέον ἐπιζητῶσιν. Ἀπέρητο δὲ αὐτοῖς ναύταις εἶναι καὶ ναυμαχεῖν ὑπερῶν μύθοι

tam facco injecisset. Adolescentem quandam ex iis qui gymnasium frequentabant, increpauerunt quod viam novisset quæ ad trivium confabulatorum cœtum duceret. Cephisophontem, quod se de re qualibet per integrum diem dicere posse professus foret, urbe eiecerunt: boni oratoris esse inquietos, parem rebus orationem habere. Pueri apud ipsos per totum diem ad Orthie Dianæ aram flagellis cæsi sæpenu-mero ad mortem usque hilares & gestientes verbera tolerant: de victoria inter se certantes, quis ex ipsis longiore & majore in verberibus tolerantia utatur. Et qui cæteros ea superavit, maximam inde gloriam consequitur. Vocatur autem hoc certamen flagellatio: & quotannis ce-

lebratur. Rem autem unam inter pulchras & felices numerandam civibus comparasse Lycurgus videbatur, otii abundantiam. Artem enim sordidam ne attingere quidem ipsis licebat. Neque verò pecuniæ acquisitione opus illis erat, quæ multum laboris exhiberet, multumque negotii faceretur: quum fecisset ut divitiæ nec in admiratione nec in honore essent. Hilotes agros ipsis colebant, & constitutos superioribus annis redditus pendebant. Pluris autem prædium locare execrabile erat: ut illi quidem lucrum facientes libenter ministerio illo fungerentur, hi autem aliquid amplius solito non requirerent. Interdictum præterea erat illis ne nautæ essent & navali prælio pugnarent. Postea tamen &

navali-

μήττοι ἐναυμάχησαν, καὶ τῆ θαλάσσης κραήσαντες, πάλιν ἀπέστησαν, διαφθειρόμενα τὰ ἤθη τῶν πολιτῶν θεωρεῖντες. ἀλλὰ πάλιν μετεβάλλοντο καθάπερ ἐν τοῖς ἄλλοις πᾶσι· καὶ γὰρ χρημάτων συναχθέντων τοῖς Λακεδαιμονίοις, οἱ σωμαγαγόντες θανάτῳ κατεδικάσθησαν. Ἀλκαμήδης γὰρ καὶ Θεοπόμπῳ τοῖς βασιλεῦσι χρησμός ἐδόθη, Ἄφιλοχρημαλία Σπάρταν ὀλεῖ. ἀλλ' ὅμως Λύσανδρος ἔλθων Ἀθιναίους, πολὺν χρυσὸν καὶ ἄργυρον εἰσήγαγε, καὶ παρεδέξαντο καὶ ἐτίμησαν τὸν ἄνδρα. τοῖς μὲν ἐν Λυκέργῳ χρημῆν νόμοις ἢ πόλιν, καὶ τοῖς ὄρεοις ἐμμένοντα, ἐπρώτῳ τῆ Ἑλλάδος, δυνομία καὶ δόξη, χρόνον ἐτῶν πεντακισίων· κατ' ὀλίγον δ' ὠραβαινομένων, καὶ φιλοπλῆθίας ἢ πλεονεξίας παρεισδυομένης, ἢ τὰ τῆ δυνάμεως ἠλατίζετο· ἢ οἱ σύμμαχοι διὰ ταῦτα δυσμενῶς εἶχον πρὸς αὐτούς. ἀλλ' ὅμως ἔτις ἔχοντες μὲν τὴν Φιλίππου τῆ Μακεδόνος ἐν Χαερωνείᾳ νίκῃ, πάντων αὐτὸν τῶν Ἑλλήνων ἡγεμόνα κατὰ τε γῆν ἢ θάλασσαν ἀναγορευσάντων, ἢ μετὰ δὲ Ἀλέξανδρον τὸν υἱὸν μὲν τὴν Θηβαίων καταστροφῆν, μόνον Λακεδαιμόνιοι (καίπερ ἀτείχισον πόλιν ἔχοντες, ἢ ὀλίγοι πάντῳ ὄντες, διὰ τοῦ συνεχεῖς πολέμους, ἢ πολὺ ἀδενέσθησι, ἢ δὲ χείρωλοι γήρῳμοι) πάντῳ βραχέα τινὰ ζώ-

πυρα

navalibus pugnis certarunt : & quum maris imperio potiti essent, rursum destiterunt, quod civium mores corrumpi cernerent. Sed rursum hac in re consilium mutarunt, sicut & in aliis omnibus. Quum enim pecuniæ Lacedæmoniiis collectæ essent, qui eas collegerant, capitis damnati fuerunt. Alcameni enim & Theopompo regibus oraculum editum erat,

Spartam perdet amor nummorum.

Lysander tamen quum Athenis captis multum auri argentique Lacedæmonem intulisset, & illa receperunt, & hominem honore affecerunt. Equidem quamdiu Lycurgi legibus usa est civitas, & jusjurandum servavit, recta legum constitutione &

gloria effecit ut Græciæ princeps esset, per annos quingentos : sed quum paulatim leges illæ violarentur, & ditescendi ac plus aliis habendi cupido irreperet, & potentia illorum minui cœpit, & fociorum animi propter illa omnino ab ipsis fuerunt abalienati. Quum tamen hoc in statu res eorum essent, Philippo Macedone ab omnibus, post Chæronensem victoriam, terra marique duce declarato, iticemque Alexandro ejus filio, post subactos Thebanos : soli Lacedæmonii (quamvis urbem muris non cinctam haberent, & ob assidua bella, ad numerum valde exiguum redacti essent, ita ut multo imbecilliores forent, multoque facilius quàm antea subjugari possent) quasdam valde parvas institutionis Lycurgi legis-

πυρα διασώζοντες τὸ Λυκάργα νομοθεσίας, ἔτε σωεσράτδυσαν ἔτε τέτοις ἔτε τοῖς μετὰξὺ Μακεδονικοῖς βασιλεύσιν, ἔτε εἰς σωέδριον κοινὸν εἰσῆλθον, εἰς δὲ φόρον ἤνεγκαν· ἔως δὲ παντάπασιν ὑπερεδόντες τὴν Λυκάργα νομοθεσίαν, ὑπὸ τῶν ἰδίων πολιτῶν ἐτυρηνυθίσαν, μηδὲν ἔτι σώζοντες τῆς πατρὸς ἀγωγῆς· καὶ πᾶσαπλήσιοι τοῖς ἄλλοις γρόμφοι, τὴν πρόθεν δὴκλειαν καὶ παρρησίαν ἀπέθευλο καὶ εἰς δελείαν μελέτησαν, καὶ νῦν ὑπὸ Ῥωμαίοις, καθάπερ οἱ ἄλλοι Ἕλληες, ἐγρόντο.

ΛΑΚΑΙ-

legiflatoris reliquias, tanquam parvum quendam fomitem, fervantes, neque his, neque aliis Macedonum regibus socios expeditionum se præbuerunt: neque in commune concilium venerunt, neque tributum pensitarunt: donec omnino Lycurgi leges aspernati, civium suorum ty-

rannide oppressi fuerunt, nulla patriæ institutionis ac disciplinæ vestigia retinentes. similesque aliis redditi pristinam gloriam ac libertatem amiserunt, & in servitutem redacti sunt, adeò ut nunc Romanorum imperio sicut & cæteri Græci parère cœperint.

ΛΑΚΑΙΝΩΝ ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ.

ΑΡΓΙΛΕΩΝΙΔΟΣ.

ΑΡΓΙΛΕΩΝΙΣ ἡ Βρασιδᾶ μήτηρ, τελευτήσαντ' αὐτῇ τῷ υἱῷ, ὡς πρῶταχρόμοι τινες τῶν Ἀμφιπολιτῶν εἰς Σπάρτην ἦγον πρὸς αὐτὴν, ἠρώτησεν εἰ καλῶς ἢ ἀξίως τῆ Σπάρτης ὁ υἱὸς ἐτελεύτα. μεγαλυνούων δ' ἐπαῖνον, ἔ λεγόντων ἀεισον ἐν τοῖς τοιάτοις ἔργοις ἀπάντων Λακεδαιμονίων εἶναι, εἶπεν, ὦ ξένοι, καλὸς μὲν ἦν ἢ ἀγαθὸς ὁ παῖς μου, πολλὰς δ' ἀνδραγ Λακεδαιμόνων ἔχει τῶν κάρρωνας.

ΓΟΡΓΟΥΣ.

Γοργὸ βασιλέως Κλεομένης θυγάτηρ, Ἀεισαγόρευ τῷ Μιλησίῳ πρῶτακαλεῖσθαι αὐτὸν ἐπὶ τὸν πρὸς βασιλέα πόλεμον ὑπὲρ Ἰώνων, ὑπὸ χινηρῶν χρημάτων πλήθου, ἢ ὅσῳ ἀνιέλγε, πλείονα προστιθέσθαι. Καταφθαρεῖ σε, ἔφη, ὦ πάτερ, τὸ ξενύλλιον, εἰ μὴ τάχιον αὐτὸν τῆ οἰκίας ἐμβάλῃς. Προσάξαντ' δέ ποτε αὐτῇ τῷ πατρὸς δῶναί τινα σῖτον εἰς μισθὸν λόγον, ἢ προστιθέσθαι, Ἐδίδαξε γὰρ με τὸν οἶνον χρησὸν ποιῆν. Οὐκᾶν, ὦ πάτερ, ἔφη, ὅ, τε

ΑΡΟΡΗΤΗΕΓΜΑΤΑ ΛΑΚΑΙΝΩΝ.

ΑΡΓΙΛΕΩΝΙΣ Βρασιδᾶς mater, quum post ejus mortem Amphipolitæ quidam Spartam venissent, ipsamque adissent, interrogavit an honestè & ut dignum Spartanò erat, occubuisse. Illis autem magnificè de eo loquentibus, & omnium Lacedæmoniorum præstantissimum in hisce bellicis rebus fuisse dicentibus, Hospites, inquit, vir quidem præclarus meus filius erat, sed multos Lacedæmon eo præstantiores habet.

GORGO regis Cleomenis filia, quum Ari-

stagoras Milesius illum ad bellum pro Ionibus adversus regem suscipiendum adhortaretur, eoque nomine magnam vim pecuniarum polliceretur: & ita quidem ut quo magis ille repugnaret, hic tanto majorem promitteret: Corrumpet te, inquit, mi pater, peregrinus iste homuncio, nisi eum primo quoque tempore domo expuleris. Quum autem pater aliquando ei imperasset ut frumentum cuidam mercedis loco numeraret, & addidisset, Docuit enim me rationem qua vinum suave redditur: Proinde, inquit, mi

ὁ, τε οἶνον πλείων ἐκποθήσει, ἢ οἱ πίνοντες θρυπλικώτεροι ἢ χείρνες ἔσονται. Τὸν δὲ Ἀρισταγόραν ὑπὸ τινος τῶν οἰκείων ὑποδέρμιον θρασυμῆρη, Πάτερ, ἔφη, ὁ ξένος χεῖρας ἐκ ἔχθ. Ξένος δὲ τινος μαλακῶς σολιῶ προσαγαγόντι, παρωσαμῆρη αὐτόν, Οὐκ ἀπεί ἐντὸθεν, εἶπεν, ἔτε τὰ γυναικὸς δυνάμενος;

ΓΥΡΤΙΑΔΟΣ.

Γυρτιάς, Ἀκροτάτε ποτὲ τῆ θυγατρὶδὲ αὐτῆς ἐκ τινος τῶν παίδων μάχης πολλὰς πληγὰς λαβόντι, ἢ ἀπενεχθέντι οἴκαδε ὡς τεθηκός, κλαίωντων τῶν οἰκείων τε ἐ γνωρίμων, Οὐ σιωπήσειε, ἔφη; ἔδειξε γὰρ οἷα αἱμαίνον ἦν, ἢ ἐκ ἔφη δεῖν εὖ ἀγαθὸς βοᾶν, ἀλλ' ἰατρύεω. Ὅτε ἀγγελῶ ἦλθεν ἐκ Κρήτης τὸν Ἀκροτάτε θάνατον ἀπαγγέλλων, Οὐκ ἐμελλεν, ἔφη, πρὸς τὰς πολέμους ἦκων, ἢ αὐτὸς ἀποθανεῖω, ἢ κατακτείνω ἐκείνης; ἠδὲ αὖτις ἀκείνῳ ὅτι ἀπέθανε ἢ ἐαυτῆς ἢ τῆ πόλεως ἀξίως ἢ τῶν προγόνων, ἢ εἰ ἔζη τὸν ἀπαντα χρόνον κακὸς ὢν.

ΔΑΜΑΤΡΙΑΣ.

Δαματεία τὸν υἱὸν δειλὸν ἢ ἀνάξιον ἐαυτῆς ἀκέσασα, ὡς ἀγρόμιον ἀνείλε. τὸ δ' ἐπίγραμμα ἐπ' αὐτῆς τόδε,

Τὸν

mi pater, & plus vini ebibetur, & qui biberint, delicatiorē deteriorēque fient. Calceos Aristagoræ videns à fervo subnecti, Pater, inquit, peregrinus iste manibus caret. Quum autem peregrinus quidam vestem mollitè attraxisset, eum propellens, Non hinc faceffes, inquit, tu qui ne ea quidem potes quæ possunt mulieres?

GYRTIAS, quum aliquando Acrotatus nepos ipsius ex quadam puerili pugna, in qua multas plagas acceperat, pro mortuo domum relatus esset, domesticis & familiaribus priorantibus, Non tacebitis? inquit. Ostendit enim quo sanguine ortus esset.

Strenui autem non aliorum vociferatione, sed medicatione opus habent. Quum nuncius ex Creta de morte Acrotati venisset, Nónne, inquit, hoc omnino futurum erat quum ad hostes venisset, ut aut ipse occumberet, aut illos interficeret? Jucundius autem est audire, eum seipso, civitate majoribusque dignam mortem oppetiisse, quàm si per omne vitæ tempus ignavè se gereret.

DAMATRIA quum filium & timidum & seipsa indignum fuisse intellexisset, reversum interfecit. De hac epigramma istud extat,

Sparta-

Τὸν παῖδα νόμος Δαμάτειον ἔκτανε μάτης,
Ἄ Λακεδαιμονία τὸν Λακεδαιμόνιον.

Ἐτέρω Λάκαινα τὸν υἱὸν λειποτακλήσαντα, ὡς ἀνάξιον εἶπατείδῃ
ἀνείλεν, εἶπεσα, Οὐκ ἐμὸν τὸ φῖτυμα. ἐφ' ἧς τὸ Ἰπύγραμμα τόδε,

Ἐρρε κακὸν φῖτυμα διὰ σκότῃ, εἶ διὰ μῖσος
Εὐρώτας δειλαῖς μηδ' ἐλάφοισι ῥέοι.

Ἀχρεῖον σκυλάκθυμα, κακὰ μερεῖς, ἔρρε ποθ' ἄδαν,
Ἐρρε τὸ μὴ Σπάρτης ἄξιον εἶδ' ἔτεκον.

Ἀκόσασά τις τὸν υἱὸν σεσωσμένον ἢ πεφθυγότα ἐκ τῶν πολε-
μίων, γράφει αὐτῷ, Κακὰ φάμα τῷ κακκέχῃ. ἢ ταύταν νῦν
ἐκνίψαι, ἢ μὴ ἔσο. Ἄλλη, τῶν υἱῶν φυγόντων ἐκ μάχης, ἢ πα-
ραγρομένων ὡς αὐτῷ, Πῆ, φησὶν, ἠέτε δραπετίδισαντες, κακὰ
ἀνδράποδα; ἢ δούρω ὅθεν ἔξεδυε καταδυσόμφοι; ἀνασυραμμένη
ἢ Ἰπιδείξασα αὐτοῖς τὴν κοιλίαν. Περσάγονιά τις τὸν υἱὸν θεα-
σαμένη, ἐπύθετο τί πράσσει ἢ πατερίς. εἰπόντῃ, Πάντες ὑπολώ-
λασι, κεραμίδα ἄρασα, ἐπαφῆκεν αὐτῷ, ἢ ἀνείλεν, εἶπεσα, Σὲ
ἐν καλῷ γελον ἔπεμψαν ἀμῖν; Διηγερμένους τινὸς τῇ μητρὶ γυναικῶν
θάνα-

*Spartanum genitrix natum Spartana per-
emit,*

Spartanae legis quod violator erat.

Alia Lacæna filium qui ordines deseruerat,
tanquam patria indignum interfecit: in-
quiens, Non meum est hoc germen. De
qua hoc extat epigramma,

*Te tenebræ abripiant, mala stirps: timidus
quoque cervis*

Propter te Eurotas ipse fluenta neget.

*Orcus te abripiat, canis edite sorte ma-
ligna.*

*Qui Sparta baud dignus, filius baud
meus est.*

Quædam quum filium fuga ex hostibus
evasisse intellexisset, hæc ad eum scripsit,
Mala de te fama sparsa est: aut hanc elue,
aut ne amplius [in vivis] esto. Alia, quum
filii qui è prælio fugerant, ad ipsam essent
reversi, Quò, inquit, fugitivi, venitis mala
mancia? an huc unde egressi estis, in-
gressuri? Quæ dum diceret, ventrem sub-
lata veste illis ostendebat. Quædam ad-
ventantem filium conspicata interrogavit
quo in statu res patriæ essent. Quum au-
tem is respondisset, Omnes interierunt:
sublatam tegulam in eum projecit, & in-
terfecit: dicens, Itane ergo te malorum
nuncium miserunt? Quum quidam ma-
tri

Θάνατον τῆ ἀδελφῆ, εἶτ' ὄκ αἰχρὸν, εἶπε, τοιαύτης σωοδίας ἄπο-
 τυχεῖν ; Ἐκπέμψασά τις σὺ ἕως αὐτῆς πέντε ὄντας ἑπὶ πόλε-
 μον, ἐν τοῖς περασείοις εἰσήκει, καρδοκῆσα τί ἐν τῆς μάχης ἄπο-
 θέσοιο· ὡς ἡ παραγυρόμυρος τις πυθομύρης, ἀπήγειλε, σὺ παῖδας
 ἀπάντας τετελευτηκέναι, Ἄλλ' εἰ τῆτο ἐπιθόμην, εἶπε, κακὸν ἀν-
 δράποδον, ἀλλὰ τί πράσσει ἡ παλῆς. φήσαντο ἡ ὅτι νικᾷ, Ἀσμήνη
 ζῶντω, εἶπε, δέχομαι καὶ τὸν τῆ παίδων θάνατον. Θάπτεσά τις
 τὸν ἕον, ὡς γραιδίον δυτελὲς περσελθὸν αὐτῆ, ὦ γυῖαι τᾶς τύχας,
 εἶπε, Νῆ τῶ Σιω τᾶς καλᾶς γε, ἔφη, εἰ γὰρ αὐτὸν ἔνεκεν ἔτεκον,
 ἵνα ἕως τᾶς Σπάρτας ἀποθάνῃ, τῆτό μοι σωέβη. Σεμνω-
 μύρης γυναικὸς τινὸς Ἰωνικῆς ἑπὶ τινὶ τῆ ἑαυτῆς ὑφασμάτων ὄντι
 πολυλεεῖ, Λάκαινα ἑπιδείξασα σὺ τέσσαρας ἕως ὄντας κοσμιω-
 τάτες, τοιαῦτα ἔφη δεῖν εἶναι τὰ τῆ καλῆς καὶ ἀγαθῆς γυναικὸς
 ἔργα, καὶ ἑπὶ τέτοις ἐπαίρεσιν ἢ μεγαλαυχεῖν. Ἄλλη ἀκῆσασα
 σὺ τῆ ἕως ὡς κακῶς ἑπὶ τοῖς ξένοις ἀνασρέφοιο, ἔγραψε, Κακά
 τοι φάμα κακῆχου). ταύταν ἀπόθου, ἢ μὴ ἔσο. Παραπλησίως
 ἡ ἢ Χίων φυγάδες ἐλθούσες εἰς Σπάρτην πολλὰ Παιδαγήτηα κατ-
 ηγόρευον, μέλαπεμψαμένη ἡ αὐτὴς ἢ μήτηρ Τελυτία, ἢ ἀκῆσασα
 ὧν ἐνε-

tri generosam fratris sui mortem narraret, Nonne turpe est, inquit, hujus comitatus occasionem amisisse? Quaedam quum quinque suos filios ad bellum emisisset, stans in suburbiis exitum pugnae sollicitè & cupidè expectabat. Quum autem quidam inde venisset, & sciscitanti omnes interiisse renunciaisset, Atqui non de hoc sciscitabar, inquit, mancipium nequam: sed quo loco essent res patriæ. Quum igitur addidisset, illam vincere, Libens igitur, inquit, de filiorum etiam morte nuncium accipio. Quum alii filium sepelienti pauper quædam anicula dixisset, Heu fortunam, ô mulier! Per Castores, inquit, prosperam. Cujus enim rei gratia eum peperî, ut ni-

mirum pro Sparta moreretur, eam sum consequuta. Quum Ionica quæpiam mulier quoddam ex suis textis tanquam pretiosum ostentaret, Lacæna quatuor suos filios ostendens qui maximè compositis moribus erant, Talia, inquit, honestæ probæque mulieres opera esse oportet, & propter hæc efferrî atque jactantia uti. Alia, quum filium in peregrina quadam regione malè se gerere accepisset, scripsit ei, Malus de te rumor sparsus est: aut hunc abole, aut esse [in vivis] desine. Itidémque, quum Chiorum exules Spartam venissent, ibique Pædaretum de multis accusarent: accersivit eos mater illius Teleutia, & criminationibus auditis, quum filium fontem esse

ὦν ἐνεκάλειν, ἐπεὶ ἐδόκει αὐτῇ ἀμαρτάνειν ὁ υἱός, ἐπέσειλεν, Ἄ μήτηρ Παιδαρήτω. Ἡ βελίονα πρόσσειν σε, ἢ αὐθι μῦθε, ἀπογνῆς τὰν ἐς Σπάρταν σωθῆριαν. Ἐτέρα ἐπ' ἀδικήματι τῷ παιδὶ κεινομῶν, Τέκνον, εἶπεν, ἢ τὰς αἰτίας ἢ σεαυτὸν τῷ ζῆν ἀπόλυσον. Ἄλλη χωλὸν υἱὸν ἐπὶ παρατάξιν προπέμπουσα, Τέκνον, εἶπε, κῆ βῆμα τ' ἀρετῆς μέμνησο. Ἄλλη, τῷ παιδὸς αὐτῇ ἀφικομῶν ἀπὸ παρατάξεως τετραμῶν τὸν πόδα, καὶ σφόδρα ἀλγύνει, Ἐὰν τ' ἀρετῆς, εἶπε, μέμνη, ὦ τέκνον, καὶ ἀπονέου ἔση κῆ θάρρησις. Λάκων τρωθεὶς ἐν πολέμῳ, καὶ βαδίζειν ἐ διωμῶν, τετραποδισὶ ὄδουεν. αἰχμηομῶν δ' αὐτῷ ἐν γελοίῳ, ἢ μήτηρ, Καὶ πόσω βέλτιον, ὦ τέκνον, εἶπε, μᾶλλον ἐπὶ τῇ ἀνδρείᾳ γενηθῆναι ἢ αἰχμῶεσθ' ἐπὶ γέλωτι ἀνοήτῳ; Ἄλλη προσαναδιδῶσα τῷ παιδὶ τῷ ἀσπίδα, κῆ παρακελευομῶν, Τέκνον, ἔφη, ἢ τὰν, ἢ ἐπὶ τὰς. Ἄλλη προϊόντι τῷ υἱῷ ἐπὶ πόλεμον, ἀναδιδῶσα τῷ ἀσπίδα, Ταύτῳ, ἔφη, ὁ πατῆρ σοι αἰεὶ ἔσωζε· κῆ σὺ ἐν ταύτῳ σώζε, ἢ μὴ ἔσο. Ἄλλη πρὸς τὸν υἱὸν λέγοντα μικρὸν ἔχειν τὸ ξίφος, εἶπε, Καὶ βῆμα πρόσσει. Ἄλλη ἀκῆσασα ὅτι ὁ υἱός αὐτῆς ἐν παρατάξει ἀνδραγαθήσας ἀπέθανεν, Ἐμὸς γῶ ἦν, εἶπε. Περὶ δὲ τῷ ἑτέρῳ πυθομῶν ὅτι ἀποδειλιάσας σώζε, Οὐ γῶ ἦν ἐμὸς, ἔφη. Ἐτέρα ἀκῆ-

σασα

esse judicaret, has ad eum literas misit, Aut melius te quàm antea gerito, aut istuc, desperato in Spartam reditu, maneto. Alia, quum filius sceleris alicujus reus ageretur, Fili, inquit, aut his criminibus aut vita te libera. Alia filium claudum in aciem emittens, Fili, inquit, ad singulos gressus virtutis recordare. Alia quum ejus filius ex acie redisset, qui ex vulnere quod in pede acceperat magno dolore afficiebatur, Si virtutis, inquit, recorderis, ὁ fili, & dolore carebis, & bono animo eris. Laco quidam ita vulneratus in pugna ut incedere nequiret, quadrupes gradiebatur. Sed quum eum risui esse puderet, dixit

ei mater, Quanto verò fatius est, fili, ob virtutem exultare, quàm ob stultum risum pudore affici? Alia scutum filio præbens, eumque [ad fortitudinem] cohortans, Fili, inquit, aut hanc, aut super hac. Alia filio ad bellum proficiscenti scutum tradens, Hoc, inquit, pater tibi semper servabat: tu quoque igitur hoc serva, aut [in vivis] ne esto. Alia filio parvum esse suum ensẽm dicenti, Adde, inquit, & gressum. Alia, quum filium strenue proelium cecidisse in acie audisset, Meus enim erat, inquit. Quum verò alterum qui ignavè se gesserat, superesse intellexisset, Non enim meus erat, inquit. Alia, quum filium

σασα τείκεται τὸν υἱὸν ἐν μάχῃ, καθάπερ ἐτέτακτο, Κάτθε αὐ-
 τὸν, ἔφη, ἀναπληρωσάτω ὃ τῷ ἐκείνῃ τάξιν ὁ ἀδελφός. Ἄλλη
 πομπὴν τελέσασα πάνδημον, ἤκασεν ἐπὶ τῇ παρατάξει νικῶν τὸν
 υἱὸν, ἐκ ὃ τῷ τραυμάτων πολλῶν γρουμῶν θνήσκει. ἔπειρο-
 μίην ἔν τὸν σέφανον, ἀλλὰ σεμνωθεῖσα πρὸς τὰς πλησίον, εἶπεν,
 Ὡς πολλῶ κάλλιον, ὦ φίλαι, ἐστὶν ἐν παρατάξει νικῶντα τελευ-
 τῶν ἢ τὰ Ὀλύμπια πεινωτόμρον ζῆν. Διηγμῆρς τινὸς τῇ ἀδελφῇ
 γρουαῖον θάνατον τῆ παιδὸς αὐτῆς, εἰκίνη εἶπεν, Ὅσον ἐπ' ἐκείνῳ
 γέγηθα, τοσῶτον ἐπὶ σοι ἀχθομαι, ἐναρέτε σιωδίας ἀπολειφθέντι.
 Λακαῖνη τις προσέπεμψεν εἰ φθορᾷ σιωεπινθῆει. ἡ δ' ἔφη, Παῖς
 μὲν ἔτα ἔμαθον τῷ πατρὶ πείθεσθαι, καὶ τῶτο ἔπραξα· γυνὴ ὃ
 γρουμῆρς, τῷ ἀνδρὶ. εἰ ἔν δικαίᾳ με πῶσακαλεῖ, τῶτω φανερὸν ποιη-
 σάτω πρῶτον. Παρθένῳ πενιχρᾷ ἐρωτηθεῖσα τίνα δίδωσι τῷ γα-
 μῆτι προῖκα, Τῷ πάτειον, εἶπε, σωφροσύνη. Λάκαινα ἐρωτη-
 θεῖσα εἰ ἀνδρὶ προσελήλυθεν, Οὐκ ἐγὼ, εἶπεν, ἀλλ' ὁ ἀνὴρ ἐμοί.
 Κρύφα τις διαπαρθενωθεῖσα, καὶ διαφθείρασα τὸ βρέφῳ, ἔτως
 ἐνεκαεξέτησε, μηδεμίαν προσενηκαμῆρην φωνῶν, ὥσε καὶ τὸν παῖρα
 καὶ ἄλλας πλησίον οἷας λαθεῖν ἀποκνήσασα. τὸ γὰρ μέγεθῳ τῷ
 ἀλγι-

filium in acie statione sua servata cecidisse intellexisset, Eum, inquit, [in terram] deponite: supplemento autem, in eadem illa statione, sit frater. Alia, quum pompæ interesset quæ publicè celebrabatur, & filium in prælio victorem fuisse, sed ex vulnerum multitudine interiisse audisset, non detracta sibi corona, sed jactabunda illis quæ adstantibus dixit, Multo est honestius, amicæ, in acie vincentem occumbere, quàm Olympia vincentem superstitem esse. Quum quidam forori generosam filii ejus mortem narraret, respondit, Quanto ob illum gaudio, tanto propter te dolore afficior, quòd hanc occasionem illum in virtutis itinere comitandi amiseris. Quum

quidam Lacænam de stupro per nuncium sollicitaret, & an assentiretur quæreret, respondit illa, Dum quidem puella essem, patri parère didici, idque feci: ex quo autem mulier facta sum, viro. Proinde si justa sunt quæ me rogat, huic primum declaret. Lacæna virgo paupercula interrogata quam dotem datura esset ei qui ipsam duceret in uxorem, Patriam pudicitiam, inquit. Lacæna interrogata an ad virum accessisset, Minimè, inquit, sed vir ad me. Occultè vitiata quædam quum necatum abortu foetum ederet, adèd patienter dolores pertulit, ne vocem quidem ullam emittens, ut infcio patre aliisque qui propè erant, enixa sit, magnitudinem enim dolo-

ἀλγηδόνων τῇ δόξημοσυνῇ τὸ ἀχρημον προσαεσὸν ἐνίκησε. Λά-
 καινα πιπρασκομδρῆ, καὶ ἐρωτωμδρῆ τί ἐπίσα), ἔφη, Πισὰ ἦμδρ.
 Ἄλλη αἰχμαλωτωθεῖσα, ἢ ἐρωτωμδρῆ παραπλησίως, Εὖ οἰκεῖν οἶκον,
 ἔφη. Ἐρωτηθεῖσά τις ὑπὸ τινος εἰ ἔσαι ἀγαθὴ ἀν αὐτῷ ἀγο-
 ράση, εἶπεν, Καὶ μὴ ἀγοράσης. Ἄλλη πιπρασκομδρῆ, τῷ κήρυκτος
 πυθανομδρῆ τί ἐπίσα), εἶπεν, Ἐλευθέρα ἦμδρ. Ὡς δὲ ὁ ὠνησά-
 μδρτος προσέτασέ τινα αὐτῇ ἔχ ἀεμόζοντα ἐλευθέρα, εἰπέσα,
 Οἰμῶξ, φθονήσας σεαυτῷ τοιάττε κήματτος, ἔξήγαγχε ἐαυτῷ.

dolorum ea turpitudine qua in virginalem honestatem peccaverat, superavit. Lacæna quædam quum væniret, interrogata quid sciret, respondit, Fidelis esse. Alia, quum captiva esset, & de eadem re interrogaretur: se nosse domum bene administrare, respondit. Alia interrogata probâne futu-

ra esset si ipsam emeret: Etiam si non emas, inquit. Alia, dum venderetur præcone percontante quid nosset, Libera esse [novi] inquit. Quum autem emptor quædam liberam non decentia illi imperaret: hæc loquuta, Pœnas dabis quod tibi talem possessionem invideris, mortem sibi conscivit.

MICHAEL MATTAIRE

HONORATISSIMO VIRO

D^{no} JOANNI CARTERET

S. P. D.

TUIS, Vir nobilissime, parui jussis: & admovi manus operi; cui contigerat, ut, paulò postquam inceptum fuisset, abrumperetur. Fateor equidem me huic, quod mihi mandaveras, negotio fuisse minimè idoneum: quippe non oportuerat temere aggredi rem, priùs haud provisam & maturè pensatam. Præterea cùm jam essem in studiis diversi generis occupatus, duas curas meum pectus non admittebat; neque penes me erat operam dare nisi tumultuariam & subitariam. Omnia autem, Vir Humanissime, postpono, dummodo tuis praeceptis obediam: malòque nimis imprudens & inconsultus, quàm minùs obsequens, videri. Nescio tamen, an quis non putaverit me minùs vituperandum; quòd id imparatus susceperim, quàm quòd opellæ, hujusmodi festinatae & penè extemporalis, tuum præfixerim nomen; meàmque hanc mercium farraginem sub patrocinio tam insigni ausim obtrudere. Sed fallitur, quisquis id factum crediderit, ut tam exili isti miscellaneorum fasciculo pretium arrogem. Aliud mihi fuit consilium. Me multis rationibus vix unquam dissolvendis obligatum tenes. Nuperrimè non satè tibi visum est meos Seniles lusus pro-

B b

pediem

pediem in lucem prodituros tuâ gratiâ dignari, nisi tuæ commendationis autoritate multos infuper ex Nobilium Ordine iisdem conciliares patronos. Hanc itaque nunc oblatam omittere nolui occasionem palàm agnoscendi, cui tot accepta referre debeam beneficia; & publicè edendi confirmatum meis verbis animi grati testimonium.

Vale, Vir Insignissime. Diu DEUS OPT. MAX. Te sospitet; tuæ Patriæ, tui Ordinis, universæque Reipublicæ Literariæ ingens Decus & Ornamentum.

Ex Museolo. Londini. CIO. IOCC. XLI.
Non. Quintil.

Nomina eorum, quibus adscribuntur Apophthegmata.

Numeri, quibus Stellula præfigitur, partem posteriorem indicant.

A CROTATUS	pag.	Archidamus, Agefilai fil.	Damindas,	ibid.
	* 22	53, * 28	Damonidas,	54, * 31
Ægyptii reges,	7	Archidamidas,	Darius,	3
Agaficles,	* 1	Argileonis,	Demaratus,	* 32
Agathocles,	13	Arigeus,	Demetrius,	30
Agefilaus,	51, * 1	Aristides,	Demetrius Phalereus,	47
Agefipolis, Cleombroti fil.	* 18	Ariston,	Dercylidas,	* 31
		Artaxerxes,	Dion,	14
Agefipolis, Pausaniæ fil.	* 19	Artaxerxes Mnemon,	Dionysius senior,	10
		Astycratidas,	Dionysius junior,	13
Agis,	50	Ateas,	C. Domitius,	69
Agis junior,	53, * 22	Augustus Cæsar,	Emeropes,	* 33
Agis, Archidami fil.	* 19	Bias,	Epænetus,	ibid.
Agis, rex Lacedæmoni-		Brasidas,	Epaminondas,	55
orum ultimus,	* 22	49, * 30	Eubædas,	* 33
Alcamenes,	* 23	Cæcilius Metellus,	Eudæmonidas,	54
Alcibiades,	39	80	Eudamidas,	* 33
Alexander,	20	Callicratidas,	Eumenes,	33
Anaxander,	* 24	* 38	Eurycratidas, Anaxandri-	
Anaxandridas,	* 23	Cato senior,	dæ fil.	* 35
Anaxilas,	* 24	71	Q. Fabius Maximus,	63
Androclidas,	ibid.	Catulus Luctatius,	C. Fabricius,	62
Antalcidas,	55, * 25	82	Gelo,	9
Antigonus,	27	Chabrias,	Gorgo,	* 86
Antigonus secundus,	31	42	Gyrtias,	* 87
Antiochus,	34	Charillus,	Hegesippus,	42
Antiochus Hierax,	32	48, * 64	Herondas,	* 35
Antiochus tertius,	ibid.	Cicero,	Hiero,	9
Antiochus Lacon.	55, * 26	87	Hippocratidas,	* 37
Antipater,	32	Cleombrotus, Pausaniæ fil.	Hippodamus,	ibid.
Archelaus,	14	* 40	Idathyrfus,	8
Archidamus,	49	Cleomenes,	Iphicrates,	40
Archidamus, Zeuxidami		53	Julius Cæsar,	90
fil.	* 27	Cleomenes, Anaxandridæ	Labotus,	* 43
		fil.		
		* 40		
		Cleomenes, Cleombroti		
		fil.		
		* 43		
		Cotys,		
		7		
		M. Curius,		
		61		
		Cyrus,		
		3		
		Cyrus junior,		
		5		
		Damatria,		
		* 87		
		Damis,		
		* 31		

Lacænarum Apophthegmata, * 86	Orontes, 6	C. Popilius, 82
Lacedæmoniorum instituta, * 76	Pædaretus, 54, * 61	Ptolemæus, Lagi fil. 27
Laconum ignobilium Apophthegmata, * 65	Panthœdas, * 58	Pyrrhus Epirota, 33
Lamachus, 40	Paryfatis, 6	Pytheas, 42
Leo, Eurycratidis fil. * 44	Paulus Æmylius, 69	T. Quintus, 67
Leonidas, Anaxandridæ fil. ibid.	Pausanias, Cleombroti fil. * 59	Scilurus, 8
Leotychidas, * 43	Pausanias, Plifanactis fil. * 60	Scipio senior, 65
Leotychidas, Aristonis fil. * 44	Pelopidas, 60	Scipio junior, 74
P. Licinius, 69	Pericles, 39	Semiramis, 4
Lochagus, 47	Philippus, Macedon. rex, 15	Sous, * 63
Lucullus, 83	Phocion Atheniensis, 43	Sylla, 82
Lycurgus, 47, * 47	Phœbidas, * 63	Teleclus, 48
Lysander, 50, * 55	Pisistratus, 46	Telecrus, * 63
Lysimachus, 31	Pliftarchus, Leonidæ fil. * 61	Teres, 7
C. Marius, 80	Plifonax, Pausaniæ fil. * 62	Thearidas, * 36
Memnon, 7	Polycratidas, * 63	Tectamenes, * 37
Myronides, 38	Polydorus, Alcamenis fil. * 62	Themistias, * 36
Namertes, * 58	Poltyx, 7	Themistocles, 35
Nicander, ibid.	C. Pompeius, 83	Theopompus, 49, * 36
Nicostratus, 54		Therycion, * 37
		Timotheus, 41
		Xerxes, 4
		Zeuxidamus, * 35

Miscellanæ Adnotationes in hos Plutarchi libellos,
ex variis scriptoribus collectæ.

EDITIONO hæc Græcum (Parif. 1624, folo. & Henr. Stephan. 1712, 12°) textum exhibet; Latinam Xilandri, in Apophthegmatibus Regum & Imperatorum, Laconumque; Henrici autem Stephani in Laconicis Institutis & Lacænarum Apophthegmatibus interpretationem: cum Raphaelis Regii (ubi necessarium videtur) versione; necnon lectiones passim variantes; & in locis diversis observationes & conjecturas.

Raphael Regius suam versionem primùm in 4to, 1507. edidit: postea à Simone Colinæo in 8vo. 1530. recusam. Partem priorem, scilicet Apophthegmata Imperatorum & Regum, Joanni Ludbrancio Posnaniensi Episcopo; posteriorem, scilicet Laconum & Lacænarum, Leonardo Lauradano Venetiarum Principi, dedicavit. Illis commendat Apophthegmatum lectionem: quæ, ait, *Cùm nihil aliud sint, quàm acuta quædam & brevia, non cujuslibet quidem dicta, sed oratorum, ducum, legislatorum, imperatorum, ac virorum illustrium; posse cùm omnes alios, tum principes & antistites, non inter legendum modò, verùm inter loquendum quoque & consultandum juvare. Quis enim magni excellentisque sapientiâ viri auctoritate atque sententiâ non moveatur? Huc accedit multarum historiarum cognitio, quas apud alios scri-*

ptores haud facillè invenias. Tametsi namque Apophthegmata ab historiâ semota esse videantur, citra historiam tamen minimè describi possunt. — Apophthegmata, cùm nihil aliud sint, quàm quidam historiarum flosculi, quarum assiduâ lectione nihil illis, qui rempublicam administrant, utilius esse potest; non solum Trajano Cæsari (cui primùm à Plutarcho dicata fure) sed etiam aliis principibus congruere sunt judicanda.

Henricus Stephanus hæc Apophthegmata Græcè & Latinè in 12°, 1568. emisit: & in suæ editionis initio sic compellat *Φιλάτειον* lectorem. — *Quod scripti genus in universâ linguâ extat, quod tam multa tam paucis verbis, tam propriis, tam dilucidis, tam elegantibus comprehendat? Quod tantam cum tantâ utilitate delectationem conjunctam habeat? Quod tam facillè mandari memoriæ possit? & quod ubi semel mandatum memoriæ fuerit, tot se offerant in eam revocandi occasiones? Adeò ut hoc quoque mirum mihi videatur, cur, si pueros excolere memoriâ oportet (ut certè oportet) Apophthegmata locum aliquem inter illa, quæ ediscere jubentur, non obtineant. At non omnia captui puerorum conveniunt. Fateor id quidem: sed quæ conveniant, à sagaci præceptore seligi posse aio. Addo etiam*

pleraque esse Apophthegmata, præsertim verò ea, quibus ad objectum aliquid respondetur, quæ existimem pueris non sinè magno fructu ad scribenda epigrammata proponi posse: id est, ut uniuscujusque sententiam brevi epigrammate concludant. Ipse certè non parvum olim ex hâc scriptione emolumentum percipere mihi videbar. — Interpretationem ex Raphaelæ Regio potius quàm ex Erasmo sumpsit: quod liberior hujus, quàm illius, sæpe interpretatio sit; rarò fidelior. Imò verò plerisque in locis à Raphaelæ discedens Erasmus, simul à vero authoris sensu discessit. Adde, quòd levia alioqui Græci exemplaris menda Erasmus in magnos errores impulerunt; non itidem Raphaelæ. Cujus rei exemplum proferre libet. Ubi * Parysatidis dictum commemorat Plutarchus, habent typographicæ editiones, quæ meam præcesserunt, τὴ βασιλέα pro τὴ πρὸς βασιλέα: quod leve editionum illarum mendum Erasmus in gravem errorem impulit (leve appello, quod brevi labore emendari potuit.) Cùm enim ibi legisset, Παρύσαλις ἢ Κύρα ἢ Ἀρταξέρξης μήτηρ ἐπέλωε τὴ βασιλέα μέλλουσα μὲ παρρησίας διαλέσασθαι, βουσινοῖς χεῖρσιν ῥήμασι, interpretatus est, Parysatis Cyri & Artaxerxis mater præcipere solet, ut rex palàm & liberè locuturus verbis byssinis uteretur; hoc est, magnificis ac mollibus, quòd sermonis blandities rei mitigaret asperitatem. Quibus subjungit, ad hujus dicti enarrationem; reges bysso vestiuntur; sed talem decet regis esse orationem, qualis est amictus. Atque ita Erasmus consentaneam suæ interpretationi explicationem subjunxit; sed neutram sanè rationi consentaneam. Utrius enim potius est, mollibus & blandis

verbis uti; ipsiusque regis, an ejus, qui eum alloquitur? Imò verò de hoc dubitare, esset in dubium vocare, sitne rex ἀρχων an ἀρχόμωρος. Multò igitur rectius Raphael; Parysatis Cyri & Artaxerxis mater jubebat eum, qui regem allocuturus esset, byssinis & mollibus uti verbis: legens videlicet, τὴ πρὸς βασιλέα μέλλουσα διαλέσασθαι. (Ut autem lectionem hanc vet. exemplaria, sic & constructionem istam verbi διαλέσασθαι, plerique scriptorum loci confirmant.) Quo uno exemplo cùm fidem ejus, quod dixi, fieri posse censeam (videlicet Erasmus, alicubi à Raphaelis interpretatione discedentem, à vero authoris sensu discessisse; & à parvo errore in magnum impulsus fuisse) alia non adjiciam.

Ludovicus Cælius Rhodiginus in libro suarum antiquarum lectionum duodecimo, capite 39. (Ed. 1518.) Erasmi expositionem amplexus est. Rhodigini auctoritatem in suâ Thesauri Latini à Roberto Stephano compositi editione adduxerunt (sub voce Byssinus) Lugdunenses illius editionis curatores.

Miror interim Henricum Stephanum, qui tam graviter in Erasmus invehitur, in eundem errorem incidisse: cùm in sui Græci Thesauri Indice (sub voce βύσσιμος) hunc locum eodem, quo Erasmus, sensu exponit. Atqui ejus Thesaurus anno 1572. prodiit: annis scilicet quatuor postquam Plutarchi Apophthegmata edidisset. Credámne intrà quadriennii spatium animo viri adeò sagacis tantam subrepisse oblivionem, ut secum tam apertè pugnaret; an putem, potius quàm hujusmodi insignem lapsus in memoriam transferam, illum μὲ δάλλεας φρονιδας in diversam transiisse sententiam?

- Pag. 2. lin. 6. Xiland. ἔχει τι ἡμέτερον
Σύλαγμα —
- P. 4. l. 16. προσεκύνησε, καὶ τὸ διάδημα
 ἐπέθεκεν Raphael Regius vertit, *Et*
adoravit, & ejus capiti diadema
imposuit.
- P. 5. l. 11. τὰ ἱμάτια, τίλλεσθαι ἢ τὴν τι-
 ἀραν ὑποθεμελίαν.
- P. 6. l. 18. Xilander observat in MS^{to}
 legi βασιλεῖ, & additâ præpositione
 sic disponit, τὴν πρὸς βασιλέα μέλλουσα μὲν
 παρρησίας διαλέσθαι. Raph. Reg. —
eum, qui regem allocuturus esset —
- P. 8. l. 12. Xiland. ex Suid. Ἀντίεας vel
 Ἀνταίας. — Et mox l. 15. Ἀρμενίαν
 pro Ἰσμηνίαν.
- P. 11. l. 4. Οὐκ ἔστιν ἐν σοὶ τύραννος.
 Raph. Reg. *Non es principatui aptus.*
 l. 19. τὴν μέθοδον — Xiland. *astum*
 — Raph. Reg. *commentum & artem*
 — Nescio, an vox *astus* in accusa-
 tivo legatur.
- P. 12. l. 5. ἐκείνον μὲν, &c. Raph. Reg. *il-*
lum quidem ut naturâ & vino furen-
tem dimisit; hunc verò ut consultò
malevolum & hostem interfecit.
 l. 18. κερκεληδόν, &c. Raph. Reg.
Utpote qui divitiis uti didicisset, ne-
que utile inutile redderet.
- P. 31. l. 7. Τό — gravi tono scriben-
 dum est τὸ —
- P. 17. l. 22. *uterque autem, neuter.*
 Scribe *Uterque* — quasi *Proprium*
 nomen.
- P. 21. l. 15. ἀρωμαλοφόρος — *thuriferæ*
regionis — Raph. Reg. *aromatiferâ*
regione —
 l. 33. *Quodam* — *petenti* — non-
 ne præstaret efferre *cuidam* in da-
 tivo?
- P. 23, l. 34. *substituri* — Latinius fo-
 ret *toleraturi*, — & sic Raph. Reg.
tolerabunt —
- P. 29. l. 5. βελόμοδος τι μαθεῖν — *volens*
aliquid melius cognoscere — Raph.
- Reg. verba propiùs vertit; *nescio-*
quid intelligere volens.
- l. 7. χιονοβόλος ἢ ὄρεα — *λειποβαλα-*
νεῖν, &c. tempus niviacum factum
stirpidefluam fecisse regionem —
 Raph. Regius portentosa hujusmodi
 vocum compositione uti noluit, sic
 reddens — *anni tempus nivem jaciens*
 — *effecisse, ut herbâ regio vacaret.*
 Henr. Stephanus in Thesauro, pro
 λειποβαλανεῖν reponit λειποβόλανεῖν; quod
 melius mihi videtur; quamvis in Pa-
 risiensi; & in ipsius Stephani editi-
 one λειποβαλανεῖν scribatur.
- P. 33. l. 28. *regnum accepit*, sed Henr.
 Stephan. *accepit.* Raph. Reg. *cæpit*
regnare.
 l. 18. Πολυπέρχης — l. 32. *Poly-*
perchon. — Raph. Reg. *Polyperches.*
- P. 34. l. 5. ὠκυπέροις — *solidis alis* —
 Raph. Reg. *velocibus alis* —
- P. 35. l. 4. θυμιαμάτων καὶ ἀρωμάτων πλῆ-
 θος — *aromatum copiam* — Raph.
 Reg. *odorum & aromatum copiam* —
- P. 36. l. 14. τὴν Θεμιστοκλέα — Raph.
 Reg. *Themistoclem* — Xilander omi-
 fit.
 l. 19. ἐντροφῶν τῇ μητρὶ — *erga*
matrem petulantius se gerentem —
 Raph. Reg. *qui matri in deliciis e-*
rat — Utraque stabit versio, si Henr.
 Stephani Thesaurus consulatur; ubi
 ἐντροφῶ σοι, *per delicias & lasciviam*
illudo & ludibrio habeo.
- P. 37. l. 2. τὴν ἐκείνην μητέρα — *uxorem* —
 Raph. Reg. *matrem illius* — Nam
 filii mater est uxor patris.
 l. 10. ὡπερ τευθίδας, lege Erasmi.
 Proverb. *Teuthidum more.*
 l. 13. ποικίλοις σρώμασιν, *aulcæis* —
 Raph. Reg. *variis piceisque stragulis* —
 l. 14. καὶ διαφθεῖρειν, Raph. Reg. &
delere — quod Xilander non expref-
 sit.

- P. 39. l. 1. εἶναι — erratum corrige, & scribe ἀλλ' εἶναι —
 l. 2. ἄλοκα — Xilander observat legi posse ἄλκα, uti Homer. Il. γ'. ὕ 707.
- P. 40. l. 7. Σποφυγήν — Xilander mavult legere Σποφυγεῖν. Sic & H. Steph. in Thesauro.
- P. 40. l. 18. τραυμασίαν — Xilander sensum commodiorem secutus mavult legere τραυμασίας; itaque vertit *saucius*. Sic & Raph. Reg. *vulneratus*.
- P. 41. l. 3. προσεδόκησα, *putáram*. Raph. Reg. *expeētáram* — eodem sensu, sed magis ad verbum.
- P. 43. l. 25. nemo neque — Græcè οὐδ' ἐδενός ἔτε — Negatio duplex affirmat, apud Græcos sæpius, rariùs apud Latinos; itaque Raph. Reg. *neque ridens neque lachrymans ab ullo unquam visus est*.
- P. 45. l. 5. Ἐκπαρέτῃσι — & l. 6. masculinè καλοὶ ὄντες —
 l. 7. Πεπεῖχθαι, &c. Raph. Reg. *Hæc quidem esse gesta, illa verò consultata*. Quæ magis ad Græcum accedunt, quàm quæ apud Xiland. Nisi quòd *consultata* videatur mihi minùs Latinè dici.
 l. 23. *Lamiacum* — apud Raph. Reg. abest, neque est in textu; sed Xilander addit ex historiâ.
- P. 46. l. 15. φραμαλόδεσμον — *vestem stragulam* — Raph. Reg. *stratum colligatum* —
- P. 48. l. 2. ἐν τῇ πόλει — *Sparta* — Raph. Reg. *in urbe* —
- P. 49. l. 5. ἔδ' εἰ γυναικῶν. *Si rectè sic legatur* (ait Xilander) *Theopompus contemnebat eum, qui in muro fiduciam locaret, & mulieres vocabat tales viros* (non igitur opus est his mulieribus.) *Si autem legatur ἔδ' εἰ γυναικῶν* (utè interpretes videntur legisse, ne si mulierum quidem fit)
- hoc voluit Theopompus, ne mulieres quidem certas de suâ salute esse, muris tantùm, non fortitudine virorum fretas. Fateor tamen me in hóc loco omnino cæcutire. Sed confer hunc cum alio loco in Laconic. p. 12, l. 14.*
- P. 50. l. 11. τόνη — Doricus hic Pronominis Dativus alibi non mihi occurrit. Τὴν in loco huic confirmili Damaratus apud Plutarch. Vit. Lycurg. p. 52. At verò postea in Laconic. p. 22. l. 5. σοῖ-
- P. 52. l. 9. Ἰκαριέως — *Hidrieum* — Raph. Reg. *Icarieo* — Ἰδριέως legendum pro Ἰκαριέως liquet (ut notat Xilander) ex Laconicis [p. 5. l. 9.] & Vitâ Agefilai.
 l. 18. πολλαπλασιόνων ὄντων τῶν πολεμίων — Hujus loci versio est melior & brevior apud Raph. Reg. *cùm multo plures hostes ipsi forent* —
- P. 53. l. 2. αὐτοῖς — Xiland. & Raph. Reg. *nobis* — Confer. cum Laconic. p. 18. l. 6.
 l. 5. μηδεμίαν πλάσαν μηδὲ μιμηλάν — suppleri possit, siquid desit, ex Laconic. p. 18. l. 12.
- P. 54. l. 16. Ἐυδαμονίδας — *Eudamidas* — Et esse sic legendum probat Xilander ex Laconic. p. 33. l. 17.
 l. 20. Supple *σεβήγητος* ex Laconic. p. 34. l. 1.
- P. 59. l. 26. *ansæ ferta* — Erratum typographicum corrige, *ansæ inserta* —
- P. 60. l. 26. *suafis suis* — Non, ut puto, satis Latinè.
- P. 62. l. 1. Ξαυνίων — Errorem præli corrige, Σαυνίων.
 l. 7. Λαβίνω — *Lævino* — Xiland. legit Λαβίνω —
 l. 15. εἰάν ἀμφότεροι γνώσιν ἡμᾶς — *si me nôssent* — Raph. Reg. *si nostrum utrumque noverint* — propiùs ad Græci textûs verba.

- P. 65. l. 15. πόλιν Βαθῆαν—*Urbem Bathyam*. — Raph. Reg. *munitam fossis profundis urbem*. Perridiculè, ut monet Xilander. Badia oppidum Hispaniæ apud Val. Max. legitur.
- P. 66. l. 8. μηδὲ βελομήτοις αὐτοῖς — Hæc omisit Latinus interpres: sed Raph. Reg. *ne volentibus quidem ipsis* —
- l. 17. ἢ κατέλυσε τὸ πόλεμον — *pacificationemque confecit* — Raph. Reg. & *bellum dissolvit*.
- l. 29. *triumphanti comitavit* — Hoc verbum & hanc syntaxin confirmant Ovidius (*Metam. xiii. v. 55. comitavit*) & Cicero (*Tuscul. 5. quæ comitantur huic vitæ*) syntaxin Græcam imitatus.
- P. 67. l. 8. Παῖλις ἢ καὶ Κοῖνός — *duobus Pætiliis* — Raph. Reg. *Pætilius & Quintus* — *Duos* (inquit Xilander) *Pætlios liquet ex 38vo Livii libro. Quinti prænomen hic extat; alterius nondum inveni.*
- l. 17. Φιλιππον — *corrige, & antepenacue, Φίλιππον*.
- P. 68. l. 4. οἱ Ἕλληνες — *Achæi* — Sic reponit Xilander ex historiâ.
- P. 70. l. 17. τὴ ἐμπειρίας — *ejusdem peritiæ* — Sic & Raph. Reg. & Xiland. reponit τὴ αὐτῆς ἐμπειρίας ex Vitâ Paul. Æmyl.
- φοβερώτερον — Xilander mavult φοβερώτατον.
- l. 19. Ἐπὶ σοὶ — H. Stephani editio Ἐπὶ σοὶ —
- P. 72. l. 21. *Parcè usurpare potestate* — Hanc constructionem non intelligo.
- l. 3. κατακελεύειν, *flagitiis assentiri*. Raph. Reg. *lapidibus esse obruendos*. Quasi legisset καταλέγειν (quâ significatione καταλέγειν in Laconic. p. 50. l. 7.) Conjecturam malo Xilandri, qui putat legi posse κατακελεύειν. At quid si staret κατακελεύειν? *jubere, imperare?* Hæc enim significatio affertur in H. Stephan. Thes. Sic apud Senec. Troad. v. 290. *Qui non vetat peccare, cum possit, jubet.*
- P. 73. l. 1. ὑμῖν — *Error præli; lege ἡμῖν* —
- l. 3. λόγος καλῆς — *honestis actionibus* — At Raph. Reg. meliùs, *præclaris orationibus* — quem sensum probat Xilander, quamvis in scripto sit, *πράξεσι καλαῖς*.
- P. 75. l. 13. μὴ σὺ — Hæc verba videntur superflua. Xilander hunc locum esse mutilum animadvertit.
- P. 76. l. 4. Πόμπιον — *Pompeium* — Legendum enim Xilander Πομπήιον, scilicet Q. Pompeium Nepotem, qui consul fuit anno U. C. 613.
- l. 7. καὶ περιμένοντες ἐκεῖνον — Hæc omittuntur in Latinâ versione. Sed Raph. Reg. *sed illum expectantes* —
- P. 77. l. 8. τρίτον — *tertium* — Xilander illud esse ambiguum censet; illum fuisse missum post duos triumphos & consulatum; vel cum duobus aliis, nempe Metello & Mummio.
- l. 9. Ἀνθρώπων — Alludi hinc notat Xilander ad Homer. Ὀδ. ε'. v. 488.
- P. 81. l. 19. Πομπία — *Popedio* — sic reponendum notat Xilander.
- P. 83. l. 5. ἐκ — *erratum typographici expunge, & reponere ἐν* —
- l. 8. Σκιπίων — *Scipionis* — legit Xilander Καίπιων — notissimâ historiâ fretus. Sic p. 85. l. 14. pro Στέλλιον vertit Gellium Γέλλιον.
- P. 85. l. 12. τυχεύων ἐπαίνων ἢ ψέων τὴ προσηκότων. Hæc à Latino interprete negliguntur: sed Raph. Reg. *congruas vel laudes vel vituperationes acciperent* —
- P. 86. l. 3. Sic πρὸς Πάρθους omittere noluit Raph. Reg. *erga Partbos* —

- P. 87. l. 26. Latinus interpres inferuit — *non advertisset animum* — nam in Græcis aliquid hujusmodi videtur desiderari.
- P. 88. l. 18. Κάσον Ποπίλλιον — in Cicer. Vit. Πόπλιον Κίσαν — ubi interpres vertit *Publium Cottam*.
- P. 89. l. 19. δυσνοεῖν — Latina versio *bene velle* — Raph. Reg. *malevolos esse? Vide* (ait Xilander) *ne sit legendum Ουοεῖν*. Sed *δυσνοεῖν* fortasse hîc est *dissentire*; ut sensus sit, Cæsare læto ob successus & spem, diversum sensisse ejus amicos, qui tristiores essent. Nodum tamen hunc
- fic solvi non fatis commodè arbitror. Nescio, an non *δυσνοεῖν* retineri possit, si sententia sit, juxta Raphaelem Regium, interrogativa.
- P. 91. l. ult. *Quo natu* — Mallem *Quâ ætate* — Tamen apud Nepotem lego in Vit. Pausan. *eam jam magno natu* — & in Vit. Timoth. *cum esset magno natu* — (Apophteg. Lacon. p. 6. l. 23. *tanto ipse natu*) Lambino tamen magis placeret, *magnam natu* — *magnus natu* —
- P. 93. l. 7. διαχίλιας πενηκοσίας μυριάδας — *millies sestertiùm* — Raph. Reg. *duo millia sestertiùm & quingenta* —

ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ ΛΑΚΩΝΙΚΑ.

- P. 2. l. 8. προσίνας τοῖς βασιλεῦσιν — *qui regem accedunt* — Raph. Reg. *qui ad reges accedunt* — verbum (nisi fallor) *accedere* frequentius præpositioni, quam accusativo soli, jungitur.
- P. 3. l. 14. Pro καλέγσειλεν repone καλήγσειλεν.
- l. 6. τῷ κτ Δωδώνην Διὸς μανίῳ — sed priùs p. 52. l. 6. ἐν Ὀλυμπίᾳ — Id concilient sagaciores.
- l. 16. ὤρμησε μὲ καὶ ἐπὶ Καρίαν προάξων — *Simulansque in Cariam se ducturum* — Xilander pro καὶ legit ὡς — observans notas compendiorum affines mendo ansam præbuisse.
- l. 18. ἀποπεισάμενον — malo cum Xilandro legere ἀποπεισάσας, aut potius ἀρροπεισάσας. Nam lexicographos consulenti non occurrit ἀποπεισένδεν in hîc sensu.
- P. 4. l. 3. καὶ ἀπολυόμενον — Xilander ἀπλυόμενος legendum judicat, vel καὶ omittendum.
- P. 5. l. 19. ὡς μόνον αἰεὶ χεῖρας ἔωρασι. — *Ut solus tempestatibus anni uteretur*. Raph. Reg. *Ut solus [eâdem veste*
- quatuor] anni temporibus semper uteretur*. Hunc ergo locum esse mutilum putat Xilander.
- P. 6. l. 9. λέγων — Xilandro videtur *ᾤεισόν*.
- P. 7. l. 20. — *aliciuntur*. Erratum emenda, *alliciuntur*.
- P. 9. l. 1. Στραβιώτας — *Spartanos* — Xilander enim legit *Σπαρτιάτας* —
- P. 10. l. 20. erat — Prælum erravit. Rescribe *erant* —
- l. 14. τῶν Ναρθακίων — *Narthacio* — Xilander legit τῶ *Narθακίῳ* —
- P. 11. l. 2. Λόκοις ἀμφότεροις — *omittitur in Latinâ versione; sed in Var. Lection. Κορυθίοις, ἀμφότεροις ἐνίκησε* — & apud Raph. Reg. *cum Argivis & Corinthiis congressus, utrosque superavit* —
- P. 12. l. 4. ἀλλὰ τὸ λόγον μᾶλλον αὐτῷ συγκληρούτην — *Hæc ab interpretibus prætermittuntur*.
- l. 6. ἀπερατῆρόν, &c. Nec textum nec versionem hujus loci fatis planè intelligo. Raph. Reg. sic; *sed exigens ut se sequerentur, ex ipsis aliquos & duces & magistratus designabat*.

- P. 13. l. 4. Δεικηλίχης; ἔτω ἢ Λακεδαιμόνιοι τὰς μίμους καλῶσι. In versione non tota exprimitur sententia; sed Raph. Reg. — *Dicelicta? Sic enim Lacedæmonii histriones vocant.*
- P. 15. l. 2. ἰδέα — abest à Latinâ versione. Raph. Reg. *privatim.*
l. 16. δυχεράναι τε — Notat Xilander, vel τε legendum: & l. 17. πολλὰς ἀκολυθῆντας —
- P. 16. l. 2. τὰς χαλκῆς — *fusores deinde ærarios* — finè ullâ distinctionis notâ inter *fusores* & *ærarios*.
l. 8. αἰτίας — *infamiae* — Xilander legit ἀτιμίας — quam lectionem firmat vox ἀτιμίαν l. 10.
l. 20. καὶ μόνες νίκης αἰτίας ἰσάρεχεν — Hæc in versione omiſſa Raph. Reg. sic reddit, *victorie authores esse* —
- P. 17. l. 17. Ἐπὶ τῷ ἀρσερῶν — Hanc vocem in Latinis non expressam restituit Raph. Reg. *in sinistrae manus palmâ.*
l. 16. προθύμῆσεαζ — In var. lection. προθύσεαζ, sensu (si rectè coniecto) commodissimo; cui suffragatur interpretatio Raphaelis Regii, *sacrificium facere* — Hâc voce utitur alibi Plutarchus De Oracul. defect. p. 437.
l. 4. προθύομροι — Et mox in Laconic. p. 39. l. 15. προθυσαμροι.
- P. 18. l. 5. Νεκράεις — *Nectanabi* — Xilander enim legit ex historiâ Νεκταναείς.
Cυνεμάχειν — Errore præli; repone Cυνεμάχει. Ac simili errore l. 17. Ὀλυνθον — repone Ὀλυνθον —
- P. 21. l. 12. γένεσαι — mendosè; rescribe γίνεσαι — l. 12. λῶσε — sic p. 27. l. 1. λῶσε.
- P. 23. l. 11. Xilander legit ex Pausaniâ Ἀναξανδρίδας pro Ἀλεξανδρίδας.
- P. 24. l. 2. δέιδαι — var. lect. αἰδέϊσθαι — sic & Raph. Reg. qui hunc locum sic vertit, *Quia, inquit, de vitâ veneri, non, ut alii, timere studemus.* Neque tamen sensum fatiſ capio.
- P. 28. l. 4. τὸ οἶνον ἡδὺν — *vinum dulce redditurum* — Xilander post ἡδὺν supplet ποιήσεν. Et sic var. lection.
- P. 29. l. 7. εὐ μαχέμεροι — Xilander, uti & var. lect. rejecit εὐ, quod nil valet.
- P. 30. l. 5. Ἀνίπαυτος — *victor* — (omisso victoris nomine) — sed Raph. Reg. *Antigonus* — Hic (ut observat Xilander) Antipatro nihil est loci, sed Antigono.
l. 18. Ἄσα δηλῶμαι, πρέξω — *omnibus pro viribus rectè geram* — Raph. Reg. *Quæcunque belli nocumenta aut repellam* — Raph. Regius videtur derivâsse a δηλέω, id est βλάπῳ, quasi legere voluerit ἄσα δηλῶνται. Xilander nescit, quid secutus fuerit Regius; & ignorat, quid sit δηλῶμαι. Si fas sit post illos illustres criticos offerre, quid sentiam; vertam ἄσα δηλῶμαι quæcunque voluero: neque mea opinio erit ἀμάρετος. Hesych. δήλεσαι βέλεσαι, δήλονται βέλονται. Archyt. inter Fragm. Pythag. δήλομαι. Theoc. Idyll. v. ὕ 27. ἐήλθαι — ubi Schol. Δωρικῶς ἀντι βέλειαι. Porro δήλεσαι poterit dici pro θέλειν; nam (Hort. Adonid.) Β ἢ Δ εἰς ἄλλα τροπήν Αἰολέων εἰναί φασι.
- P. 31. l. 1. Ἀρβιλεονίδι — Apophthegm. Lacæn. p. 86. l. 2. Ἀρβιλεωνίς —
- P. 33. l. 8. Ἐμηρεπής — *Emereses* — Sed Xilander legit Εκπρεπής, ex Agidis Vit. apud Plutarch.
- P. 33. l. 19. τῶν γνωρίμων — *discipulis* — Raph. Reg. *familiaribus* — Hen,

- Stephanus in Thef. observat hanc vocem significare Latinè familiarem & quicum consuevimus; & peculiari magis significatione *discipulum*, uti apud Plutarch. de Virt. Moral. γνώμων ἢ μαθητῶν.
- P. 35. l. 15. κρείσσων ἢ εἰρῆνης ὁ πόλεμος — *commodiorem bello pacem* — Verfio textui pugnat; sed Raph. Reg. *bellum pace aptius* —
- P. 37. l. 4. Per incuriam, Thectameni postponitur Therycion. Sed in variis horum Apophthegmatum editionibus aliquandò ordo variatur. Peccatum hoc, quamvis leviculum, nolui tamen dissimulare. Sed p. 38. l. 10. gravius est ὀψώνια pro ὀψώνια.
- P. 38. l. 17. δόξας ἀγροικότερον εἶναι. *relictá de se rustici hominis opinione*. Sed melius, ut mihi videtur, Raph. Reg. *veritus, ne agrestior esse videretur*.
- P. 39. l. 1. ἐλθρουφηθεῖσιν ὑπὸ βαρβάρων — *qui sese barbarorum contumeliis exposuissent* — Raph. Reg. *barbarorum deliciis pellecti* — Hunc locum confer cum Apophthegm. Reg. p. 33. l. 14.
- l. 2. ὑβρίζειν διὰ πλάττα — *propter divitias insultare*. Raph. Reg. *divitiis ad contumelias abuti*.
- P. 40. l. 8. Ἄνοχας ἐφθήμερας — *inducias aliquot dierum* — Raph. Reg. *inducias septem dierum* — melius & verius.
- l. 13. δίκης ὑπέβλεπον — *summo jure* — Raph. Reg. *justitiá superius* —
- l. 14. Συνέθη — *usu venit* — sed melius in hóc loco Raph. Reg. *evenit* —
- P. 41. l. 27. *Ut nobis defendendis nostris conviciis tempus de tuá malitiá dicendi præripiatur*. Obscurè & non συνλαληκῶς; clariùs & brevius Raph. Reg. *ne tempus de tuá loquendi malignitate habeamus*.
- P. 42. l. 8. καίτοι περιουσία — *etiamsi satis locuples* — Raph. Reg. *quæ satis sunt* — Xilander legit καίπερ ἰκανά-
- P. 43. l. 3. τὰ γὰρ ἀπὸ τῶν κεκλιημένων διὰ δειλίαν θηραθέντα — *Talia autem Interpres uno hóc verbo (— talia —) contentus supersedit addere, quæ ex præcedentibus faciliè possunt per sensum suppleri*.
- l. 11. Λάβω — *Labotas* — Xilander legit Λαβώτας ex Pausan. Pro μικρῶν πει (quod erratum est in accentu) repone μικρῶν πείρα. — nam præpositio nomini, quod ab ipsâ regitur, postponitur.
- l. 26. — *dicenti pro occasionum ratione ipsum esse mutabilem, respondit; Non enim sicut vos propter vestram malitiam*. Raph. Reg. magis juxta ordinem verborum, *cum faciliè mutari diceretur, Propter tempora, inquit, non ut vos propter vestrum ipsorum vitium*.
- P. 44. l. 4. τῆ δ' ἐγγύστερον πύλη — πει τ' κλειῖν — *propioris portæ pessulo* — Raph. Reg. *propinquioris portæ clavi* — Quid sit (inquit Xilander) ἢ ἐγγύστερον πύλη, non faciliè dixerim. Simile est apud Tullium de Divinatione.
- l. 15. πλεονεκλήσωσι — *alius alteri fraudem faceret* — Raph. Reg. *ut meliore quisque forent conditione* — Utramque significationem verbum hoc potest admittere.
- P. 45. l. 11. ἤδη γὰρ ἡκαμεις τὰς βαρβάρους, ἢ αὐτὶ τεθνάναι μέλλομεν — *jam enim aut moriendum est nobis, aut vincendi Barbari*. Hanc sententiam non vertit Raph. Reg. Xilander rectè censet locum esse mutilum; & cogitat probabile esse sic scriptum fuisse,

- fuiffe, ἢ ἢ ἢ κλανέειν τὸς βαρβάρους, &c. aut legendum ἤκομεν ὡς τὸς βαρβάρους, &c. ita propè ad Barbaros accessimus, ut eo simus loco, quo moriendum est.
- P. 46. l. 16. τῶν τελείων — qui ætate erant perfectâ — Raph. Reg. qui duxerant uxores — et priùs τὸς ἡβέεας — juvenes cœlibes. Ita quoque interpretatur H. Stephanus, citans hunc Plutarchi locum, in Thesauro.
- P. 47. l. 2. Πολυανίδας — Polyænidis — malo Polyænidæ cum Raph. Reg.
- l. 11. ἀκάνθας ἢ λιχθείας τινας — quibusdam gulæ irritamentis — Raph. Reg. — & spinas & quædam gulæ irritamenta — Xilander scribit se nondum didicisse, quibus carduis libenter spinisve vescerentur canes.
- P. 50. l. 2. Hæc [καλαποπολεμήκει ἢ Ἀνθλωαίως] Paratthesi includere commodius est.
- l. 12. ἐπέδειξεν — Xilander legit ἀπέδειξεν —
- P. 52. l. 1. ἐσέρησε. Xilander supplet ἀγάμης. Et l. 16. τῶν αἰτίων post ζῆλον —
- P. 53. l. 14. ταύτων — Xilander reponit ταῦραν — Et hunc locum mutilum restituit ex Vit. Lycurg. apud Plut. p. 49. l. 27.
- l. 32. postea temporis — Dubito, an Latinum sit. Mallem post id temporis. Lego in Plauti Truculento, post id locorum.
- P. 55. Raph. Regius multa inseruit l. 9. quæ à Græco textu absunt: sic se habent; *Lysander missas à Dionysio Siciliae tyranno pretiosas vestes suis filiabus non accepit, quòd diceret se vereri, ne illis indutæ deformiores viderentur. Sed haud multò post cùm Dionysius ipse duas misisset stolas, hortatusque foret, utram illarum vellet, eligeret, ad familiamque ferret; ipsa, inquit, illa meliùs eliget; ac*
- utrâque acceptâ abiit.* Hæc autem reperiuntur in Vit. Lysand. p. 434.
- l. 13. καὶ τὸ καλὸν ἐν τῷ συμφέροσι — deest in Latinâ versione: sed Raph. Reg. & bonestum in commoditate —
- P. 56. l. 9. ἐφεςώτων — cùm defecissent — Xilander legit ἀφεςώτων —
- l. 16. τῶτο δὲ ποιεῖν — subauditur in versione; at exprimitur à Raph. Reg. hoc oportet facere?
- P. 57. l. 9. Ἐυρυπρωιδῶν ἢ Ἀγιδῶν — Eurytionidarum & Agiadarum — Xilander vera restituit vocabula, ex Plutarcho & aliis. Consule Vit. Lysand. p. 447. l. 27.
- P. 58. l. 7. Ἀνοχία — Rebus secundis — sic editiones & Parisiensis, & Hen. Stephani errâsse turpiter mirum est. Raph. autem Reg. *Adversa fortuna.*
- P. 61. l. 6. εἰὰν μὴ τῶν γυναικῶν χρεία τις καταλάβῃ, nisi mulierum aliquis usus incidat. Raph. Reg. nisi mulier aliqua necessitate cogatur.
- l. 13. Ὅτι, ἔφη, ἐκείνοι μὲν ἄλγειν ἢ βασιλεύειν ἐχρηζον — quia, inquit, illis ut imperarent ac regnarent, necesse fuit — Raph. Reg. Quia illi magis, inquit, duces esse quàm regnare volebant — Xilandro interpres videtur aut aliud legisse, aut locum suspectum habuisse. Hoc forsan dicere voluit; primos reges necessitate coactos regnum tenuisse, sed reliquos ob virtutem ei præesse.
- P. 62. l. 8. πῶς ἀδελφοῦς — Xilander miratur, cur Raph. Reg. verterit *Delphos.*
- P. 63. l. 9. Raph. Regius vocem Σῶον pro Appellativâ sumptam adjunxit ad δαῖσαι, & vertit sic, — qui virum fortem salvum monstrare possit. Cùm post δαῖσαι incipere debeat nova periodus; & Σῶον sit proprium viri nomen. Quod quidem constat ex alio loco Plutar. i in Vit. Lycurg. (p. 40. l. 11, 18) ubi illa *Soi* historia

- ria memoratur; Αέλε) ἢ τὸ Σόον, &c. & illud nomen non per ω, sed ο effertur. Henricus Stephanus in suâ editione Raphaelem Regium secutus est in Græco quidem textu, non autem in Latinâ versione.
- P. 63. l. 12. ἐφρέζον δ' αὐτῶ οἱ πολέμιοι — Hoc, quod omisit Latinus interpres, reddidit Raph. Reg. — *nam illum hostes præsidii tenebant.* Similiter p. 64. l. 1. ἀβωμονέστερον ἢ [quod in Latin. omittitur] Raph. Reg. habet, *sed ingratus.*
- P. 65. l. 2. ἈΔΟΞΩΝ — Hoc omisit Latina versio, sed Raph. Reg. *ignobilium* — Et tituli illius Græca verba fidelius interpretatur, *Varia ignobilium Laconum Apophthegmata.*
- P. 68. l. 11. τασιάζοντες πειοῖα — *diffidere pateretur.* Raph. Reg. *diffidentes negligeret.*
- l. 14. ἐπεὶ ἀγλύεαθ ἔμελλον — *qui pacis componendæ gratiâ intervenerant* — sed Raph. Reg. *cum is moriturus esset* — Xilander observat rectè, ἀγλύεαθ si significet *mori*, scribendum esse ἔμελλον; si autem *pacificare*, ἔμελλον. Sic & in scripto legi affirmat.
- l. 22. *virtutes* — Præli erratum corrige, & lege *virtutis.*
- P. 70. l. 7. Ὅποιος καθίσεις — *pro eo atque descenderis* — Raph. Reg. *qualis accesseris* — Xilander legendum scribit καθίσεις *descendes*, quod futurum in communi linguâ negant tamen usurpari Grammatici.
- οἱ μὲν γὰρ λέοντες βαδίζοντες σκοπυαίουσι, τὰς ἢ λαγῶς ἵππὶ τῶ σκηνῶ θηροβομας, &c. *Leones enim venatum prodimus, lepores in latebris venamur.* Raph. Reg. *Nam leones vadentes plorant, lepores autem in umbraculis venamur.* Xilander legit σκοπυαίουσι; & sententiam elucidare conatur sic; *Lacones eunt venatum contra leones, adeò sunt magnanimi; lepores, si Spartam veniant, capiuntur.* Fateor equidem me neque Græca verba neque Xilanderi explicationem intelligere.
- l. 8. Ἐν χειραψία, &c. Hoc Alcibiadi attribuitur prius in Apophthegm. Reg. p. 39.
- l. 17. τυρῶν — Raph. Reg. addit, ἔ acetum —
- P. 27. l. 13. κάρηπολιόν — Corrige errorem præli, voces dividendo, κάρη πολιόν —
- P. 73. l. 14. κακανεῖν νέων ψυχάς, *ad blandè ducendos juvenum animos.* Raph. Reg. *ad excitandos juvenum animos.* In Vit. Cleom. Plutarchus habet αἰκάλλειν (p. 805. l. 38.) *demulcere.* Idem Plutarchus in libello Πότερα τῶν ζῶων φρονιμώτερα (p. 958. l. 6.) habet καλλύνειν; quod Xilander mavult, cum à κακανεῖν propius absit. Consule etiam Hen. Steph. Thes. in voce κακανεῖν.
- P. 75. l. 11. καὶ ἐναπερέιδων — non difertè exprimitur in versione — Raph. Reg. ἔ in hærens — sed ἐναπερέιδειν & ἐπερέιδειν significat *infigere*; quod huic loco satis convenit.
- P. 76. l. 6. τὰς νεανίσκους — lege τὰς νεανίσκοις — uti apud Plutarch. Vit. Lycurg. p. 46. l. 49. De jure illo nigro lege Cicer. (edit. Car. Steph.) 5. Tusc. 70.
- P. 77. l. 1. ἀνδὲ χιτῶν — Raph. Reg. *sinè tunicâ* — H. Steph. *intunicati* — Quo auctore nescio.
- l. 6. λυκοφάναις — Hesych. λυκοφάνον, τὸ ἐχινόποδα Μεσσηνιοί.
- P. 78. l. 7. ἐτέρως — Subaud. *κολάσεις* — H. Steph. *alia verbera* — Raph. Reg. *alias castigationes* —
- l. 17. ὃ βρωμα — Xilander legit τῶ βρωμα — Et p. 79. l. 7. γυναικῶς pro γυνικῶς.
- P. 79. l. 14. αὐγάσδεο — Raph. Reg. *intuere* — H. Steph. *experire* — uti Plut.

- Plut. in Vit. Lycurg. p. 53. l. 14. *παῖραν λάβει* — Hesych. *ἀγάζομαι, βλέπω.*
- l. 16. *ἐμβασίλοι ῥυθμοὶ* — Sic Plutarch. in Vit. Lycurg. p. 53. l. 17. Hen. Steph. in Thes. *ad quos praelium committebatur.*
- P. 82. l. 5. *οἱ παρομιμαζόμενοι, &c.* Xilander sententiam huic similem affert ex Æschyli Persis (χ' 744.) *'Αλλ' ὅταν σπείδῃ τις, αὐτὸς χ' ὡς θεὸς ξυνάπτει*.
- l. 13. *ἀπολαεῖν* — Hunc errorem admittit editio Parisiensis: sed H. Steph. *ἀποκαλεῖν* —
- l. 14. Xilander hos versus (apud Strab. lib. 10. p. 457. edit. Paris. 1620.) ibi sic reddit,
- Nunc aliquis nostrá Saiúm sese aspide jactat;
Quam liqui ad dumum non ego sponte meá.*
- P. 83. l. 15. *ἀποφορὰν τῶν ἀνωθεν ἐσαμμένην. Constitutos superioribus annis reditus pendebant.* In Græcis desideratur verbum. In Var. Lect. *ἀποφέρουτες τὴν ἀνωθεν ἐσαμμένην.* Unde totam sic sententiam refingo; *ἀποφέρουτες ἀποφορὰν τὴν ἀνωθεν ἐσαμμένην.* Budæus in Comment. (edit. Paris. 1548. p. 171. l. 1. legit hunc locum sic, *ἀποφορὰν τὴν εἰρημμένην τελεῖτες.*
- P. 89. l. 6. *'Α φιλοχρημασία Σπάρταν ὀλεῖ* — Hoc hemistichium in versione (edit. Plutarch. Paris.) completur sic, *Nil Spartam perdet, nisi cara pecunia facta.* Et Græcum est integrum apud Paræmiographos: *'Α φιλοχρημασία Σπάρταν ἔλοι· ἄλλο ὃ εἶεν.* Cicer. in lib. 2. Offic. *Apollo Pythius oraculo edidit, Spartam nullâ re aliâ, nisi avaritiâ, esse perituram.*
- P. 87. l. 4. *μαλακῶς σολὴν προσάγαγον* — *vestem mollitè attraxisset* — (Annon potius *molliter*, aut *molliter accedentem* — uti in edit. Paris.) Xilander non valde probat *σολὴν* — et mallet legere *χὲν σολὴν* — In Var. Lect. *μαλακῶς σολὴν* —
- P. 88. l. 17. *κατάγγελον* — *malorum nunciium* — In Var. Lect. *κακάγγελον* — sed nil puto mutandum: quamvis Xilander *κακάγγελον* malit. Budæus hunc locum citat in Comment. (p. 408.) & vertit *κατάγγελον obnunciatorem.*
- P. 92. l. 5. *κἂν* — rescribe *κἂν* —
- l. 8. *ἐξήγαγεν ἑαυτὴν, mortem sibi conscivit.* H. Stephanus in Lexic. Ciceron. p. 58. interpretatur *ἐξάγειν ἑαυτὸν εἰς βίαν, mortem oppetere.*

Cleaned & Oiled

